

รายงานการประชุมวุฒิสภา

ครั้งที่ ๒๕

(สมัยสามัญประจำปีครั้งที่ครั้งที่ ๒)

วันอังคารที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๓

**รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)**

5

วันอังคาร ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗

10

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

หน้า

๑

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

๑

15

ระเบียบวาระที่ ๓ กระตุ้นถาม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอต่อสิทธิของบุคคลที่มี

๑

ความหลากหลายทางเพศ ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก

20

เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสพิจารณาเสร็จแล้ว

ผู้อภิปราย

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมการ)

- นางทัศนียา ยิวานนท์ (ประธานคณะอนุกรรมการ)

๕

- นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ (ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ)

๘

25

- นายอนุพร อรุณรัตน์ (กรรมการ)

๑๒

- นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล

๑๔

- นายเจตน์ ศิรธรานนท์

๑๗

- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม

๑๙,๒๔

พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา

๒๒

30

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๒๕

หน้า

	๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “ปัญหา อุปสรรค และทางออก	๒๗
5	การพัฒนาาระบบสุขภาพดิจิทัลในประเทศไทย” ซึ่งคณะกรรมการการสาธารณสุข พิจารณาเสร็จแล้ว	
	<u>ผู้อภิปราย</u>	
	- นายเจตน์ ศิรธรานนท์ (ประธานคณะกรรมการ)	๒๘,๕๕
	- รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวช (ประธานคณะอนุกรรมการ)	๓๐,๓๙,๔๘
10	- นายสุรคัมธ มหาศิริมงคล (อนุกรรมการและเลขานุการ)	๓๔,๖๕
	- ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	๔๐
	- นายสมชาย เสียงหลาย	๔๓
	- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม (กรรมการ)	๔๔,๕๘
	- นายนวนรณ ธีระอัมพรพันธุ์ (อนุกรรมการ)	๕๐,๖๕
15	- นายบุญชัย กิจสนาโยธิน (อนุกรรมการ)	๕๒
	- นายภัทรวินท์ อัดตะसारะ (อนุกรรมการ)	๕๔
	- นายชลิต แก้วจินดา	๕๘
	- ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	๖๐
	- รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปินปฐมรัฐ	๖๒
20	๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การบรรลุเป้าหมาย การลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาเสร็จแล้ว	๖๘
	<u>ผู้อภิปราย</u>	
	- พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ (ประธานคณะกรรมการ)	๖๙
25	- ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไช้เกษ (ประธานคณะอนุกรรมการ)	๗๐,๙๖
	- นายพิศาล มาณวพัฒน์	๘๗
	- นายรณวิทธิ ปรียฉัตรตระกูล	๙๐
	- ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	๙๒

วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ครั้งที่ ๒๕

หน้า

	๔.๔ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาทางด้านเทคนิค	๑๐๒
5	และความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของการนำไฮโดรเจนมาใช้เป็นเชื้อเพลิง ในภาคอุตสาหกรรมและภาคขนส่งของประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการธิการ การพลังงานพิจารณาเสร็จแล้ว	
	<u>ผู้อภิปราย</u>	
	- พลโท อำพน ชูประทุม (รองประธานคณะกรรมการฯ คนที่สาม)	๑๐๔,๑๑๒
10		๑๒๒,๑๒๗
	- นายเอกชัย คงสวัสดิ์ (อนุกรรมาธิการ)	๑๐๕
	- นายจเด็จ อินสว่าง	๑๑๑,๑๒๕
	- นายปิยะบุตร จารุเพ็ญ (อนุกรรมาธิการและคณะทำงาน)	๑๑๒,๑๑๔
		๑๒๒
15	- นายชลิต แก้วจินดา	๑๑๔
	- พลเรือเอก พระจุนด์ิ ตามประทีป	๑๑๕
	- นายสถิตย์ ลิ้มพงศ์พันธ์	๑๑๖
	- นายเจน นำชัยศิริ (รองประธานคณะอนุกรรมาธิการ คนที่หนึ่ง)	๑๑๗
	๔.๕ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างสังคม	๑๒๘
20	เข้มแข็งโดยใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือ กรณีศึกษานวัตกรรมเชิงศิลป์ แผ่นดินสุพรรณภูมิ ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วม ของประชาชนพิจารณาเสร็จแล้ว	
	<u>ผู้อภิปราย</u>	
	- นายพลเดช ปิ่นประทีป (กรรมาธิการ)	๑๒๙,๑๕๑
25	- นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิตร	๑๔๒
	- นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร	๑๔๖
	- ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ	๑๔๗
	- นายพิทักษ์ ไชยเจริญ	๑๔๙
	- พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน	๑๕๐

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
วุฒิสภา (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒๕

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
หน้า
๑๕๓

5

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๑๕๓

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๕๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รายงานการประชุมวุฒิสภา
ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วันอังคารที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗
ณ ห้องประชุมวุฒิสภา อาคารรัฐสภา

5

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

10

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมด ๒๒๖ คน

ประธานวุฒิสภา : ท่านสมาชิกครับ บัดนี้ มีท่านสมาชิกลงชื่อเข้าประชุม
จำนวน ๑๓๕ ท่าน ครบองค์ประชุม ผมขอเปิดการประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๒๕ (สมัยสามัญประจำปี
ครั้งที่สอง) วันอังคารที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๗

15

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ กระทุ้งถาม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

๔.๑ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอต่อสิทธิของบุคคลที่มี
ความหลากหลายทางเพศ ซึ่งคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี

20

ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาสพิจารณาเสร็จแล้ว

25

30

๒

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ขวัญดาว ๑/๒

ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมาธิการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint)

5 เพื่อประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ ผนอนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒

ข้อ ๕๕ เชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : เมื่อท่านประธานคณะกรรมการและคณะเข้าประจำที่เรียบร้อยแล้ว เชิญท่านประธานคณะกรรมการหรือผู้แทน แถลงต่อที่ประชุมวุฒิสภาครับ

10 นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธาน

คณะกรรมการการพัฒนาสังคมและกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

ของวุฒิสภา ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานและท่านสมาชิกว่า โดยหน้าที่และอำนาจตาม

ข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ นั้น ข้อ ๗๗ กำหนดว่า ให้มีการตั้งคณะกรรมการ

15 สามัญขึ้นปฏิบัติหน้าที่ต่าง ๆ ต่อมาในข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๓) ซึ่งเป็นอนุมาตราที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน

สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส โดยตรง ได้กำหนดหน้าที่และอำนาจประการหนึ่งไว้ว่า

ให้มีหน้าที่และอำนาจในการศึกษาเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการนั้น ๆ ภายหลังจาก

การศึกษาเรื่องใดเสร็จสิ้นแล้วให้นำเรื่องนั้นเข้าสู่ที่ประชุมของวุฒิสภา และหากวุฒิสภาเห็นชอบ

20 จะนำเรื่องนั้นเสนอสู่คณะรัฐมนตรีต่อไป กราบเรียนท่านประธานว่า คณะกรรมาธิการการพัฒนา

สังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ได้ดำเนินการในหน้าที่

และอำนาจในข้อดังกล่าวมาอย่างต่อเนื่อง

กราบเรียนว่าคณะกรรมการดำเนินการโดยแบ่งการทำงานในคณะกรรมการ
การพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

5 ออกเป็น ๔ คณะอนุกรรมการ ได้แก่

คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้ด้อยโอกาส

คณะอนุกรรมการกิจการสตรี และผู้มีความหลากหลายทางเพศ

คณะอนุกรรมการกิจการคนพิการ

คณะอนุกรรมการติดตามการปฏิรูปด้านสังคม กิจการผู้สูงอายุและสังคมสูงวัย

10 และ ๑ คณะทำงาน

คณะทำงานเสริมสร้างการรู้เท่าทันสื่อออนไลน์ในเด็กและเยาวชนเป็นคณะทำงาน

ติดตามสื่อออนไลน์และสื่อต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อเด็กทั้งในเชิงบวกและเชิงลบ กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาว่า ใน ๔ คณะอนุกรรมการ ๑ คณะทำงาน ดำเนินการตามข้อบังคับ

การประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๗๘ วรรคสอง (๑๓) มาอย่างต่อเนื่อง

15

บัดนี้ ดำเนินการศึกษาเรื่องต่าง ๆ และนำเข้าสู่วุฒิสภา จำนวน ๓๕ เรื่อง

การศึกษาฉบับนี้เป็นการศึกษาฉบับที่ ๓๕ เป็นผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

กิจการสตรีและผู้มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งที่ผ่านมาคณะอนุกรรมการกิจการสตรีและ

ผู้มีความหลากหลายทางเพศ ได้ศึกษาเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอำนาจของคณะอนุกรรมการมาแล้ว

๓ เรื่อง

20

๑. เรื่องเกี่ยวกับผู้ด้อยโอกาส ศึกษาเกี่ยวกับบุคคลไร้ที่พึ่ง ผลจากการศึกษาเรื่องนี้

มติคณะรัฐมนตรีส่งผลต่อการปฏิบัติที่ชัดเจนขึ้นอย่างน้อย ๑ ประการ คือ ให้องค์กรปกครอง

ส่วนท้องถิ่นสามารถกำหนดงบประมาณที่จะดูแลบุคคลไร้ที่พึ่ง บุคคลเร่ร่อนจรจัด ในส่วนของ

ตัวเองได้ สามารถตั้งสถานดูแลบุคคลไร้ที่พึ่งได้ อันนี้เป็นผลงานที่ค่อนข้างจะดีใจว่าผลการศึกษา

เกี่ยวกับบุคคลไร้ที่พึ่งได้ส่งผลกระทบในเชิงนโยบายและเชิงปฏิบัติการอย่างเป็นรูปธรรม

25

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ยาวเรศ ๒/๒

๒. เรื่องเกี่ยวกับกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี เรื่องนี้ภายหลังจากที่ผ่านการประชุมวุฒิสภาเข้าสู่คณะรัฐมนตรี ผลที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม คือ เกิดการลดดอกเบี้ยในกองทุน

- 5 พัฒนาบทบาทสตรีให้กับสตรีที่กู้ยืมเงิน ลดดอกเบี้ยลงเหลือเพียง ๐.๒๕ ต่อปี ลดไปหลายสตางค์ ทำให้สตรีมีสิทธิที่จะผ่อนหนี้ และสามารถยื่นหยัดในการทำงานเกี่ยวกับท้องถิ่นและอาชีพของตนเองได้

๓. ทักษะอาชีพของศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว เรื่องนี้ภายหลังจากผ่านที่ประชุมวุฒิสภาไปแล้ว มติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบผลการศึกษา รูปธรรมที่เกิดขึ้น คือ

- 10 แต่เดิมศูนย์ดังกล่าวได้ให้สตรีมีการทำอาชีพและขายผลผลิตนั้นสู่สังคม รายได้ทั้งหมดเข้าสู่กระทรวงการคลัง แต่ภายหลังที่คณะกรรมการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส ทำการศึกษาและมีข้อเสนอแนะ มีผลกระทบ คือ กระทรวงการคลังคืนเงินทั้งหมดให้กับกลุ่มเสริมทักษะอาชีพของศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัว หมายความว่า สตรีที่อยู่ในศูนย์เหล่านั้น เมื่อทำการผลิตและขายได้ เงินไม่ต้องเข้าสู่
- 15 กระทรวงการคลัง สามารถหมุนเวียนและจ่ายให้กับกลุ่มสตรีที่ไปฝึกทักษะอาชีพเหล่านั้นได้

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ ๔ เป็นเรื่องที่ทันสมัยอยู่ในสังคมไทยในปัจจุบัน คือ เกี่ยวกับกลุ่มผู้มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญ ที่กล่าวที่สำคัญ คือ แต่เดิมมีพระราชบัญญัติว่าด้วยความเท่าเทียมทางเพศเกิดขึ้นในสังคมไทย ๑ ฉบับ และกฎหมายฉบับนี้ให้มีคณะกรรมการที่คอยติดตามว่ามีการปฏิบัติตามกฎหมายหรือไม่ ภายหลังที่คณะกรรมการศึกษาเรื่องนี้พบว่า

- 20 มีปัญหาและข้อเสนอแนะหลายประการ คณะกรรมการจึงทำการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอต่อสิทธิของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งบัดนี้ได้ทำการพิจารณาศึกษาเสร็จสิ้นแล้ว
- ประการถัดมา คือ กำลังรอกฎหมายฉบับหนึ่งที่คณะกรรมการได้รับมอบหมายจากวุฒิสภาให้ศึกษาเกี่ยวกับการก่อตั้งครอบครัวของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ เข้าใจว่า
- 25 ในสภาผู้แทนราษฎรได้ศึกษาเกือบครบ ๖๔ มาตรา ตอนนีศึกษาก็ไปแล้ว ๔๐ มาตรา แต่ไม่แน่ใจว่าจะเข้าสู่วุฒิสภาทันในสมัยประชุมนี้หรือไม่ ซึ่งคงต้องรอโอกาสนั้นมาถึง

บัดนี้ ผลการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอต่อสิทธิของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศได้เสร็จสิ้นลงแล้ว ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่า จะมอบหมายให้สมาชิก ๓ ท่าน

- 5 เป็นผู้นำเสนอ ส่วนที่ ๑ ท่านทัศนာ ยูวานนท์ ในฐานะประธานคณะกรรมการกิจการสตรี และผู้มีความหลากหลายทางเพศ ส่วนที่ ๒ ท่านผาณิต นิตินันท์ประภาศ ส่วนที่ ๓ ท่านอนุพร อรุณรัตน์ นำเสนอเป็นลำดับต่อไป ขอบพระคุณท่านประธานครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านทัศนา ยูวานนท์ เสนอรายงานต่อที่ประชุมครับ

นางทัศนา ยูวานนท์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน

- 10 วุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นางทัศนา ยูวานนท์ เลขานุการคณะกรรมการและประธานคณะกรรมการกิจการสตรี และผู้มีความหลากหลายทางเพศ จากการพิจารณาศึกษาและจัดเสวนาของคณะกรรมการ ทำให้คณะกรรมการได้รับทราบประเด็นปัญหาในการดำเนินงานแบ่งเป็น ๗ ด้าน ดังนี้

๑. ด้านการให้บริการทางสุขภาพและสาธารณสุข

- 15 ๑) แพทย์ พยาบาล และเจ้าหน้าที่บางส่วนในสถานพยาบาล ยังมีทัศนคติพฤติกรรมและสายตาที่ไม่เหมาะสม

๒) การปฏิเสธไม่ให้หญิงข้ามเพศและชายรักชายบริจาคโลหิต เนื่องจากเป็นบุคคลที่มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี

๓) กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายงดแจกยาต้านไวรัสที่ป้องกันการติดเชื้อ

- 20 เอชไอวีหรือยาเพร็พ (Pre-Exposure Prophylaxis : PrEP) ให้กับคลินิกขององค์กรภาคประชาสังคม ซึ่งอาจทำให้สถานการณ์การติดเชื้อเอชไอวีเพิ่มขึ้น

๒. ด้านการเลือกปฏิบัติในสถานที่ทำงาน
- ๑) การห้ามไม่ให้แต่งกายตามเพศสภาพปัจจุบัน
- ๒) การปฏิเสธไม่รับเข้าทำงาน โดยให้เหตุผลในเรื่องภาพลักษณ์ขององค์กร หรือในบางครั้งไม่ให้เหตุผลได้เลย คนข้ามเพศมักถูกกีดกันจากการจ้างงาน ทำให้กลุ่มบุคคล มีความหลากหลายทางเพศยังคงมีแนวโน้มที่จะต้องปิดบังเพศของตัวเอง และจะเปิดเผย ต่อเมื่อพบว่าสภาพแวดล้อมที่ทำงานมีความเป็นมิตรกับตนเอง
๓. ด้านการเลือกปฏิบัติในสถานศึกษา
- ๑) การห้ามไม่ให้แต่งกาย ไว้ทรงผม ถ่ายรูปตามเพศสภาพปัจจุบัน ในการเข้าเรียน สอบไล่ ฝึกปฏิบัติ การ และพิธีรับพระราชทานปริญญาบัตร
- ๒) บุคลากรทางการศึกษาไม่มีความเข้าใจ แสดงท่าทีและใช้คำพูดที่แสดงออก ถึงการรังเกียจ ล้อเลียน ทำให้นักเรียนและนักศึกษาที่มีความหลากหลายทางเพศรู้สึกเป็นตัวตก และสูญเสียตัวตน
- ๓) เนื้อหาการเรียนการสอน ขาดความละเอียดอ่อนที่จะกล่าวถึงบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ
- ๔) เด็กในกลุ่มความหลากหลายทางเพศต้องพิสูจน์ให้ครูเห็นศักยภาพ เช่น ต้องเป็นเด็กเรียนเก่ง เก่งกีฬา จึงจะได้ยอมรับในตัวตน
- ๕) การเลือกปฏิบัติจากเพื่อนในสถานศึกษามีหลายรูปแบบ ทั้งการล้อเลียน
- ๒๐ กลั่นแกล้ง ไปจนถึงการทำร้ายร่างกาย

๔. ด้านการสมรส

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ของไทย มาตรา ๑๔๔๘ บัญญัติให้

- 5 สิทธิการสมรสเฉพาะเพศชายกับเพศหญิง ทำให้คู่รักที่เป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ถูกจำกัดสิทธิ ไม่สามารถจดทะเบียนสมรสเป็นคู่สมรสที่ชอบด้วยกฎหมาย ทำให้ขาดสิทธิ และหน้าที่ที่พึงมีต่อกัน และพึงได้รับจากการใช้ชีวิตคู่ร่วมกัน

๕. ด้านการบังคับใช้พระราชบัญญัติเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘

๑) สถานการณ์การเลือกปฏิบัติในประเทศไทยได้รับการแก้ไขเป็น

- 10 การเฉพาะเรื่อง เฉพาะราย ไม่ได้มีผลการแก้ปัญหาในวงกว้าง กล่าวคือ แม้ว่าคณะกรรมการวินิจฉัย การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศจะคำวินิจฉัยแก้ไขปัญหาใด จะมีผลผูกพัน คู่กรณีเท่านั้น ไม่ส่งผลต่อกฎหรือระเบียบที่มีปัญหาทำนองเดียวกันของหน่วยงานอื่น ๆ แต่อย่างใด

๒) เรื่องที่ถูกร้องเรียนมายังคณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติ

- 15 โดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องเดิม ๆ ที่เคยวินิจฉัยไปแล้ว สะท้อนให้เห็นว่า แม้คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการจะเคยชี้ไว้แล้วว่ากฎหมายหรือระเบียบนั้นไม่เป็นธรรม หรือเข้าข่ายเป็นการเลือกปฏิบัติ แต่กฎระเบียบในทำนองเดียวกันยังใช้บังคับในหน่วยงานอื่น ที่ไม่เคยถูกร้องเรียนต่อไป ไม่ได้มีการพิจารณาแก้ไขแต่อย่างใด

๓) คณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ

- 20 ไม่มีอำนาจบังคับตามคำวินิจฉัยของตัวเอง กล่าวคือ แม้จะมีอำนาจตามกฎหมายฉบับนี้ในหน่วยงาน รัฐ เอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องดำเนินการระงับการกระทำที่เลือกปฏิบัติได้ หากหน่วยงานนั้น ๆ ไม่ปฏิบัติตาม ก็ไม่สามารถมีมาตรการบังคับหรือลงโทษได้ ต้องไปแจ้งความหรือใช้สิทธิทางศาล แทนการบังคับดังกล่าว

๔) พระราชบัญญัติไม่มีกลไกเชื่อมต่อระหว่างคณะกรรมการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ

- 5 กล่าวคือ ไม่มีกลไกดำเนินงานที่ทำให้ผลการวินิจฉัยหรือข้อคิดเห็นอื่น ๆ ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ เป็นข้อพิจารณาหลักในการกำหนดนโยบายและมาตรการใด ๆ ที่ควรจะเป็น

๖. ด้านการคุกคามทางเพศ

- 10 การคุกคามทางสายตา โดยการจ้องมองร่างกายหรือใช้สายตาแตะโลมที่สื่อไปในทางเพศ จนทำให้ผู้ถูกมองรู้สึกอึดอัด อับอาย ไม่สบายใจ

การคุกคามทางวาจา โดยการวิพากษ์วิจารณ์รูปร่าง ทรวดทรง และแต่งกายที่สื่อไปในทางเพศ การพูดจาแตะโลมที่สื่อไปในทางทะเล้ง ลามก เพื่อทำให้ผู้ถูกกระทำเจ็บอาย การคุกคามทางร่างกาย เป็นพฤติกรรมที่ผู้กระทำเข้ามากระทำมิติมิร้าย โดยผู้ถูกกระทำไม่ยินยอม เช่น การสัมผัสตัว การข่มขืน เป็นต้น

- 15 ๗. การปฏิบัติต่อบุคคลข้ามเพศระหว่างการควบคุมตัวและขณะโดนคุมขัง

การปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีความหลากหลายทางเพศตามลักษณะเพศที่กำหนด ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลที่คำนึงถึงเพศที่มีความหลากหลายที่ต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ทางเพศของผู้ต้องขังด้วย ตั้งแต่ขั้นตอนการระบุอัตลักษณ์ทางเพศของผู้ต้องขัง การตรวจค้นร่างกาย การจัดสถานที่คุมขัง รวมถึงความจำเป็นพิเศษอื่น ๆ

- 20 สำหรับรายละเอียดในส่วนขอเสนอแนะ ขอเรียนเชิญท่านผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ นำเสนอ ขอขอบคุณค่ะ

ประธานวุฒิสภา : ท่านผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ เชิญครับ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ (ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ) :

กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ดิฉัน นางผาณิต นิติทัณฑ์ประภาศ ประธานที่ปรึกษา

- 25 คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ

และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา คณะกรรมาธิการได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายและเชิงกฎหมาย ซึ่งดิฉันจะขอนำเสนอข้อเสนอแนะเชิงนโยบายก่อน ดังนี้

- 5 ๑. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยคณะกรรมการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ ควรดำเนินการ ดังนี้

๑) ผลักดันให้ “แนวปฏิบัติด้านการส่งเสริมความเสมอภาคและขจัดการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศตามพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ พ.ศ. ๒๕๕๘” จำนวน ๖ ด้าน กล่าวคือ

- 10 ด้านที่ ๑ การแต่งกาย ให้บุคลากรและนักศึกษาสามารถแต่งกายตามอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ หรือเพศภาวะของบุคคล ตามข้อบังคับของหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษา

ด้านที่ ๒ การจัดพื้นที่ที่เหมาะสม จัดพื้นที่ที่เหมาะสมกับจำนวนของบุคคล ข้อจำกัดของบุคคล และอัตลักษณ์ทางเพศสภาพหรือเพศภาวะของบุคคล

- 15 ด้านที่ ๓ การประกาศรับสมัครงานและกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครงาน มีการระบุคุณสมบัติด้านวุฒิการศึกษา หรือความสามารถที่สอดคล้องกับลักษณะงาน ไม่ระบุเพศ โดยกำเนิดหรือเพศสภาพ

ด้านที่ ๔ การใช้ถ้อยคำ ภาษาและกิริยาท่าทาง และเอกสารต่าง ๆ เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่บุคลากร เกี่ยวกับคำศัพท์ที่เหมาะสมในการใช้เรียกอัตลักษณ์ทางเพศสภาพ

- 20 หรือเพศภาวะของบุคคล เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการตีตรา เสียดสี หรือลดทอนคุณค่าของบุคคลทุกเพศ รวมถึงเป็นการแสดงออกถึงอคติทางเพศที่ไม่เคารพในสิทธิและเสรีภาพของบุคคล

ด้านที่ ๕ การสรรหาคณะกรรมการหรือบุคคลผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในหน่วยงานส่งเสริมให้มีการสรรหาบุคคลทั้งเพศชาย เพศหญิง หรือผู้แสดงออกที่แตกต่างจากเพศ โดยกำเนิด เข้าร่วมเป็นกรรมการในทุกระดับ เพื่อพัฒนาสังคมไทยไปสู่สังคมเสมอภาคอย่างแท้จริง

25

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ด้านที่ ๖ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ
ในการทำงาน เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมการล่วงละเมิดหรือคุกคามทางเพศ

5 และจัดทำแนวทางปฏิบัติเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการล่วงละเมิดในการทำงาน

ทั้งนี้ โดยทำเป็นมติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีผลบังคับใช้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

และเกิดผล

ในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๒) ควรพิจารณาเพิ่มกลไกหรือช่องทางในการเชื่อมต่อการดำเนินงานระหว่าง

10 คณะกรรมการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติ

โดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศ เพื่อให้คณะกรรมการส่งเสริมความเท่าเทียมระหว่างเพศ

นำกรณีศึกษาจากการพิจารณาวินิจฉัยคำร้องของคณะกรรมการวินิจฉัยการเลือกปฏิบัติ

โดยไม่เป็นธรรมระหว่างเพศไปจัดทำเป็นนโยบายสาธารณะ

15

20

25

๒. กระทรวงสาธารณสุข ควรดำเนินการ ดังนี้

๑) สร้างความเข้าใจและพัฒนาศักยภาพของแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่

5 ทุกคนในสถานพยาบาลให้สามารถปฏิบัติงานด้วยความละเอียดอ่อน ไม่เลือกปฏิบัติต่อผู้รับบริการ
 สุขภาพที่เป็นบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ และสามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่แสดงถึง
 การต้อนรับ ไม่ตัดสินและไม่เลือกปฏิบัติ

๒) ส่งเสริมให้ระบบสาธารณสุขให้บริการที่มีคุณภาพและครบถ้วนรอบด้าน
 ที่บุคคลข้ามเพศให้การยอมรับและเข้าถึงได้ และเป็นการให้บริการที่แก้ปัญหาความจำเป็น

10 ทางสุขภาพของบุคคลข้ามเพศอย่างตรงจุด

๓) ผลักดันสภาและคณะกรรมการวิชาชีพ เช่น แพทยสภา สภาการพยาบาล
 เป็นต้น ให้บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศ และการให้บริการสุขภาพที่ละเอียดอ่อน
 และคำนึงถึงความต้องการของกลุ่มแอลจีบีทีคิวไอบวก (Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender,
 Queer, Intersex : LGBTQI+) ให้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรวิชาชีพที่อยู่ภายใต้การควบคุมของ

15 สภาหรือคณะกรรมการดังกล่าว

๔) พิจารณาทบทวนการจัดให้มีการจ่ายยาเพรีพยาหรือยาที่ใช้ในการป้องกัน
 เชื้อเอชไอวี ก่อนการสัมผัสโรค และยาเป็ป (Post – Exposure Prophylaxis : PEP) ยาป้องกัน
 หลังการสัมผัสหรือมีความเสี่ยงรับเชื้อเอชไอวีในกรณีฉุกเฉินให้กับบุคคลที่มีความหลากหลาย
 ทางเพศที่มีสิทธิรับการรักษารักษาอื่น ๆ นอกจากสิทธิบัตรทองในคลินิกขององค์กรภาคประชาสังคม

20 ๕) ควรพิจารณาทบทวนร่วมกับสภากาชาดไทยและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

ในการคัดเลือกผู้บริจาคโลหิต และเร่งรัดการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการกำหนดช่วงเวลางด
 หรือเลื่อนการบริจาคโลหิตที่ปลอดภัยสำหรับผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และนำผลการศึกษาวิจัย
 มาใช้ประกอบการพิจารณาผู้มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศให้สามารถบริจาคโลหิตได้ภายใต้เงื่อนไข
 การกำหนดระยะเวลารอคอย และควรมีการแก้ไขแบบสอบถามการคัดกรอง ควรมุ่งถามถึงลักษณะ

25

๑๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สุชารัตน์ ๔/๓

๒) อบรมบุคลากรในระบบการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจ เรื่องความหลากหลายทางเพศ และยอมรับการมีตัวตนของผู้มีความหลากหลายทางเพศ

5 ที่อยู่ในระบบการศึกษา

๓) กำหนดแนวทางหรือกฎที่ชัดเจนเกี่ยวกับการแต่งกาย การไว้ทรงผม ของบุคลากร นักเรียนและนักศึกษา โดยให้สามารถแต่งกายและไว้ทรงผมตามอัตลักษณ์ทางเพศ หรือเพศภาวะของบุคคลได้

๔) ให้บุคคลในสถานศึกษา นักเรียน และนักศึกษาร่วมกันสร้างสถานศึกษา ให้เป็นพื้นที่ปลอดภัยสำหรับทุกเพศ และจัดให้มีห้องน้ำสำหรับบุคคลที่มีความหลากหลาย ทางเพศ

๕. กระทรวงยุติธรรม ควรจัดอบรมให้ความรู้เจ้าหน้าที่ในสถานคุมขังเกี่ยวกับ ความจำเป็นพิเศษ และวิธีปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่มีความหลากหลายทางเพศ ตั้งแต่การให้ผู้ต้องขัง ระบุตนเองว่าเป็นคนข้ามเพศหรือไม่ การค้น การคุมขัง และการจัดสรรห้องขังตามเพศสภาพ

15 การจัดให้มีแพทย์เฉพาะทางสำหรับดูแลและให้คำปรึกษา รวมถึงการกำหนดนโยบายว่าผู้ต้องขัง ข้ามเพศจะต้องสามารถใช้ออร์โมนต่อไปได้

ข้อเสนอแนะเชิงกฎหมาย

รัฐบาลควรผลักดันพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... หรือเรียกว่า สมรสเท่าเทียม เนื่องจากการก่อตั้งครอบครัวตามประมวลกฎหมาย

๒๐ แพ่งและพาณิชย์จำกัดเฉพาะความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงที่ไม่สอดคล้องกับสภาพสังคมในปัจจุบัน ที่มีการอยู่ร่วมกันในครอบครัวระหว่างบุคคลที่มีเพศเดียวกันโดยกำเนิด โดยมีการอุปการะเลี้ยงดู และมีความสัมพันธ์ในด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างไปจากคู่สมรสที่เป็นชายและหญิง จึงสมควรผลักดัน พระราชบัญญัติดังกล่าว เพื่อรองรับให้บุคคลเพศเดียวกันสามารถหมั้นและสมรสกันได้ ซึ่งจะทำให้ สิทธิ หน้าที่ และสถานะทางครอบครัวเท่าเทียมกับคู่สมรสที่เป็นชายและหญิง อันเป็นการ

๒๕ ตอบสนองความเสมอภาคของบุคคล และเป็นการแสดงให้เห็นถึงการเคารพสิทธิและเสรีภาพ ของบุคคลในสังคม

ทั้งนี้ รายละเอียดตามรายงานของคณะกรรมการธิการ พร้อมข้อเสนอแนะนี้
ได้นำเรียนเสนอต่อสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านแล้ว หากวุฒิสภาเห็นควรด้วยกับผลการพิจารณาศึกษา

- 5 ของคณะกรรมการฯ ขอได้โปรดแจ้งไปยังคณะรัฐมนตรีและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณา
ดำเนินการต่อไป ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ มีท่านสมาชิกวุฒิสภาประสงค์จะอภิปราย
รายงานฉบับนี้หรือไม่ เชิญท่านยกมือขึ้นแสดงตน ท่านที่ ๑ ท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล
ท่านที่ ๒ ท่านเจตน์ ศิรธรานนท์ ในชั้นนี้อนุญาตให้ ๒ ท่านนี้ก่อน ถ้าเพื่อจำเป็นคงจะมี

- 10 การอภิปรายต่อ เชิญท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ครับ

นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
กระผม นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล สมาชิกวุฒิสภา กราบเรียนคณะกรรมการที่จัดทำ
เรื่องนี้ ผมว่าเป็นงานวิจัยอีกชิ้นหนึ่งที่มีคุณค่า เพราะว่าได้พูดถึงเรื่องที่ทันสมัยและพัฒนา
หลายเรื่องที่มีความทันสมัยแต่ไม่พัฒนา ผมอยากจะทำให้ย้อนกลับไปดูเหตุการณ์เพิ่งเกิดขึ้น

- 15 เมื่อวันที่ ๔ มีนาคมที่ผ่านมา เป็นเหตุการณ์หนึ่งที่ประกาศและจารึกไว้ในเรื่องความหลากหลาย
ทางเพศ ผมขออนุญาตท่านประธานที่จะใช้คำที่สื่อมวลชนและสังคมก็พูดถึงกัน คือ วันกะเทย
ผ่านศึก ซึ่งคำนี้เมื่อพูดออกไปแล้วตามที่ติดตามข่าว นื่อง ๆ ที่มีบุคลิกความหลากหลายทางเพศ
ที่เรียกกันว่า กะเทย ยอมรับได้ เป็นคำที่เป็นสากลและบ่งบอกความเป็นตัวตนของเขาและสังคม
ยอมรับ ผมคล้อยตามและยอมรับ

20

๑๕

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ดวงทิพย์ ๕/๑

ประเด็นที่ ๑ เหตุการณ์วันนั้นยอมรับว่าเป็นความรุนแรง เป็นเหตุทะเลาะวิวาท แต่สิ่งที่เปรียบเทียบให้เห็น คือ วันนั้นไม่มีการใช้อาวุธ เขามีความเป็นสุภาพบุรุษ แต่ในขณะเดียวกัน

5 ถ้าเราดูเหตุทะเลาะวิวาทจากชายแท้ วันนั้นไม่ต้องห่วงเลยครับ ไม่รู้จะมีระเบิด มีปืน มีมีด มีอาวุธ ออกมาหลากหลาย

ประเด็นที่ ๒ เขาออกมาเลยก็ยอมรับกับตำรวจว่าเป็นคนที่อยู่ในเหตุการณ์ ทั้งเป็นผู้ที่ทำร้ายและถูกทำร้าย อันนี้ถือว่าแสดงออกอย่างชัดเจน ความเป็นสุภาพบุรุษ เจ้าหน้าที่ตำรวจสบายใจในการที่จะทำสำนวนคดี แล้วเขายอมเสียค่าปรับสบาย ๆ

10 ที่นี้มาพูดถึงในรายงานฉบับนี้ ผมขออนุญาตแสดงความคิดเห็นอาจจะไม่ใช่

ข้อเสนอแนะว่า ในเชิงสังคมมิติ กลุ่มบุคคลเหล่านี้ที่เราเรียกว่ามีความหลากหลายทางเพศ

สังคมวันนี้ต้องยอมรับ แต่การยอมรับเป็นการยอมรับในความเป็นตัวตนของบุคคลคนนั้น

ซึ่งการยอมรับในลักษณะอย่างนี้จะก่อให้เกิดภาวะการแยกแยะอย่างเหมาะสมและเท่าเทียม

15 อย่างเช่น ในห้องเรียนห้องหนึ่งอาจจะมีเด็กผู้หญิงที่มีพฤติกรรมออกมาเหมือนกับเด็กชาย อาจจะมี

เด็กชายที่มีพฤติกรรมออกมาเหมือนกับเด็กหญิง ทั้งที่ออกมาตรง ๆ และหลบซ่อนไม่กล้าแสดงออก

อันนั้นแยกแยะไม่ออก การทำความเข้าใจ การจัดกระบวนการเรียนรู้ในห้องเรียนจะเกิดปัญหาขึ้น

มาทันที แต่การยอมรับในลักษณะเชิงสังคมมิติแบบนี้จะก่อให้เกิดการแยกแยะและเกิดความ

20 เท่าเทียม แล้วเราสามารถที่จะดึงสมรรถนะของบุคคลเหล่านั้นออกมาเป็นประโยชน์กับสังคม

ประเทศชาติบ้านเมืองได้มากกว่า เพราะฉะนั้น เรื่องนี้ชี้ให้เห็นว่า การยอมรับในลักษณะอย่างนี้

25 ต้องยอมรับต่อไปอีกว่าเราจะยอมรับบุคคล ไม่ว่าจะอยู่ในสถานศึกษา หรือจบการศึกษาแล้ว

จะเข้าทำงานในสถานประกอบการ หรือแม้แต่ในส่วนราชการ เรายอมรับบุคคลที่ความสามารถ

ยอมรับบุคคลในเรื่องของคุณธรรม จริยธรรม คือ ความเป็นคนดี ไม่ได้มองไปที่เพศสภาพ เขาจะอยู่

ในเพศสภาพใด ชาติกำเนิดกับเพศสภาพอาจจะไม่ตรงกัน แต่เขาเป็นคนดี ตรงนั้นมากกว่าที่สังคมนี้

ต้องการ ไม่อยากให้มองว่า กลุ่มคนเหล่านี้มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ นำเรื่องเพศ เรื่องเซ็กส์

25 (sex) มาเป็นตัวชี้ขาดหรือมาเป็นตัวกำหนด ชีวิตไม่ได้อยู่ได้ด้วยเรื่องนี้เรื่องเดียว สังคมที่สงบสุขจะ

อยู่

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ดวงทิพย์ ๕/๒

ได้ด้วยการยอมรับ และบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีคุณธรรม จริยธรรม คือ ความเป็นคนดี

5 นั่นเอง กระทรวงศึกษาธิการยังบอกไว้ว่า ผลผลิตของกระทรวงศึกษาธิการนักเรียนจะต้องเป็น

คนเก่ง คนดีและมีความสุข ถ้าเพศสภาพไม่ตรงกับชาติกำเนิด มีความหลากหลายทางเพศ

และถูกรังเกียจ ผมว่าถึงเราจะมีคนเก่ง อาจจะได้คนดี แล้วเขาอาจจะอยู่อย่างไม่มีความสุข

เมื่อเขาไม่มีความสุข เราอาจจะไม่มีความสุขตามไปด้วย ในเรื่องของวิถีชีวิตหลายคู่ที่อยู่ด้วยกัน

ชายอยู่กับชาย หญิงอยู่กับหญิง เขาไม่ได้มีความรู้สึกเหมือนคนอื่นที่มองเข้าไปมีความรู้สึก

10 เขาอยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา เราจะไม่เรียกกลุ่มเหล่านี้ว่าเป็นคู่สมรส แต่เป็นคู่ชีวิต เขาอยากมีลูก

อาจจะไปรับเด็กมาเลี้ยง ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสให้เด็กคนนั้น ในลักษณะที่เป็นบุตรบุญธรรม

แล้วอยู่ด้วยกันมีความรัก ความผูกพัน มีความกตัญญูกตเวทิต์ แต่วันหนึ่งคนใดคนหนึ่งจากไป

ทั้งคู่ต้องแยกทางกันใช่หรือไม่ แล้วสิ่งที่สร้างสมมา ธุรกิจ กิจการ รถราบ้านช่องต้องเป็นภาระ

ของพ่อแม่ทั้งสองฝ่ายมานั่งเถียงกัน แล้วคำสุดท้ายจะบอกว่า คุณไม่ใช่สามีภรรยากันอย่างนั้น

15 หรือ สิ่งเหล่านี้ คือ สิ่งที่ไม่ยุติธรรม ไม่ถูกต้อง แล้วเด็กคนที่นำมาเลี้ยงจะอยู่อย่างไร รวมไปถึง

สวัสดิการ คนหนึ่งทำธุรกิจ คนหนึ่งอาจจะรับราชการ ถ้าระเบียบราชการให้เบิกค่ารักษาพยาบาล

ของคู่สมรส ย่อมที่จะให้เบิกค่ารักษาพยาบาลของคู่ชีวิตได้เช่นเดียวกัน เพื่อให้เกิดความมั่นคง

ของชีวิตคู่ เขาเป็นคู่ชีวิต ในทางตรงกันข้าม ถ้าเรามองเห็นปัญหาด้วยความลึกซึ้งในเรื่องนี้ คู่สมรส

มีปัญหามากกว่าคู่ชีวิตมากมาย หย่าร้าง ล่วงละเมิด กระทบความรุนแรงในครอบครัว เกิดขึ้น

20 บ่อยครั้งที่เราเห็นกันอยู่เป็นจำนวนมากในสภาพสังคมปัจจุบัน

อีกประการหนึ่ง เรื่องการผ่าตัด เมื่อการผ่าตัดเปลี่ยนแปลงเพศสภาพไปแล้ว

ยังไม่ตรงกับชาติกำเนิด แล้วในบัตรประชาชนระบุไว้ สมมุติว่า ผู้ชายไปผ่าตัดแปลงเพศเป็นผู้หญิง

แต่บัตรประชาชนยังเขียนว่า นาย ตรงนี้สร้างการยอมรับยาก ผมไม่เห็นด้วยที่จะไปเปลี่ยนแปลง

คำนำหน้าชื่อตามเพศสภาพ ให้ใช้คำนำหน้านามตามเพศสภาพไม่ใช่ชาติกำเนิด ผมไม่ยอมรับ

25 ที่จะให้เปลี่ยนแปลงชาติกำเนิด สมมุติใช้คำว่า “นาย” แต่ให้มีวงเล็บหรือคำอะไรก็ได้ต่อท้าย

ซึ่งระบุแสดงตัวตนว่า เขาผ่าตัดมา แปลงเพศมา ซึ่งจริง ๆ แล้วบุคคลเหล่านี้รับได้ และเมื่อระบุ

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ดวงทิพย์ ๕/๓

ไปอย่างชัดเจนเพื่อให้สังคมยอมรับ เราต้องยอมรับบุคคลเหล่านี้บางที่ทำงานด้วยกัน ผมยังอายเลย

- 5 ความรู้ความสามารถและความกล้าในการตัดสินใจ บางทีเขาดีกว่าเราอีก เพราะฉะนั้น ขอชื่นชม
 คณะทำงานที่หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมาพูด เพราะว่าเป็นความจริงในสังคม เป็นเรื่องที่ทันสมัยและมี
 การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย ประธาน
 วุฒิสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง

- 10 ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล เชิญท่านเจตน์ ศิริธรานนท์ ครับ

นายเจตน์ ศิริธรานนท์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม

นายแพทย์เจตน์ ศิริธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ผมให้ข้อมูลไม่ได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับประเด็นปัญหา

- 15 เรื่องสุขภาพของกลุ่มบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ ซึ่งมีท่านกรรมาธิการได้พูดเรื่องนี้
 ในห้องประชุมแห่งนี้อย่างน้อย ๒ ท่าน ท่านประธานครับ เมื่อต้นปี ๒๕๖๖ จะมีปัญหาเรื่อง

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขไม่เห็นหนังสือเรื่องการให้สิทธิการแจกยา ๒ ชนิด แก่ผู้ที่อยู่
 ในกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศ ยาเอชไอวีและเอดส์ มีสาเหตุหลายประการ มีกลุ่มบุคคลที่ติด
 และแพร่เชื้อให้กันหลายกลุ่ม แต่กลุ่มหนึ่งเรียกว่า เอ็มเอสเอ็ม (Men who have Sex with Men :

- 20 MSM) ซึ่งเป็นคำสากลที่ใช้กันทั่วไป กลุ่มเอ็มเอสเอ็มยังมีข้อมูลและสถิติว่าเป็นกลุ่มใหญ่ที่ทำให้เกิด

การแพร่เชื้อเอชไอวีและเอดส์ ประเด็นที่รัฐมนตรีไม่เห็นในเรื่องของการแจกยากุ่มเพิร์พและเป๊ป
 กลุ่มที่เรียกว่าก่อนที่จะสัมผัสเชื้อกับหลังสัมผัสเชื้อ ซึ่ง ๒ กลุ่มนี้ คือ แจกให้กับกลุ่มที่ยังไม่เป็น

เอชไอวีและเอดส์ ซึ่งโดยกฎหมายแล้วมีปัญหามาจริง ๆ คือ กฎหมายส่งเสริม ป้องกันทำได้เฉพาะ
 กลุ่มบุคคลที่มีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า หรือ ณ วันนี้พรรคการเมืองตีกินว่าเป็น ๓๐ บาท

- 25 รักษาทุกโรค ซึ่งไม่ผิด เพราะที่ทำมาตั้งแต่แรก เป็นกฎหมายฉบับเดียวที่มีเรื่องของส่งเสริม ป้องกัน
 ถึงแจกยาให้กับกลุ่มนี้ได้ หมายถึงกลุ่มที่มีหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า -----

๑๘

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

บัญชีดา ๖/๑

แต่อีก ๒ กลุ่ม คือ กลุ่มประกันสังคมกับกลุ่มสวัสดิการข้าราชการ ไม่มีมาตรการที่ว่าด้วยการส่งเสริมป้องกันในกรณีนี้ จึงไม่สามารถแจกยาได้ เป็นการตีความของทีมกฎหมายรัฐมนตรีท่านเก่า

5 จึงทำให้ไม่มีการแจกยาเพรีพหรือยาเบ๊ปอีกต่อไป ทำให้กลุ่มที่มีความเสี่ยงต่อการสัมผัสโดยเฉพาะกลุ่มเอ็มเอสเอ็มมีปัญหา โดยเฉพาะคนที่เคยรับยามาก่อน ซึ่งตรงนี้อยู่ที่การตีความของทีมกฎหมายท่านรัฐมนตรี แต่เกิดความเดือดร้อนกับผู้ที่อาจจะได้รับยาและจะทำให้แนวโน้มในการต่อสู้กับเอชไอวี หรือเอดส์ ของกระทรวงสาธารณสุข และกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องทำงานลำบากมากยิ่งขึ้น

10 ต้องเข้าใจว่าผู้ที่ไปสัมผัสเชื้อเวลาไปคลินิก มีคลินิกเรียกว่า สวิง (SWING) หรือเป็นคลินิกชุมชนที่ทำงานเรื่องนี้โดยเฉพาะ จะมีกลุ่มต่าง ๆ ที่ทำงานด้านนี้และได้เงินค่าตอบแทนตามที่จะได้

แต่ว่าสิทธิตรงนี้หายไป เกิดความเดือดร้อนจะทำอย่างไร เพราะเมื่อไม่ได้รับยากกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ อย่างน้อย ๙ กลุ่ม มาพบกับคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ผมไปปรับหนังสือและศึกษาเรื่องนี้ พบว่ามีปัญหาในลักษณะที่ว่ามา รายงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการเรื่องนี้ไม่ผิด ถูกต้อง เพราะว่าเป็นการตัดสินใจภายใต้กฎหมายและการตีความกฎหมายตามที่

15 กล่าวมาแล้ว ประเด็น คือ จะแก้ปัญหานี้อย่างไร ถ้าจะแก้จริง ๆ ต้องแก้กฎหมายประกันสังคม แก่ระเบียบว่าด้วยสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ ซึ่งเป็นเรื่องยุ่งยากมากเกินไป มีการส่งให้คณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งเป็นที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาลตีความ เพราะว่ากระทรวงสาธารณสุขเดือดร้อนจากการที่กลุ่มบุคคลร้องเรียนเข้ามา คณะกรรมการกฤษฎีกาตีความว่าสามารถทำได้ ภายใต้กฎหมายที่มีโดยยังไม่ต้องแก้ไขกฎหมายแต่อย่างใด และส่งเรื่องให้คณะรัฐมนตรี

20 คณะรัฐมนตรีรับเรื่องนี้ เพราะฉะนั้น ในเรื่องการแจกยาเพรีพกับยาเบ๊ปให้กับผู้ที่สัมผัสเชื้อเพรีเอ็กซ์โพสเซอร์ (Pre - Exposure) กับโพสต์เอ็กซ์โพสเซอร์ (Post - Exposure) สามารถทำได้ ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา อันนี้เป็นการให้ข้อมูลกับคณะกรรมการ เพราะท่านอาจสรุปข้อมูลก่อนจะมีมติคณะรัฐมนตรีออกมา และสื่อสารไปถึงกลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศโดยเฉพาะกลุ่มเอ็มเอสเอ็มว่า ในเรื่องการรับยาเพรีเอ็กซ์โพสเซอร์กับโพสต์เอ็กซ์โพสเซอร์ฟรีเวชัน

25 (Pre-Exposure and Post-Exposure Prevention) สามารถทำได้ต่อไปเหมือนก่อนที่จะมีการไม่เซ็นอนุมัติโดยรัฐมนตรี ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบขอบคุณท่านเจตน์ ศิรธรานนท์ มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปราย

5 เพิ่มเติมหรือไม่ ขณะนี้มีสมาชิกเพิ่มชื่อ คือ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม

พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา เชิญ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม สมาชิกวุฒิสภา ดีใจที่วันนี้ได้ร่วมแสดงความคิดเห็น

การพิจารณาศึกษาเรื่องที่มีความสำคัญ เป็นผลงานชิ้นโบแดงของคณะกรรมการการพัฒนาสังคม

10 และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส เรื่องนี้เป็นเรื่องที่อยู่ในกระแส

ความสนใจของประชาชน จะเห็นได้ว่าเมื่อใดที่มีการเคลื่อนไหวเรื่องกฎหมายที่จะรองรับสิทธิ

ของผู้มีความหลากหลายทางเพศจะเป็นฮอตไอชชู (hot issue) ที่อยู่ในกระแสความสนใจ

ของประชาชน ผมมีโอกาสเปิดดูรายงานฉบับนี้เร็ว ๆ เห็นด้วยเป็นจำนวนมาก ที่ใช้คำว่า

เป็นจำนวนมาก เพราะไม่ได้เห็นด้วยทั้งหมดทุกเรื่อง บางเรื่องถ้าเป็นกระแสจะมีกฎหมายเข้ามา

15 จะมีโอกาสแสดงความคิดเห็น อาจต้องมีการแปรญัตติในสมัยประชุมนี้ถ้าทัน อันนี้ว่ากันในอนาคต

ผมขอใช้เวลาสั้น ๆ มีเรื่องสำคัญ ๑ เรื่องที่อยู่ในรายงานฉบับนี้หรือไม่ เป็นเรื่องที่มีคนฝากมา

และผมเคยได้ยินได้ฟังมาเป็นจำนวนมาก ในกลุ่มของผู้ที่มีความหลากหลายทางเพศ

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เพศสภาพที่เป็นตอนเกิดและคงอยู่ต่อมา และอาจต้องตลอดไปในบางคน

คือ เรื่องการเกณฑ์ทหาร ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ ผมพยายามจะดูว่าคณะกรรมการ

20 การพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส มีการศึกษา

ลงรายละเอียดเรื่องนี้หรือไม่ ผมเคยเป็นแพทย์เมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว ที่ไปร่วมตรวจคัดเลือก

การเกณฑ์ทหาร สภาพความเป็นอยู่ที่เกิดขึ้นเมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว จนถึงปัจจุบันนี้ส่วนมากแล้ว

ยังเหมือนเดิม ผมจำได้ว่าเมื่อ ๓๐ กว่าปีที่แล้ว เมื่อใดที่มีผู้มีความหลากหลายทางเพศ ใช้คำว่า

เป็นผู้ชาย เข้ามาเกณฑ์ทหาร แต่ว่าจิตสภาพเป็นสตรีหรือผู้หญิงแล้ว คนเหล่านั้นน่าสงสาร

25 เป็นอย่างยิ่ง ผมพูดออกอากาศได้ ไม่น่าเสียหาย เพื่อยกย่อง เพราะอย่างน้อยได้เข้ามาทำหน้าที่

ในฐานะผู้ชายตอนเกิด เมื่อถึงวัยที่ต้องมาเกณฑ์ทหารก็ต้องเข้ามา การโหน่ การหัวเราะ การเย้ยหยัน การแสดงถึงความเป็นคนที่น่าตลกขบขัน น่าเศร้าถ้าต้องมีการถอดเสื้อเพื่อแสดงถึงสภาพของ

5 ร่างกาย ของเพศว่าเป็นอย่างไร น่าอนาถจริง ๆ ต้องใช้คำนี้ เป็นที่เย้ยหยัน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

ถ้าได้ไปฉีดยา ผ่าตัด แผลงเพศ หรือมีการเสริมแล้ว เป็นดุลพินิจของหน่วยเกณฑ์ทหารในแต่ละแห่ง ที่จะใช้ดุลพินิจ บางทีก็อนุโลมไม่ถึงขนาดต้องถอดเสื้อ ไม่ต้องเปิดว่าไปผ่าตัด ไปฉีดยาแล้ว

ผ่าข้างบนไม่เลวร้ายเท่าผ่าข้างล่าง เขาพยายามแสดงให้เห็นว่าไปผ่าข้างล่างมาแล้ว วิธีการตรวจ คือ การล้อมคอก บางแห่งใช้ผ้าใบ เต็นท์เล็ก ๆ ผ่าขวาม้าซึ่งเป็นมุมให้เขาเข้าไปในมุมลับนั้น และแพทย์

10 ตามเข้าไป และถอดกางเกงลงเพื่อให้ดูว่าสภาพเพศที่ไปผ่าตัดแล้วเป็นเช่นนั้นจริง ๆ แต่กฎหมาย

การเกณฑ์ทหารยังไม่ได้อนุโลม ยังไม่ได้ช่วยเหลือในเรื่องนี้ ผมจำได้ว่าเมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว

เวลาที่ลงบันทึกรายงานในเอกสาร จำไม่ได้ว่าเรียกใบ สด. อะไร ท่านวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์

อาจจะพอตอบได้ ใช้คำว่า ผู้มีปัญหาทางจิต แพทย์จำเป็นต้องลงบันทึกในใบ สด. ว่า เป็นผู้มีปัญหาทางจิต ไม่เหมาะสมหรือไม่สามารถเข้าเป็นทหารได้ สภาพปัจจุบันผมพยายามติดตามว่ามีการ

15 แก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือไม่ อย่างไร แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ประเภทที่ ๑ คือ คนที่ยังไม่ได้

ผ่าตัดเสริมใด ๆ ยังไม่ได้ตัดอะไรทิ้ง ยังไม่ได้ฉีดยาอะไร หัวจรดทำให้ถอดให้ดูที่มุมลับมุมไหนก็แล้วแต่ ยังเป็นผู้ชาย แต่สภาพจิตเป็นผู้หญิงแน่นอนโดยมิได้เสแสร้งแกล้งกระทำ ผมเชื่อว่าปัจจุบัน

ยังมีการบันทึกว่า เป็นผู้มีปัญหาทางจิต -----

ซึ่งฉันนี้หวังว่า คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ท่านจะกรุณาไปเพิ่ม ผมไม่ทราบว่าจะมีเวลา
มีโอกาสได้กระทำในเรื่องนี้หรือไม่ว่า ข้อเสนอแนะของท่านจะเป็นอย่างไร แม้ว่ารัฐธรรมนูญ

5 แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ จะบัญญัติไว้ว่า ผู้ชายไทยมีหน้าที่ คือ หน้าที่พลเมือง
เมื่อถึงเวลาต้องไปเกณฑ์ทหาร แต่กฎหมายลำดับรอง กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องถ้าจะได้มีการปรับปรุง
พิจารณาแก้ไข ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นคู่ขนานที่มีความสำคัญพอ ๆ กับ หรือยิ่งกว่าการไปแก้ประมวล

กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ให้ชายหรือผู้มีความหลากหลายทางเพศได้มีโอกาสสมรสกัน ผมชอบ
คำของท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ขอภัยที่เอ่ยนาม ท่านใช้คำว่า เป็นคู่ชีวิต แม้จะมีได้เป็น

10 คู่สมรส ขออนุญาตใช้คำนี้ ไพเราะและมีความเหมาะสมอย่างยิ่ง เมื่อสักครู่นี้ผมพูดถึงกรณีที่เป็น
เกณฑ์ทหารโดยที่ยังไม่ได้ผ่าตัด แล้วกรณีที่เป็นผ่าตัดมาแล้ว ตัดทิ้งแล้ว เสริมข้างบนแล้วยังต้องไป
เกณฑ์ทหารอีกหรือไม่ อย่างไร ตรงนี้จะต้องมีการพิจารณาแก้ไขอย่างเร่งด่วน เพราะถ้าไม่ถึง
ขนาดที่จะมีความตั้งใจจริงเขาคงไม่ไปตัดทิ้ง คำนี้ไม่หยาบ ผมขออนุญาตไม่ต้องถอน ถ้าไม่จำเป็น
เขาคงไม่ไปฉีดข้างบน เพราะฉะนั้น อันนี้เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นและมีความเร่งด่วน ในรายงาน

15 ใช้คำว่า “ข้อเสนอต่อสิทธิ” ผมไม่ทราบจะใช้ได้หรือไม่ว่า บุคคลเหล่านี้แม้กฎหมายจะบัญญัติ
ให้เป็นหน้าที่ แต่ท่านมีสิทธิที่จะไม่ต้องเข้าไปเกณฑ์ทหาร อย่าใช้คำว่า ไปเกณฑ์ทหารแล้วไปหา
ช่องทางหลบหลีกกันในสถานที่เกณฑ์ทหารเลย ท่านไม่ควรจะมีสิทธิเข้าไปเกณฑ์ทหารตั้งแต่ต้นแล้ว
อันนี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะฉะนั้น กฎหมายที่เกี่ยวข้องช่วยกรุณาพิจารณาดูแลในเรื่องนี้
ขอบคุณท่านประธานครับ

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ในฐานะที่ท่านเป็นผู้อภิปราย
และพูดกับประธาน การตรวจทางเพศท่านใช้คำว่า “ดุลพินิจ” อาจจะถูก แต่ว่ากฎหมายให้ระบุโรค
ดังนั้น การแก้ที่ท่านพูดถูกแล้วต้องไปแก้กฎหมายของกระทรวงสาธารณสุขว่า โรคทางการแพทย์
จะเรียกอย่างไร ดังนั้น กฎหมายระบุว่าผู้ที่ไม่ต้องไปเป็นทหารต้องระบุชื่อเช่นนี้ ผู้ตรวจเป็น
25 แพทย์ อันนี้เพื่อความเข้าใจถูกต้องต่อสาธารณะ ไม่อย่างนั้นทุกอย่างจะไปลงที่ทหาร
เชิญท่านพลเอก ปรีชา จันทร์โอชา ครับ

พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
 กระผม พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา สมาชิกวุฒิสภา ผมมี ๒ - ๓ ประเด็น

5 ประเด็นที่ ๑ ขอเสริมประเด็นที่พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ได้กล่าว

เมื่อสักครู่นี้ว่า ในการไปเกณฑ์ทหาร ผมเคยไปที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จังหวัดเชียงใหม่ วันแรก ๆ

พระมา ๑ - ๒ รูป เราดูแล้วพระตัวเล็กไม่เหมาะสมที่จะเป็นทหาร เราก็ให้เจ้าหน้าที่ทำเรื่องปล่อย
 ไม่ต้องเป็นทหาร ๒ - ๓ วันต่อมาพระเต็มศาลา อันนี้เป็นจุดอ่อนอันหนึ่ง

ประเด็นที่ ๒ ในการที่บุคคลผู้มีความหลากหลายทางเพศเมื่อเป็นคู่ชีวิตแล้ว

10 ไปสมัครงานอะไรต่าง ๆ ที่บริษัท ห้างร้านหรือข้าราชการ ปัจจุบันยังไม่มีการยอมรับเรื่องนี้ใน
 ประเทศไทย เป็นห่วงว่าคนไทยจะไม่มีการทำงาน ตกงาน ไม่มีเงินใช้จ่ายประจำวัน ตรงนี้เป็นข้อห่วงใย

ประเด็นที่ ๓ ไม่ทราบว่าผู้มีความหลากหลายทางเพศเมื่อใช้ชีวิตร่วมกันแล้ว

ใช้คำนำหน้าว่า “นาย” เหมือนกันถูกต้องหรือไม่ ประเด็นที่ถามสกุลว่า จะเลือกใช้นามสกุลใคร
 จะเลือกใช้นามสกุลคนแรกหรือนามสกุลคนที่ ๒ อันนี้มีกฎหมาย มีข้อบังคับ อยู่ในข้อพิจารณา

15 ของคณะกรรมการสิทธิการหรือไม่ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณพลเอก ปรีชา จันทร์โอชา มีสมาชิกท่านใดจะอภิปราย
 เพิ่มเติมหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ไม่มีแล้ว เชิญคณะกรรมการตอบชี้แจงครับ

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
 ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธาน
 คณะกรรมการการพัฒนากิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ

25 และผู้ด้อยโอกาส วุฒิสภา ต้องขอบคุณท่านสมาชิกทั้ง ๔ ท่าน เข้าใจว่าทั้ง ๔ ท่านให้สาระ
 ที่เป็นประโยชน์มาก

๒๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ภรภัทร ๗/๓

ท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ผมเข้าใจว่าท่านให้หลักคิดที่น่าสนใจ คือ
อย่ามองว่าเขาเป็นอะไร แต่ให้มองว่าเขามีพฤติกรรมอย่างไร อันนี้สำคัญมาก ซึ่งเป็นข้อคิดเพิ่มเติม
5 ในสภาแห่งนี้ น้อมรับไปด้วยความขอบพระคุณยิ่ง

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านเจตน์ ศิรธรานนท์ พูดถูกแล้วว่า สถานการณ์ที่เราทำรายงานฉบับนี้ออกมา
ก่อนการตีความ เพราะฉะนั้น ประเด็นที่ท่านอภิปรายเราจะได้บันทึกไว้ทำว่า คณะกรรมการ
กฤษฎีกาได้ตีความว่าสามารถที่จะแจกจ่ายให้กับองค์กรภาคประชาสังคมได้แล้วในเรื่องการแจกยา
ดังกล่าวมีการตีความแล้วจะได้ปฏิบัติได้ แล้วแจ้งผลนี้ไปให้กลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศได้

10 ทราบด้วย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม เข้าใจว่าใบ สด. ๔๓ คำว่า “เรา” คงไม่ใช่
หมายถึงผม เรา หมายถึง กลุ่มที่มีความหลากหลายทางเพศเคยต่อสู้มา เมื่อก่อนเข้าใจว่าใช้คำว่า
หน้าอกผิดรูป แต่เดิมน่าจะใช้เช่นนั้น สุดท้ายใบ สด. ๔๓ ได้แก้เป็นภาวะเพศสภาพไม่ตรงกับ
เพศกำเนิด ตอนนั้นท่านที่มาช่วยงานในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนปี ๒๕๔๓ เป็นกลุ่มเส้นสีขาว คือ

15 ท่านนที ธีระโรจนพงษ์ ซึ่งพาพวกกลุ่มกะเทยทั้งหมดไปเรียกร้องต่อทหาร ทหารยอมเปลี่ยนให้
ในใบที่บันทึกใบ สด. ๔๓ แต่ที่พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร พูดเป็นเรื่องกฎหมาย ต้องไปแก้
อีกครั้งหนึ่ง แต่ว่าข้อเสนอท่านดีเราจะบันทึกไว้ทำว่า กรณีเกี่ยวกับเรื่องทหารทั้งหลาย
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนเห็นควรว่าควรมีการศึกษาต่อไปเพื่อดูแลคนกลุ่มนี้

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พลเอก ปรีชา จันทร์โอชา ประเด็นปัญหาสมัครงานไม่รับ ในรายงานได้เขียนมา
20 ในหลายกรณี ทั้งตำแหน่งผู้พิพากษา อัยการ มีประเด็นนี้อยู่ ส่วนคำแนะนำและจะใช้นามสกุลใคร
ต้องรอกฎหมาย ถ้าพลเอก ปรีชา จันทร์โอชา สนใจ ร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียม

ที่อยู่ในขั้นตอนของสภาผู้แทนราษฎรกำลังถกเถียงกันอยู่ว่าคำแนะนำใช้อย่างไร นามสกุลใช้อย่างไร
ต้องไปแก้กฎหมายบุตรบุญธรรมอย่างไร ไปแก้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อย่างไร อันนี้
เรื่องยาวมาก ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนยังไม่ถึง เราเน้นเรื่องพระราชบัญญัติความเท่าเทียมระหว่างเพศ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

25 พ.ศ. ๒๕๕๘ ส่วนร่างกฎหมายสมรสเท่าเทียมที่ท่านถามต้องรอกฎหมายฉบับนี้มา ขอขอบคุณครับ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดยังตั้งใจในประเด็นที่คณะกรรมการพิจารณาตอบชี้แจงหรือไม่

5 มีพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม มีท่านอื่นอีกหรือไม่ เชิญพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม : ขอบคุณท่านประธาน และขอบคุณ

ท่านวัลลภ ตังคณานูรักษ์ ที่ได้กรุณาตอบ ขอบพระคุณที่รับจะไปเพิ่มเติมในเรื่องที่ผมได้อภิปรายไป
อย่างไรก็แล้วแต่ ผมได้อภิปรายตอนหนึ่งพูดถึงรัฐธรรมนูญ เมื่อมาเปิดดูรัฐธรรมนูญที่เป็น
ลายลักษณ์อักษรเขียนไว้ ดังนี้ “มาตรา ๕๐ บุคคลมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้ (๕) รับราชการทหาร

10 ตามที่กฎหมายบัญญัติ” ตอนแรกผมจำผิดนึกว่าชายไทยมีหน้าที่ต้องเกณฑ์ทหาร ใช้คำว่า “บุคคล
มีหน้าที่รับราชการทหาร” ชิดเส้นใต้คำว่า “ตามที่กฎหมายบัญญัติ” แสดงว่ารัฐธรรมนูญไม่ได้

บอกว่าพอเป็นคนไทยและเป็นผู้ชายท่านจะต้องไปเกณฑ์ทหาร แสดงว่าเป็นไปตามที่กฎหมาย
บัญญัติ แต่อย่างไรก็แล้วแต่ กฎหมายบัญญัติเป็นเรื่องที่ใช้เวลานาน ควรจะมาใกล้ ๆ กัน

หรือพร้อมกับการแก้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เพื่อคุ้มครองสิทธิของผู้ที่มีความหลากหลาย

15 ทางเพศจริง ๆ ขออนุญาตเสนอ แล้วแต่ท่านกรรมาธิการว่า วิธีการตรวจ ผมขออนุญาต
ท่านประธาน เมื่อสักครู่นี้ผมคำว่า “ใช้ดุลพินิจ” ไม่ใช่ดุลพินิจในเรื่องของการลงในใบ สด. ๔๓
อย่างเดียว -----

๒๕

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญา ๘/๑

เป็นเรื่องดุลยพินิจในการตรวจของหน่วยเกณฑ์ทหารต่าง ๆ นั้น เป็นดุลยพินิจที่หลากหลาย
ทุกจังหวัดไม่เหมือนกัน ผมไม่ทราบคำสั่งระดับเหนือที่บอกว่า ให้การตรวจเพศสภาพใช้วิธีการตรวจ

5   อย่างไร ผมเผชิญด้วยตัวเองมีความอึดอัดใจและมีความสงสาร เสร้า สลด หดหู่ วิธีการ คือ
การเข้าไปน้องจะบอกว่า เขาผ่ามาแล้ว เสียงเขาก็ค่อนข้างดังไปทางนั้น ดุลยพินิจที่วันนี้ คือ การล้อมคอก
เหมือนกับไม่ใช่คอกที่ให้แพทย์เข้าไปตรวจ เข้าไปแล้วน้องมีหน้าที่ถกกางเกงลงเพื่อให้แพทย์ตรวจว่า
ที่บอกไปผ่าตัดทิ้งไปแล้วจริงหรือไม่ ท่านประธานครับ มีเรื่องที่ผมพูดได้และไม่ได้เป็นสิ่งที่ลามก
อนาจารหรือเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ เพราะเป็นการตรวจเพศสภาพที่เกิดขึ้นจริงในประสบการณ์ชีวิตผม

10   เมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว วิธีการตรวจ คือ เข้าไปในคอกประมาณ ๑ x ๑ เมตร และยื่นหน้าดู วิธีการที่เห็น
น้องทำ คือ การยื่นหน้า ผมพูดอย่างนี้ไม่หยาบเลยนะครับ การยื่นหน้าบอวัยวะเพศเมื่อมอง
โดยผ่าน ๆ แล้ว เสมือนว่าน้องไปผ่าตัดเรียบร้อยแล้ว ถ้าอย่างนั้นผ่านเลยถ้าแพทย์ไม่มี

15   ความพิถีพิถันเพราะไม่เห็นแล้ว นั่นคือการผ่านว่าสภาพร่างกายไม่เป็นเหมือนเพศสภาพตามที่
ท่านประธานกล่าวว่า แต่ทันทีที่บอกให้น้องใส่กางเกง น้องจะต้องก้มลงไปเพื่อดึงกางเกงขึ้นมา
สิ่งที่เกิดขึ้น คือ ที่น้องบอกว่าผ่าตัดทิ้งไปแล้วโผล่ขึ้นมาภายหลัง แสดงว่าจิตสำนึกของน้อง
ต้องการที่จะแสดงให้เห็นเพศสภาพที่แท้จริงของเขาจริง ๆ เป็นสภาพที่น่าสงสาร เพราะฉะนั้น
สิ่งนี้ไม่จำเป็นต้องถึงขนาดไปแก้กฎหมาย แก่พระราชบัญญัติ เพียงแต่ออกระเบียบ กฎเกณฑ์
กติกากะไรที่เป็นสากล เป็นมาตรฐาน ที่คำนึงถึงสิทธิมนุษยชนว่าน้องควรจะได้รับ การตรวจ
ที่มีความเหมาะสมยิ่งกว่านั้น มีวิธีการมากในรายละเอียด ให้เวลาผม ไม่ได้ยากเย็นอะไรเลย

20   เป็นสภาพที่สามารถทำได้โดยไม่ต้องไปแก้กฎหมาย สามารถทำได้เลย พຽຽຽຽຽຽຽຽຽຽຽຽຽຽຽຽຽຽຽ
ออกระเบียบมาว่า วิธีการตรวจเพศสภาพควรตรวจอย่างไร ขอขอบคุณท่านประธานครับ

          ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม คณะกรรมาธิการมีอะไร
เพิ่มเติมหรือไม่ เชิญครับ

25

30

๒๖

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญา ๘/๒

นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ (ประธานคณะกรรมการธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการ

- 5 การพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส รายละเอียด
ที่พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม เพิ่มจะบันทึกไว้แนบครับ เรียนว่า วันจันทร์ที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๗
เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา คณะกรรมการจะจัดเสวนาเรื่องนี้ โดยท่านอนุพร อรุณรัตน์ เป็นหลัก
จะนำประเด็นนี้เข้าไปคุยด้วยเพื่อจะได้สาระที่เพิ่มมากขึ้น ขอขอบคุณท่านประธานครับ

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : สมาชิกวุฒิสภาซักถามและคณะกรรมการตอบแล้ว มีสมาชิกท่านใด
ยังติดใจอีกหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 15 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมวุฒิสภาได้พิจารณา
รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ข้อเสนอต่อสิทธิของบุคคลที่มีความหลากหลายทางเพศ
ของคณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ
และผู้ด้อยโอกาส เสร็จเรียบร้อยแล้ว

- 20 โดยที่คณะกรรมการการพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส มีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการและได้บันทึกไว้
ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการพัฒนาสังคม
และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส จะได้ดำเนินการส่งไปยัง
คณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่น
หรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

25

30

๒๗

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญา ๘/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ

5 การพัฒนาสังคม และกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส

ขอขอบคุณครับ จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๑

๔.๒ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง “ปัญหา อุปสรรค และทางออกการพัฒนา
ระบบสุขภาพดิจิทัลในประเทศไทย” ซึ่งคณะกรรมการการสาธารณสุขพิจารณาเสร็จแล้ว

10

15

20

25

30

๒๘

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญา ๘/๕

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญคณะกรรมการการสาธารณสุขเข้าประจำที่

5 (คณะกรรมการการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะกรรมการการสาธารณสุขได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกเข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจง ดังนี้

10	๑. นายบุญชัย กิจสนาโยธิน	อนุกรรมการ
	๒. นายนวนรณ ธีระอัมพรพันธุ์	อนุกรรมการ
	๓. นายภัทรวินท์ อัดตะสาระ	อนุกรรมการ
	๔. นายสุรคเมธ มหาศิริมงคล	อนุกรรมการ
	๕. พลเอก วิศณุ ศรียะพันธ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่

(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญประธานคณะกรรมการการสาธารณสุขแถลงครับ

นายเจตน์ ศิริธรานนท์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน ท่านประธานวุฒิสภาและเพื่อนสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์เจตน์ ศิริธรานนท์ ประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ขอแถลงภาพรวมของรายงานการศึกษา เรื่อง “ปัญหา อุปสรรค และทางออกการพัฒนาระบบสุขภาพดิจิทัลในประเทศไทย” ต่อที่ประชุม

25 วุฒิสภา ดังนี้

- การพัฒนาาระบบสุขภาพดิจิทัลในประเทศไทยได้มีการขับเคลื่อนและพัฒนาต่อเนื่องกันมาในทุกยุคทุกสมัยตามความก้าวหน้าของสุขภาพดิจิทัลของโลก ซึ่งไม่ได้ถือเป็นเรื่องกำเนิด
5. ขึ้นใหม่ของด้านการแพทย์และการสาธารณสุขในประเทศไทย สุขภาพดิจิทัลเป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารทางการแพทย์มาใช้ในการจัดการกับความเจ็บป่วยและความเสี่ยงทางสุขภาพ เพื่อให้ประชาชนได้เข้าถึงการดูแลสุขภาพ ซึ่งได้มีนวัตกรรมต่าง ๆ ทั้งการเชื่อมต่อข้อมูลผู้ป่วยกับแพทย์ ผู้ทำการรักษาในทุกที่ การรักษาแพทย์ทางไกล การนัดหมายแพทย์ทางออนไลน์และเอไอทางการแพทย์ รวมถึงอุปกรณ์สวมใส่ทางสุขภาพ เป็นต้น
10. ดังนั้น การพัฒนาสุขภาพดิจิทัลจึงมีความสำคัญต่อการดูแลสุขภาพของประชาชนได้ก้าวหน้าต่อความก้าวหน้าอย่างไม่หยุดยั้งในปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การพัฒนาาระบบสุขภาพดิจิทัลที่สำคัญจำเป็นที่จะต้องใช้ข้อมูลขนาดใหญ่หรือบิ๊กดาตา (Big Data) ในการเชื่อมต่อข้อมูลจากสถานพยาบาลทุกระดับและทุกสังกัดของกระทรวงสาธารณสุข เพื่อนำมาวิเคราะห์และประมวลผลให้เกิดความแม่นยำ และนำมาใช้ประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบายของประเทศ
15. การเฝ้าระวังเพื่อป้องกันและควบคุมโรคติดต่ออันตรายร้ายแรง รวมทั้งการนำข้อมูลมาปรับปรุงคุณภาพบริการและการเข้าถึงข้อมูลสุขภาพของประชาชน เช่น ข้อมูลการรักษา การตรวจวินิจฉัย การใช้ยาและการแพทย์ นอกจากนี้ ข้อมูลสุขภาพดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อการนำมาพัฒนานวัตกรรมเอไอทางการแพทย์ที่จะสามารถตรวจคัดกรองสุขภาพของประชาชนได้อย่างแม่นยำ โดยเฉพาะในพื้นที่ภูมิภาคที่ห่างไกลจะช่วยลดปัญหาความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพ อีกทั้งจะนำไปสู่
20. การบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนหรือเอสดีจี (Sustainable Development Goals : SDGs) ในประเด็นเป้าหมายด้านสุขภาพขององค์การสหประชาชาติ
25. คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา จึงเห็นความสำคัญที่จะได้มีการพิจารณาศึกษา ปัญหา อุปสรรค และการขับเคลื่อนระบบสุขภาพดิจิทัล รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อหาทางออกในการพัฒนาาระบบสุขภาพดิจิทัลของประเทศไทยให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงขออนุญาตท่านประธานให้ รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวช ประธานคณะอนุกรรมการสุขภาพดิจิทัล เป็นผู้นำเสนอเนื้อหาอันเป็นสาระสำคัญของรายงานฉบับดังกล่าวต่อที่ประชุมวุฒิสภาต่อไปครับ

๓๐

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญา ๘/๖

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญครับ

5 (ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุธเวโช (ประธานคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและท่านสมาชิกวุฒิสภาที่เคารพ กระผม รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุธเวโช รองประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการสุขภาพจิติทัล ในคณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา

10

- ๘/๑

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓๑

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อุรารวรรณ ๙/๑

ขอรายงานถึงสาระสำคัญของการพิจารณาศึกษา เรื่อง “ปัญหา อุปสรรค และทางออกการพัฒนา ระบบสุขภาพดิจิทัลในประเทศไทย” ต่อที่ประชุมวุฒิสภา การจัดทำรายงานครั้งนี้ได้รับเกียรติจาก

5 ผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่าง ๆ ร่วมเป็นที่ปรึกษาและอนุกรรมการจำนวนมาก โดยเฉพาะ หน่วยงานที่สำคัญอย่างยิ่งทั้งหมดที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ ตั้งแต่ประธานกรรมการปฏิรูปประเทศ

ด้านสาธารณสุข ศาสตราจารย์คลินิกเกียรติคุณอุดม คชินทร เป็นประธานที่ปรึกษา

ผู้อำนวยการสำนักงานสุขภาพดิจิทัล และผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศของสำนักงาน ปลัดกระทรวงสาธารณสุข รวมทั้งผู้อำนวยการสำนักดิจิทัลการแพทย์ของกรมการแพทย์ ผู้แทน

10 คณะกรรมการสุขภาพดิจิทัลแห่งชาติ คณะกรรมการข้อมูลส่วนบุคคล ผู้แทนสถาบันส่งเสริม

การวิเคราะห์และการบริหารข้อมูลขนาดใหญ่ภาครัฐ ที่เรียกว่า บิ๊กดาตา สำนักงานพัฒนามาตรฐาน

ข้อมูลสุขภาพไทย ผู้แทนสถานพยาบาลในกลุ่มยูฮอสเน็ต (University Hospital Network :

UHosNET) คือ กลุ่มมหาวิทยาลัย สถาบันเหล่าทัพ และสถาบันภาคเอกชนด้วย รวมถึงผู้แทนจาก

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และแพทยสภา จากการพิจารณาศึกษาดังกล่าวได้พบปัญหา

15 อุปสรรค และทางออก ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียด ขออนุญาตนำเสนอโดยเพาเวอร์พอยต์ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษา คือ พิจารณาศึกษาปัญหา อุปสรรค

และการขับเคลื่อนสุขภาพดิจิทัลและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง อันนี้เป็นนโยบายของท่านเจตน์

ศิริธรานนท์ ประธานคณะกรรมการการสาธารณสุข ที่ท่านได้กรุณามองเห็นปัญหาสำคัญ

แล้วได้มอบให้เรา ใช้เวลา ๖ เดือน ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๕ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๖

20 ภาพนี้เป็นภาพรวมของการให้เข้าใจสุขภาพดิจิทัล เพราะเรียกไปเรียกมาไม่รู้

ครอบคลุมอย่างไร จะเห็นได้ว่ามีองค์ประกอบที่สำคัญ ด้านบนสุดเรียก อีเฮลท์ (eHealth) คือ

การใช้เทคโนโลยีไอซีทีหรือสารสนเทศเพื่อนำมาใช้ในการดูแลสุขภาพของประชาชน ด้านขวาเป็น

เทเลเฮลท์ (Telehealth) หรือเทเลเมดิซิน (Telemedicine) คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ในการดูแลบุคคลที่ห่างไกลเพื่อลดระยะของการดูแลผู้ป่วย ด้านล่างดิจิทัลเฮลท์อินโนเวชัน

25 (Digital Health Innovation) คือ เครื่องไม้เครื่องมือที่ถูกพิจารณาตั้งแต่ปัญญาประดิษฐ์

๓๒

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อุรารวรรณ ๙/๒

- การวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ เอ็มเฮลท์ (mHealth) เป็นของที่ติดอยู่กับตัว เอ็ม (M) มาจากโมบาย (mobile) พวกนาฬิกา รวมถึงเครื่องมือที่สามารถเคลื่อนย้ายได้ อันนี้จะเป็นภาพที่จะให้
- 5 เข้าใจว่าเวลาพูดถึงดิจิทัลเฮลท์พูดถึงเรื่องอะไร ทั้งหมดนี้เป็นคอมโพเนนต์ (component) ที่สำคัญ เป็นเรื่องที่ฮอต (hot) ตอนนี้อยู่ คือ การขับเคลื่อนนโยบายยกระดับ ๓๐ บาท ให้ประชาชนรักษาได้ ทุกที่ ซึ่งเป็นนโยบายของรัฐบาลปัจจุบัน โดยเริ่มสตาร์ท (start) ใน ๔ จังหวัด จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดเพชรบุรี จังหวัดแพร่ ที่ให้ดูเพราะสิ่งที่สำคัญ คือ ทั้งหมดจะกระจายแล้ว จะมีแผนสแตจ (stage) ๒ สแตจ ๓ ซึ่งจะกระจายไปทั่วประเทศ สิ่งที่เป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งที่จะ
- 10 ทำให้การกระจายออกไปได้ในการดูแล เพราะบัตรใบเดียวจะไปทั่วประเทศได้ต้องไปด้วยเทคโนโลยี ดิจิทัลเฮลท์ อันนี้เป็นอีกข่าวหนึ่งซึ่งท่านจะเห็นเป็นครั้งคราวตลอดมา คือ เรื่องแฮ็กเกอร์ (hacker) ข้อมูล ระบบ ดิจิทัลประเทศไทยมีหน่วยงานซึ่งสามารถดึงข้อมูลกลับมาแก้ไขปัญหาค่อนข้าง สมบูรณ์ตลอดมา แต่จะเห็นได้ว่ามีปัญหาเป็นระยะตลอด ถ้ามองว่าประเทศไทยพร้อมแค่ไหน อันนี้เป็นรูปขององค์การอนามัยโลกประเทศไทยเขากำหนดว่ามีการวัดดิจิทัลเฮลท์อินเด็กซ์ (digital health index) ทั้งโลกให้ไว้ ๕ ระยะ แต่ให้ส่งข้อมูลเอง ข้อมูลประเทศไทยที่ส่งไปบอกว่า
- 15 เราอยู่ในอันดับที่ ๔ จากอันดับที่ ๕ แต่ประเทศเพื่อนบ้านบางประเทศอันดับที่ ๕ แล้ว เห็นว่า ยังไม่สมบูรณ์ ๒ ประเด็นใหญ่ที่สำคัญที่อยู่ในระยะไม่ถึง ๔ คือ โครงสร้างพื้นฐานกับมาตรฐานข้อมูล โครงสร้างพื้นฐานพบว่าเรามีปัญหาเรื่องเน็ตเวิร์กเรดิเนสอินเด็กซ์ (Network Readiness Index) หรือการลงทุนของเครือข่าย บุคลากรและธรรมาภิบาล อยู่อันดับที่ประมาณ ๔๐ การจัดการระบบ
- 20 ดิจิทัลเฮลท์ งบประมาณได้น้อยกว่า ๒๕ เปอร์เซ็นต์ อีกเรื่องหนึ่ง คือ มาตรฐานข้อมูล และการเชื่อมโยง อันนี้ไม่มีแผนที่ถูกทำอิมพลีเมนต์ (implement) อย่างจริงจังทั่วประเทศ ไม่มีมาตรฐานสำหรับข้อมูลสุขภาพและการเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพ อันนี้ปี ๒๐๑๙ ซึ่งตอนนี้ มีการเปลี่ยนแปลงในระดับหนึ่ง จึงมาศึกษาเรื่องสำคัญใน ๔ กลุ่ม คือ การอภิบาลระบบ การธรรมาภิบาล ความมั่นคงของไซเบอร์ ข้อมูลส่วนบุคคล โทรวะกรรม การพัฒนาบุคลากร
- 25 รวมถึงปัญญาประดิษฐ์ เป็นกลุ่มแนวคิดที่เราจะต้องทำการศึกษา มีการประชุมตลอดเวลา ๖ เดือน ที่ผ่านมานี้ ทั้งออนไซต์ (onsite) และออนไลน์ ที่ให้ดูภาพนี้จะบอกว่าการประชุมออนไลน์กับ

๓๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุณารรณ ๙/๓

องค์การอนามัยโลกด้วย รวมถึงการจัดสัมมนา ๑ ครั้ง องค์การอนามัยโลกจากกรุงเจนีวา มาให้ข้อมูลเพิ่มเติมด้วย รวมทั้งวันนั้นจะมีหน่วยงานที่มาร่วมสัมมนามากกว่า ๔๐ หน่วยงาน

5 ที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ประเด็นการพิจารณามีประมาณ ๑๔ รายการ ซึ่งท่านจะเห็นได้ในเอกสาร ที่ให้ไปแล้ว ภาพนี้เป็นภาพเอสดีจีของดับเบิลยูเอชโอ (World Health Organization : WHO)

ซึ่งเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ มีเรื่องของดิจิทัลเฮลท์ ซึ่งสตาร์ทเป็นแผนตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ - ๒๕๖๘ ประเทศไทยถึงแม้จะถูกพูดว่ามีบ้าง ไม่มีบ้าง แต่จะเห็นได้ว่าโดยตัวหนังสือมีตั้งแต่ปี ๒๕๖๐ เป็นแผนอีเฮลท์ ตามมาด้วยแพลตฟอร์มของหมอพร้อม ยุทธศาสตร์สุขภาพดิจิทัล ดิจิทัล

10 แพลตฟอร์ม อยู่ในยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปีที่ได้มีการทำ โดยเฉพาะในด้านสาธารณสุข เพียงแต่แผนทั้งหมดถูกนำมาปฏิบัติยังไม่ได้ครบถ้วนและครอบคลุมอย่างที่คิด

ปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาระบบ

๑. การอภิบาลระบบ หรือกัฟเวอร์แนนซ์ซิสเต็ม (Governance system)

๑.๑ ประเทศไทยยังไม่มี การขับเคลื่อนเรื่องนี้ในระดับประเทศอย่างจริงจัง

15 ให้ทั่วถึง

๑.๒ กระทรวงสาธารณสุขได้ทำแผนระดับประเทศที่เรียกว่าอีเฮลท์

ของกระทรวง ฉบับที่ ๑ แต่ยังไม่มีการขับเคลื่อน คือ ยังไม่กระจายทั่วไป

๒. การบูรณาการข้อมูล

๒.๑ ข้อมูลทางการแพทย์ทุกคนจะถือไว้ในโรงพยาบาล ประเทศไทย

20 มีสถานพยาบาลที่มีผู้ดูแลหลากหลาย กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพมหานคร มหาวิทยาลัย เหล่าทัพต่าง ๆ และหน่วยงานภาคเอกชนอีกจำนวนมาก พอต้องการรวบรวมข้อมูลส่วนหนึ่งบอกว่า ไม่อย่างจะส่งเพราะปัญหาเกี่ยวกับกฎหมายพีดีพีเอ (Personal Data Protection Act : PDPA) คิดว่าไม่แชร์ดีกว่าจะได้ไม่ผิด แล้วภาคเอกชนต้องการจะเก็บความลับส่วนบุคคล รวมถึงระบบงาน ของตัวเองด้วย

25

๒.๒ ข้อจำกัดด้านกฎหมายมีอะไรบ้าง กฎหมายพีดีพีเอ และการรักษา

ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ มีบทลงโทษในกรณีข้อมูลรั่วไหล หน่วยงานต่าง ๆ ถ้ารั่วไหล ลงโทษ แต่ไม่มีบทว่าละเว้น คือ ไม่ส่งข้อมูล ไม่มีอะไรบังคับเขา -----

กฎหมายว่าด้วยการกระจายอำนาจเกิดการถ่ายโอนโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ไปท้องถิ่น จะมีกลุ่มนิติบุคคลกลุ่มใหม่ เพราะกฎหมายพีดีพีเอเท่าที่ทราบยังโลเคต (locate)

- 5 อยู่ในนิติบุคคลในแต่ละกลุ่มที่มอบอำนาจซึ่งกันและกัน พอข้ามนิติบุคคลจะมีปัญหาเรื่องการส่งข้อมูล การไม่มีมาตรฐานกลางข้อมูลสุขภาพของประเทศ โดยเฉพาะรหัสบุคลากร การรักษาพยาบาล ยังไม่เป็นสแตนด์ตาร์ดเดียวกัน มหาวิทยาลัยไปอย่างหนึ่ง กระทรวงสาธารณสุขอีกแบบหนึ่ง กรุงเทพมหานครอีกแบบหนึ่ง เป็นต้น

๓. กฎหมายโทรเวชกรรม กฎหมายและระเบียบของวิชาชีพต่าง ๆ ไม่สอดคล้องกัน
10 คือ มีกฎหมายด้านเทเลเมดิซีน แต่ขณะเดียวกันมีสภาของวิชาชีพต่าง ๆ เพราะฉะนั้น การกำหนดการแปลความ การตีความ จึงมีความขัดแย้งในรูปแบบของการปฏิบัติ

๔. การพัฒนาบุคลากร เป็นที่น่าตกใจว่าข้อมูลในปัจจุบันขาดบุคลากรจำนวนมาก และไม่มีผู้รับผิดชอบต่อการจะต้องให้มืออย่างเพียงพอ ในทิศทางใด

๕. ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ไม่มีงบประมาณของรัฐบาลอย่างเพียงพอ
15 ในการจะป้องกันการคุกคามไซเบอร์อย่างจริงจัง
อันนี้เป็นภาพใหญ่ของปัญหาที่พบ ในคณะกรรมการธิการบอกว่า เรื่องนี้มีการพูดคุยกันหลายครั้งตอนพบปัญหานี้ ปรากฏว่าไม่ได้เปลี่ยนมากนัก ยังอยู่และขยายภาพให้ใหญ่ขึ้นด้วยซ้ำ จึงเป็นปัญหาที่คิดว่าจะมีข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ สำหรับรายละเอียดข้อเสนอแนะผมขออนุญาตท่านประธานวุฒิสภากรุณาอนุญาตให้ท่านสุรค์เมธ มหาศิริมงคล เลขาธิการ

- 20 คณะอนุกรรมการ นำเสนอต่อที่ประชุมครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ระบุเชิญท่านสุรค์เมธ มหาศิริมงคล ครับ

นายสุรค์เมธ มหาศิริมงคล (อนุกรรมการและเลขาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายสุรค์เมธ มหาศิริมงคล ในฐานะอนุกรรมการและ

- 25 เลขาธิการ ในคณะอนุกรรมการสุขภาพดิจิทัล ขออนุญาตนำเรียนข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

๓๕

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุณีย์ ๑๐/๒

ข้อเสนอแนะที่ ๑ รัฐบาลควรเร่งรัดการอภิบาลระบบและขับเคลื่อนระบบสุขภาพดิจิทัลให้สมบูรณ์อย่างรวดเร็ว ผ่านกลไกคณะกรรมการพัฒนาระบบสุขภาพแห่งชาติที่มี

- 5 ท่านนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบสุขภาพแห่งชาติ ควรยกประเด็นด้านสุขภาพดิจิทัลเป็นประเด็นหลักในการทำงานของคณะทำงาน เร่งรัดนโยบายบัตรประชาชนใบเดียวรักษาได้ทุกที่ด้วยสุขภาพดิจิทัล โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบสุขภาพแห่งชาติได้มีการจัดประชุม ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๖๖ และมีการพิจารณาในหลายประเด็น และควรจะยกประเด็นสุขภาพดิจิทัลให้เป็นหลักในการทำงานของคณะกรรมการพัฒนาระบบสุขภาพแห่งชาติ

10 สุขภาพแห่งชาติ

ข้อเสนอแนะที่ ๒ คณะกรรมการเฉพาะด้านระบบสุขภาพดิจิทัลซึ่งจัดตั้งโดยมติคณะรัฐมนตรี ควรจัดทำและเห็นชอบแผนสุขภาพดิจิทัลแห่งชาติ ภายในปี ๒๕๖๗ เพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนดังกล่าวภายในปีงบประมาณ ๒๕๖๗ ให้แผนสุขภาพดิจิทัลสุขภาพแห่งชาติครอบคลุมกิจกรรมการจัดทำร่างพระราชบัญญัติสุขภาพดิจิทัลแห่งชาติ พ.ศ. .... และเตรียมการเพื่อจัดตั้งสำนักงานสุขภาพดิจิทัลเป็นองค์การมหาชน คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นคณะกรรมการที่ดูแลคณะกรรมการเฉพาะด้านระบบสุขภาพดิจิทัล

15

โดยที่มีคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ คือ คณะอนุกรรมการธรรมาภิบาลและแพลตฟอร์มระบบสุขภาพดิจิทัล มีหน้าที่จัดทำนโยบายแผนปฏิบัติงานด้านสุขภาพดิจิทัล แพลตฟอร์มระบบสุขภาพดิจิทัลระดับชาติ และกฎหมายสุขภาพดิจิทัล และมีคณะอนุกรรมการวิชาการและระบบข้อมูลสุขภาพ

20

ระดับชาติ มีหน้าที่จัดทำสถาปัตยกรรมแพลตฟอร์มสุขภาพดิจิทัล หลักเกณฑ์แนวทางการบูรณาการ การประมวลผลข้อมูลสุขภาพและมาตรฐานข้อมูลสุขภาพกลางของประเทศ

คณะอนุกรรมการทั้ง ๒ คณะ สนับสนุนคณะกรรมการเฉพาะด้านระบบสุขภาพดิจิทัล เพื่อเสนอ

นโยบายด้านสุขภาพดิจิทัลต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการ

ดังกล่าวสามารถปฏิบัติงานภายใต้พระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

25

พ.ศ. ๒๕๖๐ เสนอเรื่องดังกล่าวเป็นมติคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ดำเนินการในทุกภาคส่วน การทำ

๓๖

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุณีย์ ๑๐/๓

ร่างพระราชบัญญัติสุขภาพดิจิทัลแห่งชาติ พ.ศ. .... เป็นพระราชบัญญัติเพื่อกำหนดให้มี คณะกรรมการสุขภาพดิจิทัลแห่งชาติ และจัดตั้งสำนักงานสุขภาพดิจิทัลเป็นองค์การมหาชน

5 ประเด็นสำคัญในการจัดให้มีคณะกรรมการสุขภาพดิจิทัลแห่งชาติ หรือดิจิทัลเฮลท์เอเจนซีคอมมิตี

(Digital Health Agency Committee) เนื่องจากอำนาจในการแลกเปลี่ยนข้อมูลในปัจจุบันยังไม่ สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลสุขภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลอ่อนไหว ข้ามนิติบุคคลได้ โดยกระทรวง ต่าง ๆ จะต้องมีการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ให้ครอบคลุมก่อนที่จะสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลสุขภาพข้ามนิติบุคคลได้ ดังนั้น จึงต้องมี

10 คณะกรรมการสุขภาพดิจิทัลแห่งชาติเพื่อจะทำหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการสุขภาพดิจิทัล

แห่งชาติยังมีหน้าที่ปรับปรุงกฎหมาย ประกาศ ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพดิจิทัล ยกเว้น ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ด้านสาธารณสุข จัดทำมาตรฐานด้านสุขภาพดิจิทัล การอภิบาลระบบ สุขภาพดิจิทัล โดยมีการจัดตั้งสำนักงานสุขภาพดิจิทัลเป็นองค์การมหาชน ทั้งหมดนี้จะทำให้ ประเทศไทยสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลสุขภาพข้ามนิติบุคคลได้ ซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญที่หลาย

15 ประเทศต้องจัดตั้งหน่วยงานในลักษณะดังกล่าว ในกรณีนี้ขอยกตัวอย่าง ๒ ประเทศ คือ ประเทศ

เคนยา ซึ่งมีการจัดตั้งดิจิทัลเฮลท์เอเจนซีภายหลังจากที่มีกฎหมายที่คล้ายกับพระราชบัญญัติ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศเคนยา เพื่อให้มีการเชื่อมโยงข้อมูลด้านสุขภาพจากทุก

ภาคส่วน รวมถึงกองทุนหลักประกันสุขภาพในประเทศเคนยา จัดทำมาตรฐาน ทำระบบ การเชื่อมโยงข้อมูลสุขภาพ ประเทศออสเตรเลีย มีการจัดตั้งดิจิทัลเฮลท์เอเจนซี มีหน้าที่จัดทำ

20 กลยุทธ์และแผนปฏิบัติการด้านสุขภาพดิจิทัลเป็นแผนระยะ ๑๐ ปี มีกลยุทธ์ด้านไซเบอร์ซีเคียวริตี

(security) หรือความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ด้านสาธารณสุข และจัดทำแพลตฟอร์มที่เรียกว่า หมายเฮลท์แอปพลิเคชัน (myhealth application) และระบบในการให้บริการด้านเทเลเมดิซีนหรือ ที่เรียกว่า เฮลท์ไดเรกต์ (health direct)

ข้อเสนอแนะที่ ๓ กระทรวงสาธารณสุขและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องควรจัดทำและ

25 ประกาศใช้มาตรฐานข้อมูลสุขภาพเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงของข้อมูลสุขภาพ เกิดการจัดเก็บข้อมูล

๓๗

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรุณิย์ ๑๐/๔

และส่งต่อข้อมูลด้วยมาตรฐานเดียวกัน ทำให้เกิดการใช้อุปกรณ์สุขภาพข้ามนิติบุคคลได้ โดยมาตรฐานที่มีอยู่ในปัจจุบันจะครอบคลุมมาตรฐานยา มาตรฐานห้องปฏิบัติการ มาตรฐานการวินิจฉัย

- 5 ตามที่องค์การอนามัยโลกแนะนำ เช่น ไอซีดี - ๑๐ (International Classification of Diseases and Related Health Problem 10th Revision : ICD - 10) โดยยังมีมาตรฐานอีกหลายมาตรฐานที่ยังไม่ได้มีการจัดทำและประกาศใช้ เช่น มาตรฐานทะเบียนแพทย์และวิชาชีพสุขภาพ มาตรฐานการวินิจฉัยศัลยกรรมศาสตร์ แพทย์สากล มาตรฐานรหัสทางห้องปฏิบัติการสากล และมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องว่า เฮลธแอลเซเวนไฟเออร์ (Health Level Seven Fast Healthcare

- 10 Interoperability : HL7FHIR)

ข้อเสนอแนะที่ ๔ กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ ยกย่องความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ของหน่วยงานด้านสาธารณสุข โดยมีการสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาบุคลากร กระบวนการ และครุภัณฑ์ที่จำเป็น เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นทางไซเบอร์หรือไซเบอร์รีไซเลนซ์ (Cyber Resilience) ของหน่วยงานด้านสาธารณสุข

- 15 ภายในปี ๒๕๗๐ ตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ชาติ โดยเน้นที่การจัดสรรงบประมาณเพื่อให้หน่วยงานสาธารณสุขจัดหาครุภัณฑ์ที่จำเป็น เพื่อให้เกิดไซเบอร์รีไซเลนซ์ สามารถตอบสนองต่อกรณีการเกิดแรนซัมแวร์ (ransomware) และการรั่วไหลของข้อมูลที่เกิดกับหน่วยงานด้านสาธารณสุข

ข้อเสนอแนะที่ ๕ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

- 20 ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำและขับเคลื่อนแผนพัฒนาบุคลากรด้านสุขภาพดิจิทัล เพื่อให้มีบุคลากรด้านสุขภาพดิจิทัลเพียงพอภายใน ๓ ปี -----

๓๘

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สัปดาห์ที่ ๑๑/๑

เน้นด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ โดยเน้นฝึกอบรมทุกภาคส่วนให้มีความพร้อม
สร้างผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์ ให้มีผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์ที่พร้อมจะพัฒนา

- 5 และประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในประเทศ ด้านเวชศาสตร์สารสนเทศให้แพทย์ เกสัชกร
บุคลากรทางการแพทย์ มีส่วนร่วมในการนำระบบสุขภาพดิจิทัลมาใช้ในการแพทย์และ
สาธารณสุข

- ข้อเสนอแนะที่ ๖ กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ควรจัดตั้งเครือข่ายผู้ให้บริการ
โทรเวชกรรมจัดทำแนวปฏิบัติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แล้วเสร็จใน ๑ ปี เครือข่ายผู้ให้บริการ
10 โทรเวชกรรมจะทำให้เกิดความร่วมมือในการผลักดันข้อจำกัดด้านกฎหมายต่าง ๆ ความเหลื่อมล้ำ
ซึ่งเกิดจากการบังคับใช้ประกาศและระเบียบที่เกี่ยวข้องไม่เท่าเทียมกัน สนับสนุนให้เกิดการพัฒนา
โทรเวชกรรมอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน ทั้งหมดให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี

- ข้อเสนอแนะที่ ๗ กระทรวงสาธารณสุข ควรประกาศระเบียบคลังข้อมูล
สุขภาพ เพื่อให้หน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุขสามารถรวบรวมข้อมูลสุขภาพส่วนบุคคล
15 สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลจากทุกหน่วยงาน ซึ่งครอบคลุมกรมการแพทย์ กรมสุขภาพจิต
กรมควบคุมโรค ระบบไฟแนนเชียลดาตาฮับ (Financial Data Hub) และเฮลท์ดาตาเซ็นเตอร์
(Health Data Center) ซึ่งเป็นคลังข้อมูลในกระทรวงสาธารณสุข ให้สามารถเข้าถึงได้จาก
ทุกหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุข

- ข้อเสนอแนะที่ ๘ กระทรวงสาธารณสุขและภาคีเครือข่าย เช่น สถาบัน
20 ข้อมูลขนาดใหญ่ (องค์การมหาชน) ดำเนินการให้สถานพยาบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
ทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศไทยเชื่อมโยงข้อมูลผ่านระบบเนชันนัลดิจิทัลเฮลท์แพลตฟอร์ม
(national digital health platform) ของประเทศให้เกิดความเชื่อมโยงจากทุกระบบ
ทั้งระบบไทยดี (ThalD) หมอพร้อม เฮลท์ไอดี (Health ID)

- ทั้งหมดนี้เป็นข้อเสนอแนะที่คณะอนุกรรมการสุขภาพดิจิทัลเสนอ
25 จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สัปดาห์ที่ ๑๑/๒

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญรองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุธเวช ตรี

5 รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุธเวช (ประธานคณะอนุกรรมการ) :

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุธเวช ประเด็นใหญ่ ๆ ที่นำเรียนในรายละเอียดจะอยู่ในเอกสารที่ได้มอบให้กับสมาชิกวุฒิสภาทุกท่าน จากการศึกษาครั้งนี้เราได้ค้นพบเชิงประจักษ์ว่า หากการพัฒนาสุขภาพดิจิทัลหรือที่เรียกว่า ดิจิทัลเฮลท์ นั้น มีการบูรณาการให้เป็นเอกภาพจากทุกหน่วยงาน พบปัญหาจริง ๆ ต่อกัน

10 ไม่ได้จากในหลาย ๆ แห่ง แม้กระทั่งรายในหน่วยงานเดียวกันก็ยังไม่ได้ ต้องจริงจังเรื่องนี้อย่างมาก เพราะฉะนั้น ถ้าเป็นเอกภาพ ทั้งด้านการกำหนดนโยบาย การดูแล การรักษา การส่งเสริมสุขภาพ และการป้องกันโรค จะทำให้สามารถพัฒนาเท่าทันเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว

มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุด ทั้งนี้ รัฐบาลควรกำหนดนโยบายที่เน้นการพัฒนาสุขภาพดิจิทัล เป็นวาระสำคัญ เร่งด่วน จริงจัง ชัดเจน มีการสนับสนุนงบประมาณอย่างเพียงพอเพื่อให้สอดคล้อง

15 กับนโยบายของรัฐบาลที่ได้ตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบสุขภาพแห่งชาติ เมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ รวมถึงมีการขับเคลื่อนยกระดับ ๓๐ บาท รักษาทุกที่ด้วยบัตรประชาชนใบเดียวของกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องใช้ระบบสุขภาพดิจิทัลเป็นเครื่องมือหลักที่สำคัญ

กระผมในฐานะประธานคณะอนุกรรมการสุขภาพดิจิทัล ขอเสนอผลการพิจารณาดังกล่าว ในรายงานฉบับนี้ หวังว่าผู้เกี่ยวข้องจะได้นำไปประกอบการกำหนดนโยบายและดำเนินงาน

20 ตลอดจน ขอเป็นส่วนหนึ่งในการให้กำลังใจบุคลากรที่รับผิดชอบ เพราะมีน้อยมากและงานหนักมาก ขยายตัวทุกวัน แต่คนไม่ได้ขยับ บุคลากรที่รับผิดชอบให้ทำงานได้อย่างราบรื่นจนเกิดความสำนึก ไปสู่สุขภาพที่ดีถวญหน้าของประชาชนประเทศไทยต่อไป ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ลำดับต่อไป เชิญสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายยกมือแสดงตนเพื่อเข้าชื่อ

25 อภิปราย มีศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิริรินทร์ ท่านสมชาย เสียงหลาย ท่านสมาชิกสามารถส่งรายชื่อได้กับเจ้าหน้าที่ เพิ่มท่านพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม เชิญศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิริรินทร์ ตรี

ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ : กราบเรียนท่านประธาน
วุฒิสภาที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ สมาชิกวุฒิสภา

- 5 ต้องขอขอบคุณที่ให้โอกาสในการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายงานของคณะกรรมการ
การสาธารณสุข วุฒิสภา ในหัวข้อ เรื่อง “ปัญหา อุปสรรค และทางออกการพัฒนาระบบสุขภาพ
ดิจิทัลในประเทศไทย” ผมรู้สึกชื่นชมในกระบวนการและระบบเก็บข้อมูล ตลอดจนทำรายงาน
แต่ที่สะกิดใจ คือ ชื่อยาว ยากจะสั้น ๆ ว่า เมื่อทำสรุปแล้วได้แนวทางการพัฒนาระบบสุขภาพ
ดิจิทัลในประเทศไทย ชัดเจน เพราะว่าจะเสนออะไรต้องศึกษาสถานภาพ ปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ
- 10 แต่ผมชื่นชมโดยตลอด

- ประเด็นที่ ๑ ที่ผมอยากจะเรียน คือ ต้องทำความเข้าใจเรื่องระบบสุขภาพดิจิทัล
ให้ประชาชนเข้าใจด้วย ซึ่งผมจะได้มีข้อสังเกตต่อไป เพราะเป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ
และการสื่อสารมาใช้เทคนิคของตัวเลข คือ ดิจิต (digit) เพื่อให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผล
ในการเก็บข้อมูล และขณะเดียวกันนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ผ่านระบบเทคโนโลยีที่เหมาะสม
- 15 คือ โคดดิ้ง (coding) เห็นหรือไม่บิกดาตาของกระบวนการสาธารณสุขยังใช้ปีอาร์ศูนย์จุดหนึ่ง
ศูนย์หนึ่งศูนย์เจ็ด (BR 0.10107) อะไรต่าง ๆ ซึ่งในที่สุดจะประมวลข้อมูลได้มากขึ้นต้องทำ
ความเข้าใจให้ประชาชนเข้าใจ และขณะเดียวกันระบบนี้จะนำประโยชน์อะไรไปสู่ประชาชน
ต้องเน้นจุดนี้ ในระบบส่งเสริมสุขภาพ ในระบบป้องกันโรค แม้กระทั่งฉีดวัคซีนครบแค่ไหน
เท่าไร อยากรู้ ระบบการวินิจฉัยโรค รักษาโรค ตลอดจนการติดตามฟื้นฟู เรื่องนี้ต้องการบิกดาตา
- 20 โดยใช้ระบบสุขภาพซึ่งต้องสื่อสารให้ชัดเจน

ประเด็นที่ ๒ ผมมั่นใจว่าประเทศไทยทำได้ เพราะเรามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
มีนวัตกรรมทางด้านการแพทย์สาธารณสุขอยู่เสมอ เช่น ระบบอาสาสมัคร ๑ คน
ต่อ ๑๐ หลังคาเรือน จนกระทั่งทำให้การดูแลผู้มารับบริการได้อย่างทั่วถึงแพร่หลายเป็นที่ชื่นชม
สำหรับข้อเสนอแนะ ๘ ข้อ ส่วนใหญ่ผมเห็นด้วยว่าควรจะดำเนินการ

- 25 ผ่านคณะกรรมการพัฒนาระบบสุขภาพแห่งชาติ ซึ่งจะเป็นกลไกหลักในการจัดทำทุกอย่างต่อไป

คือ พอเราไปเสนอแยกแยะไม่เกิดความคิดรวบยอดในการกำหนดนโยบายร่วมกัน ขาดพลัง
คือ เสนอให้ต่างคนต่างทำด้วยเหตุนี้ ผมจึงมีข้อสรุปและข้อเสนอแนะในการพัฒนาระบบสุขภาพ

5 ดิจิทัล

๑. มีการกำหนดยุทธศาสตร์ โดยคณะกรรมการพัฒนาระบบสุขภาพแห่งชาติ
นำกลไกนี้ไปก่อนและเสนอให้สูงขึ้น คือ มีกำหนดเป้าหมายตัวชี้วัด การลงทุน การพัฒนากำลังคน
การจัดการ แล้วให้มีการรวมพลังของภาคีต่าง ๆ ทั้งภายในกระทรวงและนอกกระทรวง
อันนี้เป็นเรื่องหลัก

10

๒. เน้นการพัฒนาระบบข้อมูลโดยใช้ดิจิทัลเทคโนโลยีของระบบสื่อสาร
ให้มีคุณภาพ มีมาตรฐาน ซึ่งจริง ๆ มาตรฐานกำหนดได้แล้ว พยายามทำให้ถึงมาตรฐานให้ได้
แล้วข้อมูลเหล่านั้นก็นำถึงโหนดที่สำคัญและมีการเชื่อมโยงเป็นการเชื่อมโยงแบบภาคีต่าง ๆ
ซึ่งเรื่องนี้ต้องฝึกวัฒนธรรมในการทำงาน ไม่ใช่ต่างคนต่างทำ เรามีกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจ
และสังคม มีมหาวิทยาลัย แม้กระทั่งคณะแพทยก็พัฒนาของเขา ทำอย่างไรจะนำสิ่งที่ดี ๆ

15

มารวมพลังกันและก่อให้เกิดการดำเนินงาน ที่นี้ ในการดำเนินงานนี้ไม่พันคงต้องเริ่มประเด็น
ที่เป็นปัญหาของบ้านเมืองเสียก่อน ถ้าในเรื่องส่งเสริมสุขภาพต้องทำในวงจรชีวิตมนุษย์ตั้งท้อง
เกิด เกิดแล้วมีคุณภาพแค่ไหน อย่างไร เห็นหรือไม่ อันนี้สามารถทำได้ทันที ผมเชื่อว่ามีอยู่แล้ว
และขณะเดียวกันดูเรื่องของโรคติดต่อไม่เรื้อรัง ถ้าเมื่อทำยาก มีหลายกระทรวง คือ
เรื่องการตายจากอุบัติเหตุ อันนี้ยากแต่ต้องทำ นำมาเป็นหัวหอกในการทำ มีแพลตฟอร์ม

20

มีโหนด มีเครือข่ายต่าง ๆ ซึ่งผมคิดว่าไม่ยาก

25

๓. ทำความเข้าใจเรื่องการใช้ประโยชน์สุขภาพดิจิทัล โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
เน้นประชาชน คนไข้ ผู้ที่เกี่ยวข้อง เราควรเน้นว่า สุขภาพดีอยู่ที่ตัวเรา การเรียนรู้จากดิจิทัล

- 5 เทคโนโลยีหรือมีแอปพลิเคชันจะสามารถทำให้ประชาชนมีความรู้มากขึ้น และเจ้าหน้าที่ต้อง
ทำความเข้าใจเรื่องดิจิทัลเทคโนโลยีให้มากขึ้น ขึ้นไปจนกระทั่งถึงการตัดสินใจโดยผู้บริหารระดับสูง
ซึ่งเรื่องนี้ในที่สุดเป้าหมายสุดท้าย คือ ไปสู่เอสดีจี สุขภาพดีและความเป็นอยู่ที่ดี คือ ต้องดูแลตัวเอง
เข้าถึงการบริการสุขภาพที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง เรื่องนี้เกือบจะสำเร็จอยู่แล้ว

๔. มีระบบธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทุกระดับ รวมถึงระบบความปลอดภัย
10 ของข้อมูล ระบบชั้นความลับของผู้ป่วย แต่ผู้ป่วยสามารถเข้าถึงข้อมูลตัวเองเพื่อมาดูแลรักษาตัวเอง
และครอบครัว

๕. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ต้องให้เรียนรู้ตลอดเวลาในการพัฒนา ระดับชุมชน
ระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับนานาชาติ ผมดีใจที่ดับเบิลยูเอชไอ ทั้งระดับภูมิภาคและที่เจนีวา
ให้ความสำคัญ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาให้เป็นสากล

- 15 ๖. มีการติดตาม ประเมินเป็นระยะ ๆ ผมไม่ได้เน้นเรื่องการจัดตั้งองค์กรมากนัก
เพราะว่าพอเราไปคิดจัดตั้งองค์กรแล้วว่าจะตั้งได้เมื่อไร กว่าจะออกพระราชบัญญัติได้เมื่อไร
แต่ถ้าเพื่อติดตามและประเมินแล้วคิดว่าจำเป็นต้องออกกฎหมาย มีพระราชบัญญัติ มีการจัดตั้ง
องค์กรหรือปรับองค์กรก็ปรับไป

- 20 โดยสรุปผมขอแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมและชื่นชมว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเทคโนโลยี
ที่มีความสำคัญ และประเทศไทยจะมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สามารถจะเป็นผู้นำทางด้าน
การแพทย์และสาธารณสุขในระดับภูมิภาคและระดับโลกได้ แล้วต่อไปประเทศไทยจะมีความร่วมมือ
แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับนานาชาติได้ ซึ่งอันนี้จะเป็นแรงจูงใจว่าไม่ได้ทำเพื่อตัวเอง แต่ทำเพื่อ
มวลมนุษยชาติ เป็นสากล และเพื่อความยั่งยืนอย่างแท้จริง ขอบคุนมากครับ

- 25 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ลำดับต่อไป
เชิญท่านสมชาย เสียงหลาย ครับ

๔๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สุพิชัญลักษณ์ ๑๒/๒

นายสมชาย เสียงหลาย : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพและสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติ ผมได้รับฟังรายงานฉบับนี้จะทำให้สามารถฉายความก้าวหน้าที่จะนำ

- 5 การพัฒนาบริการด้านสาธารณสุขไปเพื่อประโยชน์ของมวลมหาประชาชนทั้งปวง สิ่งที่น่าสนใจในรายงานฉบับนี้มีอยู่ด้วยกันหลายประการตามข้อเสนอแนะและปัญหาที่อภิปรายกัน โดยเฉพาะปัญหาที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดที่จะต้องทำความเข้าใจ อย่างเช่น การประมวลหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล ซึ่งเกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ เราได้พบปัญหาอุปสรรคในการดำเนินการเรื่องนี้ค่อนข้างมาก การทำให้รายงานฉบับนี้เป็นที่แพร่หลาย ผมคิดว่า
- 10 จำเป็นต้องทำ ๒ ส่วนด้วยกัน

ประการที่ ๑ คือ ในส่วนของกระทรวงสาธารณสุข ตามรายงานฉบับนี้เป็นข้อเสนอแนะที่ค่อนข้างสมบูรณ์ และทำให้สามารถนำไปดำเนินการได้ ส่วนที่เป็นกังวล คือ การประสานระหว่างหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุขกับหน่วยงานภายนอกกระทรวง เช่น

15 พิตีพีเอหรือความปลอดภัยไซเบอร์ ซึ่งผมอยากให้กลไกดังกล่าวถูกจัดตั้งโดยคณะกรรมการสุขภาพดิจิทัลแห่งชาติที่ว่ามานี้ว่าจะทำอะไรให้มีความร่วมมือดังกล่าว และข้อเสนอแนะที่ผมคิดว่าจำเป็นต้องดูแลควบคู่กันไป คือ การปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ว่าด้วยวิชาชีพ ไม่ว่าจะเป็นการแพทย์ ด้านทันตกรรม หรือด้านเภสัชกรรม รวมทั้งเทคนิคการแพทย์ด้วย เพราะว่า

20 กฎหมายเหล่านี้ แม้จะมีบทบัญญัติอนุญาตให้ออกอนุบัญญัติต่าง ๆ ได้ แต่ผมไม่แน่ใจว่าการดำเนินการเพื่อให้ออกอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติดังกล่าวนั้นจะเปิดช่องการให้บริการ

- 25 ด้านดิจิทัลของแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์สามารถดำเนินการได้ในปัจจุบันมากนักน้อยเพียงใด

ประการที่ ๒ ผมคิดว่าการดำเนินงานในเรื่องของการนำเรื่องนี้ไปสู่การปฏิบัติ ผมเสนอแนะว่า ถ้าเป็นไปได้อยากให้มีการจำกัดขนาดของหน่วยดำเนินการเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรค เช่น การทำให้มีแซนด์บ็อกซ์ (Sandbox) ในกรณีของการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือการให้บริการด้านสาธารณสุขดิจิทัล โดยเฉพาะในส่วนของ การนำความรู้และความเชี่ยวชาญ

25 ของแพทย์ซึ่งอยู่ในส่วนกลาง โดยเฉพาะที่อยู่ในโรงพยาบาลที่มีโรงเรียนแพทย์ไปสู่การให้บริการ

ประชาชนในโรงพยาบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุขที่อยู่ห่างไกล ถ้าเราสามารถมีตัวอย่างของการให้บริการผ่านระบบดิจิทัลในลักษณะดังกล่าวได้จะทำให้เราศึกษาถึงปัญหาที่เกี่ยวข้อง

5 กับข้อกฎหมายว่า มีปัจจัยข้อกฎหมายใดเห็นยั้งการให้บริการดังกล่าวกับปัจจัยใดที่จะสามารถ

เกี่ยวเนื่องให้บริการด้านสุขภาพดิจิทัลไปถึงประชาชนได้จริง ถ้ากรณีดังกล่าวเกิดขึ้น ผมคิดว่า

การทำงานร่วมกันในระดับนโยบายเป็นเป้าหมายสำคัญที่จะต้องเร่งรัดให้ข้อเสนอแนะต่อ

ทั้งกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม คณะกรรมการพัฒนาดิจิทัลแห่งชาติ รวมทั้งงานของ

กระทรวงสาธารณสุขและคณะกรรมการที่ดูแลเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลและความปลอดภัยไซเบอร์

10 โดยภาพรวม ข้อเสนอแนะจากรายงานฉบับนี้ค่อนข้างครบถ้วนทั้ง ๘ ประการ

ตามที่ปรากฏอยู่ในรายงาน แต่สิ่งที่อยากเห็น คือ การจำลองภาพ ศึกษาปัญหา ข้อมูลด้านดิจิทัล

ส่วนใหญ่จะมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับเรื่องความมั่นคงปลอดภัยควบคู่กับการเปลี่ยนแปลงทาง

เทคโนโลยีที่รวดเร็ว ถ้าเป็นไปได้จะได้มีความพยายามกำหนดขนาดของการดำเนินการเพื่อหา

แนวทางดำเนินการที่เหมาะสมที่สุดสำหรับประเทศไทย และจะสามารถดำเนินการไปสู่

15 ผลสำเร็จได้ ผมขออนุญาตฝากข้อสังเกตบางประการดังกล่าวไว้ต่อที่ประชุมนี้ด้วย ขอขอบคุณรับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านสมชาย เสียงหลาย ลำดับต่อไปเชิญ พลอากาศตรี เฉลิมชัย

เครื่องงาม ครับ

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม (กรรมาธิการ) : ขอขอบคุณท่านประธานครับ

20 กระผม พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม สมาชิกวุฒิสภา เป็นกรรมาธิการการสาธารณสุขด้วยกัน

ได้เคยให้ข้อเสนอแนะไปในชั้นคณะกรรมการ แต่เมื่อมาฉบับที่เป็นเล่ม ได้เห็นความอสังการ

ของรายงานการศึกษาฉบับนี้แล้วอดที่จะแสดงความคิดเห็นเพื่อเติมเต็มสิ่งที่คณะอนุกรรมาธิการ

รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครูเวช ขอภัยที่เอ่ยนาม ท่านไปศึกษามา เอกสารไม่ได้

หนามาก แต่นี่คือประวัติศาสตร์และจะเป็นคัมภีร์ของระบบสุขภาพอีกประเภทหนึ่งของประเทศไทย

25 ซึ่งเปิดศักราชใหม่ ตั้งแต่ที่เรามีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙

ใครจะคิดว่า ระบบสุขภาพที่เรียกว่า อีเฮลท์ เมื่อประมาณ ๑๐ ปี ที่ผ่านมานั้น ได้ก้าวหน้า พัฒนา มีศัพท์ใหม่ขึ้นมา คือ คำว่า “ดิจิทัลเฮลท์” ความต้องการของดิจิทัลเฮลท์มากเกินกว่าที่ใคร

5 จะคาดคิดได้ พัฒนาการของระบบดิจิทัลอย่างก้าวเข้าไปในทุกระบบ ทุกองคาพยพของการพัฒนา

ประเทศ ไม่ว่าจะเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และสาธารณสุข วันนีวุฒิสภาได้มีโอกาสพิจารณา

รายงานฉบับนี้นับว่าเป็นเกียรติ ผมเรียนอย่างนี้ ดิจิทัลเฮลท์เป็นกรอบใหญ่ เป็นภาพรวม

ของระบบสุขภาพดิจิทัลที่จริง ๆ แล้วประกอบด้วยรายละเอียดปลีกย่อยมากมาย พัฒนามา

พร้อมกันกับเทเลเมดิซีน ศัพท์คำว่า เทเลเมดิซีนมาก่อนนานแล้ว แต่กรอบจะอยู่ในวงจำกัด

10 ดิจิทัลเฮลท์จะรวมทั้งเอไอ ทั้งเทเลเมดิซีน ทั้งโรบอต (Robot) หุ่นยนต์เพื่อใช้ในการรักษา

การผ่าตัดหรืออะไรก็แล้วแต่ เพราะฉะนั้น พัฒนาการนี้เป็นพัฒนาการที่อย่างไรก็ต้องเกิด

ต้องมาถึงจุดที่ต้องมีการพัฒนาอย่างไม่มีขีดจำกัด

- ๑๓/๑

15

ผมใช้คำว่า อย่างไม่มีขีดจำกัด เพราะเมื่อได้ดูรายงานฉบับนี้แล้ว ปรากฏว่ามีขีดจำกัดด้วยตัวเรา
ด้วยองค์ประกอบความเป็นไปของสภาพกฎหมาย และความเป็นไปของสภาพระบบสุขภาพ

5 ในประเทศไทย ต้องการให้มีการแชร์ข้อมูลต่าง ๆ ช่วยเหลือกันในการดูแลรักษาระบบสุขภาพ

การผ่าตัด การเย็บเย็บ การป้องกันโรคต่าง ๆ แต่ข้อจำกัด คือ มีทั้งกฎหมายและความไม่รู้
ความไม่เข้าใจของบุคลากร การขาดองค์ความรู้ของบุคลากรที่ใช้ระบบดิจิทัลอยู่ในประเทศไทย
ต้องการให้มีบิกดาตาแต่จะมีประโยชน์อะไร ถ้าบิกดาตาไม่สามารถดึงข้อมูลออกมาใช้ได้

ไม่สามารถใส่ข้อมูลเข้าไปได้ ไม่สามารถแชร์ข้อมูลนำไปใช้ได้ จะมีประโยชน์อะไรให้อยู่ในคลังข้อมูล

10 ๑๐ - ๒๐ ปี ในเรื่องบิกดาตาและในเรื่องการแชร์ การใช้ระบบสุขภาพข้อมูลต่าง ๆ ผมขออนุญาต

เอเย่ระบบโรงพยาบาลเอกชนกลุ่มหนึ่ง ซึ่งผมชื่นชม ผมให้เครดิต พูดชื่อแล้วไม่ได้เสียหายอะไร
เป็นเกียรติด้วยซ้ำไป คือ เครือข่ายระบบสุขภาพบิกดาตาของเครือบีดีเอ็มเอส (Bangkok Dusit
Medical Services : BDMS) คือ ระบบโรงพยาบาลเอกชนกลุ่มหนึ่งซึ่งมีจำนวนมาก ทั้งเครือ

โรงพยาบาลกรุงเทพ โรงพยาบาลเปาโล โรงพยาบาลพญาไท โรงพยาบาลสมิติเวช โรงพยาบาล

15 บีเอ็นเอช มีระบบการแชร์ข้อมูล ผมพาญาติไปโรงพยาบาลพญาไทซึ่งมีหลายสาขา สามารถดึงข้อมูล

จากโรงพยาบาลเปาโล ซึ่งคนไข้เมื่อ ๕ - ๑๐ ปีที่แล้ว เคยไปตรวจแล้ว เคยไปเอกซเรย์เอ็มอาร์ไอ

ปรากฏว่าคนไข้บอกเคยไปฉีดสีสวนหัวใจที่โรงพยาบาลกรุงเทพ เขาดึงข้อมูลฉีดสีสวนหัวใจ

จากโรงพยาบาลกรุงเทพมาที่โรงพยาบาลพญาไทแห่งนี้ได้ คนไข้เป็นรูมาตอยด์ (rheumatoid) ด้วย

เคยเจาะแล้ว เอกซเรย์หัวใจตรวจหัวใจ ดูกระดูก ดูข้อต่าง ๆ เคยไปที่โรงพยาบาลพญาไทอีกแห่งหนึ่ง

20 แพทย์สามารถดึงข้อมูลเห็นภาพเอ็มอาร์ไอ (Magnetic Resonance Imaging : MRI) หัวใจตรวจหัวใจ

ดูอวัยวะต่าง ๆ ดูฉีดสีสวนหัวใจแล้ว สามารถแชร์และใช้ประโยชน์ข้อมูลได้ จึงเป็นที่มาคำว่า ๓ ข

๑. การใช้ข้อมูล ๒. การแชร์ข้อมูล และ ๓. การช่วยเหลือในการใช้ข้อมูล สิ่งนี้จะเกิดขึ้นได้เพราะ

อะไร ข้อเสนอของคณะอนุกรรมการคือ การให้มีพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ คือ คำตอบ

สุดท้ายที่จะทำให้ระบบสุขภาพดิจิทัลเกิดขึ้นจริง ไม่มีข้อจำกัดด้านกฎหมาย ถามว่าถ้าไม่มีจะเกิด

25 อะไรขึ้น ท่านแชร์ข้อมูลกันไม่ได้ ผิดทั้งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒

ผิดทั้งมาตรฐานจริยธรรม

- จะดึงข้อมูลจากโรงพยาบาลอื่นมาไม่ได้ จะใช้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไม่ได้ จะบอกว่าขอข้อมูล โดยที่เจ้าตัวไม่รู้เรื่อง ไม่เกี่ยวข้อง ไม่ได้ เคยมีคดีความเกิดขึ้นเป็นคดีตัวอย่าง มีคำพิพากษาศาลฎีกา
- 5 การที่ให้คำปรึกษา ให้คำแนะนำในการรักษาโรคโดยที่แพทย์ไม่เห็นคนไข้ ไม่เคยตรวจจับต้องตัวคนไข้ อาศัยโทรศัพท์หรืออาศัยเทเลเมดิซีนบางอย่าง แพทย์ทั้งประเทศยังกังวล ยังไม่มีกฎหมายรองรับ เพราะมาตรฐานที่สภาวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง แพทยสภากำหนดขึ้นมาแพทย์จะตรวจคนไข้ รักษาคนไข้ได้อย่างไร ยังไม่เคยเห็นคนไข้ ยังไม่เคยจับคนไข้ ยังไม่ได้เอาสเตโทสโคป (stethoscope) จ่อหน้าอกคนไข้ ไม่เคยจับต้อง คอคลำ เคาะ ฟัง ตามมาตรฐานทางการแพทย์
- 10 ถ้าหากเกิดปัญหาเกิดความผิดพลาด เกิดอะไรขึ้นมา โดนความรับผิดชอบทางละเมิด เป็นแพ่ง ผลสุดท้ายไปสู่อาญา เคยมีคดีตัวอย่างแพทย์ผิดไม่เห็นคนไข้ แต่ให้คำปรึกษา เพราะฉะนั้น เทเลเมดิซีนยังมีข้อจำกัด กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่คุ้มครองผู้ประกอบการสามารถถอดช่องว่างตรงนี้ได้ ใส่เข้าไปในหมวดอะไรก็แล้วแต่ เป็นความคุ้มครอง

- ประการที่ ๒ ระบบสุขภาพที่เกิดขึ้นในประเทศไทยมีข้อมูลมากมาย ต่างคนต่างทำ
- 15 มีระบบสุขภาพที่เป็นโรงพยาบาลทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาครัฐมีสังกัดหลายกระทรวง ข้อมูลเหล่านี้กระจัดกระจายไม่สามารถนำมาใช้บูรณาการกันได้ กฎหมายฉบับนี้ทำให้เกิดการบูรณาการ และเกิดการคุ้มครองการใช้ข้อมูล คุ้มครองการแชร์ข้อมูล สิ่งที่จะเกิดขึ้น คือ ประโยชน์กับประชาชนช่วยเหลือประชาชน คือ ๓ ช ที่ผมพูด

- ประการที่ ๓ พุดถึงปัญญาประดิษฐ์ คือ เอไอ ปัญญาประดิษฐ์เป็นสิ่งที่เกิดขึ้น
- 20 ในระยะเวลาไม่เกิน ๑๐ ปีที่ผ่านมา ใช้กันแพร่หลาย เริ่มเข้ามาในประเทศไทย รวมทั้งเรื่องหุ่นยนต์ ไรบอตช่วยผ่าตัด ช่วยวินิจฉัยโรค ช่วยป้องกันโรค ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยการวิจัย ยังขาดองค์ความรู้ในการวิจัย ยังใช้เงินซื้ออยู่ ถ้าหากว่ามีกฎหมาย มินโยบาย มิงบประมาณ มีบุคลากร จะทำให้เกิดการพัฒนาระบบเอไอ เอไอไม่ใช่อยู่ดี ๆ จะใช้ก็ใช้ได้ ต้องมีความแม่นยำ ตรวจสอบอย่างนี้ได้ผลอย่างนี้ พบภาพเอกซเรย์แบบนี้ เอไอช่วยอ่านว่าเป็นวัณโรค เป็นมะเร็งปอด เป็นจากภูมิแพ้ หรือเป็น
- 25 หลอดลมอักเสบ ถ้าไม่มีความแม่นยำก็มีปัญหา อันนี้ต้องอาศัยการวิจัย ต้องอาศัย

ใช้งบประมาณที่มาก ใช้ระยะเวลา สิ่งที่ผมห่วง คือ เวลา รายงานการศึกษาฉบับนี้ต้องการให้มีพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติในประเทศไทย แต่กฎหมาย ๑ ฉบับ กว่าจะเกิดได้ใช้เวลา

5 อย่างน้อย ๓ - ๕ ปี เปลี่ยนรัฐบาลต้องไปนับหนึ่งใหม่อีก ผมให้เลยว่า ๕ ปี แต่ ๑ วันดิจิทัล

เปลี่ยนแล้ว มีดิสรับชัน (disruption) เกิดขึ้นในเรื่องดิจิทัลทุกสัปดาห์ ทุกเดือน ทุกปี จะรอกกฎหมายอีก ๓ - ๕ ปี ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไปถึงไหนแล้ว เพราะฉะนั้น ผมถามว่า

ท่านมีเวอร์ชัน (version) ที่ ๒ ของข้อเสนอแนะนี้ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาดิจิทัล บูรณาการ การใช้ดิจิทัล นอกเหนือจากการรอกกฎหมายฉบับนี้หรือไม่ จะไม่รออีก ๓ - ๕ ปี ต้องมีอะไรคุ้มครอง

10 ต้องมีอะไรที่จะทำให้เกิดการบูรณาการ การแชร์ การใช้ และการช่วยเหลือประชาชนเกิดขึ้น

ในสัปดาห์หน้า เดือนหน้า ไม่รอถึง ๕ ปี มีทางออกเสนอแนะในรายงานฉบับนี้หรือไม่ อย่างไร

ช่วยกรุณาพิจารณาตรงนี้ ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม มีสมาชิกประสงค์ที่จะอภิปราย

15 เพิ่มเติมหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ไม่มี เชิญคณะกรรมการตอบชี้แจงครับ

รองศาสตราจารย์ พลเอก ไตรโรจน์ ครุฑเวช (ประธานคณะอนุกรรมการ) :

20 กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ขอบคุณท่านสมาชิกที่กรุณาเสนอประเด็นปัญหาที่สำคัญ

ทั้ง ๓ ท่าน ผมมีคณะอนุกรรมการเป็นผู้ที่ทำงานทางด้านนี้ แล้วมีประเด็นที่จะตอบหลายข้อมูล

ที่ถาม ผมเรสพอนด์ (respond) ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ เรื่องการตั้ง

สำนักงาน ที่ท่านพูดถึงตั้งหน่วยงานใหม่ อันนี้ไม่ใช่เรื่องใหม่ เป็นเรื่องที่เตรียมการมาตั้งแต่

อยู่ในแผนการปฏิรูปประเทศครั้งสุดท้ายที่วางแผนให้มีเรื่องนี้อยู่ด้วย โดยมีผู้เชี่ยวชาญจำนวนมาก

25 ผมอยู่สภามา ๕ ปี แล้วจะพบประเด็นเรื่องการตั้งหน่วยใหม่ ส่วนใหญ่เกิดขึ้นจากหน่วยเดิม

และโตขึ้นเอง ผมยังเข้าใจได้ แต่ที่หลายท่านพูด โดยเฉพาะ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม พูด โตเร็วและเรื่องใหญ่ขึ้นทุกวัน เรื่องเอไอขยับตัวทุกวัน ดิจิทัลเฮลท์ขยับตัวทุกวัน

- 5 ถ้ายังกระจัดกระจายในการกำกับดูแลเหมือนกับหน่วยงานที่ไม่มีทิศทาง เพราะหน่วยที่จัดการมีมากไป การตั้งสำนักงานจะได้มีทิศทางต่อสู่กับเขาได้ โดยเฉพาะในเมืองไทย ผมว่ามีคนคิดจำนวนมาก ที่นี้การรวบรวมที่จะเกิดเป็นเรื่องเป็นราวได้ต้องมีโฟกัสพอยต์ (focus point) ที่ดี เพราะฉะนั้น ถ้ามีสำนักงานดิจิทัลต้องบิสิฟ (believe) ว่าเขามีคุณภาพ และสามารถนำประเด็นปัญหาจากทุกหน่วยงานมารวมกันอยู่ได้จริง ๆ -----

10

ซึ่งจะได้มีงบประมาณของตนเอง พุดให้ชัดเจน ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวมีกรรมการไปหมด และกรรมการ
ยุบไปตามคณะรัฐมนตรี หายไปหมดจะช้า ถึงแม้เป็นเวลา ๕ ปี ในการร่างพระราชบัญญัติ

- 5 ผมว่ามีก้าวที่ ๑ จะมีก้าวอื่น ๆ ต่อไป แต่ถ้าเราไม่ทำอะไรในก้าวที่สำคัญจะหมดไป บางที ๕ ปี
ในอนาคตอาจจะไม่เป็นอย่างในอนาคตอีกแล้ว อาจจะไม่ก็ปีจบก็ได้ในคณะอนุกรรมการวันนี้
มีหลายท่านที่รับผิดชอบในด้านนี้อยู่ เดี่ยวจะให้ท่านนวนรรน ธีระอัมพรพันธุ์ ช่วยเรสพอนส์เกี่ยว
กับการดูแลเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลที่ท่านได้คอมเมนต์ (comment) ท่านอาจารย์บุญชัย
กิจสนาโยธิน ช่วยเรสพอนส์เกี่ยวกับมาตรฐานรวมถึงจุดอื่นที่คิดว่าสำคัญ และเรื่องเอไอ
- 10 อยากให้อาจารย์ภัทรวินท์ อัดตตะสาระ เป็นผู้เรสพอนส์ตอบคำถาม เชิญอาจารย์นวนรรน
ธีระอัมพรพันธุ์ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านนวนรรน ธีระอัมพรพันธุ์ ครับ

นายนวนรรน ธีระอัมพรพันธุ์ (อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน

- 15 วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายนวนรรน ธีระอัมพรพันธุ์ อนุกรรมการ ผมต้องขอบพระคุณ
ท่านสมาชิกวุฒิสภาทุกท่านที่ได้กรุณาให้ข้อสังเกตกับคณะอนุกรรมการ ในหลายประเด็น
มีข้อสังเกตที่เป็นประโยชน์ ผมมองว่าในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบทบาทหน้าที่และความเชี่ยวชาญ
ของผมในส่วนการดูแลเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลสุขภาพ เรียนว่าเห็นด้วยกับ
ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ที่มองว่าสิ่งสำคัญ คือ เรื่องประโยชน์ของข้อมูล
- 20 มุมที่ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ได้กรุณากล่าวว่ามีข้อมูลที่อยู่หนึ่ง ๆ ในคลังข้อมูล
ไม่ได้เกิดประโยชน์ ประโยชน์ข้อมูลในทางการแพทย์ คือ การช่วยชีวิต การทำให้คนไข้
ได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพ ไม่แยกส่วนคนไข้สามารถไปรักษาที่โรงพยาบาลใดก็เห็นข้อมูล
ภาพรวม ความเสี่ยงที่จะเกิดกับบุคลากรทางการแพทย์น้อย ที่จะเกิดจากการวินิจฉัยโรคผิดพลาด
เกิดปัญหาความไม่เข้าใจกันระหว่างแพทย์และประชาชนที่เป็นผู้ป่วย จะทำเช่นนั้นได้โจทย์สำคัญ
- 25 คือ ต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล เน้นอนุมุมของข้อมูลส่วนบุคคลที่อาจมีความเป็นส่วนตัว

๕๑

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชลภััสสรณ์ ๑๔/๒

มีความกังวล มีความระมัดระวัง ๒ มุมนี้ มีต้องอยู่อย่างสมดุล หมายความว่า ถ้าเกิดเราแชร์ข้อมูล โดยไม่มีการคุ้มครองที่ดีพอ เราจะเกิดปัญหาการคุ้มครองข้อมูลอย่างเดียวแต่คุ้มครองโดยไม่ทำให้

5 ข้อมูลมีการแชร์ได้สำหรับหน่วยงานและบทบาทของคนที่เกี่ยวข้องในการดูแลคนใช้ร่วมกัน

ก็เกิดปัญหาต่อสุขภาพของคนใช้หรือว่าอนาคตเรื่องชีวิต เรื่องอันตรายต่อชีวิตในภาวะฉุกเฉิน

เป็นตัวอย่างที่ดี เพราะฉะนั้น ในส่วนนี้เจตย์ของพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

พ.ศ. ๒๕๖๒ ผมคิดว่าเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องหาจุดสมดุลนี้ และคงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ

คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและสำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ผมเป็นกรรมการ

10 คนหนึ่งในคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ขออนุญาตน้อมรับข้อสังเกตของ

ท่านสมาชิกวุฒิสภาเพื่อจะไปพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตาม พระราชบัญญัติคุ้มครอง

ข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ ตั้งขึ้นมาเพื่อคุ้มครองข้อมูล แต่ไม่ได้ตั้งขึ้นมาเพื่อใช้และแชร์ข้อมูลโดยตรง

เพราะฉะนั้น การนำข้อมูลไปใช้ในทางสุขภาพยังมีข้อจำกัดทั้งในพระราชบัญญัติเอง

ทั้งในความเข้าใจพระราชบัญญัติ พอคนไม่เข้าใจพระราชบัญญัติก็เอนไปทางเก็บข้อมูล หวงข้อมูล

15 ไว้ก่อน เพราะปลอดภัยกว่า สิ่งนี้จำเป็นต้องมีการแก้ไข เพราะฉะนั้น ผมขออนุญาตน้อมรับ

ความเห็นที่มองว่าต้องมีการบูรณาการกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุข หน่วยงานในระบบสุขภาพ

สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และสำนักงานคณะกรรมการการรักษา

ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติคงต้องมีกระบวนการทำงานร่วมกันต่อไป อย่างไรก็ตาม

ในส่วนที่จำเป็นต้องมีกระบวนการในการเรกูเลต (regulate) การใช้ การแชร์ ขออนุญาตยืม

20 พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องาม ๓ ช มาใช้ การช่วยเหลือ การใช้ข้อมูล ทั้ง ๓ ช มีความสำคัญ

และพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ หรือพีดีพีเอเป็นเพียงด้านเดียว คือ

คุ้มครอง แต่ด้านการใช้ด้านการกำหนดให้แชร์ได้ กำหนดให้โรงพยาบาลมีเงื่อนไขในการแชร์อย่างไร

ให้เหมาะสม ข้อจำกัดของระบบกฎหมายในปัจจุบันยังไม่ถึงจุดนั้น แนนอนเราจำเป็นจะต้องมี

กลไกองคาพยพทั้งในส่วนของคณะกรรมการและสำนักงานจริง ๆ เพื่อให้กระบวนการทำงาน

25 มีความเชี่ยวชาญเรื่องนี้จริง ๆ ทำงานข้ามกระทรวงได้ หน่วยงานในระบบสุขภาพไม่ใช่มีแค่

ในกระทรวงสาธารณสุขอย่างเดียว โรงพยาบาลต่าง ๆ ในระบบราชการมีจำนวนมาก ในระบบ
เอกชนอีก จะบูรณาการกันอย่างไรเราต้องมีกลไกที่บูรณาการร่วมกัน ขออนุญาตเรียนตอบชี้แจง

- 5 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้อง ยิ่งตอกย้ำความสำคัญข้อเสนอแนะของ
คณะอนุกรรมการ ขอเรียนชี้แจงตามนี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านบุญชัย กิจสนาโยธิน ครับ

- 10 นายบุญชัย กิจสนาโยธิน (อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพกระผม นายบุญชัย กิจสนาโยธิน ในฐานะอนุกรรมการและผู้ชี้แจง ผมจะขอชี้แจง

ใน ๒ – ๓ ประเด็น ก่อนอื่นต้องขอขอบพระคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์
ท่านสมชาย เสี่ยงหลาย และ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ที่สนับสนุนผลการศึกษานี้
ผมอยากจะตอบชี้แจงอยู่ ๒ เรื่อง คือ ระบบอภิบาลสุขภาพกับเรื่องการแลกเปลี่ยนข้อมูล
เราได้ศึกษาระบบอภิบาลสุขภาพทั่วโลก พบว่ามีหลายรูปแบบ หลายโมเดล (model) มาก

- 15 สิ่งที่เรานำเสนออย่างที่ท่านสมาชิกวุฒิสภากล่าวว่า จริง ๆ ปัญหาอยู่ที่การร่วมมือประสานงาน
ของหน่วยงานในกระทรวงสาธารณสุขและระหว่างกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเรียกว่า “การทำงาน
ร่วมกัน” รูปแบบการอภิบาลที่หลายประเทศใช้และประสบความสำเร็จที่เรียกว่า คอลลาบอเรทีฟ
ดิจิทัลเฮลท์กัทเวอเรนแนซ์ (Collaborative Digital Health Governance) คือ ไม่ใช่เป็นเรื่อง
ของกระทรวงสาธารณสุขอย่างเดียว กระทรวงสาธารณสุขไม่สามารถทำหลายเรื่องได้ อย่างเช่น

- 20 ที่ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ กรูณาบอก เรื่องอุบัติเหตุ อุบัติภัย ตำรวจ
ต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง จะเห็นได้ว่าต้องมีการทำงานกันหลายกระทรวง ตัวอย่างง่าย ๆ
อีกอันหนึ่งคือ เรื่องระบบประกันสุขภาพ จะเห็นได้ว่ากระทรวงการคลังมีบทบาทอย่างมาก

ในการสนับสนุนการลงทุนกับงานทางด้านโครงสร้างพื้นฐาน เราเสนอเพราะว่ามีรูปแบบ
หลายอันที่สามารถทำได้ แต่ว่าแบบนี้หลายประเทศทำสำเร็จ ประเด็น คือ จะทำอย่างไร

- 25 ที่จะให้มีโพลิติคัลวิว (Political view) ที่จะทำให้เกิดการทำงานร่วมกันของหน่วยงาน
ภายในกระทรวงและระหว่างภาครัฐกับเอกชน

๕๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

กลนา ๑๕/๑

ประเด็นที่ ๒ เห็นด้วยอย่างยิ่งกับท่านพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครืองาม ว่า เรื่องข้อมูล ถ้าอยู่เฉย ๆ ไม่มีประโยชน์ ต้องใช้ และคุณสมบัติของข้อมูลอย่างหนึ่ง คือ นอนไรวัล

5 (non rival) คือ สามารถใช้พร้อมกันได้ และไม่ใช่ นิวออยล์ (new oil) หมายความว่า ไม่หมดไป ใช้แล้วใช้อีกใช้ได้ และจะมีประโยชน์ การแชร์ข้อมูล และการบูรณาการข้อมูล

เป็นเรื่องสำคัญ จากการศึกษาของเราพบว่า ประเด็นเรื่องการที่มีกฎหมาย เฝ้ากฎหมายพีดีพีเอ กับกฎหมายไซเบอร์ซีเคียวริตีเท่าที่ผมศึกษาว่าเป็นอัมเบรลลาลอว์ (umbrella law) คือ กฎหมาย ที่เป็นร่ม ครอบคลุมทุกเซกเตอร์ (sector) แต่ระบบข้อมูลสุขภาพอย่างที่ท่านพูดว่า ถ้าเกิดคนไข้

10 ไปหมดสติที่จังหวัดเชียงใหม่แล้วไม่รู้เรื่องอะไร และต้องการคอนเซนต์ (consent) และคนไข้คนนั้น มีประวัติแพ้ยาเราจะรู้ได้อย่างไร เพราะฉะนั้น ต้องมีข้อยกเว้น แล้วข้อยกเว้นเหล่านั้นเป็นโดเมน

สเปซิฟิก (domain specific) ในทางสาธารณสุขจะต้องเซตบาลานซ์ (set balance) ระหว่าง การที่จะรักษาความลับและความคอนฟิเดนเทียลิตี (confidentiality) ในขณะเดียวกันต้องมีการ แชร์ข้อมูลทั้งในระดับของผู้ที่ให้การดูแลและในระดับอื่นด้วย อันนี้เป็นที่มาของการที่มีการเสนอว่า

15 ถ้าเกิดมีพระราชบัญญัติสุขภาพดิจิทัลสามารถที่จะระบุสเปซิฟิกออบเจกทีฟ (specific objective) ในการที่เราจะมีการใช้หรือแชร์ข้อมูลได้ ประเด็นที่ ๒ เรื่องการแชร์ไม่ใช่แค่เรื่องกฎหมายที่จะ

โพรเทกต์ (protect) อย่างเดียว อีกอันหนึ่งที่เราคิดว่าข้อเสนอที่เสนอนี้จะช่วยทำให้แก้ไขปัญหาได้ คือ เรื่องการลงทุนและการพัฒนามาตรฐานข้อมูล ถ้าพูดคนละภาษาแม้ว่าจะมีบีกดาตามีดาตาเลก

(Data Lake) ก็ไม่สามารถจะทำอะนาไลซิส (analysis) หรือใช้ประโยชน์ได้ ประเทศไทย

20 มีการพัฒนามาตรฐานข้อมูลมาพอสมควรแต่ยังขาดหลายเรื่อง เรามีชื่อเสียงในการที่เราสามารถ มีมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลการเบิกจ่าย ซึ่งทำมา ๑๐ ปีแล้ว แต่ประเด็น คือ มาตรฐานข้อมูล

ศัพทแพทย์ที่เราจะแลกเปลี่ยนกันระหว่างแพทย์ บุคลากรทางการแพทย์ ประเทศไทยยังไม่มี และยังไม่ได้อิมพลีเมนต์ ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ ต้องอาศัยการลงทุน ทั้งการลงทุนอินฟราสตรักเจอร์ (infrastructure) ที่เรียกว่า ซอฟต์อินฟราสตรักเจอร์ (soft infrastructure) และการลงทุนกับ

25 การสร้างบุคลากร ผมคิดว่า เรื่องดิจิทัลเฮลท์เป็นเรื่องมัลติดีสซิปลีน (multi discipline)

และมัลติมินิสทรี (multi ministry) ควรจะเป็นเนชั่นแนลอะเจนด์ (national agenda) และสิ่งที่เสนอนี้เสนอในลักษณะที่ว่าดิจิทัลเฮลท์ตอนนี้เป็นเอนเนเบิล (enable) สำคัญที่ทำให้

5 สุขภาพเราดีขึ้น และจะบรรลุเอสดีจีที่ ๓ ได้อย่างสมบูรณ์ ขอขอบคุณท่านสมาชิกวุฒิสภา

และขอชี้แจงตามนี้ ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านภัทรวินท์ อัดตะสาระ ครับ

นายภัทรวินท์ อัดตะสาระ (อนุกรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา

10 ที่เคารพ กระผม นายภัทรวินท์ อัดตะสาระ ผู้อำนวยการสำนักดิจิทัลการแพทย์ กรมการแพทย์ อนุกรรมาธิการ เอไอ ด้านการแพทย์มีการนำมาใช้ไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี เรื่องแรก คือ เรื่องกฎเกณฑ์

(regulation) ปัจจุบันเพื่อให้การใช้มีประสิทธิภาพและความปลอดภัย สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.) ได้มีการออกกฎหมายว่า การใช้เอไอทางการแพทย์ต้องมีการขึ้นทะเบียนเหมือนอุปกรณ์การแพทย์ หลังจากการขึ้นทะเบียนต้องมีผู้เชี่ยวชาญมาอ่านเปเปอร์ (paper)

15 เพื่อดูว่าเอไอมีประสิทธิภาพ มีสเปกซิฟิซิตี (specificity) แคไหน และปลอดภัยแคไหน

ถึงจะขึ้นทะเบียนได้ เหมือนการขึ้นทะเบียนยาและอุปกรณ์การแพทย์อื่น ๆ เรื่องการพัฒนา

ประเทศไทยมีแผนในการพัฒนาเอไอ โดยมีเนคเทค (National Electronics and Computer Technology Center : NECTEC) เป็นองค์กรในการพัฒนาเป็นหลัก โดยกรมการแพทย์ร่วมกับ

คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และเนคเทค ช่วยในการพัฒนาโอเพนดาตา (open data)

20 ในการเก็บรูปภาพทางการแพทย์เพื่อมาใช้ในการพัฒนาเอไอทางการแพทย์ เช่น เซสต์เอกซเรย์

(chest x-ray) แมมโมแกรม (mammogram) ภาพถ่ายจอประสาทตา ซึ่งการพัฒนาเอไอ

ด้านนี้เหมือนกับการพัฒนายา คือ ต้องมีการทำไทรอัล (trial) ในผู้ป่วยที่เป็นเจเนติก (genetic)

ที่เป็นคนไทยด้วย เพื่อความถูกต้อง ตอนนี้ได้มีการพัฒนาตรงนี้ และจะมีการพัฒนาเรื่องการทำ

โมเดลและจะทำการเซอร์วิส (service) ต่าง ๆ ซึ่งตอนนี้กรมการแพทย์มีการเซอร์วิสเรื่อง

25 แพลตฟอร์มจอประสาทตา ซึ่งมีการบริการให้ใช้ฟรีในโรงพยาบาลภาครัฐ ทำให้การคัดกรอง

เบาหวานขึ้นจอประสาทตาทำได้ดีขึ้น และเรื่องกัฟเวอร์แนนซ์ (governance) กรมการแพทย์และกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ ร่วมกับเอ็ตต้า (Electronic Transactions Development Agency :

5 ETDA) ทำเอไอกัฟเวอร์แนนซ์ เป็นคลินิกเอไอด้านการแพทย์ ซึ่งมีการร่วมกันพัฒนาดังนี้

ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านประธานคณะกรรมการธิการครับ

นายเจตน์ ศิรธรานนท์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน

10 วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายแพทย์เจตน์ ศิรธรานนท์ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธาน

คณะกรรมการการสาธารณสุข วุฒิสภา ถ้าไม่มีใครถามอะไรเพิ่ม ผมขอขอบคุณผู้ที่มี

ส่วนร่วมในการอภิปรายตั้งคำถามหรือตั้งประเด็นข้อสังเกต ซึ่งรวมตั้งแต่

ท่านศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิริรินทร์ ท่านสมชาย เสียงหลาย และท่าน

พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ผมจะพูดในประเด็นเก็บตกที่เหลือ

15 ประเด็นที่ว่าไม่มีการจัดตั้งองค์กร อันนี้เป็นหลักคิดของสำนักงานคณะกรรมการ

พัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) อยู่แล้วที่ไม่ต้องการให้มีการตั้งองค์กรอะไร แต่โดยสรุปจาก

คณะอนุกรรมการเห็นว่ามีความจำเป็นที่ต้องมีกฎหมายสุขภาพดิจิทัล ซึ่งเมื่อมีกฎหมายก็ต้องมี

เซกเรตารีเอต (secretariat) ต้องมีหน่วยงาน มีสำนักงานคณะกรรมการ อันนี้เป็นความจำเป็น

ตามที่คณะอนุกรรมการได้ตอบไปแล้ว

20 ประเด็นของท่านสมชาย เสียงหลาย ท่านเสนอให้ทำแซนด์บ็อกซ์ อันนี้ตรงกับ

ที่กระทรวงสาธารณสุขทำอยู่ในขณะนี้ กระทรวงสาธารณสุขทำแซนด์บ็อกซ์ในเรื่อง ๓๐ บาท

รักษาทุกที่ ซึ่งจะมีจังหวัด ๔ จังหวัดเป็นจังหวัดนำร่อง ตั้งแต่จังหวัดแพร่ จังหวัดเพชรบุรี

จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดนราธิวาส อันนี้เป็นแซนด์บ็อกซ์ตามที่ท่านสมชาย เสียงหลาย เสนอ

ประเด็นของ พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ยกตัวอย่างเรื่องเครือข่ายบิกดาตา

25 ของบีดีเอ็มเอส ซึ่งกระทรวงสาธารณสุขมั่นใจเรื่องของดิจิทัลเฮลท์ค่อนข้างมาก พยายามผลักดันให้

ท่านพงศธร พอกเพิ่มดี ซึ่งเป็นผู้ที่เรียกว่าเป็นเจ้าของแอปพลิเคชัน หมอพร้อม ซึ่งมี
 ประสพการณ์ในระดับนานาชาติ และเมื่อมาดำรงตำแหน่งรองปลัดกระทรวงก็ให้งบประมาณ

5 เต็มที่ ดำเนินการเต็มที่ เพื่อผลักดันดิจิทัลเฮลท์ให้แพร่หลายรองรับนโยบายของพรรค ๓๐ บาท

รักษาทุกที่ ซึ่งผมเห็นว่ายังมีประเด็นบางประเด็นที่มีปัญหาอยู่ แต่ว่าในเรื่องของดิจิทัลเฮลท์

ถ้าไม่สามารถพัฒนารองรับในเรื่องนี้ได้ทันจะมีปัญหาในโครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกที่ ทำไม่ได้

ถ้าดิจิทัลเฮลท์ไม่ดี เพราะฉะนั้น เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในเรื่องที่เรามีกฎหมายเพียง ๒ ฉบับ

10 ในขณะนี้ คือ กฎหมายพีดีพีเอกับกฎหมายความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ เท่าที่คณะอนุกรรมการ

ศึกษามาพบว่า กฎหมาย ๒ ฉบับนี้ไม่พอ อาจจะต้องปรับแก้กฎหมาย ๒ ฉบับนี้ หรือเสนอ

กฎหมายใหม่ตามที่คณะอนุกรรมการเสนอ แต่ว่าถึงอย่างไรก็ตาม เราเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ

15 ศึกษาเรื่องใดก็ตามและเป็นข้อเสนอส่งไปที่รัฐบาล รัฐบาลจะทำหรือไม่ทำ จะเร่ง หรือจะทำตาม

สเต็ป (step) ซ้ำ คือ เร่งเราสามารถทำได้ และสามารถทำได้เร็วกว่าที่ พลอากาศตรี เฉลิมชัย

เครื่องาม พูดว่า ๕ ปี เราอาจจะสามารถทำได้สำเร็จภายใน ๑ ปี หรือ ๒ ปี ถ้าหากว่ารัฐบาลเอาจริง

20 หมายถึง รัฐบาลนี้

ท้ายที่สุด ผมกราบขอบพระคุณสมาชิกทั้ง ๓ ท่าน และรวมถึงสมาชิกท่านอื่น

ที่นั่งฟังอยู่ในที่นี้ ผมคิดว่าในเรื่องที่เราเสนอ “ปัญหา อุปสรรค และทางออกการพัฒนาระบบ

สุขภาพดิจิทัลในประเทศไทย” เป็นเรื่องหนึ่ง อยู่ใน ๑๐ เรื่อง ๑๐ ประเด็นของแผนการปฏิรูป

25 ประเทศ ซึ่งสภาพปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) สภาพขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ (สปท.) ขับเคลื่อน

มาตั้งแต่แรก และเนื่องจากเรื่องนี้โยงมาตั้งแต่ เมื่อเรามีพระราชบัญญัติดิจิทัลเฮลท์

หรือพระราชบัญญัติการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งกฎหมายฉบับนี้

เป็นต้นกำเนิดของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แต่เนื่องจากกระทรวงนี้รับผิดชอบ

ทุกกระทรวงที่มี เพราะฉะนั้น ขอบเขตงานของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจึงมากมาย

30 สโคป (scope) ที่เราเสนอ คือ จำกัด มาเฉพาะดิจิทัลเฮลท์ อันนั้นเป็นที่มาที่ไป อาจจะทำความเข้าใจ

25

๕๗

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

กลนา ๑๕/๕

ให้เพื่อนสมาชิกเห็นถึงที่มาที่ไป และการยึดโยงกับปัญหาและอุปสรรค ส่วนรายละเอียดอื่น ๆ
ผมคิดว่าคณะอนุกรรมการตอบโดยสมบูรณ์แล้ว ขอขอบคุณครับ

5 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกยังติดใจหรือไม่ ท่านพลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม
และท่านชลิต แก้วจินดา เชิญครับ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

10

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา - ๑๖/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มิ่งขวัญ ๑๖/๑

- พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน วุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลอากาศตรี เฉลิมชัย เครื่องงาม ไม่ได้ตั้งใจในคำตอบของอนุกรรมาธิการ
- 5 ทุกท่าน ขอบคุณด้วยซ้ำไปว่า ท่านได้ขยายความและตอบได้อย่างชัดเจน และเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ที่จะต้องมีกฎหมายฉบับใหม่ ฝากไว้ชนิดเดียว คือ ขณะนี้เราศึกษารายงานเรื่อง “ปัญหา อุปสรรค และทางออกการพัฒนาาระบบสุขภาพดิจิทัลในประเทศไทย” เมื่อวันเสาร์ - อาทิตย์ที่ผ่านมา ผมได้มีโอกาสศึกษารายงานอีก ๑ ฉบับ ซึ่งกำลังจะเข้าที่ประชุมวุฒิสภา คิดว่าคงอีกประมาณ ๑ หรือ ๒ สัปดาห์ เป็นรายงานการศึกษาของคณะกรรมการการเทคโนโลยีสารสนเทศ
- 10 การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา เอกสารหนาเกือบ ๒๐๐ หน้า รายงานการพิจารณา ศึกษา เรื่อง นวัตกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับผู้มีภาวะพึ่งพิงด้านสุขภาพ ผมอ่านทั้ง ๒ เล่มนี้ สนุกมากและเป็นอะไรที่ซิงโครไนซ์ (synchronize) คือ สอดประสาน และสัมพันธ์กัน ฝากคณะอนุกรรมาธิการช่วยกรุณานำไปศึกษาดู ของคณะกรรมการ การเทคโนโลยีสารสนเทศ การสื่อสาร และการโทรคมนาคม วุฒิสภา ถ้าจะมาศึกษาในที่ประชุม
- 15 วุฒิสภา ผมฝากไว้เป็นข้อเสนอแนะส่วนตัวว่า รายงาน ๒ ฉบับนี้ น่าจะเป็นทวีของการศึกษา ที่จะส่งไปที่รัฐบาล น่าจะไปที่รัฐบาลพร้อมกัน จะได้ประโยชน์อย่างยิ่งในการที่รัฐบาลรับที่จะดูแล ในเรื่องนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการเร่งทำให้มีกฎหมายใหม่ฉบับนี้เกิดขึ้น ทั้ง ๒ เล่มนี้ สอดประสานกัน คือ ใช้ แชน์ ช่วยเหลือ และเห็นปัญหาอุปสรรคเหมือนกันเกือบทุกข้อเลย คือ เรื่องพีดีพีเอ และเรื่องพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒
- 20 มีข้อเสนอแนะที่มีการสอดประสานกัน ดูเรื่องสุขภาพ อันนี้ดูเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ และสุขภาพ ขอขอบคุณท่านประธานครับ
- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านชลิต แก้วจินดา ครับ
- นายชลิต แก้วจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
- 25 และท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติทุกท่าน กระผม นายชลิต แก้วจินดา สมาชิกวุฒิสภา

ศึกษาในเรื่องนี้จากคณะอนุกรรมการการสาธารณสุข ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๕๗ เมื่อ ๑๐ ปีมาแล้ว จากการศึกษาครั้งนั้นหวังใยในประเด็นที่คณะอนุกรรมการได้นำเสนอเป็นส่วนหนึ่ง และศึกษา

5 เพิ่มเติมไปถึงการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่เป็นตัวอย่างด้วยเรื่องของเทเลเมด (Telemed) หรือโทรเวช

เป็นการแพทย์ทางไกลที่ได้กล่าวถึง เป็นที่เข้าใจกันดีว่า เป็นการนำเสนอจากผู้ประกอบวิชาชีพ

เวชกรรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ไปสู่ผู้ที่ต้องการรับคำปรึกษาหรือให้คำปรึกษา และเป็น

ผู้ประกอบวิชาชีพ คือ คนสุดท้ายที่จะรับส่งต่อถึงกันได้อย่างถูกต้อง ในขณะนั้นเมื่อทำการศึกษา

ปรากฏว่า ในระดับนานาชาติหรือยูเอ็น (United Nations : UN) ยังไม่เป็นที่ยอมรับในเรื่องนี้

10 อย่างแท้จริง ยอมรับเฉพาะบางสาขาวิชา เช่น จิตเวชยอมรับที่จะให้ใช้เทเลเมดได้อย่างทั่วถึง

ส่วนอย่างอื่นยังไม่ได้ชัดเจน แน่ชัด ที่พบบ่อยในสื่อสาธารณะ คือ การคลออดถูกระหว่างทาง

และตำรวจจราจรมีอุปกรณ์ไปช่วยทำคลอดให้ในระหว่างทาง ได้ปรึกษาท่านอนุกรรมการ

ที่เป็นแพทย์สูตินรีเวช ถามว่าอย่างนี้ท่านให้คำแนะนำได้หรือไม่ว่า จะกตติงตรงไหนออกมา

บอกไม่ได้เลย เพราะที่ไม่มีมีการคุ้มครองเรื่องวิชาชีพเวชกรรมในด้านนี้ ไม่ได้ดูแลด้วยตัวเอง

15 เป็นแต่คำบอกเล่าจากปลายทางมาสู่ผู้รับสาร อยากทราบว่าในระดับนานาชาติมีที่ใดบ้างที่ทำ

แล้วสำเร็จเป็นที่แพร่หลาย คงเข้าใจว่า ถ้าทำสำเร็จ เรื่องเทคโนโลยีดิจิทัลเอไอทั้งหลายคงจะชัดเจน

พิสูจน์ได้ว่าผู้ส่งกับผู้รับเข้าใจตรงกัน เรื่องกฎหมายต่าง ๆ อย่างที่ท่านบอกยังมีปัญหาอยู่ อยากถาม

ว่า ปัจจุบันนี้ประเทศใดในโลกทำสมบูรณ์แบบ และที่สมบูรณ์แบบที่สุดเป็นการรักษาพยาบาล

ในสาขาใด อาชีพเวชกรรมประเภทใดที่ใช้เทเลเมดได้สำเร็จลุล่วงและเป็นที่ยอมรับ มีสถิติหรือไม่ว่า

20 ความสำเร็จนั้นอยู่ในระดับใด สถิติที่เป็นที่ยอมรับจะต้องมีจำนวนเท่าใดถึงจะทำได้

ขอความกรุณาท่านตอบให้หายข้องใจ เพราะว่าหมอต้าแยะอาจจะบอกวิธีคลออดลูกให้กับ

ตำรวจจราจรเพิ่มเติมได้ แต่ไม่เปิดเผยตัวตนว่าเป็นใครแนะนำ อันนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่เป็นห่วงว่า

สถิติเป็นเรื่องสำคัญ กราบขอพระคุณท่านประธานและคณะอนุกรรมการที่ได้ทำการศึกษา

เรื่องนี้ครับ

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มิ่งขวัญ ๑๖/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านชลิต แก้วจินดา ต่อไปขอเชิญศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์

5 ดันติศิริรินทร์ ครับ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ดันติศิริรินทร์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ดันติศิริรินทร์ ขอชี้แจงเพิ่มเติมและมีข้อสังเกต

เพิ่มเติมจากที่คณะกรรมการการสาธารณสุข และคณะอนุกรรมการสุขภาพดิจิทัลได้ชี้แจง ที่ผมแสดงข้อคิดเห็นไป ผมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะทั้ง ๘ ข้อ แต่อยากจะเน้นว่าในการดำเนินงาน

10 ต่อไป ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบสุขภาพแห่งชาติไปพิจารณาว่าจะทำอย่างไร ซึ่งผมได้เสนอว่า

องค์กรนี้ต้องเสนอจัดทำยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด การจัดการการลงทุน การพัฒนากำลังคน การทำงานกับภาคีเครือข่าย โดยเน้นข้อมูลสำคัญและจำเป็น ผมไม่ได้ลงไปในรายละเอียด

เพราะไม่มีเวลา แต่ข้อมูลอันหนึ่งที่ท่านอภิปราย ผมเห็นว่าจำเป็น คือ ข้อมูลระบบค่าใช้จ่าย

ด้านสุขภาพ ตรงนี้สำคัญมาก ระบบเบิกสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) มโหฬาร

15 เลย เป็นแสนล้านบาท ผมแนะนำไปแบบนั้น และยังแนะนำว่า ให้มีการติดตามประเมินผล

ถ้าจำเป็นตั้งองค์กรตามความจำเป็น ถ้าจำเป็นออกกฎหมายตามความจำเป็น จากประสบการณ์ ที่ทำงานในหน้าที่สมาชิกวุฒิสภา ทุกกระทรวงอยากจะทำวาระแห่งชาติ ขณะนี้มีพระราชบัญญัติ

กำลังจะเข้ารัฐสภา คือ ร่างพระราชบัญญัติอากาศสะอาดเพื่อประชาชน พ.ศ. .... ตั้งคณะกรรมการ

แห่งชาติ และมีนายรัฐมนตรีเป็นประธาน กรรมการอีก ๘ - ๙ ชุด อัยอัยอียดอาด ไม่ได้ผล

20 อันนี้ผมเรียนตรง ๆ ครับ ผมคอมเมนต์ (comment) ไปครั้งหนึ่งแล้ว ขณะเดียวกัน สำนักงาน

เลขาธิการบางแห่งกอดรัดงานไว้อีก เมื่อเร็ว ๆ นี้เรื่องพลังงาน ไม่ทราบว่าคุณเองรับผิดชอบเอสดีจี

ข้อ ๑๓ พลังงาน ข้อ ๘ และอื่น ๆ อีก คือ อยากให้เห็นว่าทำได้เท่าที่ทำได้ และประเทศไทย

มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ จนกระทั่งเป็นตัวอย่าง หลายอย่างทำงานเสร็จก่อนออกพระราชบัญญัติ

ก่อนมีองค์กรเสียอีก ผมเจตนาสนับสนุนเต็มที่ และยืนยันว่าเป็นรายงานที่ดี แต่ทั่วโลกในการ

25 ขับเคลื่อนต่อไปไม่ยากให้ไปติดกับความอัยอัยขององค์กรที่เราหวัง พอหวังว่าอีก ๓ ปี ๕ ปี

๖๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มิ่งขวัญ ๑๖/๕

เป็นแบบนั้น อื่น ๆ เลยไม่ค่อยขยับ อยากให้ขยับแค่นั้นเอง ด้วยความปรารถนาดีและด้วยความ
ชื่นชมว่า รายงานฉบับนี้เป็นประโยชน์สามารถขับเคลื่อนได้ และประเทศไทยจะเป็นตัวอย่าง

5 การขับเคลื่อน แม้กระทั่งยังไม่มีพระราชบัญญัติสนับสนุน ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา
คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ มีกรรมวิธีการท่านใด
จะเพิ่มเติมหรือไม่ ท่านรองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ จะสอบถามเพิ่มเติมที่
ท่านกรรมการไม่ได้พูด เชิญครับ

10

- ๑๗/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ ก่อนอื่นต้องขอชื่นชมจริง ๆ ผมนั่งฟังและพยายามคิดตาม เดิมจะมองว่าจริง ๆ

- 5 ครบถ้วนแล้ว เพราะเนื่องจากว่ารายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพิจารณาปัญหาอุปสรรค
และการขับเคลื่อนระบบสุขภาพดิจิทัลและข้อมูลกฎหมาย แสดงว่าจะศึกษาประเด็นปัญหาอุปสรรค
ที่จะสร้างแพลตฟอร์มด้านดิจิทัลเฮลท์หรือแพลตฟอร์มสุขภาพด้านดิจิทัลของประเทศไทย

ประเด็นที่ ๒ ข้อมูลกฎหมาย ซึ่งข้อมูลกฎหมายผมไม่ตั้งใจ ผมมองว่าจะเป็นข้อมูลกฎหมาย
ที่เราจะต้องพัฒนาเรื่องแฮนด์บุ๊กซ์

- 10 ข้อเสนอแนะ มีทั้งหมด ๓ ประเด็น

ประเด็นที่ ๑ ผมเชื่อว่าข้อมูลสำคัญ ขณะนี้ข้อมูลการลงทะเบียนผู้ป่วย

โรงพยาบาลมีหมด ผมอยากจะเสนอนำไปเชื่อมโยงดิจิทัลไอดีหรือข้อมูลที่ตรวจสอบอัตลักษณ์
แทนบัตรประชาชนของกระทรวงมหาดไทย แสดงว่าการพัฒนาระบบนี้ถ้าท่านจะไปนำฐานข้อมูล
ที่เป็นบัตรประชาชนวันข้างหน้าต้องมาพัฒนาใหม่ เสนอนำข้อมูลไอดีของกระทรวงมหาดไทย

- 15 มาเชื่อมโยงข้อมูลผู้ป่วย

ประเด็นที่ ๒ ข้อเสนอในรายงานจะกล่าวถึง ๓ เรื่องใหญ่ คือ เรื่องข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล และการทำระบบปัญญาประดิษฐ์หรือเอไอที่จะเชื่อมโยงระบบดิจิทัลเฮลท์

ซึ่งเป็นข้อเสนอที่ดี คือ จะรวมข้อมูลหรือแอปพลิเคชันที่มีอยู่ในปัจจุบันอย่างไร เช่น แอปพลิเคชัน
เฮลท์ลิงก์ (health link) และหมอพร้อมมีข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพ ข้อมูลของผู้ป่วย และข้อมูลของ

- 20 กระทรวงสาธารณสุข ผมอยากจะเสนอว่าอย่างน้อยให้มี ๑ - ๒ แอปพลิเคชันเพื่อเชื่อมโยงข้อมูล

ผู้ป่วยกับอัตลักษณ์ของกระทรวงมหาดไทย อะไรที่เกี่ยวกับแพลตฟอร์มนี้ท่านอาจจะเชื่อมโยง

๒ - ๓ แอปพลิเคชัน ประเด็นสำคัญ คือ การสร้างแพลตฟอร์มครอบ ในรายงานหน้า ๔๖

ถึงหน้า ๔๗ ซึ่งหน้า ๔๖ แพลตฟอร์มของกรมการแพทย์ตรงนี้ดี ผมมีโอกาสได้สอบถามข้อมูลกับ

ผู้อำนวยการสำนักดิจิทัลการแพทย์ กรมการแพทย์ เมื่อ ๒ สัปดาห์ที่ผ่านมา ขณะนี้ได้มีการทำวิจัย

- 25 ระบบเอไอผู้ป่วย ที่เป็นโรคเบาหวาน ในอนาคตจะมีคอนซัลต์ (consult) ระบบเทเลเมดิซีน

๒๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศรีอนงค์ ๑๗/๒

- หรือการดูแลผู้ป่วย ซึ่งมีการแยกแยะผู้ป่วย โดยเฉพาะโรคเบาหวาน ว่าจะต้องดูแลด้านอาหาร
อย่างไร ผู้ป่วยอยู่ที่บ้านกับหุ่นยนต์หรือโรบอตหรืออยู่ที่บ้านมีโทรศัพท์หรือคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล
- 5 หรือพีซี สักเครื่องหนึ่ง สามารถที่จะดูแลเหมือนกับอยู่ที่คลินิกหรืออยู่ที่โรงพยาบาล ประเด็น คือ ใน
รายงานไม่ได้มีการเสนอการสร้างแพลตฟอร์มกลางที่จะครอบแพลตฟอร์ม
ในหน้า ๔๖ ถึงหน้า ๔๗ ซึ่งหน้า ๔๗ จะมีโครงการพัฒนาระบบคลาวด์ (cloud) กลางด้าน
สาธารณสุขของไทยหรือเนชันแนลเฮลท์อินฟอร์เมชันแพลตฟอร์ม (National Health
Information Platform) ของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ขอเรียนว่า ขณะนี้มี
10 แพลตฟอร์มที่ใหญ่และใช้ได้ดีมากในกระทรวงสาธารณสุข จะมีเรื่องระบบการแพทย์ฉุกเฉินด้วย
อยากให้เห็นแพลตฟอร์มกลางที่จะสร้างสถาปัตยกรรมของระบบไอทีว่าการขับเคลื่อนในข้อเสนอ
๒ ประเด็น กับการขับเคลื่อนที่เป็นแพลตฟอร์มกลางในอนาคต ให้เห็นว่าเราจะรวมแพลตฟอร์ม
กลางไว้ทั้งหมด และจะให้ระบบเอไอทำการวิเคราะห์ ผมมองว่าพอแพลตฟอร์มกลางที่จะมีการ
เชื่อมโยง ระบบเอไอขณะนี้แยกแยะได้ว่าไม่นำประวัติมาอย่างเดียว เพียงแต่ประวัติของ
15 นาย ก นาย ข ในวันข้างหน้าจะเป็นประวัติที่จะนำไปศึกษาวิจัย และสามารถนำประวัติในการรักษา
ที่หายป่วยไปใช้กับบุคคลอื่นได้ นั่นคือระบบเอไอที่จะมาทำงาน และขณะนี้การทำคลินิกที่ใช้ระบบ
เอไอในการตรวจโรคที่จะมีการรักษาและคัดกรองก่อนที่จะป่วยหนัก จะเป็นระบบหนึ่งที่จะสร้าง
การรักษาหรือเป็นข้อมูลหนึ่งที่จะมาเสริม ผมคิดว่าประเด็นทั้งหมดการที่มีดาตาเล็กในการรักษา
ที่เป็นเรียลไทม์ (real-time) ข้อมูลขนาดใหญ่เกี่ยวกับสุขภาพของคนไทยทั้งหมด รวมทั้ง
20 อาจมีข้อมูลที่มาเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องด้วย จะเป็นฐานข้อมูลซึ่งอาจจะไม่ได้ไปไว้
ในระบบคลาวด์ภาครัฐ จะมีระบบคลาวด์ของกระทรวงสาธารณสุขสัก ๑ จุด เพื่อดูแลฐานข้อมูล
ระบบสาธารณสุขของประเทศในระบบหนึ่ง มีระบบการป้องกันและสามารถเกิดการพัฒนา
อย่างรวดเร็วด้วยงานวิจัยและใช้ระบบเอไอในการวิเคราะห์ผ่านระบบที่เป็นดาตาเล็ก
ที่กระทรวงสาธารณสุขได้วางไว้

25

30

ผมขอเสนอ ๓ - ๔ ประเด็นว่า ถ้ารายงานฉบับนี้สามารถเป็นข้อเสนอเพิ่มเติมให้เกิดขึ้น ผมเชื่อว่าสิ่งที่ผมกล่าวถึงกระทรวงสาธารณสุขแล้ว และกำลังพัฒนาในอนาคต

5 ให้อยู่ในแพลตฟอร์มกลางหรือสถาปัตยกรรมของรายงานฉบับนี้ ซึ่งมองแล้วว่าจะยังไม่มีความสำเร็จ

และนำไปต่อยอดอีกสัก ๑ - ๒ ปี รายงานฉบับนี้ยังมีความทันสมัย แต่ถ้ารวมปัญหาอุปสรรค

และวางเป็นก้อน ผมเกรงว่าปีหน้าจะล้าสมัย ซึ่งหลายท่านได้กล่าวถึงในประเด็นนี้ จะเห็นว่าการใช้เรื่องของเอไอ

กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งการแพทย์ต้องมีการเปิดเผยข้อมูล แต่เปิดเผยข้อมูลในวงการแพทย์เพื่อเป็นงานวิจัยและระบบการรักษา ถ้าไม่มีดาตาแชร์ริง (data sharing)

10 จะไม่มีประโยชน์ การแชร์ริงข้อมูลเพื่อต่อยอดในการพัฒนางานวิจัย หรือข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการจะมีประโยชน์กว่าดาตาที่เราถืออยู่ ขอขอบพระคุณและชื่นชม ขอเสนอแนะว่า

แอปพลิเคชันหมอพร้อมมีข้อมูลมาก แต่ถ้าดูแอปพลิเคชันหมอพร้อมประเทศจีนที่ควบคุมกัน

รองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ ไปจ่ายตลาดในพื้นที่เสี่ยงที่เขาไม่ให้ไปกลับมาผมมีใบเหลือง

ใบส้มแล้ว ขึ้นจุดว่าผมเป็นใบเหลือง ใบส้ม ถ้าผมติด ผมแจ้งว่าผมติดในครอบครัวผมจะเป็น

15 โชนส้มกับโชนแดง แสดงว่าข้อมูลที่เป็นหมอพร้อมเราเป็นดาตาจริง ๆ แต่ไม่ได้เข้าไปถึงจุดที่เป็นดาตาอะนาไลติกส์ (data analytics) หรือไม่มีจุดที่เป็นเอไอ ประเทศจีนคนเคลื่อนย้ายรู้ว่า

โรคโควิด - ๑๙ (COVID-19) อยู่ตรงไหน ใครมีความเสี่ยง แต่เราขีดโชนความเสี่ยง เขารู้ว่า

ความเสี่ยงที่เป็นแดง ส้ม เหลือง มีจำนวนเท่าไร กำลังบอกว่ากระทรวงสาธารณสุขมีแอปพลิเคชัน

ต้องไปให้สุด คือ การใช้ระบบเอไอในการวิเคราะห์และสร้างแพลตฟอร์มกลางมาเชื่อมโยง

20 และมีข้อมูลในระบบคลาวด์ของกระทรวงสาธารณสุขเพื่อดูแลคน จำนวน ๗๐ ล้านคนในอนาคต

ขอฝากเป็นข้อเสนอแนะ ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) :

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ ท่านกรรมาธิการ

มีอะไรเพิ่มเติมในประเด็นที่ติดใจหรือไม่

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นายสุรค์เมธ มหาศิริมงคล (อนุกรรมการและเลขานุการ) : กราบเรียนท่าน
ประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายสุรค์เมธ มหาศิริมงคล อนุกรรมการและเลขานุการ

- 5 ขอดตอบประเด็นรองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ เรื่องเนชั่นนัลดิจิทัลเฮลท์แพลตฟอร์ม
ซึ่งมีการลงรายละเอียดในรายงาน เพราะว่าเรามีดิจิทัลเฮลท์แพลตฟอร์มอยู่หลายแพลตฟอร์ม
ในประเทศและมีความพร้อมของแต่ละภาคส่วนอยู่แล้ว สิ่งที่เสนอในการศึกษา คือ ให้เชื่อมโยง
ข้อมูลของแต่ละแพลตฟอร์มเข้ามาให้เป็นระบบเดียวกัน ตรงนี้สามารถทำได้และผลักดัน
ได้ในระยะสั้นคงจะมีข้อชี้แจงเพียงเท่านี้ ขอบขอบคุณครับ

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน
วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญต่อครับ

- 15 นายนวนรรน ธีระอัมพรพันธุ์ (อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธาน
วุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายนวนรรน ธีระอัมพรพันธุ์ อนุกรรมการ ขอดตอบประเด็นข้อชี้แจง
ท่านชลิต แก้วจินดา ในประเด็นคำถามเกี่ยวกับการโทรเวชกรรมหรือเทเลเมดิซีนว่า ในประเทศใด
ทำได้ดี และสาขาใดที่น่าจะเหมาะ เรียนตอบชี้แจงว่า ในอดีตที่ผ่านมาระบบเทเลเมดิซีน
มีพัฒนาการมายาวนาน มีข้อจำกัดเรื่องเทคโนโลยี เรื่องการเชื่อมต่อ หรือเรื่องต่าง ๆ ในอดีต
ปัจจุบันเรื่องเทคโนโลยีค่อนข้างดีแล้ว -----

- สิ่งที่น่าเป็นห่วงก็คือมันจะเป็นเรื่องของการนำมาใช้ว่า โจทย์ได้ในทางการแพทย์จะอยู่กับเทคโนโลยีขึ้นมาแล้วมีประโยชน์เมื่อเทียบกับความเสี่ยงของการเป็นข้อจำกัดในการรักษาพยาบาล ซึ่งประเทศ
- 5 ที่เรียกว่าทำได้ค่อนข้างดีมันจะเป็นประเทศที่ระบบกฎหมาย รวมทั้งระบบเรื่องเทคโนโลยีค่อนข้างดี ยกตัวอย่างเช่น ประเทศสหรัฐอเมริกาที่มีความพยายามเรื่องเทคโนโลยีขึ้นมา มีเรื่องกฎหมาย เรื่องต่าง ๆ พอสมควร แต่ไม่ได้แปลว่าดีที่สุดในเรื่องระบบของเขายังมีปัญหาในเรื่องการทำงาน การดูว่าในกรณีทำงานข้ามรัฐจะเป็นอย่างไร เป็นต้น แต่จากบทเรียน
- 10 ของต่างประเทศพบว่า การดูแลแบบเทคโนโลยีขึ้นมาเหมาะสำหรับสาขาที่มันจะไม่ต้องมีการตรวจร่างกายหรือมีข้อจำกัดของการรักษาพยาบาลที่ต้องเจอและทำตัวต่อตัว ค่อนข้างน้อย ยกตัวอย่างเรื่องรังสีวิทยา คือ สาขาที่ต้องมีการนำภาพไปเพื่อให้แพทย์ทางรังสีอ่านผล หรือสาขาทางจิตเวช
- สาขาทางอายุรศาสตร์บางส่วน เช่น โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เอ็นซีดี (Non-Communicable Diseases : NCDs) ที่จำเป็นต้องรักษาต่อเนื่อง แต่ไม่ได้มีความจำเป็นต้องเจอกันตัวต่อตัวทุกครั้ง
- 15 ส่วนใหญ่การดูแลที่มีการรักษาแบบตัวต่อตัวก่อน มีความสัมพันธ์กันแล้ว และรักษาต่อเนื่อง ระยะยาวด้วยการรักษาแบบเทคโนโลยีขึ้นมาจะเป็นโจทย์ที่ต่างประเทศมองว่าได้ประโยชน์สูงสุด ขณะเดียวกันทุกประเทศมีการเร่งปฏิริยาในการพัฒนาเทคโนโลยีขึ้นมาภายใต้สถานการณ์
- การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ แต่ละประเทศผมคิดว่ายังมีข้อจำกัดที่ต้องเรียนรู้และพัฒนาต่อเนื่อง อย่างไรก็ตาม เราอยู่กับเทคโนโลยีขึ้นมาคงไม่ได้มองว่า เทคโนโลยีขึ้นมาเป็นตัวที่จะมา
- ทดแทนการดูแลคนไข้ตัวต่อตัวที่มาโรงพยาบาล ต้องเข้าใจว่ามีข้อจำกัด โจทย์อยู่ที่ว่ามีประโยชน์
- 20 และมีข้อจำกัดจะอยู่ด้วยกันอย่างไร โจทย์นี้คงเป็นโจทย์ของวิชาชีพ เช่น แพทยสภา และแพทย์ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้องในการช่วยกันหาจุดสมดุล
- ขออนุญาตเรียนตอบข้อสังเกตของศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิริรินทร์
- ในส่วนของการจัดตั้งหน่วยงาน การจัดทำพระราชบัญญัติเป็นเรื่องที่ช้าและใช้เวลา ขออนุญาต
- รับข้อสังเกตและเห็นด้วยอย่างยิ่ง คณะอนุกรรมการไม่ได้มองว่าต้องรอให้มีพระราชบัญญัติ
- 25 ถึงจะทำให้งานด้านดิจิทัลเฮลท์เด้นหน้า ทุกวันนี้จริง ๆ รัฐบาลทำ และเด้นหน้าอยู่แล้ว เพียงแต่

เรายังเห็นว่าปัญหาอุปสรรคที่ควรต้องเดินหน้าต่อ และคณะกรรมการเฉพาะด้านระบบสุขภาพดิจิทัลที่ตั้งแล้วควรจะต้องเดินต่อไปในส่วนที่ทำได้ เพียงแต่บางเรื่องที่มีข้อจำกัดเรื่องระบบกฎหมาย

- 5 ทำให้ยังไปต่อได้ไม่สุดทาง สิ่งนั้น คือ สิ่งที่ต้องมีการเร่งรัดในเชิงนิติบัญญัติ แต่น้อมรับว่าคงไม่รอ และต้องเริ่มในส่วนที่ทำได้

- ในส่วนของแพลตฟอร์มกลาง ผมคิดว่าสำคัญ จำเป็น และเห็นด้วย แต่โจทย์ที่เรามองอาจจะไม่ได้มองว่ามี ๑ แอปพลิเคชัน ๒ แอปพลิเคชันเสมอไป ขออนุญาตแลกเปลี่ยนกับท่านรองศาสตราจารย์ประเสริฐ ปิ่นปฐมรัฐ ว่าโจทย์สำคัญอยู่ที่การแลกเปลี่ยนข้อมูลกันได้
- 10 คือ ข้อมูลแชร์กันได้ ต้องมีมาตรฐาน การมีมาตรฐานต้องมีคนมากำหนดว่ามาตรฐานคืออะไร และโรงพยาบาลต่าง ๆ ต้องใช้มาตรฐานเดียวกัน แต่การทำเหล่านั้นไม่ได้หมายความว่าต้องใช้แอปพลิเคชันเดียวกันเสมอไป การมีหลายแอปพลิเคชัน แต่ใช้ข้อมูลแลกเปลี่ยนกันได้ อาจจะเกิดประโยชน์ในการพัฒนานวัตกรรม เกิดประโยชน์ในการทำให้โรงพยาบาลต่าง ๆ ตอบโจทย์ตัวเอง
- 15 เพราะการดูแลคนไข้โรคหัวใจกับการดูแลคนไข้โรคไตอาจจะมีโจทย์ไม่เหมือนกัน อาจต้องใช้คนละแอปพลิเคชันเพื่อการพัฒนา และแอปพลิเคชันของโรงพยาบาลเอกชน โรงพยาบาลของรัฐ อาจมีความต่างกัน รัฐ โรงเรียนแพทย์ และโรงพยาบาลในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข อาจมีโจทย์ที่ต่างกัน อย่างไรก็ตาม ต้องแชร์กันได้ด้วยมาตรฐานเดียวกัน เพื่อประโยชน์สูงสุดของคนไข้ อันนี้เป็นข้อสังเกตในส่วนที่คณะกรรมการได้พิจารณาศึกษา ขอขอบคุณครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกยังตั้งใจในประเด็นที่คณะกรรมการตอบหรือไม่ (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะ
- 25 เกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วย

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

กับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการการจะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป มีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

5 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจง จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๒

๔.๓ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การบรรลุป่าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพิจารณาเสร็จแล้ว

15

20

25

30

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรกมล ๑๘/๕

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ

5 (คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ด้วยคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอก ซึ่งเป็นอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ ดังนี้

10 ๑. นางประเสริฐสุข เพฑูรย์สิทธิชัย

๒. นางสาวรณมา จุ่งรุ่งเรือง

นอกจากนี้ คณะกรรมการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมขออนุญาตตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ

15 (ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญประธานคณะกรรมการแถลงครับ

พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลเอก สุรศักดิ์ กาญจนรัตน์ ประธาน

20 คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอนำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาเรื่อง การบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย เพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภา ร่วมกันพิจารณา

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศเป็นเรื่องที่สำคัญที่สุดของโลกในขณะนี้ อันเป็นผลมาจากการปล่อยก๊าซเรือนกระจกขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศที่มีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มรุนแรงมากขึ้นในทุกภูมิภาคของโลก ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม

25

30

สิ่งแวดล้อม และการดำรงชีวิตอยู่ของมวลมนุษยชาติ จึงทำให้ทุกประเทศทั่วโลกได้ร่วมกันกำหนด เป้าหมายที่จะลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้บรรลุผลตามความตกลงปารีส ในปี ค.ศ. ๒๐๓๐

- 5 และหลายประเทศได้กำหนดเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ สำหรับประเทศไทยได้แสดงเจตจำนงร่วมกับประเทศต่าง ๆ ตามความตกลงปารีส โดยมีเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ร้อยละ ๒๐ - ๒๕ ในปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ตั้งเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ การที่ประเทศไทยจะสามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่ได้แสดงเจตจำนงไว้กับประชาคมโลก ได้นั้น จำเป็นต้องมีมาตรการในการดำเนินการด้านต่าง ๆ อย่างจริงจังและต่อเนื่อง

- จากเหตุผลดังกล่าวคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อมดำเนินการศึกษาการบรรลุเป้าหมาย การลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ รวม ๑๒ ด้าน ซึ่งในรายละเอียด กระทบขออนุญาตให้ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่มุก รองประธานคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นผู้เสนอรายงานการพิจารณา ศึกษาเพื่อให้ที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไปครับ

- ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่มุก ครับ
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่มุก (ประธานคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียน

- 20 ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระทบ ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่มุก สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม ในคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ขออนุญาตนำเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การบรรลุเป้าหมาย การลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย จากการที่คณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม ได้ดำเนินการพิจารณาศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว

๗๑

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จักราวีร์ ๑๙/๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อทราบสถานการณ์ด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและ

5 ผลการดำเนินงานป้องกัน แก้ไข และการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะในประเด็นปัญหาก๊าซเรือนกระจกในประเทศไทย

๒. เพื่อทราบนโยบาย มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศของโลกและโดยเฉพาะของประเทศไทย ปัจจุบันถึงอนาคต (พ.ศ. ๒๕๖๔ – ๒๕๗๐) เพราะอยู่ในช่วงการปฏิรูปประเทศ มีแผนการปฏิรูป

10 ๓. เพื่อทราบปัญหาอุปสรรคของการดำเนินการตามนโยบาย มาตรการ และแนวทางการดำเนินงานการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของโลกและของประเทศไทย

๔. เพื่อทราบผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามแผนการปฏิรูปประเทศ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ผลักดันทุกภาคส่วนให้ร่วมแก้ปัญหา การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย

15 ๕. เพื่อเสนอแนะเชิงนโยบาย กฎหมาย แนวทาง มาตรการ ตลอดจนกฎ ระเบียบและเทคนิคต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนการจัดการด้านการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศให้บรรลุเป้าหมายการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อทุกภาคส่วน

รายงานประกอบด้วย

20 ๑. หลักการและเหตุผล

๒. วิธีการพิจารณาศึกษา

๓. ผลการพิจารณาศึกษา

๔. สรุปผลการพิจารณาศึกษาและข้อเสนอแนะ

25

30

๓๒

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จักราวีร์ ๑๙/๒

ภาวะเรือนกระจก หลายท่านอาจจะนึกภาพไม่ออก ขอทบทวนตรงนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงความสำคัญของก๊าซเรือนกระจก เรื่องนี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นมากับโลกดึกดำบรรพ์

5 มาช้านานแล้ว ปรากฏการณ์อย่างนี้เกิดขึ้นตลอดเวลา ในอดีตไม่เกิดปัญหาผลกระทบ ปัจจุบันนี้ไม่ได้แล้ว มีผลกระทบเกิดขึ้นโดยธรรมชาติ และภาวะเรือนกระจกเกิดขึ้นตลอดเวลา เราขาด

ภาวะเรือนกระจกไม่ได้ เพราะภาวะเรือนกระจกเป็นเหมือนกับเกราะหุ้มห่อโลก ทำให้อุณหภูมิของโลกอยู่ในภาวะที่พอเหมาะสำหรับสิ่งมีชีวิตโดยเฉพาะมนุษย์ ถ้าไม่มีก๊าซเรือนกระจกมนุษย์คงอยู่ไม่ได้เหมือนกัน เพราะฉะนั้น ภาวะเรือนกระจกมีประโยชน์ แต่ปัจจุบันที่ทำการพิจารณาศึกษา

10 ตามวัตถุประสงค์จะเห็นว่าไม่ใช่ มีทั้งประโยชน์และโทษ ตอนนี้อยู่เหมือนโทษจะมากกว่า

เพราะการที่ความร้อนไม่สามารถแพร่กระจายกลับไปสู่ชั้นบรรยากาศก็เกิดการสะสมความร้อนเกิดขึ้นทำให้อุณหภูมิของโลกร้อนขึ้น ทำให้เกิดภาวะโลกร้อนขึ้นอย่างที่เราทราบ อันนี้คือ

เรื่องที่เกิดขึ้นในธรรมชาติมาช้านาน แต่เกิดภาวะอันหนึ่งที่เรียกว่าไม่สมดุล คือ มีก๊าซเรือนกระจกเกิดมากเกินไป ทำให้เกิดภาวะก๊าซเรือนกระจกที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต โดยเฉพาะเรื่องของ

15 อุณหภูมิหรือความเป็นอยู่ต่าง ๆ ก๊าซเรือนกระจกมีกี่ชนิด อยากให้ทราบชนิดหนึ่ง เพราะว่าสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้จะเข้ามาเกี่ยวข้องกับปัญหาและอุปสรรคการดำเนินการ

๑. ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งตัวนี้เรียนมาตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา มัธยมศึกษา

มาแล้วว่า เป็นสิ่งที่เราขับถ่ายหรือหายใจออกมา และพืชก็นำไปสังเคราะห์แสง คือ ทำให้เกิด

ภาวะสมดุลไม่เกิดภาวะโลกร้อน เพราะว่าธรรมชาติมีการสมดุลในตัว เป็นปริมาณก๊าซที่มีมากที่สุด

20 ในชั้นบรรยากาศ ส่วนใหญ่เกิดจากการเผาไหม้ของเชื้อเพลิง

๒. ก๊าซมีเทน พบในชั้นถ่านหินและก๊าซธรรมชาติ เกิดจากการย่อยสลาย

ทางชีวภาพ พบที่หลุมฝังกลบขยะ เป็นต้น ก๊าซมีเทนมีคุณสมบัติพิเศษ คือ ทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

รุนแรงกว่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ถึง ๒๕ เท่า

25

30

๗๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จักราวีร์ ๑๙/๓

๓. ก๊าซไนตรัสออกไซด์ ลดความสำคัญลงมาเรื่อย ๆ เนื่องจากมีปริมาณไม่มาก เกิดจากการเผาไหม้เชื้อเพลิง เกิดจากการใช้ปุ๋ยในนาข้าวภาคการเกษตร เกิดจากการจัดการของเสีย

5 มีความรุนแรงมากกว่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ทำให้โลกร้อนกว่าคาร์บอนไดออกไซด์

จำนวน ๒๙๘ เท่า

๔. ก๊าซไฮโดรฟลูออโรคาร์บอน (Hydro fluorocarbons) ตัวนี้ใช้ใน

เครื่องทำความเย็น เครื่องปรับอากาศ และใช้ในอุตสาหกรรมโฟม และสารดับเพลิง ทำให้โลกร้อน ได้มากกว่าคาร์บอนไดออกไซด์ จำนวน ๑๒๘ - ๑๔,๘๐๐ เท่า

10 ๕. ก๊าซเพอร์ฟลูออโรคาร์บอน (Per-fluorocarbon) พบในการหลอมอะลูมิเนียม และผลิตสารกึ่งนำไฟฟ้า อยู่ในชั้นบรรยากาศได้นานถึง ๕๐,๐๐๐ ปี ทำให้โลกร้อนได้มากกว่า

คาร์บอนไดออกไซด์ จำนวน ๗,๓๙๐ - ๑๒,๒๐๐ เท่า

๖. ก๊าซซัลเฟอร์เฮกซะฟลูออไรด์ (Sulfur hexafluoride) มักพบในอุตสาหกรรม

หนักหลายประเภท เช่น ยางรถยนต์ ฉนวนไฟฟ้า สารกึ่งตัวนำไฟฟ้า ๒๒,๘๐๐ เมกะเฮิร์ตซ์

15 แมกนีเซียม เป็นต้น ทำให้โลกร้อนได้มากกว่าคาร์บอนไดออกไซด์ จำนวน ๒๒,๘๐๐ เท่า

๗. ก๊าซไนโตรเจนไตรฟลูออไรด์ (Nitrogen trifluoride) พบมากในอุตสาหกรรม

ผลิตวงจรไฟฟ้า โซลาร์เซลล์ จอแอลซีดีที่ใช้ในโทรศัพท์และโทรทัศน์ทำให้โลกร้อนมากกว่า

คาร์บอนไดออกไซด์ จำนวน ๑๗,๒๐๐ เท่า

สูตรเคมีจะเป็นในลักษณะนี้ จะมีความรุนแรงในการทำให้เกิดภาวะโลกร้อนมากขึ้น

20 เรื่อย ๆ จนถึงขนาดว่า ตัวสุดท้ายมีความรุนแรงมากกว่าคาร์บอนไดออกไซด์ จำนวน ๑๗,๒๐๐ เท่า แต่ปริมาณเกิดขึ้นน้อย เนื่องจากว่าอยู่ในกิจกรรมบางอย่าง และอุตสาหกรรมบางอย่างเท่านั้น

ผลกระทบจากปรากฏการณ์เรือนกระจก

๑. ผลกระทบต่อสภาพภูมิอากาศ เกิดการแปรปรวนของอากาศ อุณหภูมิ

เปลี่ยนแปลง

25 ๒. ผลกระทบต่อแหล่งน้ำ ฝนไม่ตกตามฤดูกาล เนื่องจากการที่ฝนตกหนัก ในบางฤดูกาลทำให้เกิดน้ำหลาก

๓. ผลกระทบต่อแหล่งพลังงาน การขุดเจาะหรือโรงงานที่ผลิตพลังงานบางอย่าง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของภูมิอากาศ มีผลกระทบ ต้องมีความมั่นคง

5 ๔. ผลกระทบต่อระดับน้ำทะเลและที่อยู่อาศัยของมนุษย์ ตอนนี้อยู่ระดับน้ำทะเลของโลกและประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นกว่าในอดีต

๕. ผลกระทบต่อการเกษตรกรรม เมื่อก่อนคงไม่มีใครคิดว่าการที่ปลูกข้าว ก็อยากได้ข้าวไปขาย แต่ตอนนี้การปลูกข้าวต่อไปต้องระวังแล้วว่า การปลูกข้าวทำให้เกิดก๊าซมีเทนหรือไม่ สรุปว่าการปลูกข้าวที่มีน้ำแช่ขังตลอดเวลาทำให้เกิดก๊าซมีเทน ซึ่งทำให้เกิดภาวะโลกร้อน

10 ๖. ผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยาของโลก หมายความว่า ไบโอดีเวอร์ซิตี (biodiversity) และสิ่งมีชีวิตทั้งหลายในโลก ถ้าอุณหภูมิของโลกเปลี่ยนแปลงเนื่องจาก

ภาวะเรือนกระจกเมื่อนั้นก็จะเกิดผลกระทบทันที

๗. ผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของมนุษย์ อันนี้สำคัญมาก ฮีตสโตรก (heat stroke) การเสียชีวิตเนื่องจากความร้อน ร่างกายปรับตัวไม่ทัน ขาดน้ำ

15 อันนี้เป็นผลกระทบซึ่งทั่วโลกยอมรับและคิดว่าเป็นปัญหาที่สำคัญ จำนวน ๗ ประเด็นที่จะต้องดำเนินการแก้ไข

แนวทางการดำเนินมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจก

ปัจจุบันในระดับโลกมีความเห็นร่วมกัน ประเทศในโลกนี้มีจำนวน ๑๙๐ กว่าประเทศ มีจำนวน ๑๓๑ ประเทศที่ลงสัตยาบันว่าต้องแก้ไข ทำอย่างไรถึงจะลด

20 ก๊าซเรือนกระจกได้ คือ ต้องการลดภาวะโลกร้อนหรือลดอุณหภูมิของโลกไม่ให้สูงขึ้นมากกว่า

๑.๕ องศาเซลเซียส ปัจจุบันประเทศไทย ๓๐ - ๔๐ องศาเซลเซียส แต่บางที่ เช่น

จังหวัดกาญจนบุรีขึ้นไปถึง ๔๖ องศาเซลเซียส บวกอีก ๑.๕ องศาเซลเซียส ถือว่าจะเข้าขั้นวิกฤติ คือ พยายามรักษาอุณหภูมิไม่ให้สูงขึ้นมากกว่า ๑.๕ องศาเซลเซียส แล้วแต่ประเทศ แต่เฉลี่ยแล้ว

๑.๕ องศาเซลเซียส ประเทศไทยมีแผนแม่บทรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

25 พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๕๓ ซึ่งท่านประธานคณะกรรมการได้กล่าวไปแล้วว่า มีเรื่องหลักที่ต้องดำเนินการ จำนวน ๓ เรื่อง

๑. ทำอย่างไรจะปรับตัวต่อผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้ได้
๒. การลดก๊าซเรือนกระจกและส่งเสริมการเติบโตที่ปล่อยคาร์บอนต่ำ

5 คือ ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์น้อย ๆ

๓. สร้างขีดความสามารถด้านการบริหารจัดการการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
ต้องป้องกัน แก้ไข และปรับปรุงเพราะเกิดขึ้นแล้ว

การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย

๑. ประเทศไทยได้ประกาศเป้าหมายลดก๊าซเรือนกระจก คือ จะมีการปล่อย
10 คาร์บอนแบบสมดุลเฉพาะก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๙๓ และการปล่อย
ก๊าซเรือนกระจก (ก๊าซทั้ง ๗ ชนิด) สุทธิเป็นศูนย์ภายในปี พ.ศ. ๒๖๐๘

๒. ประเทศไทยได้จัดทำแผนปฏิบัติการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศ ฉบับที่ ๒
ในปี ๒๐๓๐ กำหนดเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้นจากร้อยละ ๒๐ - ๒๕ จากฉบับที่ ๑
เพิ่มเป็นร้อยละ ๓๐ - ๔๐ ภายในปี พ.ศ. ๒๕๗๓ ซึ่งเหลืออีกประมาณ ๖ ปีข้างหน้าจะถึงเป้าหมาย
15 แล้วว่าต้องลดก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะคาร์บอนไดออกไซด์ให้ได้ร้อยละ ๓๐ - ๔๐

ขณะนี้มีการดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดของแผนเพื่อให้การดำเนินการ
ลดก๊าซเรือนกระจกบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้ ถ้าดูตามไทม์ไลน์ (timeline) จะเห็นว่าเริ่มจาก
ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ และจะเป็นคาร์บอนนิวทรัล (Carbon Neutral) หมายความว่า การปล่อยกับ
การเก็บกัก การแคปเจอร์ (capture) เท่ากันพอดีในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ และจะไม่ให้เกิดก๊าซทั้ง ๗ ชนิด

- 20 ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ มาตรการเป็นตามภาพด้านล่าง มีตั้งแต่การใช้ปุ๋ย การปรับอุตสาหกรรม
การใช้พลังงานไฟฟ้าแบบชนิดที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม -----

การใช้รถยนต์พลังงานอีวี (Electric Vehicle : EV) การใช้พลังงานไฮโดรเจน สูดท้ายเล็กใช้พลังงาน ถ่านหิน เล็กได้หรือไม่ อันนี้ก็เป็นปัญหา เพราะว่าตอนนี้เรายังใช้พลังงานถ่านหินกันมาก มีการ

5 อัปเดต มีการปรับปรุง ผมไม่ลงรายละเอียดแต่มีอยู่ในรายงาน นโยบายเกี่ยวกับก๊าซเรือนกระจกใน

ช่วงที่เข้ามาเป็นสมาชิกวุฒิสภาในชุดนี้มีแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประเด็นปฏิรูปที่สำคัญที่เลือกมา คือ ประเด็นปฏิรูปที่ ๓ ผลักดันทุกภาคส่วนให้ร่วม แก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ซึ่งได้กำหนดให้มีการออกประกาศพระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้แล้วเสร็จภายในปี ๒๕๖๓ อยู่ในช่วงที่เราดำรงตำแหน่ง

10 สมาชิกวุฒิสภา แพลตฟอร์ทไว้ปี ๒๕๖๓ แต่ตอนนี้ยังไม่สำเร็จ ผลสัมฤทธิ์ คือ ไม่สำเร็จ ต้องรอดูต่อไป ในอนาคต เพราะมีปัญหาอุปสรรคมาก

แผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง สิ่งแวดล้อม (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕) ระยะเวลา ๕ ปี

๑. กำหนดโครงการต่าง ๆ ให้ภาครัฐต้องวิเคราะห์ผลกระทบว่า โครงการที่พัฒนา

15 มีผลกระทบต่อภาวะโลกร้อนหรือไม่

๒. เร่งรัดการจัดฐานข้อมูล อันนี้เป็นปัญหาหลัก คือ จะทำอะไรถ้าฐานข้อมูล

ไม่มั่นใจ ไม่ถูกต้อง การวางแผนผิดพลาด การประเมินผลก็ประเมินไม่ได้ ประเมินมาก็ไม่ถูกต้อง

๓. กำหนดกลไกที่เหมาะสมในการสร้างแรงจูงใจในเชิงเศรษฐศาสตร์ อันนี้ต้องนำ หลักเศรษฐศาสตร์มาเป็นตัวกำหนดให้ภาคเอกชนมาช่วยกันแก้ไข เพราะว่าก๊าซเรือนกระจก

20 เกี่ยวกับภาคอุตสาหกรรมค่อนข้างมาก

๔. ส่งเสริมให้ประชาชนปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการดำเนินกิจกรรม ซึ่งเป็น ประเด็นที่ทำยากสำหรับคนไทย เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

ผลการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศที่ผ่านมา

รัฐบาลบอกว่าเราทำได้ จากการติดตามประเมินผลพบว่า ข้อมูลย้อนหลัง

25 ๒ ปี อันนี้ คือ ปัญหาข้อมูลปัจจุบันยังไม่ออกมาชัดเจน แต่จะใช้ข้อมูลย้อนหลังในปี ๒๕๖๒

เราลดคาร์บอนไดออกไซด์ได้ทั้งหมด ๖๔.๒ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า คิดเป็น

๓๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อรอุมา ๒๐/๒

ร้อยละ ๑๗.๔ จาก ๑๐ มาตรการ ภาคพลังงานและขนส่ง ส่วนภาคเกษตรกรรมภาคของเสีย
ยังไม่มีรายงานออกมา เหตุผลที่มุ่งเน้นภาคพลังงาน เพราะว่าปัจจุบัน ๖๐ - ๗๐ เปอร์เซ็นต์

5 ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เกิดมาจากภาคพลังงานและการขนส่ง ลดตัวสำคัญก่อน

ผลการลดในปี ๒๕๖๓ ลดได้ ๕๖.๔๗ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า
คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๗ ในภาคอุตสาหกรรม เห็นว่าไม่สำเร็จตามแผนการปฏิรูป

ผลสัมฤทธิ์มีความก้าวหน้า มีการดำเนินการตามประเด็นต่าง ๆ แต่ภาครัฐเป็น
หน่วยงานที่ดำเนินการโดยเฉพาะเรามีองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน)

10 เป็นหน่วยงานที่โอเพนทีฟ (effective) และดำเนินการช่วยเหลือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมช่วยเหลือประเทศไทยมาตลอด ประเด็นย่อยส่งเสริมให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม

สร้างความตระหนักรู้ ความรู้และความเข้าใจของประชาชนต่อเนื่องเกี่ยวกับแบบอย่าง

การดำเนินชีวิตประจำวันที่ช่วยแก้ปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศผ่านสื่อ

ประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ อันนี้เป็นโครงการที่เขียน โดยอาจจะมียุทธศาสตร์ (objective)

15 มีคีย์เพอร์ฟอร์แมนซ์ (key performance) และการประเมินผลอาจจะไม่ชัดเจน ยังไม่ออกมา
เป็นรูปธรรม

การดำเนินการที่ผ่านมา ข้อเสียหรือปัญหาอุปสรรคของประเทศ คือ

โดยสมัครใจ หมายความว่า คุณจะลดก็ได้ คุณไม่ลดก็ได้ เช่น กรณีของขยะทำให้เกิดปัญหา

ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ทำให้เกิดโลกร้อน แต่คุณยังทิ้งขยะกันเหมือนปกติ และถามว่าใครมี

20 การจัดการให้คุณทิ้งขยะหรือลดขยะให้น้อยลงหรือไม่ ก็ไม่มีกฎหมายอะไรมาบังคับ มีกฎหมาย

รักษาความสะอาด แต่จะเกี่ยวกับภาวะเรือนกระจกหรือไม่ ขยะก็ยังไม่มีการระบุให้ชัดเจน

รวมไปถึงระดับขององค์กรขนาดเล็ก เช่น เอสเอ็มอี ทุกองค์กรเหล่านั้นเราพิสูจน์แล้วว่าปล่อยก๊าซ

คาร์บอนไดออกไซด์กันแทบทั้งสิ้น เพราะฉะนั้น รัฐบาลต้องปรับนโยบายให้ชัดเจนและมีการประเมิน

โอเคอาร์ (Objectives and key results : OKR) ให้สอดคล้องกัน โดยการประเมินอาจจะต้องใช้

25 เติร์ดปาร์ตี (third party) หรือคนที่เป็นกลางมา

ประเมิน เพราะตัวเลขถ้าผิดพลาดไปพิสูจน์ยากพอสมควร เพราะต้องใช้เทคนิคทางวิทยาศาสตร์
เข้ามาช่วยแผนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศระดับจังหวัด ระดับท้องถิ่น ตอนนี้ยังมีความสนใจ

5 น้อย เพราะเป็นเรื่องที่มองว่าไกลตัว แต่ความจริงทุกวันนี้ทุกคนหายใจออกมาเราก็ปล่อย
ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ กิจกรรมทุกกิจกรรมสรุปได้ว่า มีการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกมา
แต่จังหวัดและท้องถิ่นอาจจะห่างไกลจากส่วนกลาง ห่างไกลจากศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ห่างไกล
จากเทคโนโลยี การจัดการระดับจังหวัดและท้องถิ่นยังไม่เป็นการดำเนินการตามแผนที่วางไว้

10 การดำเนินการและมาตรการในการลดก๊าซเรือนกระจกส่วนใหญ่อยู่สาขาพลังงาน
และขนส่ง อันอื่นยังไม่ให้ความสนใจ จริง ๆ แล้วเราจะต้องสนับสนุนทุกหน่วยงาน ทุกองค์กรที่
ปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยเฉพาะการใช้เทคโนโลยีสีเขียว (Bio-Circular-Green Economy : BCG)
เข้ามาขับเคลื่อน ตอนนี้เราใช้สีเขียวเป็นนโยบายของประเทศในการกำจัดของเสียในผลิตภัณฑ์
ที่ส่งออกจำหน่ายอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น ต้องนำเรื่องของก๊าซเรือนกระจกหรือซีโอทู (CO₂) เข้าไป
เกี่ยวข้องด้วยทุกกิจกรรม

15 โครงการพัฒนาขนาดใหญ่ของรัฐไม่มีการกำหนดให้ต้องมีการวิเคราะห์ความเสี่ยง
และผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เช่น การจัดทำรายงานการ
วิเคราะห์ผลกระทบอีไอเอ (Environmental Impact Assessment : EIA) ซึ่งที่ผ่านมาทำบ้าง
ไม่ทำบ้าง แต่ต่อไปนี่อีไอเอ อีเอชไอเอ (Environmental Health Impact Assessment : EHIA)
เอสอีเอ (Strategic Environmental Assessment : SEA) ซึ่งเคยเสนอผ่านที่ประชุมไปแล้ว

20 ต้องมีรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และมาตรการ
รองรับด้วย เช่น จะสร้างอ่างเก็บน้ำ พื้นที่อ่างเก็บน้ำน้ำท่วมพื้นที่ป่าไปกี่หมื่นไร่ กี่พันไร่ และมี
ผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศหรือไม่ ต้องคำนวณออกมาว่าป่าที่สูญเสียศักยภาพ
ในการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ไปเท่าไร เท่ากับว่าตัวช่วยกำจัดคาร์บอนไดออกไซด์น้อยลงไป
อย่างนี้ต้องประเมินออกมา อาจจะประเมินออกมาแล้วโครงการเหล่านั้นไม่คุ้มค่าทางด้านเศรษฐกิจ

25 เพราะว่าการดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ไม่มี ทำให้ปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ในบรรยากาศ
เพิ่มขึ้น รัฐต้องกำหนดโครงการออกมาเป็นกฎหมาย เป็นระเบียบปฏิบัติ ปัจจุบัน

ประเทศไทยใช้กลไกตลาดคาร์บอนแบบภาคสมัครใจ ตอนนี้มีข่าวออกมา บางธนาคารกำหนดอัตรา
 การขายคาร์บอนเครดิตเทียบเคียงกับต่างประเทศมากมายเป็นมูลค่า ซึ่งมูลค่าเหล่านั้นไม่สามารถ

5 ที่จะบอกได้ว่าเหมาะสมหรือไม่ หรือเป็นจริงตามที่เป็นอย่างหรือไม่ เพราะว่ายังไม่มีกฎหมายควบคุม

ไม่มีระเบียบปฏิบัติ เพราะฉะนั้น ประเทศไทยต้องมีการใช้กลไกภาคบังคับเข้ามา ตอนนี้อาจ
 แรงกดดันจากต่างประเทศว่าเรายังเป็นภาคสมัครใจอยู่ ต่อไปนี้ต้องเป็นภาคบังคับ เมื่อเป็น

ภาคบังคับต้องมีกฎหมาย มีหลักเกณฑ์ มีการกำหนดสิทธิของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

แต่ละโรงงานอุตสาหกรรมที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์คุณจะทำอย่างไรที่จะปล่อยตามปกติอย่างที่ผ่านมา

10 ไม่ได้แล้ว ต้องมีการกำหนดโควตาว่าปล่อยได้กี่ตันคาร์บอนไดออกไซด์ต่อโรงงาน ในขณะที่

ทำการผลิตต้องมีการกำหนดเป็นกฎหมาย ไม่อย่างนั้นไม่รู้ว่าคาร์บอนไดออกไซด์ที่ปล่อยออกมา

ในกิจกรรมบางอย่าง ไม่ว่าจะจากการขนส่ง หรืออุตสาหกรรม หรือการจัดการขยะ ไม่รู้ว่าก๊าซ

คาร์บอนไดออกไซด์ออกมาเท่าไร ทำให้ไม่สามารถควบคุมได้ เป็นผลกระทบทำให้เกิดภาวะโลกร้อน
 ขึ้นมา

15 ปัจจุบันมีการนำการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มาเป็นข้อกีดกันทางการค้า
 ผมนำเสนอเฉพาะประเด็นสำคัญเพื่อประหยัดเวลา ซีแบม (Carbon Border Adjustment
 Mechanism : CBAM) สำคัญมาก การกีดกันการค้าตอนนี้เกิดขึ้นโดยเฉพาะอียูกำลังมีข้อกีดกัน

ประเทศที่พัฒนาหรือด้อยพัฒนา การพัฒนาอุตสาหกรรมอะไรต่าง ๆ ตอนนี้อุตสาหกรรมที่ผลิต

ขึ้นมาปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เท่าไรต้องแจ้ง มีมาตรการในการลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

20 หรือไม่ ถ้าไม่มีการลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ตัวเองก่อให้เกิดการนำเข้า – ส่งออก เรื่องของสินค้า

ผ่านแดนบางประเทศที่เป็นลูกค้าจะตั้งขึ้นมาเป็นข้อกีดกันได้ ประกาศแล้วตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม

๒๕๖๖ ผ่านมาครึ่งปีแล้ว ต้องทราบว่าตอนนี้การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มาเป็นข้อกีดกัน

ทางการค้าเริ่มแล้ว จะปฏิเสธไม่ได้เพราะว่าเขาข้อมาไม่รับซื้อสินค้า มีผลตั้งแต่วันที่ ๑

ตุลาคม ๒๕๖๖ เพราะฉะนั้น รัฐบาลต้องเตรียมจัดการ เตรียมรับมือข้อกีดกันทางการค้า

25 ถ้าไม่เตรียมการ เชื่อว่าจะมีผลกระทบต่อการผลิตอุตสาหกรรมมาก เพราะการที่มุ่งการส่งออก

๘๑

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นิตยสาร ๒๑/๑

ปัจจุบันการดำเนินงานด้านการป้องกันแก้ไขการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศของประเทศไทย
ยังไม่มีกฎหมายบังคับใช้โดยตรง อันนี้ผมนำไปแล้ว ต้องแก้ไข ต้องมีพระราชบัญญัติออกมา

5 ซึ่งพระราชบัญญัตินี้กำลังร่างพระราชบัญญัติอยู่ที่หน่วยงาน โดยเฉพาะกระทรวง

ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ยังไม่เข้าสู่คณะรัฐมนตรีหรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
ที่จะพิจารณา อยู่ในขั้นตอนการรับฟังความคิดเห็น ซึ่งไม่ทราบว่าจะอีกกี่ปี พระราชบัญญัติฉบับนี้
แผนการปฏิรูปประเทศของสมาชิกวุฒิสภาชุดนี้ จะต้องดำเนินการติดตามด้วย ซึ่งบอกแล้วไม่สำเร็จ
อันนี้เป็นสิ่งที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไข และต้องส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้แนวทาง

10 ปฏิบัติที่ดี ขณะนี้ภาคเอกชนและภาคประชาชนบางส่วนนำเรื่องตลาดคาร์บอนเครดิต

ไปใช้กันมากมาย เพื่อผลประโยชน์ทางการเผยแพร่วิชาความรู้ ทั้งเรื่องการค้า ธุรกิจบางอย่าง
โดยเฉพาะเรื่องการจัดการอบรมจำนวนมาก คือ อบรมว่าพืชตัวนี้ลดคาร์บอนไดออกไซด์ได้เท่าไร
ควรปลูกหรือไม่ปลูก ควรจะอย่างไร เหมาะสมหรือไม่ ต่อไป คือ ปัญหาของการขับเคลื่อน
การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศต้องเป็นภาระทุกภาคส่วน ไม่ใช่เป็นภาระเฉพาะกระทรวง

15 ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นภาระเฉพาะองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก
(องค์การมหาชน) (อบก.) เท่านั้น ภาคเอกชน กรม กองต่าง ๆ ต้องพูดแล้ว กระทรวงที่เราได้อยู่
ทุกกระทรวงเป็นตัวก่อให้เกิดคาร์บอนไดออกไซด์ทั้งหมด เพราะฉะนั้น ทุกกระทรวง ทุกกรม
ต้องเตรียมตัว ต้องมีนโยบายจัดการ ต้องมีการวางแผน มีตัวชี้วัดที่สามารถเทียบเป็นมาตรฐาน
เดียวกันทั้งประเทศได้ ไม่ใช่กรมหนึ่งทำอย่างหนึ่ง กองหนึ่งทำอย่างหนึ่ง ต่อไปนี้คงจะต้องมี

20 อย่างน้อยเป็นส่วนหรือเป็นฝ่ายเกี่ยวกับการจัดการก๊าซเรือนกระจกอยู่ในกรมหรือในกระทรวง
ต่าง ๆ ต้องจัดตั้งขึ้นมา ไม่ใช่มีกรมเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อมกรมเดียวที่
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต้องมีอยู่ในหน่วยงานต่าง ๆ เช่น
อยู่ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อย่างนี้เป็นต้น ขณะนี้ทราบว่ากระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ตั้งกองขึ้นมารองรับ เพราะกลัวจะมีผลกระทบต่อผลผลิตเรื่องของนาข้าว อย่างนี้เป็นต้น

25 ต้องเตรียมกรม กองออกมา เตรียมเก็บรวบรวมข้อมูลชี้แจง เพื่อคอยให้ข้อมูลกับพืชนิก

- (public) อันนี้สำคัญ รัฐบาลประกาศเจตนารมณ์แล้วจะถึงหรือไม่พูดเลยว่าคงจะยากพอสมควร เพราะว่าคาร์บอนไดออกไซด์เกิดขึ้นทุกหัวระแหง ถ้ามีการสันดาป มีการเผาผลาญอาหารในร่างกาย
- 5 ที่ผมได้เรียนไปแล้วเราปล่อยออกมาอยู่แล้วยังมีเกิดภาวะสมดุล แต่พออุตสาหกรรมปล่อยหนัก ออกมาอีก การขนส่ง การใช้รถยนต์ที่ใช้ปิโตรเลียม รวมไปถึงการที่เราจะมีการโฆษณาว่า ใช้พลังงานทดแทนสะอาด ใช้โซลาเซลล์ ปรากฏว่าในกระบวนการผลิตโซลาเซลล์ไปจับต้องมาแล้ว
- 10 คู่มือที่ดี ปรากฏว่าในกระบวนการผลิตโซลาเซลล์ปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ออกมาอีก เพราะฉะนั้น โซลาเซลล์ที่จะทำให้เกิดพลังงานบริสุทธิ์ พลังงานสะอาดนั้นไม่ใช่แล้ว เนื่องจากข้อมูลเหล่านี้ เป็นข้อมูลที่เก็บไว้และไม่แพร่กระจาย ประชาชนหรือผู้บริโภคไม่รู้ ปัญหาแหล่งเงินทุนสำคัญ
- กลไกทางการเงินต้องเข้ามาแล้ว เพราะว่าการทำงานทุกอย่าง การลดก๊าซเรือนกระจก จะปลูกพืช ปลูกต้นไม้เพื่อดูดซับคาร์บอนไดออกไซด์ต้องลงทุน มีทุนในการปลูกพืช จะทำอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักรในการลดคาร์บอนไดออกไซด์จากภาคอุตสาหกรรมต้องลงทุนในการนำเทคโนโลยีที่แก้ไข
- 15 ได้มา เมื่อมีการลงทุนแหล่งเงินทุนสำคัญ หลายฝ่ายอาจจะอ้างว่าไม่มีแหล่งเงินทุนมา แม้แต่ เอสเอ็มอีขนาดเล็กที่อยู่ในชุมชนกระจายอยู่ทั่วประเทศ บางอย่างเป็นตัวทำให้เกิด คาร์บอนไดออกไซด์เหมือนกันก็มีปัญหา ไม่มีงบประมาณ ซึ่งตัวนี้รัฐต้องคำนึงถึงงบประมาณ
- ในปีต่อ ๆ ไป ผมคิดว่าจะต้องมีส่วนของงบประมาณในการแก้ปัญหาภาวะโลกร้อนในการกำจัด คาร์บอนไดออกไซด์ ปัจจุบันมีนโยบายกรีนไฟแนนซ์ (Green Finance) อันนี้เป็นนโยบายของ
- 20 ธนาคารแห่งประเทศไทย เรียกว่า ไทยแลนด์แทกซ์โซโนมี (Thailand Taxonomy) คือ การกำหนด เรื่องลดหย่อนภาษีในการที่คุณสามารถลดก๊าซเรือนกระจก และลดภาวะโลกร้อนได้ สามารถจะนำไปเคลม (claim) ภาษีหรือว่าลดหย่อนภาษีได้ อย่างนี้เป็นต้น แต่ผลออกมาต่างประเทศเตือนว่า
- ระวังการป้องกันการฟอกเขียว หมายความว่า นำข้อมูลไปเพื่อจะขอลดภาษีว่าทำการลดคาร์บอนได้ เท่านั้นเท่านั้น ปรากฏว่ากรีนวอซซิง (Green Washing) ฝ่ายเอ็นจีโอกำลังจับตาดูว่าข้อมูลเหล่านั้น
- 25 เท็จหรือไม่ อันนี้เป็นเรื่องที่ว่าไม่มีข้อมูลที่เชื่อถือได้ไม่มีข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน มาตรฐานนี้ไม่ว่าใช่ มาตรฐานประเทศไทยอย่างเดียว ต้องมาตรฐาน

๘๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ปฏิญญาฯ ๒๑/๓

อินเทอร์เน็ต (inter) คือ ระหว่างประเทศ ให้ประเทศเขาช่วยเหลือด้วย อันนี้โยงไปถึงที่ต้องมีการจัดตั้ง กองทุนการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ กองทุนนี้มาช่วย เราตั้งเรื่องภาษี เรื่องอะไรต่าง ๆ

5 อย่างเดียวคงไม่ได้ ต้องมีการตั้งกองทุนเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เราจะไปใช้กองทุนสิ่งแวดล้อม ในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาตินั้นไม่พอ เราต้องมีกองทุนนี้ขึ้นมา ซึ่งกองทุนนี้ค่อนข้างมีจำนวนมากก็ได้ เพราะว่าการลงทุนในการที่จะลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

ลดภาวะก๊าซเรือนกระจกต้องใช้เงินลงทุนสูง เรื่องกองทุนต่าง ๆ มีการดำเนินการป้องกัน

มีมาตรการป้องกันการฟอกเขียว การฟอกเขียวป้องกันได้ต้องมีหน่วยงานกลางที่มีมาตรฐาน

10 มีความรู้ มีความชำนาญ มีเทคโนโลยี ที่สามารถตรวจจับได้ว่าข้อมูลที่ว่าลดก๊าซเรือนกระจก

ได้เท่าไรเป็นจริงหรือไม่ เพราะเป็นตัวเงินที่ต่อไปเราจะเรียกว่าคาร์บอนเครดิต ใครมีความสามารถ

ในการลดก๊าซเรือนกระจกได้มากเท่าไรถือว่าเป็นเครดิต ซึ่งขณะนี้ธนาคารแห่งประเทศไทย

บางประเทศให้เครดิตแล้ว สามารถจะมีการซื้อขายกันได้ เพราะฉะนั้น การซื้อขายต้องตั้งเป็นข้อมูล

ที่ไม่ใช่เกิดการฟอกเขียว ต้องเป็นข้อมูลที่ตรงไปตรงมา อันนี้ต้องจัดให้มีมาตรการจูงใจ มีค่าใช้จ่าย

15 ต่าง ๆ อันนี้รัฐต้องช่วยแล้ว บุคลากรของรัฐที่ขาดความรู้ ผมนำเรียนไปแล้วว่าจังหวัด

องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล หรือว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศ ๗,๐๐๐ กว่าแห่ง

รู้เรื่องนี้ดีหรือยัง เพราะว่าเมื่อกระจายอำนาจไปแล้วทุกองค์กรต้องรับผิดชอบในพื้นที่ของตนเอง

ต้องเร่งรัดจัดการฝึกอบรมให้สถาบันต่าง ๆ เข้ามาช่วย อันนี้เป็นภาพรวมที่รัฐบาลต้องดู

จัดทำรายงานข้อมูลสถานการณ์ให้ละเอียดขึ้น ศึกษาวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่ช่วยลด

20 การปล่อยก๊าซเรือนกระจก เราไม่ใช่พึ่งแต่ป่าไม้ พึ่งแต่ต้นไม้ปลูกเข้าไปเพื่อช่วยลด

ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อย่างเดียวไม่พอแน่นอน จะต้องมีเทคโนโลยีอื่น ๆ เข้ามาในการช่วยลด

ก๊าซเรือนกระจกอีกทางหนึ่งหรือหลาย ๆ ทาง การวิเคราะห์ความเสี่ยง การคาดการณ์

ถ้าไม่ทำอย่างนี้ในอนาคต ๕ ปี ๑๐ ปี อะไรจะเกิดขึ้นกับประเทศไทย อันนี้ต้องคาดการณ์

ให้ชัดเจน เพื่อจุดมุ่งหมายในการแก้ไข บุคลากรภาคเอกชนอันนี้เป็นปัญหา เพราะว่า

25 ในภาคอุตสาหกรรม ผมได้นำเรียนไปแล้วว่าเป็นแหล่งกำเนิดที่ ๒ รองมาจากภาคพลังงาน

และภาคขนส่ง เพราะฉะนั้น ในระดับเอสเอ็มอีหรือว่าโรงงานอุตสาหกรรมต้องมีการกำหนดเก็บ (Good Agricultural Practices : GAP) กำหนดว่าสิทธิในการปล่อยของคุณเท่าไร ตามชนิด

5 ตามประเภท ตามกำลังการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรมเหล่านั้น ประชาชนและสังคมต้องเข้าใจ มีความรู้ เราต้องไขว่คว้าไปให้ความรู้ มีการสนับสนุน ส่วนราชการระดับกรมจัดตั้งหน่วยงาน ผนวกรวมไปแล้ว สนับสนุนทั้งบุคลากรที่ให้ความรู้ ขณะนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กระทรวงมหาดไทย ต้องมีบุคลากรที่มีความสามารถในการจะให้ความรู้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จำนวน ๗,๐๐๐ กว่าแห่งทั่วประเทศให้เข้าใจ เห็นความสำคัญของการลด

10 ก๊าซเรือนกระจก ปัญหาการดำเนินการต้องมีการสนับสนุนเต็มที่ ขาดด้านเทคโนโลยี

ขาดการสนับสนุนสถาบันการเงิน ขณะนี้ข้าวดี คือ เราได้การสนับสนุนเป็นตัวชี้วัด (seeding)

ของรัฐบาลเยอรมนีมา จำนวน ๒๔๐ กว่าล้านบาท โดยที่ไม่ทราบว่าปีนี้รัฐบาลไทยมีงบประมาณ หรือไม่ในการที่จะสนับสนุน ออก. หรือกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

งบประมาณที่สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนีสนับสนุนมาได้ จำนวน ๒๔๐ กว่าล้านบาท ไม่มากไม่พอ

15 แน่นนอน คงต้องมีเป็นหมื่นล้านบาทในการที่จะแก้ไขปัญหา ด้านเทคนิควิชาการต้องหาเพิ่มเติม

เข้ามา เรื่องของคาร์บอนแคปเจอร์ (Carbon Capture) อะไรที่สามารถกักเก็บคาร์บอนได้

เช่น มีคนเสนอว่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดขึ้นจากการเผาผลาญพลังงานฟอสซิล

นำก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อัดกลับลงไปในแผ่นดินได้หรือไม่ ใต้โลกกลับไปแทนที่ช่องว่าง

ที่ดูดน้ำขึ้นมาได้หรือไม่ คิดไปถึงขนาดนั้น รวมทั้งการพัฒนาไฮโดรเจนสีเขียว ต้องทำ คือ

20 หาเทคโนโลยีที่เป็นพลังงานสะอาด สุดท้ายเราจะหลีกเลี่ยงพลังงานนิวเคลียร์ได้หรือไม่ เพราะว่า

พลังงานนิวเคลียร์ถือว่าปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์น้อยมาก ซึ่งเมื่อก่อนเราเกรงกลัวกัน

เป็นพลังงานสะอาด แล้วแต่กลัวเรื่องการระเบิด เรื่องมลพิษ แต่ต่อไปนี้จะลดก๊าซเรือนกระจก

อะไรต่าง ๆ เราไปหาพลังงานเหล่านั้นทดแทนได้หรือไม่ และต้องระวังเรื่องผลกระทบที่เกิดขึ้น

จากพลังงานนิวเคลียร์เช่นกัน เกิดโลกร้อนขึ้นมา เกิดพายุขึ้นมา หรือแอกซิเดนต์ (accident)

25 ของเตาปฏิกรณ์ปรมาณูเป็นอย่างไร -----

รัฐบาลต้องมีการดำเนินการวางแผน วิจัย ประยุกต์ สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ต้องเร่งดำเนินการวิจัยเรื่องมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจก เทคโนโลยี

5 นวัตกรรมต่าง ๆ อันนี้เช่นกัน ผมนำเรียนไปแล้วทุกภาคส่วนต้องร่วมกันพัฒนา มีออนเดอะจ๊อบ

เทรนนิ่ง (on the job training) มีเฮาส์เวิร์กช็อป (house workshop) อะไรต่าง ๆ เพื่อให้ทุกภาคส่วนรวมทั้งประชาชนด้วย การจัดเก็บข้อมูลต้องชัดเจน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อมหรือว่าองค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์การมหาชน) (อบก.) บอกมาแล้วว่าข้อมูลนั้นยังเป็นปัญหาอยู่ เพราะเนื่องจากว่า เรื่องของศักยภาพ งบประมาณ ทำให้ข้อมูลที่ได้

10 ไม่ทั่วถึง หรือว่าไม่มีการตรวจสอบ ตรวจสอบว่าเป็นจริงตามนั้นหรือไม่ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต้องรับผิดชอบโดยตรงในการที่จะทำอย่างไร รวมทั้งกระทรวงอุตสาหกรรม

ทำอย่างไรจะควบคุมโรงงานที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือคาร์บอนไดออกไซด์

สุดท้ายตรงนี้ปัญหาด้านการบริหารจัดการข้อมูล คือ การตรวจวัดต้องใช้มาตรการ

เอ็มอาร์วี (Measurable Reportable and Verifiable : MRV) คือ ต้องมีการตรวจสอบกันเป็น

15 ระยะเวลา ๆ ไม่อย่างนั้นเกิดการฟอกเขียวแน่นอน ข้อมูลไม่อัปเดต หรือข้อมูลเปลี่ยนแปลงและยังใช้ข้อมูลเก่า เป็นบัญชีเก่าที่จะเอาไปขายหรือเอาไปขอความช่วยเหลืออะไรต่าง ๆ เมื่อเราต้องการขอความช่วยเหลือจากต่างประเทศ เราต้องอัปเดต ต้องให้ทันสมัย แล้วต่างประเทศมาเช็ก

ก็ตรวจสอบได้ว่าตรงกับปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ที่เก็บกักได้ ที่ปล่อยได้ การมีส่วนร่วม

ทุกภาคส่วน การประชาสัมพันธ์ต้องเริ่มทำ ตอนนี้มีเปลี่ยนแปลงชื่อกรมเก่า คือ กรมส่งเสริม

20 คุณภาพสิ่งแวดล้อม เป็นกรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและสิ่งแวดล้อม รับภารกิจด้านนี้

โดยตรง แต่ถามว่ากรมเดียวพอหรือไม่ ที่ผมนำเรียนเบื้องต้นแล้ว ไม่พอ ในกระทรวง ทบวง กรม

ต่าง ๆ นอกจากนี้ ต้องมีหน่วยงานเข้ามาสอดรับหรือบูรณาการกันด้วย ความสนใจอันนี้ทั่วโลก

ด้านการตลาด มีการพูดถึงมากถึงปัญหาปัจจุบัน ทั่วโลกด้านการตลาดคาร์บอน คาร์บอนมาร์เก็ต

(carbon market) เราต้องนำคาร์บอนเครดิตมาขายแล้ว ในประเทศที่เขาปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์

25 มาก ๆ เขาไม่มีทางที่จะเก็บกักหรือลดได้ ต้องมาซื้อคาร์บอนจากประเทศ หรืออย่างประเทศไทย

เป็นตลาดได้ที่จะขายคาร์บอนเครดิตให้เขา เพื่อเป็นการชดเชยว่าเขาปล่อยมาเท่าไร แล้วเก็บกัก
ในประเทศไทยได้เท่าไร ต้องอาศัยประเทศไทยเป็นแหล่งในการเก็บกักอย่างนี้เป็นต้น

5 จะมีการซื้อขายกัน ซึ่งการซื้อขายในต่างประเทศมีแล้ว แต่ว่าการซื้อขายต้องมีกฎหมายควบคุม
เพราะว่าราคาเท่าไร อัตราเท่าไร ต่อไปจะปล่อยให้ใครพอใจจะซื้อ ใครพอใจจะขายคงไม่ได้แล้ว
โดยต้องมีการเอ็มอาร์วี คือ เช็คว่าจริงหรือไม่ ใบประกาศนั้นคุณลดได้จริงหรือไม่ อันนี้ต้องมีการ
ตรวจสอบกันเป็นระยะ มาตรการคาร์บอนเครดิตภาคสมัครใจควรจะยกเลิกมาตรการบังคับแล้ว
ตลาดคาร์บอนระหว่างประเทศยังจำกัดและไม่เปิดกว้าง อันนี้ต้องยอมรับ ประเทศไทยผมว่า

10 ในอาเซียนน่าจะเป็นผู้นำตอนนี้ก็ว่าได้ แต่ในบางประเทศที่กำลังพัฒนา ด้อยพัฒนา เรื่องของ
ความสนใจตรงนี้น้อย เพราะฉะนั้น ตลาดคาร์บอนจะไปเกิดในประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น อียู
ต้องการจะซื้อขายอย่างนี้ เป็นต้น เราต้องมีมาตรฐานหรือเป็นผู้นำ โดยเฉพาะรัฐบาลตกลงแล้วว่า
ต่อไปนี่เราจะเป็นผู้นำตลาดคาร์บอนในอาเซียน นั่นเป็นสิ่งที่ดีว่าประเทศไทยจะได้รับการยอมรับ
หรือว่ามีความน่าเชื่อถือมากขึ้น ส่งเสริมการปลูกป่า อันนี้ส่งเสริมอยู่แล้ว อย่างที่ว่างประมาณไม่มี

15 ประชาชนปลูกตามมีตามเกิด เพราะการที่จะขายคาร์บอนเครดิตได้ท่านต้องมีอย่างน้อย
๑๐๐ ไร่ ประชาชนจะมีพื้นที่ ๑๐๐ ไร่ ในการปลูกต้นไม้เพื่อดูดซับคาร์บอน แล้วเป็นคาร์บอน
เครดิตเอาไปขาย พื้นที่ต่ำกว่า ๑๐๐ ไร่ ไม่มีกำไรแล้ว ลงทุนกับกำไรไม่ได้ อาจจะต้องมีพื้นที่
ค่อนข้างมาก แล้วประเภทปลูกป่าชายเลนมากกว่าป่าบกหรือป่าผลัดใบ อย่างนี้เป็นต้น
ต้องเร่งสร้างความรู้ความเข้าใจตรงนี้มากขึ้น มีมาตรฐานมากขึ้น พร้อมทั้งจะมีระบบ

20 สารสนเทศ มีออนไลน์อะไรต่าง ๆ ให้ประชาชนสามารถเข้าไปได้ รายได้จากการขายคาร์บอนเครดิต
ของโครงการปลูกป่าและโครงการเกษตรไม่มุ่งใจให้มีการดำเนินการ พอทราบว่ามี ๑๐๐ ไร่อย่างต่ำ
ทุกคนมีที่หัวไร่ปลายนา ปลูกไปไม่ได้อะไร อันนี้จะเป็นจริงหรือไม่ ตอนนี้ในภาคเอกชน
มีการฉวยโอกาสในการไปส่งเสริมให้ประชาชนขายคาร์บอนเครดิตกัน แต่ไม่รู้ว่ามีข้อกำหนดนั้นคืออะไร
ที่ ส.ป.ก. คนละไม่เกิน ๕๐ ไร่ จะไปปลูกต้นไม้เพื่อลดคาร์บอนก็ไม่ถึงอยู่แล้วในแต่ละคน

25 อาจจะต้องไปรวมกลุ่มกัน ปัญหาการลงทุนปลูกป่า ปัญหาการฟอกเขียวประเภทคั่วของของไทย

สหภาพยุโรปกำลังเข้มงวดมาก ซีแบม เกิดขึ้น ๑ ตุลาคม ผมเน้นตรงนี้อีกทีหนึ่งว่า ต่างประเทศ ถ้าวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๖ คุณส่งสินค้าไปอยู่บางประเทศ สินค้าอันนั้นต้องบอกว่าปล่อย

5 คาร์บอนไดออกไซด์เท่าไร แล้วคุณแก้ด้วยการลดคาร์บอนไดออกไซด์ที่เกิดขึ้นเท่าไร คงต้องมี

เซอร์ทิฟิเคต (certificate) หรือมีใบรับรอง สหรัฐอเมริกาอยู่ในระหว่างการดำเนินการ

ถ้าสหรัฐอเมริกาประกาศมาอีกประเทศหนึ่งกระทบแน่นอน โดยเฉพาะประเทศจีนถ้าเกิดมีการใช้ ซีแบมขึ้นมาเมื่อไรประเทศไทยคงเดือดร้อนตรงนั้น อันนี้ อบก. ต้องเร่งแล้วเพราะเป็นรัฐวิสาหกิจ แล้วกรรมการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการส่งเสริมสิ่งแวดล้อมต้องรีบเร่งดำเนินการ

10 เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพของโลกที่ดำเนินการอยู่ ประเทศไทยควรจะเป็นผู้นำ

ในกลุ่มอาเซียน เพราะดูแล้วเรามีศักยภาพสูง พื้นที่ป่าไม้เรายังมีอยู่มาก เกษตรกรรมอะไรต่าง ๆ เราก็มียุค แต่อย่าลืมว่าเราเป็นผู้นำในการส่งออก สินค้าผลิตภัณฑ์ต้องคำนึงถึงตัวที่เราผลิตเหมือนกัน เรามีแคปเจอร์ได้ แต่ตัวที่ปล่อยนี้สมดุลกันหรือไม่ มีเหลือหรือไม่ ผมใช้เวลารวดเร็ว

และประหยัดที่สุด ถ้ามีขาดตกบกพร่อง ขอความกรุณาท่านผู้ทรงเกียรติดูในรายงานที่อยู่ตรงหน้า

15 ท่าน เรื่อง การบรรลุเป้าหมายของการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ขอขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย

ประธานวุฒิสภา ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์ ทำหน้าที่ประธานของที่ประชุมต่อไป)

ประธานวุฒิสภา : มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปราย กรุณายกมือแสดงตน

มีท่านพิศาล มาณวพัฒน์ ท่านธรรมาธิ ปริญญาตรีตระกูล ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์

20 ดันติศิริรินทร์ เชิญท่านพิศาล มาณวพัฒน์ ครับ

นายพิศาล มาณวพัฒน์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายพิศาล มาณวพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ขอขอบคุณท่านประธานอนุกรรมการ

เต็มไปด้วยสาระ แน่นไปด้วยข้อเสนอแนะ แต่ความที่ผมไม่ได้อ่านทั้งหมด สรุปไม่ได้ว่า

ลำดับความสำคัญสูงสุด ถ้าจะให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต้องทำอะไรก่อน - หลัง

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ประการที่ ๒ ท่านพูดถึงความจำเป็นที่จะต้องมีแผน ปรับแผน ตั้งหน่วยงานใหม่
เพิ่มหน้าที่ เพิ่มอำนาจหน่วยงานต่าง ๆ คำถามของผม คือ ที่ผ่านมายังไม่มีแผนพอหรือ

- 5 ผมขอข้อ ๑.๓ ที่พูดถึงกลไกของการจูงใจให้เกิดการเปลี่ยนแปลง แต่ผมอยากเห็น
คณะอนุกรรมการลงลึกถึงบทบาทของหน่วยงานหลักที่ผมคิดว่าจะสร้างความเปลี่ยนแปลง
คือ กระทรวงการคลัง กระทรวงการคลังเป็นพระเอกเสมอในทุกเรื่อง แต่มักจะถ่อมตัว
ในเรื่องบทบาทหน้าที่ ผมอยากเห็นข้อเสนอแนะแบบชัดเจนว่า กระทรวงการคลังต้องลดภาษี
ประเภทใดให้กับเอกชน อุตสาหกรรมอะไร และมีแผนที่จะประกาศได้ทันทีเมื่อไร สำหรับ
- 10 วัตถุประสงค์นี้ และกระทรวงการคลังจะลงโทษผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ภาคเอกชน
ที่มีส่วนทั้งทางตรงและทางอ้อมในการผลิตปล่อยก๊าซเรือนกระจก -----

- ๒๓/๑

15

- ผมคิดว่าเฉพาะบทบาทของกระทรวงการคลังจะเห็นความเปลี่ยนแปลง ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการเตรียมพร้อมรับมือกับข้อกีดกันทางการค้าของอียูกับสหรัฐอเมริกา ในฐานะที่ผมเคยทำงาน
- 5 อยู่ในทั้ง ๒ ประเทศ ผมเห็นด้วยกับการที่เขียนว่าจะต้องมีการแลกเปลี่ยนสื่อสารให้กับผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องของทั้งสองฝ่าย ซึ่งเป็นตลาดใหญ่ของเรา ให้เขาทราบว่าเรากำลังทำอะไรอยู่และให้เขายอมรับ ถ้าเขาไม่ยอมรับ สำหรับผมป่วยการที่จะไปเปลี่ยนแปลงให้เขาลดมาตรฐานของเขา เพราะผมคิดว่าข้อดีของการที่ประเทศพัฒนาแล้วที่ความก้าวหน้าในเรื่องของเทคโนโลยี
- และมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจก คือ เป็นแรงจูงใจโดยปริยายที่จะทำให้รายกระดับมาตรฐาน
- 10 การผลิตการบริหารจัดการของเรา ซึ่งเป็นผลดีกับประเทศไทยโดยตรง คือเราทำไม่ใช่เพราะว่าฝรั่งมาสั่งเรา เราทำเพราะเป็นผลประโยชน์ของเราที่เราจะได้ในเรื่องของการที่เราจะมีสุขภาพอนามัยในการที่เราจะบรรลุสิ่งต่าง ๆ ที่เราได้สัญญาไว้กับสหประชาชาติ เพราะฉะนั้น ผมคิดว่าถ้าจะมีการเจรจาต่อรองฝ่ายสหรัฐอเมริกาและฝ่ายอียู อียูไม่ใช่รายประเทศ เพราะเรื่องมาตรการนี้
- คณะกรรมการการประชาคมยุโรปเป็นผู้มีอำนาจสิทธิขาด ป่วยการที่จะไปตามรายประเทศ
- 15 แบบที่ทำนายกรัรัฐมนตรีทำอยู่ในการไปขอให้มีการผลักดันเรื่องเอฟทีเอ (FTA : Free Trade Area) กับสมาชิกของสหภาพยุโรป เพราะเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประชาคมยุโรปในเรื่องของการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ผมคิดว่าอย่าไปเป็นผู้นำกลุ่มอาเซียนเพื่อจะสร้างอำนาจต่อรอง ตามที่ปรากฏอยู่ในข้อเสนอแนะเลย อาเซียนมีประโยชน์มากมายกับเราในอดีตและจะมีประโยชน์ต่อไป แต่เรื่องการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นลักษณะที่ประเทศไหนทำได้ดีกว่าประเทศ
- 20 นั้นได้ตลาดที่มีมูลค่าสูงของอียูและสหรัฐอเมริกา ไทยทำของเราเอง อย่าไปทำในกรอบของอาเซียน อย่าไปคิดว่าจะเป็นการสร้างอำนาจต่อรองกับสหรัฐอเมริกาและประชาคมยุโรป เพราะ ๒ กลุ่มนี้เขามีความก้าวหน้าไปมากกว่าเรา เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องที่เราควรจะหาปัจจัยในการสร้างอำนาจต่อรอง ยกเว้นการขอความร่วมมือที่เขาจะให้ในการพัฒนาส่งเสริม โดยเฉพาะผู้ประกอบการรายเล็ก
- รายย่อย ผมไม่เคยเป็นห่วงอุตสาหกรรมรายใหญ่ของประเทศไทย เพราะอุตสาหกรรมรายใหญ่
- 25 เท่าที่ผมอ่านนโยบายของเขา เขาหันตลาดแน่นอน เขาไปไกล ถ้าจะร่วมมือกับสหรัฐอเมริกา

ร่วมมือกับประชาคมยุโรป ผมคิดว่าเราสร้างความผูกพันกับเขาในกรณีการลดช่องว่าง
ความเหลื่อมล้ำ ในกรณีการช่วยผู้ประกอบการรายเล็กรายย่อยที่จะทำให้เขาสามารถทำธุรกิจได้

5 เทียบเคียงกับบริษัทข้ามชาติของประเทศไทยหลายบริษัทที่เข้าใจเรื่องนี้เป็นอย่างดีแล้ว

ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณครับ ท่านพิศาล มาฉวนพัฒน์ ต่อไปเชิญ

ท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ครับ

นายรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

10 กระผม รณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล สมาชิกวุฒิสภา เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ ผมขออนุญาตตรงนี้

ใช้สิทธิพาดพิงในฐานะที่เป็นชาวนาผู้ปลูกข้าว เพราะจากรายงานฉบับนี้และจากรายงานของ

คณะกรรมการการบอกว่า ตัวก่อปัญหาในเรื่องของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือ

ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ คือ นาข้าวที่ปลูกโดยวิธีการที่มีน้ำท่วมขังตลอดระยะเวลาการปลูก

ปล่อยก๊าซมีเทน ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ซึ่งเป็นก๊าซเรือนกระจกออกมา ผมกราบเรียนอย่างนี้ครับ

15 เราปลูกข้าวมาตั้งแต่ไหนแต่ไร ประเทศไทยปลูกข้าวมาช้านาน จนกระทั่งมาถึง พ.ศ. ๒๕๐๔

มีการปฏิวัติเกษตร มีการปลูกพืชอื่น ๆ ขึ้นมามากมาย เพื่อที่จะให้ใช้ไปในเชิงพาณิชย์ คือ

ปลูกขาย ซึ่งข้าวเป็นพืชอีกชนิดหนึ่งที่ปลูกมากขึ้น ไม่ได้มีปัญหาอะไร พอเริ่มมีการตัดไม้ทำลายป่า

พอดันไม้เริ่มลดลง เริ่มมีปัญหาเรื่องอากาศแปรปรวนหรือที่เราเรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า

ไคลเมตเชนจ์ (climate change) เมื่อก่อนบ้านนาบ้านทุ่งไม่ต้องมีแอร์ ไม่ต้องมีพัดลม

20 อยู่กันได้อย่างสบาย ภาวะโลกร้อน คือ โลกมีความอบอ้าวมากขึ้น ทำให้ทุกสิ่งทุกอย่างสภาพ

บรรยากาศเปลี่ยนไป คิดแบบชาวบ้าน คือ ปลูกข้าวยังปลูกเหมือนเดิมอาจจะปลูกมากขึ้น

แต่คงไม่มีนัยสำคัญทำให้ภูมิอากาศเปลี่ยนถ้าต้นไม้ไม่ลดลง ต้นไม้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

ป่าไม้ของประเทศไทยมีเปอร์เซ็นต์ลดลงทุกปี จนเดี๋ยวนี้เหลือป่าอยู่จำนวนจำกัด

มีการประกาศป่าให้เป็นมรดกโลก กระนั้นยังมีการไปบุกรุกอีกด้วยวิธีการต่าง ๆ นานา ซึ่งเรา

25 เห็นอยู่ปัจจุบันนี้ กลุ่มคนเหล่านี้ได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการปล่อยก๊าซเรือนกระจกหรือไม่

เพราะผมมองว่าก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ปล่อยออกมา ตัวที่จะดูดซับก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ที่ปล่อยออกมาได้ดีที่สุด คือ ต้นไม้ อีกมาตรการหนึ่ง วิธีการ คือ การรณรงค์ให้เกษตรกรไม่ว่าจะ

5 เป็นผู้ปลูกข้าว ปลูกข้าวโพด ปลูกอ้อย ปลูกมัน ได้มีการปลูกต้นไม้ไว้ด้วย เพราะสภาพป่าไม้ถูก

ทำลายไป อันนี้ไม่ได้หมายความว่ามาออกตัว แล้วแก้ว่าคุณทำลายป่า ฉันทปลูกข้าว ฉันทไม่ได้ปล่อย

ก๊าซเรือนกระจก ปล่อยครับ ยอมรับว่านาข้าวปล่อยก๊าซเรือนกระจก แต่ตัวที่จะกรองเอาก๊าซ

เหล่านั้นไว้ถูกทำลายไป คือ ไม้กรองมันเสียหาย ดีเลยน้อยกว่าเสีย เปรียบเทียบให้เห็นอย่างนี้

เพราะฉะนั้น ถ้าจะให้ดีคืนป่ามา คืนน้ำมา ทำนาทำไร่ต่อไป โดยมีมาตรการที่เข้มงวดและสอดคล้อง

10 กันทุกภาคส่วน อีกมาตรการหนึ่งซึ่งเคยคุยกันในกลุ่ม สมาชิกวุฒิสภา ๕ - ๖ คน ที่มาจากอาชีพ

กสิกรรมโดยตรง ผมเป็นอีกคนหนึ่งที่อยู่ในคณะกรรมการการเกษตรและสหกรณ์ วุฒิสภา

เราคุยกัน ณ ที่ประชุมแห่งนี้ เคยตั้งประเด็นคำถามก่อนเริ่มการประชุมหลายครั้งเกี่ยวกับมาตรการ

ที่จะลดการเผาของเกษตรกร เคยมีการเสนอแนะว่า ถ้าเกษตรกรรายใดเผาต่อซึ่งให้ภาครัฐจัดจ่าย

เงินสนับสนุนทุกกรณี ไม่ว่าจะประกันรายได้ของข้าว ไม่ว่าจะเงินช่วยเหลือการทำนา

15 การเก็บเกี่ยวตัดหมดเลย เพราะคุณไปก่อให้เกิดมลภาวะ ไปก่อให้เกิดปัญหา แล้วไม่ต้องหวังว่า

จะจับไม่ได้ เหตุเกิดที่เห็นชาวบ้านรู้กันหมดว่าใครเป็นคนก่อ แต่มาตรการเหล่านี้เมื่อหาวิธีในที่นี้

ผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์นำไปประกาศเป็นนโยบาย แต่ทำไม่ได้ ไม่มี

การปฏิบัติจริงได้ เพราะอะไร -----

เพราะสุดท้ายไปจบอยู่ที่ประเด็นทางการเมืองที่จะต้องทำการซับซิดซ์ (subsidize) เกษตรกร
ที่จะต้องสปอยล์ (spoil) เกษตรกร หลายมาตรการไม่สามารถถูกนำมาใช้ได้

5 ผมขออนุญาตใช้จังหวะนี้ เวลานี้ เวทีนี้ กราบเรียนว่า การที่จะลดก๊าซเรือนกระจก การที่จะทำให้
เรื่องภาวะโลกร้อน ภาวะโลกร้อนหายไป ไม่ได้อยู่ที่เกษตรกรคนเดียว แต่เป็นหน้าที่คนไทยทุกคน
ตั้งแต่เกษตรกรขึ้นมา อยู่ในส่วนนักวิชาการ ฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ที่จะต้องร่วมมือ ร่วมแรง
ร่วมใจกัน แล้วมองปัญหานี้เป็นปัญหาเดียวกัน เราปฏิเสธไม่ได้ว่า เมื่ออากาศเปลี่ยน ฤดูกาลเปลี่ยน
ก็ตีกลับ ส่งผลกระทบต่อเกษตรกรเหมือนเดิม เพราะฉะนั้น การนำนโยบายสู่การปฏิบัติต้องมี

10 มาตรการที่เข้มงวดและเป็นจริง กราบเรียนเสนอแนะเพิ่มเติม ณ ตรงนี้ว่า ให้มีมาตรการเข้มงวด

ในการป้องกันการก่อก๊าซเรือนกระจกอย่างกรณีเผา ตัดเงินสนับสนุน เงินช่วยเหลืออะไรต่าง ๆ

ที่เกษตรกรรายนั้นพึงมี พึงได้ ให้ใช้มาตรการเด็ดขาด ตัดส่วนนั้นทิ้งไป ไม่ใช่ ถ้าคุณไปละเมิด

กฎหมาย ไปเผา ไม่ได้เป็นกฎหมาย แต่เป็นจรรยาบรรณ ในขณะที่เดียวกันคนที่บุกรุกป่าไม้

คนที่ตัดไม้ทำลายป่าเพื่อนำไปสร้างอะไรก็แล้วแต่ที่ไม่ใช่ส่วนที่เป็นตัวกรองก๊าซต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิด

15 มลภาวะต้องมีความรับผิดชอบเช่นเดียวกัน ต้องรับโทษไม่น้อยไปกว่ากันในเรื่องมาตรการและ

มูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น ทั้งนักการเมือง ข้าราชการ ประชาชน ผู้ที่สมคบคิดกันก่อให้เกิด

เรื่องราวเหล่านี้ขึ้น ดังที่ตกเป็นข่าวใหญ่โตอยู่ในปัจจุบันนี้ ทุกฝ่ายต้องร่วมมือร่วมใจกัน ผมฝากไว้

ในเรื่องมาตรการเด็ดขาดและมาตรการเข้มข้น ตรงนี้สามารถออกเป็นระเบียบ ประกาศ

กฎกระทรวง พระราชกฤษฎีกา หรือพระราชบัญญัติได้ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

20 ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล ต่อไปขอเชิญ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ครับ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ สภา : กราบเรียนท่านประธาน

วุฒิสภาที่เคารพ กระผม ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ก่อนอื่นผมต้องขอบคุณ

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม

25

ของวุฒิสภา ที่ได้หยิบประเด็นเรื่องการบรรลุป่าหมายการลดก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เนื้อหาสาระมาก ทำอย่างไรจะมีการจัดลำดับความสำคัญแล้วทำ

- 5 โรดแมป (Road Map) ในแต่ละเรื่องว่าจุดคอขวดอยู่ตรงไหน อันนั้นเป็นเรื่องหลัก แต่เรื่องอื่น ผมจะขอนำเสนอข้อคิดเห็นในรายละเอียด เรื่องนี้มีความสำคัญมาก แล้วระดับโลกก็มีการพูดมาก เรื่องการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและมีการพูดถึงเรื่องการลดก๊าซเรือนกระจก สรุปร่าง ๆ ว่า ก๊าซเรือนกระจกมีอะไร ในรายงานมีรายละเอียดมาก แล้วมืออธิบายคำศัพท์ชัดเจน อ่านแล้ว ได้เรียนรู้มากจริง ๆ คงต้องลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้ได้ เช่น พลังงานซึ่งก่อให้เกิด
- 10 ก๊าซเรือนกระจก ๗๐ เปอร์เซ็นต์ จะลดอย่างไร จะมีพลังงานทางเลือกอะไร เรื่องพลังงาน จากน้ำ ลม แสงแดด หรืออื่น ๆ อีก ซึ่งต้องเขียนให้ได้และมีโรดแมปไปให้ถึง

- ประเด็นที่ ๒ การกักเก็บ ดูด ซัก ถึงจะลดได้ แน่นนอนที่พูดกันมาก คือ ป่าไม้ ป่าชุมชน เพื่อให้ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ประโยชน์ เช่น ถ้าสมมุติป่าชุมชนที่มีในประเทศไทย ๑๕,๐๐๐ แห่ง มีการดูแลให้ดี ซึ่งประธานคณะกรรมการเป็นแชมป์เปียน (champion) เรื่องนี้อยู่แล้ว หาวิธีการมีส่วนร่วมและดูแลป่า แล้วได้คาร์บอนเครดิต ขณะเดียวกันสามารถ
- 15 ทำมาหากินเรียกว่า เศรษฐกิจภายใต้ผืนป่า ดูแลป่า อนุรักษ์ป่า ผมคิดว่าต้องเน้นจุดนี้ให้มากขึ้น แน่นนอนป่าชายเลน สำหรับเรื่องการกักเก็บต่าง ๆ หรือวิจัยพลังงานทางเลือก หนีไม่พ้น

- ต้องมีการทำวิจัยและพัฒนา ผลพวงที่เกิดขึ้น ขณะนี้มีผลพวงในเชิงธุรกิจการค้าและที่สำคัญ คือ โลกร้อนทุกคนเดือดร้อนหมด เราคงจะต้องมาดูว่าประเทศไทย มีความมุ่งมั่นเข้าไปหรือไม่
- 20 เช่น บอกว่าจะมีความเป็นกลางทางคาร์บอนในปี ค.ศ. ๒๐๕๐ อีกตั้งไม่รู้เท่าไร เราคงไม่อยู่กันแล้ว แล้วการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็นศูนย์ปี ค.ศ. ๒๐๖๕ ไม่มีใครอยู่แล้ว อันนี้เป็นการสัญญา ซึ่งคล้าย ๆ เลื่อนลอย อาจจะสัญญาได้แต่เร่งรัดได้หรือไม่ โดยมีมาตรการต่าง ๆ เรื่องนี้ ผมคิดว่ามีความสำคัญ และที่สำคัญจริง ๆ การทำธุรกิจหรือทำกิจการอะไรก็แล้วแต่ สามารถลด
- 25 ก๊าซเรือนกระจกได้ ถ้าให้มีกำหนดเป้าหมาย ผมไม่ได้มองรัฐบาล รัฐบาลก็มีเป้าหมาย แต่ที่นี้
- ทุกธุรกิจ เช่น มหาวิทยาลัยบอกว่าจะมีการลดก๊าซเรือนกระจกเท่าไร ธุรกิจแต่ละธุรกิจจะมีการลด

ก๊าซเรือนกระจกเท่าไร จะมีการใช้น้ำให้มีประสิทธิภาพเท่าไร ทำรายงานออกมา แล้วหน่วยงานกำกับต้องติดตาม ไม่ใช่วางเฉย เช่น คณะกรรมการกำกับกิจการพลังงานจะให้รางวัลอย่างไร

- 5 จะลงโทษอย่างไร ตลาดหุ้นธุรกิจที่มาขายจะมีเรื่องธุรกิจสีเขียวอะไร อย่างไร มีรายงานทั้งหมดคือ ไปสู่ความยั่งยืนซัสเทนอะบิลิตีอินเด็กซ์ (sustainability index) หรือทาร์เก็ต (target)

ต้องมีทั้งหมด ที่ผมเน้นประเด็นทุกอย่าง เพื่อยากจะเห็นว่าไม่ใช่เรื่องรัฐบาลอย่างเดียว

เป็นเรื่องของทุกคน ทุกชุมชน แม้กระทั่งเรื่องการกำจัดขยะ ก่อให้เกิดก๊าซมีเทนอีก เห็นหรือไม่ เรื่องเกษตรอุตสาหกรรมปล่อยกรีนเฮาส์แก๊ส (Greenhouse Gas) อาจจะมี ๑๐ เปอร์เซ็นต์

- 10 ๑๒ เปอร์เซ็นต์ หรือ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ รวมถึงอุตสาหกรรม แต่ขณะเดียวกัน ประเทศไทยที่มีการเกษตรมากกลายเป็นผู้ร้าย ถูกคนชี้หน้าว่าปล่อยทั้งก๊าซมีเทน ปล่อยทั้งก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไม่ต่างกัน แต่ต้องแก้ไข ต้องไปนำเรื่องใหญ่ ๆ เรื่องพลังงาน เรื่องคมนาคม เรื่องที่อยู่อาศัย เน้นนอนการเกษตรต้องพัฒนาการวิจัย เพื่อให้การปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้น้อยที่สุด สิ่งที่สำคัญเราต้องบอกว่ามีเป้าหมายใหญ่ คือ ลดคาร์บอนกรีนเฮาส์แก๊ส เพื่อไม่ให้โลกร้อน เป็นเอสดีจี

- 15 ข้อ ๑๓ ขณะเดียวกันไปเชื่อมโยงกับเอสดีจี ข้อ ๑๔ ชีวิตใต้ทะเล ใต้น้ำ เอสดีจี ข้อ ๑๕ ชีวิตบนพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพ ป่าไม้เพิ่มขึ้น ที่สำคัญ คือ ไปสู่เอสดีจี ข้อ ๗ ประชาชนเข้าถึงพลังงานที่สะอาดได้อย่างทั่วถึง แอฟฟอร์ดเอเบิลแอนด์คลีนเเนอร์จี (Affordable and Clean Energy) ขณะเดียวกันอุตสาหกรรมต้องพัฒนาลดกรีนเฮาส์แก๊ส อย่าให้เรื่องธุรกิจการค้ามาเป็นตัวกีดกันเรื่องนี้ เน้นนอนเกิดขึ้น เรื่องกรีนซัสเทนอะบิลิตีอินเด็กซ์ (Green Sustainability index)

- 20 มาแน่ เรื่องนี้ในไอพียู (Inter Parliamentary Union : IPU) พุดกันตลอดเวลา แต่เวลาพุดเขาอยากจะพุดในเชิงที่ว่า ประชาชนที่มามีส่วนเกี่ยวข้องกับการแก้ไขจะได้ประโยชน์อะไร เห็นหรือไม่ เช่น ปลุกป่าดูแลป่าชายเลน ระบบการตรวจสอบคาร์บอนเครดิตต้องทำให้ง่ายและเร็ว ใช้เทคโนโลยีทุกอย่าง จะเป็นโดรน (drone) หรือดาวเทียมธีออส-๒ (Thailand Earth Observation Satellite-2 : THEOS-2) ซึ่งมีภาพถ่ายชัดเจน ๕๐ เซนติเมตร เพียงแต่มีหน่วยงาน

- 25 ที่นำภาพถ่ายดาวเทียมเหล่านั้นมาวิเคราะห์เป็นอินฟอร์เมติกส์ (informatics) ซึ่งประเทศไทย

เวลาคิดอะไรก็แล้วแต่ นึกถึงคณะกรรมการแห่งชาติแล้วอึ้งอ้าย ผมใช้คำนี้ตลอดเวลา ไม่ค่อยได้ผล
ท่านประธานคณะกรรมการมาธิการทำมาตลอดแล้วได้ผล โดยสรุปเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ มีผลกระทบ

5 ทุกระดับตั้งแต่ประชาชน ชุมชน มาถึงระดับชาติ ระดับภูมิภาค ระดับโลก ระดับนานาชาติ

ซึ่งคงจะต้องลำดับความสำคัญให้ชัดเจน

- ๒๕/๑

และมีกลยุทธ์ มาตรการในการที่จะลดการปล่อย กักเก็บ ดูดซับได้ และผู้ที่เกี่ยวข้องที่ถูกต้อง ได้ผลประโยชน์ ผู้ที่กำลังจะทำธุรกิจซึ่งเกี่ยวข้องกับสิ่งเหล่านี้ ถ้าไม่ทำเพื่อความยั่งยืน ไม่ทำเพื่อ

- 5 ธุรกิจสีเขียวจริง ๆ ต้องแก้ไขปรับปรุง รวมถึงการลงทุนทุกขั้นตอน และที่สำคัญ คือ ทำเรื่องนี้ให้ง่าย ให้ประชาชนเข้าใจให้มาก จะได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกระดับเพื่อให้เกิดความยั่งยืนตลอดไป ขอขอบคุณมากครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณมากครับ ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์

ตันติศิรินทร์ มีสมาชิกท่านใดประสงค์จะอภิปรายหรือซักถามอีกหรือไม่

- 10 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีนะครับ ขอเรียนเชิญคณะกรรมการชี้แจงข้อซักถาม

ของท่านสมาชิกครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไช้เกษ (ประธานคณะอนุกรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผมขออนุญาตชี้แจงท่านสมาชิกวุฒิสภาที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะ

- 15 และมีคำถามบางประเด็น โดยเฉพาะท่านแรก ต้องขอบคุณท่านพิศาล มาณวพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา เรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่มาก ตั้งแต่เริ่มตั้งต้นของการพิจารณาศึกษาเราจึงต้องมาสโคป (scope) ว่า เรื่องการบรรลุเป้าหมาย คือ เรากำลังประเมินผลสัมฤทธิ์ของรัฐบาลในการลดก๊าซเรือนกระจก เนื่องจากเราเข้ามาทำหน้าที่ติดตาม เสนอแนะ เร่งรัดการปฏิรูป เราก็อบปีแผนการปฏิรูปด้านการลดก๊าซเรือนกระจกมา และพิจารณาตามประเด็นต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ เรื่องการกำหนดไพออร์ริตี

- 20 (priority) ในแผนได้กำหนด พวกเราวิเคราะห์ภาพรวมกันแล้วว่าตัวที่จะเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญ

ที่สุด คือ พระราชบัญญัติ เพราะว่าการดำเนินการจัดการก๊าซเรือนกระจกต้องทุกภาคส่วน

ศาสตราจารย์เกียรติคุณไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์ ได้กล่าวถึง ทำคนเดียวไม่ได้ เพราะทุกคนปล่อยหมด

คิดตรงไปตรงมา ผมยืนหายใจอยู่ ผมปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์อยู่แล้ว บังเอิญธรรมชาติ

รับได้เพราะไม่มาก แค่ ๓.๙ ตันต่อปี มีข้อมูลว่า ๓.๙ ตันต่อปี ในการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

- 25 ซึ่งไม่มากมายเทียบกับอุตสาหกรรมไม่ได้ สิ่งเรานำไปประเมิน คือ มีการพูดถึงไหมไลน์

ที่พัฒนาเสนอตั้งแต่แรก ต้องยึดตัวนั้นเป็นหลัก ขออนุญาตดูที่เพาเวอร์พอยต์ เวลาของเราช้ากว่า
ต่างประเทศประมาณ ๕ - ๖ ปี เหตุการณ์ที่ช้าคงทราบว่าเป็นเรื่องการมีส่วนร่วม การสร้างความเข้าใจ

5 ความโปร่งใส ความหวาดระแวง เรื่องของอะไรต่าง ๆ มีมาก ไม่มั่นใจว่า ถ้ากำหนดตามเขา

ตามเวลาต่าง ๆ แล้ว จะทำได้เหมือนเขาหรือไม่ แต่จากการที่เราพบทวน ทีมงานของเราภูมิใจว่า
ดูข้อมูลแล้วประเทศอื่นในอาเซียน นอกจากสิงคโปร์ที่พูดถึง ประเทศอื่นจะไม่พูดถึง ยังเฝ้ากัน
ตามปกติ เพราะเทคโนโลยีอะไรต่าง ๆ หรือวิชาการศักยภาพของเขายังไปไม่ถึง เรามีองค์การ
บริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์กรมหาชน) มา ๑๗ ปีแล้ว องค์กรนี้ ต้องขอภัยด้วย

10 ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจเป็นองค์กรมหาชน เขาพร้อมทุกอย่าง เทคโนโลยีอะไรต่าง ๆ แต่การดำเนินการ
ต้องยอมรับว่า เมื่อไปเกี่ยวกับกระทรวง ทบวง กรม มากมาย แทบทุกกระทรวงเกิดปัญหา

การบูรณาการกัน ซึ่งแก้ไขไม่ได้สักทีหนึ่ง เรื่องการบูรณาการระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกัน
อันนี้คือปัญหา ยกตัวอย่าง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตอนนี้มีกองที่เกี่ยวข้องกับโคลเมตเซนจ์
ดูแลเรื่องนาข้าว พยายามโต้ตอบเรื่องข้อมูล การให้ข้อมูลข่าวสารอะไรต่าง ๆ ออกมาในทางบวก

15 เพื่อจะเป็นอย่างนั้น อันนี้เพิ่งเกิดขึ้น โดยที่ อบก. เกิดมา ๑๗ ปีแล้ว และหน่วยงานอื่นยังมีน้อยมาก
ที่จะเริ่มต้นตรงนี้ มาตรการไพรออริตีของเรา มาตอนนี้เซต (set) ไว้ ในแผนการปฏิรูปประเทศ
คือ ต้องออกกฎหมายให้ได้ ถ้าไม่มีกฎหมายทุกคนสะเปะสะปะ ต่างคนต่างทำ ต่างโทษกันว่า

คุณก็เกิด ใครก็เกิด อย่างกรณีนี้ ข้อมูลการศึกษา เราได้ออกมาตรการแล้วว่าพลังงานต้องมา
อันดับ ๑ เพราะ ๖๐ - ๗๐ เปอร์เซนต์ คาร์บอนไดออกไซด์ ก๊าซเรือนกระจกมาจากภาคพลังงาน

20 เพราะฉะนั้น กระทรวงพลังงาน ตอนนี้กระทรวงอุตสาหกรรมต้องเข้ามาจัดการเรื่องนี้ จนกระทั่ง
มีอุตสาหกรรมบางประเภท ผมจำได้ ของเราขนาดใหญ่เป็นรัฐวิสาหกิจ หรือก่อนมาทางของรัฐด้วย

ไปปลุกป่าธรรมชาติให้ประชาชนส่งเสริมการปลูกป่ากันมาก แต่เป็นภาคสมัครใจ ซึ่งอันนี้เป็นสิ่งที่
คนไทยจะสมัครใจหรือไม่ เป็นคำถามอีกเหมือนกัน สมัครใจไม่ได้ผล ต่างคนต่างทำ และใครจะทำ
ก็ได้ ไม่ทำก็ได้ จึงต้องมีมาตรการแรก ต้องออกพระราชบัญญัติ ในปี ๒๕๖๓ ซึ่งเลต (late)

25 มา ๒ ปีแล้ว แต่มีการยกร่างขึ้นมา ถามว่าเวลาการรับฟังความคิดเห็นพระราชบัญญัติ ไปถาม

ภาคอุตสาหกรรม ภาคอุตสาหกรรมบอก อันนี้สทริกต์ (strict) เกินไป อันนี้ไม่ใช่ผม ผมไม่ได้ปล่อย
มากขนาดนี้ ถ้าออกมาตรการอย่างนี้มากกระทบกับผมมาก ผมทำไม่ได้ เป็นการถูกเอาเปรียบ

5 หรือเป็นจำเลยมากเกินไป ต้องมีการปรับแก้ไขมาตรการต่าง ๆ เพราะฉะนั้น กฎหมายต้องยอมรับ

ว่ายาก แต่ต้องทำ เพราะในกฎหมายมีพระราชบัญญัติฉบับแม่ขึ้นมา กระทั่งการมีกองทุน
คณะกรรมการขึ้นมา ต้องมีการประกาศเป็นกฎหมายลูกออกมา ซึ่งประกาศของกฎหมายลูกนั้น

ในแต่ละกระทรวง ทบวง กรม อาจจะต้องประกาศเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องของตนเอง เช่น

พลังงานต้องมีมาตรการประกาศของพลังงานว่า ถ้าคุณเป็นโรงงานอุตสาหกรรมประเภทผลิต

10 กลั่นน้ำมันปิโตรเลียม แคป (cap) หรือตัวที่คุณจะปล่อยได้เท่าไร อันนี้ต้องออกเป็นกฎหมาย

อีกเหมือนกัน การออกมาเกิดความไม่ยุติธรรมหรือไม่ ในภาคของพลังงาน อันนี้เป็นอีกปัญหา

ที่ซ่อนอยู่ ซึ่งค่อนข้างจะยาก แต่อย่างไรเรามีมาตรการ ในแผนการปฏิรูปประเทศเขตไพรออริตี

ไว้แล้วว่า กฎหมายต้องออกปี ๒๕๖๓ ให้ได้เพราะปล่อยสมัครใจมา ๑๗ ปีแล้ว ยังไม่ไปไหน

การเผยแพร่ความรู้ยังไม่ทั่วถึง หลายคนยังไม่เข้าใจต้องมีคนเข้าไปชี้แนะอะไรต่าง ๆ มากมาย

15 ซึ่งอันนี้ต้องอาศัยการบูรณาการ กระทรวงศึกษาธิการ ต้องเข้าไปให้ความรู้ในหลักสูตรการศึกษา

อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งทำค่อนข้างยากอยู่แล้ว แต่ที่ถามว่ามีมาตรการ มีไพรออริตีหรือไม่ ขอนำเรียน

ท่านนายพิศาล มาณวพัฒน์ สมาชิกวุฒิสภา ว่าเรามี แต่อันนี้ในรายละเอียดปลีกย่อยระดับ อบก.

ระดับกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำคนเดียวไม่ได้ เพราะว่าพอปลีกย่อย

ในเทคนิคต่าง ๆ ในเรื่องพลังงาน ในเรื่องขนส่ง ในเรื่องรถยนต์ไฟฟ้าอะไรต่าง ๆ มีปลีกย่อยลงไป

20 ในแต่ละกรม กอง ต้องรับผิดชอบตัวเอง อันนี้ผมไม่มั่นใจ เพราะเราประเมินมาแล้วว่า ใน ๕ ปี

การประเมินตามแผนการปฏิรูปประเทศที่ผ่านมาไม่ประสบความสำเร็จบอกได้ฟันธง

ต่อไปของท่านรณวริทธิ์ ปริยฉัตรตระกูล เรื่องการปลูกป่า ปลูกต้นไม้ เริ่มต้น

ในหลวงรัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง

ทรงส่งเสริมการปลูกป่ามา ปลูกป่าต่อนั้น เราเข้าใจกันทุกคน ในที่นี้ต้องยอมรับและเข้าใจกันว่า

25 เป็นการช่วยความชุ่มชื้น ป้องกันการหลาก การกัดเซาะของน้ำ รักษาหน้าไว้ได้ดิน ยังไม่มีใครพูดถึง

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

เปลื้องฉวี ๒๕/๔

การเก็บกักก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ต้องยอมรับว่าวิทยาการเหล่านี้มีข้อจำกัดในการที่จะเผยแพร่
ในการที่จะถ่ายทอดไปยังส่วนหนึ่ง ๆ ผมยอมรับ ผมเป็นนักวิทยาศาสตร์ เป็นนายกสภาวิชาชีพ

5 วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พอมาจับเรื่องนี้ เราปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์อยู่ตลอด ขยะที่บ้าน
ถ้าแก้ไขปัญหาก็ช่วยลดโลกร้อน ขยะเศษอาหารอย่านำไปทิ้ง พอทิ้งเสร็จหมักและเป็นแก๊สมีเทน
ขึ้นมา แก๊สมีเทนมีความแรงต่อภาวะโลกร้อน ๒๕ เท่าของก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ พอปล่อยแล้ว
ย่อยไม่ได้ เราต้องหาทางอื่นในการกำจัด อย่างนี้เป็นต้น แม้แต่การคัดแยกเศษอาหารออกจากขยะ
ยังไม่ทำ เพราะฉะนั้น อันนี้มีปัญหาตั้งแต่รากหญ้าขึ้นมาจนถึงเรื่องของผู้บริหารประเทศ พูดได้

10 รับประกัน เพราะถ้าท่านไม่ศึกษาเรื่องคาร์บอนฟุตพริ้นต์ (Carbon Footprint) เส้นทาง
การเดินทางคาร์บอนฟุตพริ้นต์ว่าเดินทางอย่างไร ในตัวท่านมีคาร์บอนอยู่ที่เปอร์เซ็นต์ ทุกวันท่านปล่อย
เท่าไร ไปมาเรามีช่วงปล่อย แต่บังเอิญที่ว่าไม่มากพอเรามีการสมดุลของก๊าซเรือนกระจกคอยเก็บกัก
ควบคุมไว้ ทีนี้พออุตสาหกรรมมา เราวางแผนชัดเจนว่า อุตสาหกรรมภาคพลังงาน พลังงานคืออะไร
โรงไฟฟ้าต้องมาเกี่ยวข้องกับคนว่าใช้ไฟฟ้ามากเกินไป ช่วยลดก๊าซเรือนกระจกได้หรือไม่ ใช้ไฟฟ้า

15 น้อยลง

- ๒๖/๑

การไฟฟ้าจะส่งปีโตรเลียมเข้ามา ส่งถ่านหินเข้ามาเพื่อการเผา เพื่อผลิตพลังงานไฟฟ้าจะได้
น้อยลงไป ลดก๊าซเรือนกระจกแล้ว ทำได้หรือไม่ อันนี้มองอย่างเดียวว่า ค่าไฟฟ้าแพงไป

- 5 ช่วยกันลด ไปคำนึงถึงปัญหาค่าไฟฟ้าที่เพิ่มสูงขึ้น องค์กรต้องมากำจัดมลพิษจากการ
ที่เผาถ่านหินเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า อันนี้ขอนำเรียนว่าเราไม่ได้ปรักปรำ แต่บังเอิญ
มีข้อมูลทางนักวิทยาศาสตร์บอกว่า เกษตรกรรมถึงแม้จะไม่มาก จะอยู่อันดับ ๓ อันดับ ๔
ของประเทศหรือของโลก แต่ต้องหันมาสนใจพิจารณาแล้ว เดิมเราไม่เคยคิดว่า ขยะเป็นปัญหา
ตอนนี้คุณเอาขยะฝังกลบ เมื่อสมัยก่อนครูบาอาจารย์สอนขยะต้องฝังกลบแบบถูกวิธี แต่สุดท้าย
- 10 ตอนนี้จะต้องเลิกการเผาฝังกลบขยะ เพราะอะไร เพราะเกิดก๊าซมีเทน และเราจะไปกำจัดขยะ
ด้วยวิธีไหน นำไปเผาก็เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เหมือนกัน เผาวิธีไหน ทำการเผาไพโรไลซิส
(Pyrolysis) หรือการเผาไหม้แบบสมบูรณ์ (Mass burn) เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เหมือนกัน
ต้องไปดูรายละเอียด ต้องหากัน ตรงนี้ต้องยอมรับว่าเรายังขาดแคลนบุคลากร ขาดแคลนเครื่องมือ
ในการตรวจวัด เรื่องของการคืนผืนน้ำ คืนผืนป่า เป็นหลักการที่พูดมานานแล้ว ช่วยได้ตอนนั้น
- 15 กลายเป็นช่วยได้ทางอ้อมที่เราไม่คิดถึง แต่ปัจจุบันกลายเป็นว่าได้ประโยชน์ขึ้นมา ป่ามีความสำคัญ
มากกว่าในอดีตที่เราเข้าใจ เราต้องพยายามปลูกป่ากันมากขึ้น มาตรการการลดการเผาของ
การเกษตร การเผาเกิดการสันดาปเมื่อไร หลักวิทยาศาสตร์บอกสันดาปเมื่อไร เกิดก๊าซ
คาร์บอนไดออกไซด์เมื่อนั้น และเผาเสร็จแล้วไม่ได้เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อย่างเดียว
เกิดพีเอ็ม ๒.๕ (PM 2.5) ขึ้นมาอีก แต่ว่าคนละอย่างกัน เรามองก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์
- 20 เกิดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์อยู่แล้ว หลักการสันดาปคาร์บอนไดออกไซด์ + ออกซิเจน ออกมา
เป็นซีโอทู (CO₂) ซัดเจน + น้ำ ซีโอทู คือ ก๊าซเรือนกระจก ทำอย่างไรจะเกิดลดการสันดาป
ได้มากที่สุด ภาคการเกษตร ถ้าคุณลดการเผาได้ ได้ ๒ เด้ง เด้งที่ ๑ พีเอ็ม ๒.๕ ลด เด้งที่ ๒
ก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ลด แต่ว่าพื้นที่การเกษตรต้องยอมรับว่า ป่าอ้อย ยางพารา สวนทุเรียน
เงาะ มังคุด ลองกอง ตอนนี้องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก (องค์กรมหาชน)
- 25 เตรียมข้อมูลไว้แล้ว ถ้าคุณปลูกมาก ๑๐๐ ไร่ขึ้นไป บอกได้ว่า เต็มชายคาร์บอนเครดิตได้

ขายผลไม่อย่างเดียวยังได้กำไรจากการขายคาร์บอนเครดิตอีก ออก. เตรียมพร้อมไว้แล้ว นี่คือ
ใช้ข้อมูลทางวิทยาศาสตร์ มีการวิจัยต้นไม้นี้แต่ละชนิดลดก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ไม่เท่ากัน

5. ทูเรียนอาจจะดีกว่ามังคุดหรือมังคุดอาจจะดีกว่าลองกอง ยางพารามี ๒ ล้านกว่าไร่ในประเทศ
นำตรงนั้นมาลดก๊าซเรือนกระจก แต่ที่ผ่านมาในอดีตไม่มีการพูดถึง เริ่มมาสนใจและเริ่มทำการวิจัย
ออก. มีหน้าที่กำหนดมาตรฐานทั้งหมด ถ้าหากกำหนดได้ชัดเจนได้ทั่วถึงหรือไม่ ยัง เรามีสิ่งใหม่ ๆ
เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา เพราะฉะนั้น ต้องมีการไดนามิก (dynamic) ตามกันไป ทันทีทันไม่รู้อะไร
แต่ถามว่าที่ล่าช้าเพราะอะไร ที่เราล่าช้ากว่าเขา เพราะว่า เป็นเรื่องใหม่สำหรับประเทศไทย

10. โดยเฉพาะถ้าประชาชนไม่มีส่วนร่วม เชื้อเอื้อ เกษตรกรไม่มีส่วนร่วม นักอุตสาหกรรมไม่มีส่วนร่วม
แม้ประชาชนคนธรรมดาทุกชั้นวรรณะไม่มีส่วนร่วม การลดก๊าซเรือนกระจกไม่สัมฤทธิ์ผล
ตามที่วางไว้ว่าปีนั้นคาร์บอนนิวทรัล ปี ๒๐๕๐ คาร์บอนนิวทรัลเป็นศูนย์ ดูดกลับกับเกิดเท่ากัน
คงจะไม่สำเร็จผมมองดูแล้ว กฎหมายเรายังออกไม่ได้ ๒๕๖๓ ผ่านมาแล้วกฎหมาย
จะออกเมื่อไร ถ้าไม่มีกฎหมาย ไม่มีที่สิ้นสุด การฟ้องร้องต่าง ๆ จะเกิดขึ้น ของจริง

15. ของปลอมจะมากมาย เราต้องใช้กฎหมาย แต่ว่าการบังคับใช้กฎหมายต้องตามมาอีกว่า เราบังคับ
ใช้กฎหมายได้หรือไม่ ผมขอแนะนำเรียนทั้ง ๒ - ๓ ท่านประมาณนี้ ถ้าถามว่าสัมฤทธิ์ผลตามแผนการปฏิรูป
ประเทศวางไว้หรือไม่ ในรายงานฉบับนี้บอกเลยว่า ไม่สัมฤทธิ์ผลในภาพรวมครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอขอบคุณท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญส่ง ไข่เกษ
มีสมาชิกวุฒิสภาท่านใดยังติดใจในประเด็นที่คณะกรรมการมาธิการตอบชี้แจงอีกหรือไม่

20. (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มีแล้ว ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่า
ที่ประชุมได้พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการมาธิการเสร็จเรียบร้อยแล้ว
โดยที่คณะกรรมการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการและได้บันทึกไว้

๑๐๒

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ไสรยา ๒๖/๓

ในรายงานด้วย หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการจัดการจะได้ดำเนินการ
ส่งไปยังคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป มีสมาชิกวุฒิสภาท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็น

5 เป็นอย่างอื่นหรือไม่

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ถ้อยคำที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของ

คณะกรรมการจัดการ ขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจง จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๓

๔.๔ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาทางด้านเทคนิคและ

10 ความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของการนำไฮโดรเจนมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรม
และภาคขนส่งของประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการการพลังงานพิจารณาเสร็จแล้ว

15

20

25

30

๑๐๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ไสรยา ๒๖/๔

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่ครับ
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

5 ประธานวุฒิสภา : ด้วยคณะกรรมการการพลังงาน วุฒิสภา ได้มีหนังสือ
ขออนุญาตให้บุคคลภายนอก ซึ่งเป็นอนุกรรมการและที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการพิจารณา
ศึกษา ติดตามและเสนอแนะด้านเชื้อเพลิงธรรมชาติ และคณะทำงานพิจารณาศึกษาทางด้านเทคนิค
และความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของการนำไฮโดรเจนมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรม
และภาคขนส่งของประเทศไทย เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้

10 ดังนี้

๑. นายรัตนพัฒน์ ปวีเศษกุลเดช อนุกรรมการและคณะทำงาน
๒. นายเอกชัย คงสวัสดิ์ อนุกรรมการและคณะทำงาน
๓. ศาสตราจารย์จรงจิตร์ หิริญฺลาภ อนุกรรมการและที่ปรึกษา
คณะทำงาน

15 ๔. นายสุรวุฒิ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
และคณะทำงาน

๕. นายปิยบุตร จารุเพ็ญ คณะทำงาน

นอกจากนี้ คณะกรรมการได้ขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint)
ประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมอนุญาตตามข้อบังคับ

20 ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ครับ เชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ครับ
(ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าท่านประธานคณะกรรมการและผู้แทนพร้อมแล้ว
เชิญท่านแถลงต่อที่ประชุมวุฒิสภาครับ

(ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

25

30

พลโท อำพน ชูประทุม (รองประธานคณะกรรมการฯ คนที่สาม) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลโท อำพน ชูประทุม ในฐานะประธานคณะอนุกรรมการ

- 5 พิจารณาศึกษา ติดตามและเสนอแนะด้านเชื้อเพลิงธรรมชาติ ในคณะกรรมการพลังงาน
วุฒิสภา ขอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาทางด้านเทคนิคและความเป็นไปได้
ทางเศรษฐศาสตร์ของการนำไฮโดรเจนมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมและภาคขนส่ง
ของประเทศไทย ของคณะกรรมการพลังงาน วุฒิสภา ดังนี้

- 10 สืบเนื่องจาก ผลการศึกษา เรื่อง การนำเชื้อเพลิงไฮโดรเจนมาเป็นพลังงาน
ทางเลือกเพื่อการพาณิชย์สำหรับภาคขนส่ง ภาคการผลิตไฟฟ้า ภาคอุตสาหกรรม
และภาคการเกษตร ของคณะกรรมการพลังงาน วุฒิสภา ซึ่งได้รายงานต่อวุฒิสภา
เมื่อเดือนสิงหาคม ๒๕๖๖ แล้วมีข้อเสนอแนะให้รัฐควรถูกกำหนดให้ไฮโดรเจนเป็นรูปแบบหนึ่ง
ของพลังงานที่จะนำมาใช้เป็นประโยชน์โดยเร่งด่วน เพื่อให้มีการศึกษาวิจัยและการประชาสัมพันธ์
รวมทั้งการกำหนดมาตรฐานและความปลอดภัยให้สอดคล้องกับรูปแบบสากล ตลอดจนเสนอ

- 15 แนะนำแนวทางในการจัดทำแผนการบริหารจัดการแนวทางการส่งเสริมสนับสนุน เพื่อให้เกิด
ความร่วมมือทั้งภาครัฐและภาคส่วนต่าง ๆ โดยข้อเสนอแนะที่สำคัญประการหนึ่ง คือ ความจำเป็น
ในการศึกษารายละเอียดในเชิงเศรษฐกิจและเทคโนโลยีควบคู่กับการพัฒนาต้นทุนการผลิต
การขนส่ง ห่วงโซ่มูลค่าเพื่อสามารถกำหนดโรดแมป (Road Map) และแนวทางพัฒนาที่เหมาะสม
กับบริบททางเศรษฐกิจของประเทศไทย คณะกรรมการพลังงาน วุฒิสภา ได้ตระหนักถึง

- 20 ความจำเป็นและความเร่งด่วนการพัฒนาเศรษฐกิจไฮโดรเจน ประกอบกับได้เล็งเห็นถึงความจำเป็น
ที่จะต้องสร้างความร่วมมือของภาคส่วนต่าง ๆ ในการแก้ปัญหาอย่างรอบคอบทุกมิติให้เกิด
ความยั่งยืนและเหมาะสม จึงได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการศึกษาเรื่องนี้ต่อไป ดำเนินการ
พิจารณาศึกษาและรวบรวมข้อคิดเห็นโดยการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ
ในด้านเทคโนโลยีพลังงานไฮโดรเจนทั้งในประเทศและต่างประเทศ -----

ตลอดจนมาตรการในการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาไปสู่การใช้งานอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเป็น
 แนวทางเสนอรัฐบาลนำไปประกอบการพิจารณาการพัฒนาในระดับนโยบาย ขับเคลื่อน

5 การดำเนินงานตามแนวนโยบายของแผนพลังงานชาติให้บรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอน

ปี ค.ศ. ๒๐๕๐ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ ปี ค.ศ. ๒๐๖๕ โดยมีข้อเสนอแนะ ๓ ด้าน

และได้นำเสนอต่อคณะกรรมการพลังงาน วุฒิสภา เพื่อพิจารณา โดยคณะกรรมการ

ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบกับข้อเสนอของคณะอนุกรรมการแล้ว ในโอกาสนี้ขอให้

นายเอกชัย คงสวัสดิ์ อนุกรรมการ เป็นผู้นำเสนอการรายงานต่อที่ประชุมวุฒิสภาต่อไป

10 ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านเอกชัย คงสวัสดิ์ แกลงต่อที่ประชุมครับ

นายเอกชัย คงสวัสดิ์ (อนุกรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่

เคารพ กระผม นายเอกชัย คงสวัสดิ์ ขออนุญาตนำเสนอผลการศึกษาด้านเทคนิคและความเป็น

ไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของการนำไฮโดรเจนมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมและภาคขนส่ง

ของประเทศไทยจากการศึกษาเรื่องไฮโดรเจนสืบเนื่องมา

15 สืบเนื่องจากยุทธศาสตร์ระยะยาวในการพัฒนาการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่ำ

ของประเทศไทย เพื่อให้ถึงเป้าหมายการเป็นคาร์บอนนิวทรัลลิตี (Carbon Neutrality) ภายใน

ปี ๒๕๕๐ และเน็ตซีโรอีมิสชัน (Net Zero Emission) ภายในปี ค.ศ. ๒๐๖๕ ตามประกาศ

การมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด โดยประเทศไทยเสนอฉบับปรับปรุง ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒

พฤศจิกายน ๒๕๖๕ โดยสาระสำคัญในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกร้อยละ ๓๐ - ๔๐

20 ในการที่ประเทศไทยสามารถบรรลุจุดประสงค์นี้ได้ จำเป็นต้องมีการหาเชื้อเพลิงที่เป็น

คาร์บอนต่ำหรือพลังงานทดแทนที่ไม่ใช่เชื้อเพลิงมาใช้ร่วมด้วย ทั้งนี้ พิจารณาแล้วว่าไฮโดรเจน

เป็นหนึ่งในเชื้อเพลิงทางเลือกที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายของการลดก๊าซเรือนกระจกได้ ทั้งนี้

หากปราศจากเชื้อเพลิงไฮโดรเจนแล้วจะทำให้การบรรลุเป้าหมายเป็นไปได้ยาก หรืออาจจะ

เป็นไปได้ไม่ได้ จากข้อมูลของประเทศไทยปี ค.ศ. ๒๐๒๒ รายงานการปล่อยก๊าซเรือนกระจกทั้งหมด

25 มีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอยู่ที่ ๒๔๘ ล้านตัน คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า โดยแบ่งเป็น

๑๐๖

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วलयักรณ ๒๗/๒

ภาคการผลิตพลังงานไฟฟ้า ๘๘ ล้านตัน ภาคอุตสาหกรรม ๖๖ ล้านตัน ภาคการขนส่ง ๘๐ ล้านตัน และภาคครัวเรือนทั่วไป ๑๔ ล้านตัน ทั้งนี้ การประกาศเป้าหมายในการมุ่งสู่เน็ตซีโร (Net Zero)

5 ในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกอีมีสชั่น (Emission) ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ ประกาศไปแล้วว่าจะลด

ประมาณร้อยละ ๓๐ - ๔๐ จากปีเบส (Business As Usual : BAU) ตามแผนกลุ่มพลังงาน

และขนส่งอุตสาหกรรมของเสียและการเกษตร โดยปี ค.ศ. ๒๐๕๐ การเป็นคาร์บอนนิวทรัลลิตี

มีเป้าหมายลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ๑๒๐ ตัน จากภาคพลังงาน

และขนส่งภาคอุตสาหกรรม ภาคการกำจัดของเสียและเกษตรกรรม โดยกิจกรรมหลักที่ปรากฏ

10 อยู่ในแผนและจัดการศึกษา หนึ่งในนั้น คือ การใช้พลังงานไฮโดรเจน การใช้การกักเก็บ

คาร์บอนซีซีเอส (Carbon Capture and Storage : CCS) ซีซียู (Critical Care Unit : CCU)

และไบโอเอ็นเนอร์จี (Bio-energy) ซีซีเอส รวมถึงการใช้ยานยนต์ไฟฟ้าชนิดต่างๆ และลดการใช้

สันดาปภายในที่ใช้น้ำมัน ทั้งนี้ ในการใช้พลังงานไฮโดรเจนในภาคพลังงานและขนส่ง รวมทั้ง

อุตสาหกรรมเป็นหนึ่งในแนวทางปฏิบัติที่ต้องเกิดขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการลดก๊าซเรือนกระจก

15 ของประเทศไทยให้ได้ความเป็นกลางทางคาร์บอนปี ค.ศ. ๒๐๕๐ ในขณะนี้เป้าหมายการพัฒนา

เศรษฐกิจไฮโดรเจนมีการพูดคุยถึง

๑. ในการเริ่มใช้ไฮโดรเจนเชิงพาณิชย์ในภาคพลังงานตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๓๐

จากนั้นเพิ่มการใช้ไฮโดรเจน เพื่อก้าวสู่ความเป็นกลางทางคาร์บอน ค.ศ. ๒๐๕๐ และสุดท้าย

ในการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ปี ค.ศ. ๒๐๖๕ ถ้าดูจากข้อมูลที่มี ปี ค.ศ. ๒๐๒๐

20 มีการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกเป็น ๒๕๗ ล้านตัน คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า

โดยปี ค.ศ. ๒๐๕๐ เป้าหมาย คือ การปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก โดยคิดเป็นคาร์บอนไดออกไซด์

เทียบเท่า ๑๓๘.๔ ล้านตัน จำเป็นจะต้องลดก๊าซเรือนกระจกประมาณ ๑๒๐ ล้านตัน

คาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า จากการศึกษาพบว่า มีความต้องการและความสามารถในการที่จะนำ

ไฮโดรเจนมาใช้ โดยคิดเป็นสัดส่วน ๑๔ เปอร์เซ็นต์ หรือคิดเป็นจำนวนของคาร์บอนไดออกไซด์

25 เทียบเท่า ๑๖.๓ ล้านตัน เป็นอย่างน้อย ซึ่งในสัดส่วนที่สามารถนำมาใช้กับภาคไฟฟ้าการผลิต

พลังงาน ภาคการขนส่งโมบิลิตี (mobility) และอุตสาหกรรมต่าง ๆ

๑๐๗

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วลัษณ์ ๒๗/๓

ปัจจุบันต้นทุนในการผลิตไฮโดรเจน รวมถึงการปลดปล่อยคาร์บอนไดออกไซด์ของการผลิตไฮโดรเจน ถ้าดูการเปรียบเทียบการผลิตไฮโดรเจนสีเขียว ซึ่งเป็นการผลิตไฮโดรเจน

5 จากพลังงานทดแทน ในปริมาณ ๑ กิโลกรัมของไฮโดรเจน จำเป็นต้องใช้กำลังไฟฟ้าเข้าทั้งหมด

๓๙ หน่วย ต่อการผลิตไฮโดรเจน ๑ กิโลกรัม ถ้าคิดตามต้นทุนการไฟฟ้าเป็นมูลค่า ๑๐๐ บาท

ต่อ ๑ กิโลกรัมไฮโดรเจน ในจำนวน ๑ กิโลกรัมไฮโดรเจน ถ้าเทียบค่าความร้อนที่ได้ ถ้าใช้

น้ำมันเชื้อเพลิงจะต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิงในปริมาณ ๓.๘ ลิตร เทียบจากค่าน้ำมันดีเซลที่ ๓๕ บาท

ต่อลิตร จะได้ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง ๑๓๓ บาท จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนการผลิตของไฮโดรเจน

10 จะมีแนวโน้มลดต่ำลงเรื่อย ๆ ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ และลดลงเรื่อย ๆ จนถึงปี ค.ศ. ๒๐๕๐ โดยคาดว่า

ต้นทุนในปัจจุบันของการผลิตไฮโดรเจนสีเทาอยู่ที่ ๒ เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม ในการผลิตไฮโดรเจน

สีฟ้า ซึ่งเป็นการผลิตไฮโดรเจนจากก๊าซปิโตรเลียม ร่วมกับกระบวนการกักเก็บคาร์บอน ต้นทุนอยู่ที่

๔ - ๕ เหรียญสหรัฐต่อกิโลกรัม ส่วนไฮโดรเจนสีเขียวซึ่งเป็นการผลิตไฮโดรเจนจากพลังงานทดแทน

และตั้งต้นจากการผลิตน้ำ ใช้น้ำในการผลิตไฮโดรเจนจะมีต้นทุนอยู่ที่ประมาณ ๕ เหรียญสหรัฐ

15 ต่อกิโลกรัม ถ้าพิจารณาไฮโดรเจนสีเขียวจะพบว่า มีการปลดปล่อยคาร์บอนต่อกิโลกรัมของ

ไฮโดรเจนเพียง ๐.๔ - ๑.๔ กิโลกรัม ต่อคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ซึ่งเป็นข้อมูลที่ทำให้เห็นว่า

การใช้ไฮโดรเจนจะมีส่วนสำคัญในการช่วยลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจก ทั้งนี้ สถานการณ์

ปัจจุบันจากการใช้ประโยชน์จากไฮโดรเจนยังไม่มีกฎหมายและระเบียบที่บังคับใช้กับไฮโดรเจน

ในรูปแบบเชื้อเพลิงโดยตรง โดยขณะนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเริ่มมีการวางแผนและเตรียมการ

20 ที่จะปรับเปลี่ยนกฎหมาย เพื่อให้ระบุเรื่องการใช้พลังงานไฮโดรเจนเป็นเชื้อเพลิง

๒. สามารถนำไฮโดรเจนมาใช้ในรูปแบบการกักเก็บพลังงานจากพลังงานไฟฟ้า

ที่เหลือใช้ โดยนำพลังงานไฟฟ้าที่เหลือใช้หรือไม่ได้ใช้ในภาคกลางวันนำมาผลิตไฮโดรเจน

และสุดท้ายนำกลับมาผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้าผ่านเซลล์เชื้อเพลิงได้ในเวลาที่ต้องการ

25

30

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

๓. ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับเซลล์เชื้อเพลิงหรือฟิวเซลล์ (Fuel cells) สำหรับรถบรรทุกไฟฟ้าเซลล์เชื้อเพลิงรถไฟ ในขณะที่เดียวกันการใช้ไฮโดรเจนเพื่อมาผลิตไฟฟ้าสำหรับ
- 5 เซลล์เชื้อเพลิงจะช่วยลดผลกระทบจากขยะอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดจากแบตเตอรี่ในอนาคต รวมถึงการนำไฮโดรเจนมาผลิตเป็นสารอื่น ๆ เช่น กรีนแอมโมเนีย (green ammonia) หรือเมทานอล

๔. สำหรับกักเก็บคาร์บอนสถานการณ์ในประเทศไทย ปัจจุบันเริ่มมีการพัฒนาการจัดเก็บคาร์บอน หรือว่าซีซีเอส เพื่อรองรับการเปลี่ยนผ่านพลังงาน โดยการดักจับ

- 10 คาร์บอนไดออกไซด์ที่ปล่อยจากกิจกรรมต่าง ๆ ของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งคาดว่าในประเทศไทยมีความสามารถที่จะสร้างศักยภาพได้ถึงปีละ ๔๐ ล้านตันต่อปี ซึ่งจะสามารถช่วยให้การจัดเก็บคาร์บอนไดออกไซด์ได้จากอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยในขณะนี้เริ่มพัฒนาโดย บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (ปตท.สผ.) การกักเก็บคาร์บอนหรือซีซีเอสจะเป็นกระบวนการร่วมในการผลิตไฮโดรเจนสีฟ้า

15

จากการศึกษา ผลการศึกษาชี้ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาไฮโดรเจน
แบ่งเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

5 ด้านนโยบาย

๑. การกำหนดนโยบายเกี่ยวกับพลังงานไฮโดรเจนแห่งชาติให้ชัดเจน
และเป็นวาระแห่งชาติ

๑.๑ ควรมีการจัดทำยุทธศาสตร์ระดับชาติด้านไฮโดรเจน

๑.๒ การจัดทำนโยบายส่งเสริมการใช้ไฮโดรเจน

10 ๑.๓ ในระยะแรก

ควรกำหนดนโยบายสนับสนุนการผลิตไฮโดรเจนจากทรัพยากรในประเทศ
ควบคู่ไปกับการพัฒนาการผลิตไฮโดรเจนสีฟ้า ซึ่งใช้วัตถุดิบจากก๊าซธรรมชาติที่ผลิตจากอ่าวไทย
ควบคู่กับการพัฒนาการกักเก็บคาร์บอน หรือซีซีเอส หรือรองรับการผลิต รวมถึงพัฒนาการผลิต
ไฮโดรเจนสีเขียวเพื่อรองรับการใช้งานในอนาคต ซึ่งคาดว่าต้นทุนการผลิตไฮโดรเจนสีเขียว
ของประเทศไทยสามารถลดต่ำลงได้จากปริมาณพลังงานทดแทนที่เพิ่มขึ้นและราคาลดต่ำลง
รวมถึงประสิทธิภาพในการผลิตไฮโดรเจนสีเขียวมีการเพิ่มประสิทธิภาพมากขึ้น
ตามเทคโนโลยีที่พัฒนาไป

๑.๔ เตรียมความพร้อมด้านกฎหมาย มาตรฐาน และข้อกำหนดต่าง ๆ
เพื่อรองรับกิจกรรมการผลิต การจัดหา และการใช้งานไฮโดรเจน ตลอดห่วงโซ่คุณค่าของเศรษฐกิจ

20 ไฮโดรเจน

๒. ด้านกลยุทธ์การพัฒนาเศรษฐกิจไฮโดรเจน

๒.๑ จัดแผนพัฒนาศักยภาพบุคลากร เพื่อสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้
และกำลังคนในการผลิตไฮโดรเจนประเทศไทยและเตรียมความพร้อม

๒.๒ สนับสนุนการพัฒนาเทคโนโลยี และการผลิตไฮโดรเจนสีเขียวยที่ผลิต

25 ผ่านกระบวนการอิเล็กโทรลิซิส (Electrolysis) และใช้พลังงานหมุนเวียน

๒.๓ ดำเนินการศึกษาวิจัยถึงความคุ้มค่าเชิงเศรษฐศาสตร์อย่างละเอียด และมาตรการสนับสนุนโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทั้งในภาคนโยบาย

5 และฝ่ายปฏิบัติ

๒.๔ ควรอนุญาตให้มีการนำไฮโดรเจนไปผสมเข้ากับก๊าซธรรมชาติ เพื่อใช้ในระบบท่อก๊าซธรรมชาติสำหรับโรงไฟฟ้าเชื้อเพลิงก๊าซธรรมชาติที่มีอยู่แล้ว

๒.๕ ประสานความร่วมมือเพื่อส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีจากต่างประเทศ สอดคล้องกับการยกระดับการมีส่วนร่วมที่ประเทศกำหนด เอนดีซี (National Determined

10 Contributions : NDC) ของประเทศ

๓. ด้านโครงการกับมาตรการสนับสนุน

๓.๑ ควรเร่งรัดดำเนินงานในโครงการนำร่องใช้ไฮโดรเจนเป็นเอ็นเนอร์จีสตอเรจ (Energy Storage) ควบคู่กับเทคโนโลยีฟิวเซลล์ในการใช้งานภาคอุตสาหกรรมและภาคขนส่ง

๓.๒ ควรพิจารณาให้ใช้ระบบโครงสร้างท่อขนส่งก๊าซที่มีอยู่ เพื่อการขนส่ง ไฮโดรเจนที่ผลิตจากพลังงานหมุนเวียน และเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานใหม่

๓.๓ สร้างรูปแบบกลไกทางการเงินเพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการผลิต และใช้ไฮโดรเจน เช่น มาตรการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ ยกเว้นการเก็บภาษีเงินได้นิติบุคคล ยกเว้น ค่าบริการโครงข่ายไฟฟ้า (pipeline) ในการขนส่งก๊าซไฮโดรเจน

๓.๔ จัดศึกษาการใช้เชื้อเพลิงไฮโดรเจนกับการขนส่งทางราง

๓.๕ พิจารณาโครงการใช้รถขนส่งเซลล์เชื้อเพลิงในภาคขนส่ง และขนส่ง มวลชน โดยเฉพาะรถขนส่งที่วิ่งประจำทาง

๓.๖ รับรองแหล่งที่มาและวิธีการผลิตไฮโดรเจน

๓.๗ จัดตั้งหน่วยงานหรือมอบหมายให้มีหน่วยงานทำหน้าที่ดำเนินการ และสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจไฮโดรเจนอย่างครบวงจร

25

๑๑๑

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นิจกานต์ ๒๘/๓

ทั้งหมดนี้ คือ ข้อเสนอแนะและผลการศึกษาจากการศึกษา เรื่อง การศึกษา
ทางด้านเทคนิคและความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์และการนำไฮโดรเจนมาใช้เป็นเชื้อเพลิง

5 ในภาคอุตสาหกรรม และภาคขนส่งของประเทศไทย ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณท่านเอกชัย คงสวัสดิ์ มีอนุกรรมการท่านใด
จะชี้แจงเพิ่มเติมหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ถ้าไม่มี มีสมาชิกวุฒิสภาท่านใดประสงค์จะอภิปราย
10 กรุณายกมือแสดงตน ขณะนี้กำลังพิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง การศึกษาทางด้าน
เทคนิคและความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของการนำไฮโดรเจนมาใช้เป็นเชื้อเพลิง
ในภาคอุตสาหกรรมและภาคขนส่งของประเทศไทย ตอนนี้มีท่านจเด็จ อินสว่าง มีท่านใด
อีกหรือไม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

15 ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านจเด็จ อินสว่าง ครับ

นายจเด็จ อินสว่าง : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายจเด็จ อินสว่าง สมาชิกวุฒิสภา ผมมีข้อสังเกตในรายงานไม่มาก เพราะว่ารายงาน
เรื่อง การศึกษาทางด้านเทคนิคและความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของการนำไฮโดรเจนมาใช้เป็น
เชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมและภาคขนส่งของประเทศไทย ผมดูแล้วค่อนข้างสมบูรณ์ แต่ว่า

20 สิ่งที่ยังอยากจะขอความรู้เพิ่มเติม คือ พลังงานไฮโดรเจน ผมไม่อยากจะคำพูดว่า “จะเป็นพลังงาน
ทางเลือกสุดท้ายของโลก” เพราะว่าต่อไปวิวัฒนาการด้านวิทยาการและวิทยาศาสตร์คงก้าวหน้า
ไปเรื่อย ๆ แต่ ณ เวลานี้จนทศวรรษข้างหน้าจะเป็นทางเลือกที่สำคัญที่สุดและค่อนข้างสุดท้าย
ของทศวรรษนี้ คือ พลังงานไฮโดรเจน ในรายงานบทสรุปของผู้บริหารกล่าวว่า สามารถเริ่มมีการใช้
ไฮโดรเจนเชิงพาณิชย์ในภาคพลังงานได้ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๒๐๓๐ อีก ๕ - ๖ ปีเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้น

25 สิ่งที่เราใช้พลังงานทางเลือกในขณะนี้หรือจะลงทุนอะไร ผมคิดว่าน่าสนใจที่จะนำมาเปรียบเทียบ

๑๑๒

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นิจกานต์ ๒๘/๔

อย่างไรก็ตาม ผมเรียนไปยังท่านกรรมาธิการและอนุกรรมาธิการที่รับผิดชอบว่า ผมเปิดดูแล้ว
ไม่มีรายงานเรื่องการเตือนความสุ่มเสี่ยงที่อาจเกิดอันตรายต่อภาคประชาชนและภาคสาธารณะ

- 5 ไม่มี หรือว่าผมยังเปิดไม่เจอ ผมอยากขอความรู้ในเรื่องเหล่านี้ว่า ท่านได้ศึกษาไปถึงความสุ่มเสี่ยง
ที่อาจเกิดอันตรายต่อการใช้พลังงานไฮโดรเจนกับภาคประชาชน ภาคเอกชน และภาคสาธารณะ
หรือไม่ ผมว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องควบคู่กันไป แน่แน่นอนว่าเรื่องอะไรที่เป็นประโยชน์มาก
จะมีอันตรายมากเช่นเดียวกัน การแยกน้ำ การแยกไฮโดรเจนออกจากน้ำ ต้องใช้พลังงานความร้อน
ซึ่งจะบอกว่าไม่มีความสุ่มเสี่ยงเรื่องอันตราย คงเป็นไปได้ไม่ได้ ส่วนเรื่องการปล่อยก๊าซเรือนกระจก
- 10 การกักเก็บคาร์บอน ดักเก็บคาร์บอน ผมเชื่อว่าเป็นไปได้ตามที่เสนอรายงาน ขออนุญาตตั้งข้อสังเกต
และขอถามท่านประธานตามที่กราบเรียนไปแล้ว ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา: ขอขอบคุณท่านจเด็จ อินสว่าง กรรมาธิการช่วยชี้แจง
ในประเด็นที่ท่านสมาชิกถามครับ

- 15 พลโท อำพน ชูประทุม (รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ ผมขออนุญาตมอบให้ท่านปิยบุตร จารุเพ็ญ เป็นผู้ชี้แจงครับ
ประธานวุฒิสภา : ท่านปิยบุตร จารุเพ็ญ เชิญชี้แจงครับ

- นายปิยบุตร จารุเพ็ญ (อนุกรรมาธิการและคณะทำงาน) : กราบเรียนท่าน
ประธานวุฒิสภาที่เคารพกระผม นายปิยบุตร จารุเพ็ญ คณะทำงานพิจารณาศึกษาทางด้านเทคนิค
และความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของการนำไฮโดรเจนมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรม
- 20 และภาคขนส่งของประเทศไทย ในคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษา ติดตามและเสนอแนะ
ด้านเชื้อเพลิงธรรมชาติ ขออนุญาตกราบเรียน เรื่อง การศึกษาเรื่องความปลอดภัย ต้องเรียนว่า
การศึกษาเรื่องความปลอดภัยไฮโดรเจนมี ๒ ส่วน

- ส่วนแรก วันนี้ไฮโดรเจนในภาคอุตสาหกรรมได้ถูกนำมาใช้ในหลายภาคส่วน
ในเมืองไทยเป็นเวลาเกือบ ๔๐ ปี ไม่ว่าจะป็นในโรงกลั่นน้ำมัน ไม่ว่าจะป็นในอุตสาหกรรมต่าง ๆ
- 25 โดยมีการขนส่งไฮโดรเจนทั้งในรูปแบบทางท่อในนิคมอุตสาหกรรมและทางรถ เช่น รถลาก

๑๑๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นิจกานต์ ๒๘/๕

เหมือนกับที่เราเห็นรถก๊าซธรรมชาติหรือเอ็นจีวี (Natural Gas for Vehicles : NGV) โดยไฮโดรเจน
วันนี้ถูกใช้กฎหมายการขนส่งที่เรียกว่าวัตถุอันตราย เพราะฉะนั้น ต้องเรียนท่านประธานวุฒิสภาว่า

- 5 ความคุ้นเคย หรือความระแวงระวัง หรือการพิจารณาเรื่องความปลอดภัยที่ใช้ในภาคอุตสาหกรรม
และการขนส่งทำมาพอสมควร

10

- ๒๙/๑

๑๑๔

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สภา ๒๙/๑

ในอนาคตที่จะไปถึงการนำไฮโดรเจนมาใช้ในเรื่องภาคพลังงานอื่น ๆ ได้มีการศึกษาทั้งภาคเอกชนและภาครัฐได้ทำตรงนี้ออกมาก่อนข้างจะเสร็จสมบูรณ์ และสามารถนำมาเผยแพร่ให้กับ

- 5 ท่านประธานและทุกท่านได้ทราบ ต้องขอขอบคุณข้อกังวลตรงนี้ เพราะเราได้ทำตรงนี้มาพอสมควรแล้วตั้งแต่ในอดีตที่เคยใช้ในภาคอุตสาหกรรมและภาคพลังงาน และวันนี้นำเข้ามาใช้ในภาคพลังงานทางเลือกครับ

ประธานวุฒิสภา : ท่านชลิต แก้วจินดา จะชี้แจงอะไรอีกหรือไม่ครับ

นายปิยบุตร จารุเพ็ญ (อนุกรรมาธิการและคณะทำงาน) : เชิญท่านชลิต

- 10 แก้วจินดา ถามก่อนได้ครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านชลิต แก้วจินดา ถามก่อนครับ

- 15 นายชลิต แก้วจินดา : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายชลิต แก้วจินดา สมาชิกวุฒิสภา ต้องขอขอบคุณคณะทำงานเรื่องการใช้เชื้อเพลิงไฮโดรเจนให้เป็นประโยชน์ในด้านอุตสาหกรรม ทั้งการขนส่ง และการผลิตพลังงานไฟฟ้า นับว่าเป็นนิมิตหมายอันดีที่ปัจจุบันนี้มีการทำการผลิตไฟฟ้า ผมเห็นแต่ข่าวพลังงานนิวเคลียร์ฟิวชัน (Nuclear Fusion) ซึ่งใช้ไฮโดรเจนเป็นเชื้อเพลิง โดยใช้ไอโซโทป (Isotope) ของไฮโดรเจนและไฮโดรเจนได้จากการแยกน้ำด้วยไฟฟ้าเช่นเดียวกัน ล่าสุดบอกว่าทำเตาปฏิกรณ์ขนาดใหญ่ได้แล้ว และมีข่าวว่าสถาบันนิวเคลียร์ทำได้แล้ว แต่ว่ายังพัฒนาได้ไม่ถึงขั้นที่ผลิตไฟฟ้าเข้าระบบ

- 20 เข้าไปแล้วเป็นการทดลองเท่านั้นก็ยังไม่แน่ชัด ต้องรอว่าคณะอนุกรรมาธิการและคณะกรรมการนี้ได้ศึกษาแล้วอาจจะรู้ผลการปฏิบัติได้ดีกว่า อยากให้เล่าให้ฟังในกรณีนี้ว่าตัวอย่างที่ไหนบ้างในอดีตมีทำอยู่ แรก ๆ มีทัวร์คอมแพค (tour comeback) ของรัสเซียเป็นผู้เริ่มต้นและกระจายไปสู่ประเทศต่าง ๆ ในยุโรปและในสหรัฐอเมริกา ปัจจุบันนี้สถาบันนิวเคลียร์มาติดตั้งแล้วเป็นเครื่องที่นำเข้ามาจากจีนที่จีนให้มาทดลอง ส่วนจะทำขึ้นใหม่หรือไม่ อย่างไร เป็นอีกประเด็นหนึ่ง
- 25 และข่าวเรื่องการใช้เชื้อเพลิงไฮโดรเจนในระบบการขนส่งมีเป็นลำดับ ลำดับนี้ คือ ตั้งแต่เริ่มผมอยู่ในคณะกรรมการพลังงาน เมื่อปี ๒๕๕๑ เป็นสมาชิกวุฒิสภา อาจารย์จรงค์จิตร หิรัญลาภ

๑๑๕

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สง่า ๒๙/๒

มาช่วยอยู่ด้วย มีการนำเสนอเรื่องนี้เช่นเดียวกัน ที่เขาใช้รถยนต์ ผมลองขับรถยนต์ต้นแบบคันนั้น

5 ขึ้นไปในแลมป์ (lamp) ของสมาชิกรัฐสภาที่ขึ้นได้ นานเกิน ๑๗ ปีแล้ว การพัฒนาต่อมาจนถึง

ปัจจุบันมีคนใช้ให้เห็นรูปร่างในต่างประเทศหลายที่ อยากจะดูความก้าวหน้าว่าท่านเห็นว่าที่ใด

ประสบความสำเร็จ บริษัทอะไรบ้างที่ทำขึ้นมาแล้วใช้เป็นเชิงพาณิชย์ได้ อยากให้เป็นตัวอย่างสำคัญ

10 เรื่องใหญ่จริง ๆ คือทุน ทุนทั้งหลายเขาอยากได้ ถ้ามีข้อยืนยันความสำเร็จและประเมินผลต่าง ๆ

ให้คุ้มทุนค่าอาร์โอไอ (Return On Investment : ROI) พอจะเชื่อถือได้ ศึกษาความเป็นไปได้

ที่ได้ผล แล้วน่าจะเกิดการลงทุนมากยิ่งขึ้น ทั้งระบบขนส่งทางรถยนต์ ทางเรือ และทางน้ำ

ฝากว่าวิธีการต่าง ๆ เหล่านี้ ถ้านำกระบวนการมารายงานไว้ในเอกสารชัดเจนจะเป็นประโยชน์

15 ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณท่านชลิต แก้วจินดา มีท่านสมาชิกแสดงตน
จะขออภิปรายอีก ๒ ท่าน พลเรือเอก พระจุนด์ ตามประทีป และตามด้วย นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์
มีท่านใดอีกหรือไม่ ถ้าไม่มีท่านใดแล้ว ผมขอปิดการเสนอรายชื่อ ท่านกรรมาธิการช่วยชี้แจงรายชื่อ
ตามรายชื่อทั้งหมด เชิญพลเรือเอก พระจุนด์ ตามประทีป ครับ

พลเรือเอก พระจุนด์ ตามประทีป : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

20 กระผม พลเรือเอก พระจุนด์ ตามประทีป จริง ๆ แล้วเรื่องไฮโดรเจนเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก

ผมคิดว่าต่างประเทศไปไกลแล้ว ไปไกลจนกระทั่งคิดว่าไม่ต้องมานั่งวิจัยกันอีกแล้ว คงจะต้องไป

ต่อยอดกับเขาแล้ว ผมทราบว่าบริษัท บีเอ็มดับเบิลยู (ประเทศไทย) จำกัด เลิกผลิตรถไฟฟ้าแล้ว

เขามาใช้รถไฮโดรเจนแล้ว อีกไม่กี่ปีคงออกมาแล้ว ปัญหาเรื่องของไฮโดรเจนใช้เป็นเชื้อเพลิง

ได้แน่นอน แต่ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่ คือ จะหาอะไรที่จะสามารถบรรจุไฮโดรเจนให้มีขนาดเล็กลงได้

25 เพื่อที่จะให้เข้าไปอยู่ในรถยนต์โดยปลอดภัยได้ และสิ่งที่เราควรทำเพิ่มเติม คือ มีบริษัทแถว ๆ

นครปฐมใช้รถจากน้ำแล้ว และทำได้ผลด้วยที่ถ่ายถอดออกมา เพราะสิ่งนี้ผมว่าเราน่าจะกลับไป

๑๑๖

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สง่า ๒๙/๓

ดูเรื่องตรงนี้ดีกว่า เรื่องไฮโดรเจนเอาแค่มาต่อยอดพอ ไม่ต้องไปวิจัย ไม่ต้องไปวิเคราะห์

- 5 แล้วประเทศญี่ปุ่นไปไกลแล้ว เขาจะใช้กับรถยนต์แล้ว ในระบบขนส่งใช้แน่นอน ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศเล็ก ๆ ไปดูรถที่เขากำลังจะใช้น้ำ ซึ่งชาวบ้านทำกันได้แล้ว แยกน้ำจากไฮโดรเจน หรือในระบบจริง ๆ แล้วเรื่องนี้พูดกันตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ ๙ เมื่อ ๓๐ ปีที่แล้ว ชาวบ้านทำได้แล้ว ผมว่าน่าจะไปตรงนี้มากกว่าครับ

ประธานวุฒิสภา : ต่อไปเชิญท่านสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ ครับ

- 10 นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายสถิตย์ ลิ่มพงศ์พันธุ์ สมาชิกวุฒิสภา รายงานการศึกษาทางด้านเทคนิคและความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ของการนำเข้าไฮโดรเจนมาใช้เป็นเชื้อเพลิงในภาคอุตสาหกรรมและภาคขนส่งของประเทศไทย โดยคณะกรรมการการพลังงาน วุฒิสภา เป็นรายงานที่ดี เพราะว่าเป็นรายงานที่มองไปถึงอนาคตของทางเลือกของพลังงานอีกทางเลือกหนึ่ง ซึ่งเป็นทางเลือกที่ไม่เพียงแต่จะทำให้
- 15 มีโอกาสใช้พลังงานที่มีทางเลือกเพิ่มขึ้น แต่ยังเป็นกรลดการนำเข้าเชื้อเพลิงจากต่างประเทศ ยังเป็นการลดการปลดปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์และก๊าซเรือนกระจกอีกด้วย -----

- ๓๐/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

20

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๑๗

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วาริณี ๓๐/๑

ผมอยากเรียนตั้งข้อสังเกตในข้อเสนอแนะของคณะกรรมการฯ โดยเฉพาะเรื่องการนำพลังงานไฮโดรเจนไปใช้ ในข้อ ๓.๗ ที่เสนอแนะให้ใช้ในภาคขนส่งและขนส่งมวลชน โดยเฉพาะรถขนส่ง

5 ที่วิ่งประจำทาง หลายท่านได้อภิปรายแล้ว และผมเข้าใจว่า ขณะนี้ได้มีการนำเชื้อเพลิงไฮโดรเจน

มาใช้ในการขนส่งโดยยานพาหนะรถยนต์ส่วนบุคคลด้วยอยู่แล้ว อย่างเช่น ประเทศญี่ปุ่น

มีความสนใจในเรื่องนี้มาก และกำลังศึกษาอย่างเข้มข้น เพื่อจะดูว่าเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง

ของการนำมาใช้กับยานพาหนะรถยนต์ส่วนบุคคลแข่งขันกับรถยนต์ไฟฟ้าหรืออีวี (Electronic

Vehicle : EV) ด้วยอีกทางเลือกหนึ่งหรือไม่ ถ้าหากนำเรื่องภาคขนส่งโดยยานพาหนะรถยนต์ส่วนบุคคล

10 ผนวกเข้าไปในรายงานการพิจารณาศึกษาด้วยจะทำให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น และถ้าเป็นเช่นนั้น

ในข้อ ๓.๓ สร้างรูปแบบกลไกทางการเงินเพื่อเป็นแรงจูงใจให้เกิดการผลิตและใช้ไฮโดรเจน

นอกจากเรื่องภาษีเงินได้นิติบุคคลแล้วควรจะมีเรื่องภาษีศุลกากรและภาษีสรรพสามิตด้วย

ซึ่งจะต้องมีแรงจูงใจทั้ง ๒ ภาษีดังกล่าว เพื่อจะให้เกิดการใช้ประโยชน์ในภาคขนส่ง

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่เกี่ยวข้องกับภาคขนส่งที่เป็นยานพาหนะรถยนต์ส่วนบุคคล ผมจึงขอชื่นชม

15 รายงานฉบับนี้ และขอตั้งข้อสังเกตดังที่ได้กล่าวไว้แล้ว ขอบพระคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณท่านสตีลีย์ ลิมพงศ์พันธุ์ ต่อไปเชิญคณะกรรมการฯ
ชี้แจงตามที่ท่านสมาชิกได้ตั้งคำถามไว้ครับ

นายเจน นำชัยศิริ (รองประธานคณะอนุกรรมการฯ คนที่หนึ่ง) : กราบเรียน

ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายเจน นำชัยศิริ รองประธานคณะอนุกรรมการ

20 พิจารณาศึกษา ติดตามและเสนอแนะด้านเชื้อเพลิงธรรมชาติ ขอให้ความเห็นในส่วนของคุณำถาม

ของท่านสมาชิก ดังนี้

ก่อนอื่นผมขอเรียนในเบื้องต้นว่า รายงานฉบับนี้เป็นฉบับที่ ๒ ในฉบับแรก

ได้มีการพูดถึงไฮโดรเจนในฐานะเชื้อเพลิงมาแล้ว ผมจะขอรีแคป (recap) หรือทบทวนนิดหนึ่ง

เพื่อจะให้เป็นพื้นฐานสำหรับท่านที่อาจจะไม่ได้รับฟังการชี้แจงรายงานฉบับแรก ความจริงแล้ว

25 ไฮโดรเจนเป็นเชื้อเพลิงที่เป็นที่รู้จักกันมานานแล้ว และเป็นเชื้อเพลิงที่สามารถจะนำมาใช้ได้

ใน ๒ ลักษณะ

๑๑๘

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วาริณี ๓๐/๒

ลักษณะที่ ๑ การนำมาเผา ซึ่งเป็นกระบวนการที่ง่ายที่สุด และเชื้อเพลิงไฮโดรเจนที่นำมาเผาไม่จำเป็นจะต้องทำให้มีความบริสุทธิ์มากก็สามารถที่จะนำมาใช้ได้ ซึ่งต้นทุนค่อนข้างต่ำ

5 เรียนว่า อาจจะมีมากกว่าต้นทุนเชื้อเพลิงในปัจจุบันที่ใช้กันอยู่ อย่างเช่น ก๊าซธรรมชาติประมาณ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ในส่วนนี้ถ้าสามารถจะพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิต โดยการพัฒนาประสิทธิภาพของเครื่องอิเล็กโทรไลเซอร์ (electrolyzer) ที่ทำการแยกน้ำด้วยไฟฟ้าจะสามารถลดต้นทุนในส่วนนี้ลงมาได้

10 ลักษณะที่ ๒ การใช้ในฟิวเซลล์ คือ การนำไฮโดรเจนมาผสมกับออกซิเจนในอากาศ แล้วออกมาเป็นน้ำกับพลังงานโดยที่ไม่มีการเผาไหม้ ในส่วนนี้มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ไฮโดรเจนบริสุทธิ์ จึงมีต้นทุนแพงมากขึ้น ความจริงแล้วต้นทุนไฮโดรเจนที่เป็นปกติไม่บริสุทธิ์มาก ๑ กิโลกรัม ประมาณ ๑๕๐ บาท เมื่อทำให้บริสุทธิ์กลายเป็น ๔๕๐ บาท ราคาแพงขึ้นมาก ตรงนี้เป็นปัญหาอุปสรรคหนึ่งที่ทำให้การใช้ในลักษณะฟิวเซลล์ยังไม่เป็นที่แพร่หลายในปัจจุบัน ตรงนี้เป็นการนำเสนอไฮโดรเจนในลักษณะของเชื้อเพลิง

15 คราวนี้มาดูว่าในประเทศอื่นดำเนินการกันอย่างไร การโปรโมตเรื่องนี้ ต้องยอมรับว่านอกจากยุโรปอาจจะจะเป็นบีเอ็มดับเบิลยู (BMW) หรือเมอร์เซเดส - เบนซ์ (Mercedes - Benz) ที่มีแนวคิดว่าจะนำไฮโดรเจนมาใช้เป็นเชื้อเพลิงและทำรถยนต์ไฮโดรเจน ประเทศญี่ปุ่นเป็นอีกประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสนใจเรื่องนี้มานานแล้ว เราได้ศึกษานโยบายของเขา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐบาลของประเทศญี่ปุ่นมีการดำเนินการอย่างไร โดยหลัก ๆ คือ เขาพยายาม

20 ที่จะแนะนำให้ไฮโดรเจนเป็นที่รู้จัก และขณะเดียวกัน เพิ่มการใช้ คือ สร้างติมานด์ (demand) เอาติมานด์นำก่อนที่จะพูดถึงซัพพลาย (supply) ด้วยซ้ำไป แต่ซัพพลายโดยเทคโนโลยีธรรมดาสามารถจะทำได้อยู่แล้ว ในประเทศญี่ปุ่นใช้วิธีสร้างติมานด์ จะเห็นได้ว่า ปัจจุบันมีบางปั้มน้ำมันสามารถที่จะเติมทั้งน้ำมันเบนซิน น้ำมันดีเซล และชาร์จไฟได้ ปั้มน้ำมันเดียวกันมีหัวจ่ายไฟฟ้า และมีหัวจ่ายไฮโดรเจนสำหรับเติมไฮโดรเจนได้ด้วย แสดงว่าประเทศญี่ปุ่นมีความก้าวหน้า

25 เกี่ยวกับเรื่องการสร้างติมานด์ของไฮโดรเจนขึ้นมา แสดงถึงความเป็นไปได้ และขณะเดียวกัน

๑๑๙

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

วาริณี ๓๐/๓

ผมคิดว่าอันนี้ตอบคำถามของท่านจเด็จ อินสว่าง ด้วย ขอภัยที่เอียนนาม เพราะว่าในส่วนนี้ มีการขนถ่ายไฮโดรเจน เรียกว่า ไฮโดรเจนโลจิสติกส์ที่เกิดขึ้นเป็นประจำอยู่แล้ว เพราะฉะนั้น

5 แน่นอนว่าเรื่องกฎหมายยังไม่มีกฎหมายเฉพาะสำหรับไฮโดรเจน แต่สามารถจะไปใช้กฎหมาย เรื่องวัตถุอันตราย ผมเรียนอย่างนี้ว่า ความอันตรายของไฮโดรเจนอยู่ที่เรื่องแรงดันอย่างเดียว ถ้าพูดถึงเรื่องความไวไฟ การเผาไหม้ ความจริงแล้วไฮโดรเจนอันตรายน้อยกว่าแอลพีจี

ที่ใช้หุงต้มตามบ้านเรือนมีอันตรายมากกว่า เพราะว่าเวลารั่วออกมาจะอยู่ตามพื้น และมีน้ำหนักหนักกว่าอากาศ แต่ไฮโดรเจนน้ำหนักเบากว่าอากาศมาก เมื่อรั่วออกมาจะลอยขึ้นไป

10 ข้างบน ถ้าพูดถึงอันตรายเกี่ยวกับเรื่องการเผาไหม้ไฮโดรเจนจะต่ำกว่า แต่แน่นอนต้องยอมรับว่า ไฮโดรเจนมีความอันตรายตรงที่มีแรงดันสูง เพราะว่าเวลาที่มีการขนถ่ายต้องใช้ถังเก็บที่มีแรงดันสูง เพราะฉะนั้น ตรงนี้เป็นประเด็นเรื่องเซฟตี้ (safety) ของไฮโดรเจน และขณะเดียวกัน

ตามที่ท่านได้ให้ความเห็นมาถูกต้องแล้วว่า การขนถ่ายค่อนข้างทำได้ยาก เพราะว่ามีน้ำหนักเบา และขนถ่ายครั้งหนึ่งได้ไม่มาก รถบรรทุกคันหนึ่งขนถ่ายได้ประมาณ ๒๐ - ๓๐ กิโลเมตร เท่านั้น

15 น้อยมาก ปกติรถบรรทุกขนถ่ายสินค้ากันเป็นตัน แต่ตอนนี้ถ้าพูดถึงไฮโดรเจนขนถ่ายได้เพียงแค่นี้ ไม่ก็สิบลิตร เพราะฉะนั้น ตรงนี้เป็นปัญหาอีกอันหนึ่ง จึงได้มีข้อเสนอแนะว่า ถ้าอย่างนั้น ขนส่งทางท่อน่าจะดีกว่า

คำถามของท่านชลิต แก้วจินดา เรื่องฟิวชัน แน่นอนติดตามอยู่แล้ว

ฟิวชันอาจจะตอบโจทย์ของท่านจเด็จ อินสว่าง ด้วย ผมคิดว่าฟิวชันน่าจะเป็นทางออกสุดท้าย

20 ของมนุษยชาติ ซึ่งฟิวชันใช้เชื้อเพลิง คือ ไฮโดรเจนเหมือนกัน นำอะตอมไฮโดรเจน ๒ อะตอม มารวมกันเป็นฮีเลียมแล้วปล่อยพลังงานออกมา อันนี้เป็นพลังงานสะอาดแน่นอนอยู่แล้ว

และเป็นพลังงานที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติ ดวงอาทิตย์ คือ กระบวนการฟิวชัน ผมมองว่าถ้าสามารถ จะสร้างไฮโดรเจนขึ้นมา หรือสังเคราะห์ไฮโดรเจนขึ้นมาจากวัตถุดิบที่มีอยู่ ถ้ามว่า วัตถุดิบที่มีอยู่ คืออะไร คือ น้ำธรรมดา การจะทำให้เกิดซัพพลายไฮโดรเจนขึ้นมาไม่ได้เป็นอะไรที่เลือปากว่าแรง

25 มากจนเกินไป -----

๑๒๐

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ราตรี ๓๑/๑

ถ้าเรามีตีมันต์ตรงนี้ แล้วมีเทคโนโลยีที่สามารถที่จะทำให้เกิดไฮโดรเจนแน่นอน อันนี้เป็นทางออก
ที่ดีที่สุดสำหรับพลังงานของมนุษยชาติจริง ๆ ไม่ใช่เฉพาะประเทศไทย ตรงนี้เป็นสิ่งที่เราใฝ่ฝันไว้

5. อยากจะให้เกิดขึ้น

เรื่องโทคาแมก (tokamak) อาจจะใช้เวลาอีก ๒๐ ปี ตอนนี้เวลาผลิตพลังงาน
ผลิตได้แค่เป็นวินาทียังไม่ต่อเนื่องเท่าที่ควร ถ้าจะให้ผลิตได้ต่อเนื่องอาจจะต้องใช้เวลา
ในการที่จะวิจัยพัฒนามากกว่านี้

10. ตามประทีป รถใช้น้ำก็ได้ข่าว และผมก็ติดตามข่าวว่าเขาทำอะไร ผมเข้าใจว่าเขาใช้ไฟฟ้าแยกน้ำ
ออกมาเป็นไฮโดรเจนกับออกซิเจน แล้วก็นำไฮโดรเจนไปเผาในกระบวนการเรียกว่า

เป็นสันดาปภายใน เราสนใจที่จะศึกษาดูว่า ถ้าเป็นไปได้จะมีการส่งเสริมสนับสนุนดูว่า
เขาทำอะไร เรามาจำลองทำให้เหมือนกันได้หรือไม่ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ที่แน่ ๆ
คือ ไฮโดรเจน การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทยได้นำเอาไปสันดาป นำไปเผาพร้อมกับ

15. ก๊าซธรรมชาติที่เขาใช้ในเครื่องกังหันก๊าซ ปรากฏว่าประสิทธิภาพสูงขึ้น อุณหภูมิสูงขึ้น
แน่นอนทำให้ลดการใช้เชื้อเพลิงลงได้ อย่างน้อยมีทางใช้ประโยชน์ที่เห็นชัดเจนอยู่แล้วอันหนึ่ง

ในส่วนของท่านเลือกพลังงานท่านสถิตย์ ลิมพงศ์พันธุ์ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ
เรื่องทางเลือกว่าตรงนี้เป็นทางเลือกพลังงาน ถ้าเรามีการวิเคราะห์เกี่ยวกับเรื่องต้นทุน
การใช้ในรถยนต์ ตรงนี้น่าจะเป็นประโยชน์สำหรับสาธารณชนที่จะนำการศึกษานี้ไปต่อยอด

20. ผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง จริง ๆ แล้วผมก็ได้รับข้อมูลมาอีกส่วนหนึ่งที่เขายกมา ปัจจุบัน

ถ้าเรามองขนาดของรถ ถ้าเรามองว่าปัจจุบันรถน้ำมันแทบจะไม่มีแล้ว ไม่ใช่ไม่มี หมายความว่า
ถ้าสมัยไปแล้ว รถน้ำมันปัจจุบันใช้ในรถบ้าน รถบ้านปัจจุบันสามารถที่จะไปใช้แบตเตอรี่
เพราะฉะนั้น อีวีจะทดแทนในส่วนของรถบ้านที่คันเล็ก ๆ อาจจะเป็นพวกมอเตอร์ไซด์
แบตเตอรี่อีวี เมกเซนซ์ (make sense) มีเหตุมีผลมาก มอเตอร์ไซด์ตอนนี้เริ่มเห็นแล้ว

25. รถมอเตอร์ไซด์วิ่งเข้า อาจจะเป็นโลตัส (Lotus's) ซีพี (CP) อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ เข้าไป

๑๒๑

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ราชกิจจานุเบกษา ๓๑/๒

แล้วไปสวอป (swap) แบตเตอรี่ เปลี่ยนแบตเตอรี่จากตัวหนึ่งเป็นอีกตัวหนึ่งแล้วก็ขับต่อไป แสดงให้เห็นว่าแบตเตอรี่ถ้ามีขนาดเล็ก ๆ มีความเหมาะสมกับการใช้เรื่องโลจิสติกส์ ถ้าใหญ่ขึ้นมา

5 แล้วเป็นอย่างไร ผมสอบถามบริษัทที่ผลิตรถไฟฟ้ากับรถสันดาป อันไหนที่หนักกว่ากัน

ผมเข้าใจว่าเป็นรถไฟฟ้าน่าจะเบากว่า รถสันดาปน่าจะหนัก เพราะมีทั้งชาฟท์ (shaft) มีลูกสูบลูกสูบ

มืออะไรมากมาย ปรากฏว่าเขาบอกว่ารถไฟฟ้าหนักกว่า แล้วอย่างเวลาเขาออกแบบรถไฟฟ้า เขาต้องออกแบบให้มีความแข็งแรงมากกว่า ได้คำตอบว่าถ้าอย่างนั้นแปลว่ารถไฟฟ้านี้หนักกว่า

ถักรถไฟฟ้าหนักกว่าโดยที่น้ำหนักไม่ได้ลดลงเลย เวลาวิ่งไป ถังน้ำมันวิ่ง ๆ ไป น้ำมันลดลงไป

10 รถยนต์ที่ใช้สันดาปใช้น้ำมัน น้ำหนักก็จะเบาลง แต่ถักรถไฟฟ้าน้ำหนักก็ไม่ได้เบาเลย

สำหรับรถที่มีน้ำหนักมาก เริ่มมีความเหมาะสมที่จะไปใช้ไฮโดรเจนแทน เพราะไฮโดรเจน

จะเบากว่ารถแบตเตอรี่ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รถบรรทุก พอเขาพูดถึงเรื่องรถบรรทุกก็กลายเป็น เรื่องที่ว่า ถ้าเรานำไฮโดรเจน ฟิวเซลล์ไปใช้กับรถบรรทุก น่าจะมีความเหมาะสม และมีอีโคโนมิก

รีคัฟเวอรี (economic recovery) หรือผลตอบแทนทางด้านเศรษฐศาสตร์ดีกว่า คิดว่าอันหนึ่ง

15 ที่เราสามารถจะสร้างดีมานด์ได้ คือ ทำโครงการนำร่องเอาไปใช้กับรถไฟ เพราะรถไฟใช้พลังงานมาก

ถ้าเราจะเอาแบตเตอรี่ไปใส่รถไฟก็ไม่ใช่ง่าย ประเทศญี่ปุ่นเขาใช้รถไฟที่เป็นไฟฟ้ามานานแล้ว

แล้วเขาเปลี่ยนเป็นรถไฟไฟฟ้าเกือบหมดแล้ว แต่สิ่งที่เกิดขึ้นในประเทศญี่ปุ่น คือ เขาเดินสายไฟ

เขาเดินสายไฟตลอดทางรถไฟ การที่เขาใช้รถไฟไฟฟ้ามาเดินรถไฟ เขาไม่ต้องทำอะไรเพิ่ม เพราะเขามี

สายไฟเดินตลอดหมดแล้ว แนวคิดที่ว่าเอาฟิวเซลล์ไปใส่รถไฟไม่เกิดขึ้นกับเขา ไม่สมเหตุผล

20 สำหรับเขา เพราะเขาไม่จำเป็น แต่ผมบอกเขาว่าบ้านเรายังเป็นดีเซลอยู่เลย เหมือนหัวรถจักรคิฮะ

(KIHA) ที่เขามอบให้เรา เขาบอกว่าถ้าอย่างนั้นเริ่มต้นด้วยเอาฟิวเซลล์ไปใส่รถไฟก็ไม่เลวเหมือนกัน

เขาค่อนข้างเห็นด้วย เรื่องรถไฟผมยังพยายามผลักดัน อีกอย่างที่ดีสำหรับรถไฟ คือ สถานี

เติมไฮโดรเจนไม่จำเป็นต้องทำมาก เพราะอยู่บนเส้นทางของรถไฟ ไม่ได้แยกออกไปไหน ไม่ได้วิ่งไป

สี่มุมเมืองแบบรถบ้าน รถบ้านวิ่งไปทั่ว แต่ถักรถไฟต้นสายปลายสายก็พอแล้ว เพราะฉะนั้น

25 การลงทุนเรื่องโลจิสติกส์ เรื่องเครือข่ายการเติมไฮโดรเจนลงทุนต่ำมาก เหมาะสำหรับที่จะเป็น

๑๒๒

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ราชตรี ๓๑/๓

โครงการนำร่อง ที่ผมมองว่าเป็นโครงการนำร่องเพราะอะไร เพราะว่าปัจจุบันอุตสาหกรรมปิโตรเคมีของเราตามที่เราได้เมื่อสักครู่นี้คุณปิยะบุตร จารุเพ็ญ ได้เล่าให้ฟังแล้ว มีการผลิตและการใช้ไฮโดรเจน

5 อยู่แล้ว วันหนึ่งอุตสาหกรรมปิโตรเคมีของเราผลิตไฮโดรเจน ผลิตเอกเซส (excess) คือ มีส่วนเกิน

ไฮโดรเจน แล้วเอาไปใช้เป็นประโยชน์ในอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง

อุตสาหกรรมอะไรอีกหลายอย่าง ปุ๋ย ที่นำมาใช้ ปรากฏว่าที่เราผลิตได้ วันหนึ่งประมาณ ๑๓๐ ตัน

ถ้าผมจำไม่ผิด ๑๓๐ ตัน ผลิตได้ทุกวัน ปริมาณตรงนี้ ถ้าเราสามารถที่จะนำไปใช้ให้เป็นประโยชน์

ในโครงการนำร่องได้ ทำให้เกิดดีมานด์ทำให้เกิดยูสเคส (use case) ทำให้เกิดสิ่งที่เกิดขึ้น

10 เราสามารถที่จะนำมาแอปพลาย (apply) หรือนำมาต่อยอดไปใช้กับบรรดาธุรกิจ ไปใช้กับโรงงาน

อุตสาหกรรมได้ ตรงนี้เป็นสิ่งที่ผมชี้แจงให้ท่านสมาชิกได้รับทราบว่าในส่วนของไฮโดรเจนมีความลึก

ของการใช้ มีความลึกของเทคโนโลยีที่มาเกี่ยวข้อง มีความลึกเรื่องเศรษฐศาสตร์ที่มาเกี่ยวข้องกับการใช้ไฮโดรเจนค่อนข้างมาก

เรียนเพื่อเป็นข้อมูลเพื่อให้ท่านสมาชิกได้มองเห็นประโยชน์ของตัว

ไฮโดรเจนนี้ ส่วนตัวผม ผมมองไฮโดรเจน เพราะว่าผมมองไปถึงฟิวชันตามที่หลายท่านพูดถึง

15 ท่านชลิต แก้วจินดา ก็พูดถึงเรื่องฟิวชัน ผมมองว่าในที่สุดแล้วเชื้อเพลิงในอนาคตของเราต้องเป็น

ไฮโดรเจน ถ้าเราเตรียมความพร้อมทำความรู้จักกับไฮโดรเจนในวันนี้เสียก่อนน่าจะทำให้เรา

มีความพร้อมสำหรับการที่จะไปใช้ไฮโดรเจนในอนาคตที่จะเป็นเชื้อเพลิงชนิดสุดท้าย

ขอขอบพระคุณท่านประธานครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณท่านเจน นำชัยศิริ ครับ

20 พลโท อำพน ชูประทุม (รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สาม) :

ขออนุญาตครับ ขอให้ท่านปิยะบุตร จารุเพ็ญ ชี้แจงเพิ่มเติมครับ

ประธานวุฒิสภา : เชิญท่านปิยะบุตร จารุเพ็ญ ครับ

นายปิยะบุตร จารุเพ็ญ (ผู้ชี้แจง) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายปิยะบุตร จารุเพ็ญ ในฐานะตัวแทนคณะทำงานและคณะอนุกรรมการ คณะกรรมการธิการ

25 การพลังงาน ขออนุญาตนำเสนอรายละเอียดข้อมูลเพิ่มเติมจากท่านเจน นำชัยศิริ

เพื่อให้ท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติได้รับทราบข้อมูลเพิ่มเติม

๑๒๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ราตรี ๓๑/๔

เรื่องแรก คือ เรื่องความปลอดภัยกับเศรษฐศาสตร์ของไฮโดรเจน ปัจจุบัน
๒ ประเด็นนี้แก้พร้อมกัน คือ เทคโนโลยีสำหรับการขนส่งและการกักเก็บไฮโดรเจน เพื่อให้เก็บ

5 ได้มากขึ้น แล้วสามารถขนส่งได้ไกลพร้อมกับความปลอดภัยด้วย เรียกเทคโนโลยีนี้ว่า

คาร์บอนไฟเบอร์ (carbon fiber) เป็นวัสดุที่ทั้งเบาและเหนียว ซึ่งหลายท่านอาจจะรู้สึกแปลกใจ
เบากับเหนียวมารวมกัน เพราะแต่เดิมเราขนส่งก๊าซธรรมชาติด้วยเหล็ก ซึ่งหนักแต่ทน แต่พอนัก
น้ำหนักรในการขนก็มาก ตอนนี้มีเทคโนโลยีอันใหม่ที่เรียกว่าเบา แต่มาพร้อมกับความเหนียว
เพราะฉะนั้น คาร์บอนไฟเบอร์จะเป็นเทคโนโลยีในการขนส่งตัวไฮโดรเจนไปได้ไกลมาก

10 และเทคโนโลยีนี้ก็ถูกทำเป็นภาชนะบรรจุไฮโดรเจนในรถไฮโดรเจนต่าง ๆ ตั้งแต่ไฮโดรเจน
ที่เป็นรถเก๋งส่วนบุคคลไปกระทั่งถึงรถไฮโดรเจนที่เป็นยานพาหนะใหญ่ ๆ เรื่องคาร์บอนไฟเบอร์
จะตอบโจทย์ได้ทั้งเรื่องความปลอดภัย และเรื่องต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของไฮโดรเจนด้วย

- ๓๒/๑

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๒๔

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มยุรี ๓๒/๑

- เรื่องที่ ๒ ต่างประเทศที่ทำความเกี่ยวกับเรื่องไฮโดรเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เรื่องการทดลองและการใช้จริง ๑๐ กว่าปีที่ผ่านมา เมื่อสักครู่ที่ท่านสมาชิกวุฒิสภาบอกว่า
- 5 มีโอกาสได้ทดลองในประเทศไทย ผ่านไป ๑๐ กว่าปี ต่างประเทศเรื่องการไฮโดรเจนหลักสำหรับภาคขนส่งอยู่ใน ๔ ส่วน ผมขออนุญาตเอ่ยเป็นภาษาอังกฤษก่อน รถบรรทุก (truck) เทรน (train) เพลน (plane) บัส (bus) เหล่านี้เป็นการขนส่งในระยะยาวทั้งหมด ไม่ว่าจะเป็นรถบรรทุก รถโดยสาร เครื่องบินและรถไฟ อย่างที่ท่านเจนน นำชัยศิริ ได้กล่าวแล้ว รถบรรทุก เพลน บัส เป็นที่ไฮโดรเจนเข้าไปอำนวยความสะดวกได้มาก ขณะนี้ถ้ามองในทวีปเอเชียด้วยกันที่ก้าวหน้าเรื่องนี้ คือ
- 10 ประเทศเกาหลีใต้และประเทศญี่ปุ่น เป็นที่น่าดีใจว่าในภูมิภาคเอเชียประเทศไทยน่าจะเป็นประเทศที่ ๔ รองจากประเทศจีน ประเทศไทยมีสถานีเติมไฮโดรเจนแห่งแรกแล้วด้วยความร่วมมือของภาครัฐและเอกชน ตั้งอยู่ที่อำเภอบางละมุง จังหวัดชลบุรี ได้มีการทดลองนำรถไฮโดรเจนส่วนบุคคลมาวิ่งแล้ว คาดว่าในปีนี้จะมีการรถโดยสารเข้ามาทดลอง เป็นมิติใหม่ของประเทศไทย
- 15 เรื่องที่ ๓ สิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เพื่อทำให้เกิดการใช้ไฮโดรเจนในประเทศไทยมากขึ้น ประเทศที่เป็นตัวอย่างได้ค่อนข้างชัด คือ สหรัฐอเมริกา เมื่อประมาณปลายปีที่แล้ว ถึงต้นปีที่ผ่านมา หลังจากมีพระราชบัญญัติลดเงินเฟ้อของสหรัฐอเมริกา ไออาร์เอ (Inflation Reduction Act : IRA) ออกมาแล้ว รัฐบาลของประธานาธิบดีโจ ไบเดน ได้อัดเม็ดเงินเข้าไป ๗,๐๐๐ ล้านดอลลาร์สหรัฐ เรียกว่าเขเวนไฮโดรเจนฮับส์ (7 Hydrogen Hubs) ใน
- 20 สหรัฐอเมริกา เพื่อช่วยทำให้การลงทุนไฮโดรเจน การใช้ไฮโดรเจนทั้งผู้ลงทุนและผู้ใช้งานได้ผล ประโยชน์เต็มที่ เป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจไฮโดรเจนอย่างแท้จริง ผมเชื่อว่าประเทศไทยสามารถทำเรื่องนี้ได้
- 25 กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่เหมาะสม มีไม่กี่ประเทศในทวีปเอเชียที่เหมาะสมกับโครงสร้างไฮโดรเจน เหล่านี้มีโครงสร้างก๊าซธรรมชาติอยู่แล้ว มีการขนส่งทางท่อ มีการขนส่งทางรถ ประเทศไทยมีแล้ว มีโครงสร้างพลังงานแสงแดด มีโครงสร้างน้ำ มีเขื่อน ประเทศไทยได้วางนโยบายบีซีจี (Bio Circular Green : BCG) ไว้ ซึ่งบีซีจีเป็นต้นทางหนึ่งที่จะมาถึงไฮโดรเจนได้ เพราะฉะนั้น

๑๒๕

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มยูรี ๓๒/๒

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ความได้เปรียบของประเทศไทยมี ๓ - ๔ เรื่อง ในขณะที่หลายประเทศในเอเชียถึงแม้จะใหญ่กว่า

- 5 ประเทศไทยแต่ทำไม่ได้ เพราะไม่มีข้อได้เปรียบเรื่องนี้ ผมขอเรียนและกราบขอบพระคุณท่านประธานวุฒิสภาและสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติที่ให้อำนาจและให้ความหวังเกี่ยวกับการผลักดันเรื่องพลังงานไฮโดรเจนในประเทศ ขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : ขอบคุณท่านปิยบุตร จารุเพ็ญ

ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้คณะลูกค้านักเกษตรกรผลปาล์มน้ำมันจากอำเภอลำทับ

- 10 จังหวัดกระบี่ ของบริษัท ไทยอินโดฟาร์มออลย์ แพคทอรี่ จำกัด จำนวน ๑๔๐ ท่าน เข้าฟังการประชุมวุฒิสภา ขอต้อนรับครับ

มีสมาชิกท่านใดยังตั้งใจประเด็นที่คณะกรรมการตอบชี้แจงอีกหรือไม่ เชิญท่านจเด็จ อินสว่าง ครับ

นายจเด็จ อินสว่าง : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

- 15 กระผม นายจเด็จ อินสว่าง สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตต่อจากคำชี้แจงของคณะกรรมการฯ ผมยังฟังประโยคสุดท้ายของท่านเจน นำชัยศิริ ขอประทานโทษที่เอ่ยนาม ตรงกับประโยคแรกที่ผมกล่าวพอดีว่า อย่างไรเสียพลังงานไฮโดรเจนจะเป็นพลังงานทางเลือกที่สำคัญ โดยเฉพาะไฮโดรเจนสีเขียว ผมคิดว่ารายงาน ๒ ฉบับนี้ไม่พอแล้ว คณะกรรมการต้องออกรายงานฉบับที่ ๓ ซึ่งผมในฐานะสมาชิกวุฒิสภาคนหนึ่งร้องขอแทน คือ ว่าด้วยเรื่องร่างกฎหมายในการควบคุม

- 20 และให้ความปลอดภัยต่อการใช้พลังงานไฮโดรเจน ไม่ว่าจะเพื่อการขนส่ง คมนาคม หรืออุตสาหกรรมก็ตาม เมื่อสักครู່ท่านกรรมาธิการชี้แจงว่า รถยนต์ผลิตออกมาแล้ว ผมคุยกับเพื่อนสมาชิกว่าโตโยต้าผลิตรถยนต์ใช้พลังงานไฮโดรเจนแล้ว ยิ่งเป็นห่วง เพราะท่านกรรมาธิการวุฒิสภาบอกว่าประเทศไทยมีความเหมาะสมมากในการผลิตพลังงานไฮโดรเจนสีเขียว ยิ่งเป็นห่วงว่าทุกอย่างจะพุ่งไปที่การใช้พลังงานไฮโดรเจน เพราะฉะนั้น ที่กักเก็บ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง การขนส่ง โลจิสติกส์ต่าง ๆ อันตราย ถ้าจำได้เมื่อ ๒๐ กว่าปีที่แล้ว รถชนแก๊สระเบิดที่ถนนเพชรบุรีตัดใหม่ สูญเสียชีวิตกว่า ๑๐๐ คน ผมอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์นั้น ๓ นาที เมื่อ ๒๕ ปีที่แล้ว ผมรับราชการ

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๒๖

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มยุรี ๓๒/๓

อยู่ที่จังหวัดภูเก็ต ได้รับเชิญไปดูงานการท่องเที่ยวที่เบอร์ลิน พาวิลเลียน (Pavilion) ของ สหรัฐอเมริกาพาวิลเลียนเดียวใหญ่กว่าห้องประชุมนี้ ๑๐ เท่า มีบิลด์บอร์ด (Billboard) ใหญ่ เขียนว่า

5 อินเดอะเน็กซ์เทนเยียร์ส้อลเจ็ทแคนฟลายบายวอเตอร์ (in the next ten years all jet can fly by water) คือ การพูดถึงการใช้พลังงานไฮโดรเจนที่ใช้กับสายการบิน เมื่อเกือบ ๓๐ ปีที่แล้ว

แต่บัดนี้เครื่องบินยังไม่กล้าใช้พลังงานไฮโดรเจน ใช้คำพูดอย่างนั้น ทั้งที่ควรจะได้ใช้มาเป็นสิบปีแล้ว เท่าที่ทราบเป็นเพราะยังไม่สามารถควบคุมเรื่องความปลอดภัยได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ เป็นอันตราย

คณะกรรมการอยากคิดแต่เพียงดีมานด์ซัพพลาย (demand-supply) อย่างเดียว การสร้างการรับรู้

10 ให้ประชาชนต้องเตรียมตั้งแต่บัดนี้ คณะกรรมการบอกว่าปี ๒๐๓๐ จะมีการใช้พลังงานนี้อย่างเต็มรูปแบบในภาคอุตสาหกรรม ผมว่าปี ๒๐๓๐ เรื่องไฮบริด (hybrid) เลิกพูดแล้ว การคมนาคม

ขนส่งทั้งหลายน่าจะใช้พลังงานไฮโดรเจนสีเขียวหมดแล้ว กฎหมายพร้อมหรือยัง สถานที่เก็บ สถานที่จำหน่ายค่านึงถึงเรียบริ้อยหรือยัง ประชาชนมีความรู้เรื่องนี้แค่ไหน เพียงไร รวมทั้งมาตรการ

ต่าง ๆ ทางสังคม ท่านกรรมการบอกว่าต้องเดินท่อ เพราะฉะนั้น แรงระเบิดมหาศาล คอนเนกชัน

15 (connection) ของแรงระเบิดไปถึงขนาดไหน จะควบคุมกันอย่างไร เป็นหน้าที่ของ คณะกรรมการ ผมถึงได้บอกว่ารายงาน ๒ ฉบับน่าจะไม่พอ ท่านกรรมการอย่าปลอบผมว่า

แอลพีจีหนักกว่าเวลาเกิดรั่วไหลลงดิน อันตรายมากกว่าไฮโดรเจนเบากว่าอากาศ ขึ้นข้างบนหมด อันนั้นยังปลอบผมไม่พอ ปลอบประชาชนไม่พอ ต้องสร้างความมั่นใจมากกว่านั้น ขออนุญาต

เพิ่มเติมข้อสังเกตไว้อีกครั้งหนึ่งว่า ในรายงานฉบับต่อไป หรือคณะกรรมการจะเพิ่มเติมอย่างไร

20 ก็สุดแล้วแต่ ขอฝากมาตรการที่เข้มข้นในเรื่องการสร้างการรับรู้และการสร้างความปลอดภัย อันเกิดจากการใช้พลังงานไฮโดรเจนให้มากกว่านี้ ขอขอบคุณครับ

ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมการจะชี้แจงข้อสังเกตของท่านหรือไม่

เชิญครับ

๑๒๗

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

มยุรี ๓๒/๔

พลโท อำพน ชูประทุม (รองประธานคณะกรรมการธิการ คนที่สาม) : กราบเรียน
ท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม พลโท อำพน ชูประทุม สมาชิกวุฒิสภา เรียนท่านจเด็จ

- 5 อินสว่าง และทุกท่าน คณะกรรมการคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นลำดับแรก อยู่ในรายงานฉบับแรก คณะกรรมการพยายามผลักดันให้กระทรวงพลังงานประกาศว่า ไฮโดรเจนเป็นพลังงานประเภทหนึ่ง ขณะนี้ยังไม่มีประกาศ เมื่อมีประกาศแล้วต้องกำหนดมาตรการความปลอดภัย กำหนดมาตรฐานการใช้งาน ต้องศึกษาและกำหนดควบคุมกันไป -----

๑๒๘

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นนทศัคดี ๓๓/๑

ผมจึงพยายามเร่งเรื่องนี้ เรื่องนี้เป็นเรื่องการเมืองทางเทคนิคและยุทธศาสตร์ แต่เล่มแรกเรามองว่าควรเร่งให้ไฮโดรเจนเป็นพลังงาน และกระทรวงพลังงานจะได้ดำเนินการในเรื่องจัดทำมาตรฐาน

5 หรือเรื่องการป้องกันอันตรายต่าง ๆ จึงได้พยายามเน้นเรื่องนี้เป็นหลัก ในเล่มนี้พูดถึงเช่นเดียวกันที่ผมประกาศไว้ตอนต้นว่าอยากให้กระทรวงพลังงานเร่งประกาศว่าเป็นพลังงานประเภทหนึ่งเพื่อจะได้ศึกษา วิจัย และสร้างมาตรการต่าง ๆ ให้เกิดความปลอดภัยในด้านของพลังงาน การนำมาใช้เป็นพลังงาน ตามที่ท่านได้ศึกษา จะเรียนว่าจะช้าช้อนหรือว่าเป็นหน้าที่ ยินดีที่จะศึกษาต่อ

10 ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมาธิการได้ตอบชี้แจงชัดเจนแล้ว ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการจะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป จะมีสมาชิกท่านใดขัดข้อง

15 หรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานวุฒิสภา : ไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการ ขอขอบคุณคณะกรรมาธิการและผู้ชี้แจง จบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔.๔ ๔.๕ รายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างสังคมเข้มแข็งโดยใช้

20 ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือ กรณีศึกษานวัตกรรมเชิงศิลป์แผ่นดินสุพรรณภูมิ ซึ่งคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนพิจารณาเสร็จแล้ว

25

30

๑๒๙

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นนทศักร์ ๓๓/๒

ประธานวุฒิสภา : ขอเชิญคณะกรรมการมาธิการเข้าประจำที่ครับ
(คณะกรรมการมาธิการเข้าประจำที่)

5 ประธานวุฒิสภา : คณะกรรมการมาธิการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชนได้มีหนังสือขออนุญาตให้บุคคลภายนอกซึ่งเป็นคณะทำงานศึกษาบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในมิติศิลปวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ เข้าร่วมประชุมเพื่อชี้แจงประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ ดังนี้

๑. รองศาสตราจารย์จงลักษณ์ ช่างปลื้ม

10 ๒. นายกฤษกร ปัตลา

นอกจากนี้ คณะกรรมการมาธิการได้มีหนังสือขออนุญาตฉายเพาเวอร์พอยต์ (PowerPoint) ประกอบการพิจารณารายงานฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมขออนุญาตตามข้อบังคับการประชุม ข้อ ๖๒ และข้อ ๕๕ ขอเชิญผู้ชี้แจงเข้าประจำที่ (ผู้ชี้แจงเข้าประจำที่)

15 ประธานวุฒิสภา : ถ้าท่านประธานคณะกรรมการหรือผู้แทนพร้อมแล้ว ขอเชิญท่านแถลงต่อที่ประชุมวุฒิสภาครับ
(ฉายเพาเวอร์พอยต์ประกอบการอภิปราย)

นายพลเดช ปิ่นประทีป (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา
ที่เคารพ กระผม นายพลเดช ปิ่นประทีป สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะโฆษกคณะกรรมการ

20 การพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ทำหน้าที่แทนประธาน
คณะกรรมการ ผมขอแนะนำเรียนเสนอรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างสังคม
เข้มแข็ง โดยใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือ กรณีศึกษานวัตกรรมเชิงศิลป์แผ่นดินสุพรรณภูมิ ดังนี้

คณะกรรมการมาธิการการพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา
ได้ตั้งคณะอนุกรรมการการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อศึกษาและจัดทำข้อเสนอ

25 ในการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมและองค์กรพัฒนาเอกชนในการเป็นหุ้นส่วน

๑๓๐

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นนทศักร์ ๓๓/๓

ในการพัฒนาประเทศ รวมถึงข้อเสนอในการสนับสนุนกิจกรรมสาธารณะของกลุ่มองค์กร และเครือข่ายภาคพลเมืองในการพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยระดับท้องถิ่นและสังคมฐานราก

- 5 และได้เสนอรายงานการพิจารณาศึกษาต่อคณะกรรมการฯ รายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างสังคมเข้มแข็ง โดยใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือ กรณีศึกษานวัตกรรมเชิงศิลป์แผ่นดินสุพรรณภูมิ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเสริมสร้างสังคมเข้มแข็ง โดยใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือ และเสนอแนะนโยบายต่อหน่วยงานระดับต่าง ๆ

ในการสนับสนุนรูปแบบการเสริมสร้างสังคมเข้มแข็งโดยใช้ศิลปวัฒนธรรม

- 10 บัดนี้ คณะกรรมการฯ การพัฒนาการเมืองและการมีส่วนร่วมของประชาชน วุฒิสภา ได้พิจารณารายงานการศึกษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว จึงขอเสนอรายงานการศึกษา เรื่องดังกล่าวเพื่อให้วุฒิสภาได้พิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการศึกษา ของคณะกรรมการฯ ขอได้โปรดแจ้งไปยังสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรม กระทรวงศึกษาธิการ

- 15 กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงมหาดไทย องค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี เทศบาลตำบลอุ้มถ้อง เทศบาลตำบลท้าวอุ้มถ้อง โดยลำดับต่อไปผมจะขอนำเสนอสาระสำคัญของรายงานการพิจารณาการศึกษา เรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างสังคมเข้มแข็งโดยใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือ กรณีศึกษานวัตกรรมเชิงศิลป์แผ่นดินสุพรรณภูมิ ดังนี้

- 20 เรื่องชุมชนเข้มแข็ง สังคมเข้มแข็งเป็นฐานรากที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ และการดูแลรักษาความมั่นคง ความมั่งคั่ง ความยั่งยืนของประเทศ และสังคมในทุก ๆ ด้าน แม้ในเรื่องการพัฒนาหรือการปฏิรูปการเมืองยังต้องใช้ประชาธิปไตยชุมชน และประชาธิปไตยท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของภาคพลเมืองที่เข้มแข็ง มีคุณภาพ แต่ประตูทางเข้าหรือเอนทรีพอยต์ (entry point) ในการพัฒนาของชุมชนเข้มแข็ง สังคมเข้มแข็ง มีได้หลายช่องทาง หลายมิติ

- 25 การศึกษาวิจัยในชั้นนี้พบว่าศิลปวัฒนธรรมเป็นอีกมิติหนึ่งที่น่าสนใจ การศึกษามีวัตถุประสงค์ ๒ ประการ

๑๓๑

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

นนทศักร์ ๓๓/๔

ประการที่ ๑ เพื่อศึกษารูปแบบการเสริมสร้างสังคมเข้มแข็ง โดยใช้ศิลปวัฒนธรรม เป็นเครื่องมือ กรณีศึกษานวัตกรรมเชิงศิลป์แผ่นดินสุพรรณภูมิ

5 ประการที่ ๒ เพื่อเสนอแนะนโยบายต่อหน่วยงานระดับต่าง ๆ ในการสนับสนุน การเสริมสร้างสังคมเข้มแข็ง โดยใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือ

อยากจะนำเรียนอย่างนี้ว่า กรณีศึกษานวัตกรรมเชิงศิลป์แผ่นดินสุพรรณภูมิ เราเริ่มต้นจากผลงานที่เป็นนวัตกรรมเชิงศิลป์ที่เป็นรูปธรรมของชุมชนท้องถิ่น ๓ อย่าง

10 ๑. ศิลปกรรมของชุมชนไทดำ มี ๓ ชิ้น อันนี้เป็นงานศิลปกรรม
๒. กิจกรรมการพัฒนาศิลปวัฒนธรรม คือ เรื่องการพัฒนาเมืองโบราณอุทงที่อยู่
ใต้ดิน ตรงนี้มี ๗ รายการ

๓. งานศิลปะการแสดงเป็นศิลปป็นถิ่นสุพรรณมี ๓ ประเภท ๘ บทเพลง

๑๕ ๓ ส่วนนี้ เป็นรูปธรรมที่เราทำการศึกษาก่อนที่จะเจาะลึกลงไปว่า รูปแบบ ในการที่จะใช้ตรงนี้เป็นประตูเข้าในการสร้างชุมชนเข้มแข็ง สังคมเข้มแข็ง จะทำอย่างไร -----

- ๓๔/๑

๑๓๒

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ม่วง ๓๔/๑

อันนี้เป็นภาพแสดงตำแหน่งของเมืองอุททอง ในอ่าวรูปตัว ก บริเวณอ่าวรูปตัว ก ของประเทศไทย ในสมัยโบราณชายทะเลอยู่ลึกขึ้นไปถึงละโว้ ถึงอุททอง จะเห็นภูมิประเทศเทียบกับปัจจุบัน อุททอง คือ

5 สุพรรณบุรี พงตึก คือ กาญจนบุรี นครชัยศรี นครปฐม คูบัวอยู่ที่ราชบุรี ละโว้ ลพบุรี เมืองเสมา เมืองราชสีมา ระหว่างทางตรงนั้นมีเมืองศรีเทพอยู่ตรงนั้น มีดงละคร มีศรีมโหสถ มีเมืองพระรถ

เรื่องจากอุททอง สุพรรณภูมิ จนกระทั่งมาเป็นจังหวัดสุพรรณบุรี ตรงนี้ผมขอทำความเข้าใจถึง เหตุการณ์ที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาที่ยาวนาน เมื่อสมัยก่อนประวัติศาสตร์ตอนปลาย

ประมาณ ๒,๕๐๐ ปีมาแล้ว มีชุมชนตั้งถิ่นฐานอยู่แล้วที่เมืองอุททอง แท้ที่จริงแล้วก่อนหน้านั้น

10 มีมนุษย์ตั้งถิ่นฐานเป็นชุมชนอยู่แล้ว อย่างเช่น ล่าสดพบชุมชนโบราณที่บึงราชวัตร

หรือหนองราชวัตร ที่อำเภอหนองหญ้าไซ ตรงนั้นประมาณ ๔,๐๐๐ - ๕,๐๐๐ ปี ในสมัย

พระเจ้าอโศกมหาราชนั้นเชื่อว่า เมืองอุททองเป็นราชธานีของสุวรรณภูมิ ที่นี่เป็นศูนย์กลาง

ทางการค้า เมืองท่าร่วมสมัยกับเมืองออกแก้ว หรืออานเจียงของประเทศเวียดนาม ทำการค้าขาย

กับประเทศจีน อินเดีย ตะวันออกกลางและยุโรป เมืองจินหลินหรือเมืองอุททองตามภาษาจีน

15 เป็นนครรัฐสุดท้ายที่พระเจ้าพินมันแห่งอาณาจักรพุนันยกมาปราบจนสำเร็จตามบันทึก

ประวัติศาสตร์เป็นอย่างนั้น พุทธศตวรรษที่ ๑๖ เมืองอุททองหมดความสำคัญลงและร้างไป

ความรุ่งเรืองของเมืองอุททองได้ย้ายถ่ายเทไปที่เมืองสุพรรณภูมิ เมืองสุพรรณภูมิหรือเมืองเงินหลี่ฟู

เติบโตขึ้นมาก่อนที่อุททองจะถูกทิ้งร้างไปมีเมืองใหม่ขึ้นมาทดแทน ในสมัยการรวมเป็นอาณาจักร

อยุธยา เมืองสุพรรณภูมิ สุโขทัย อยุธยา ผนวกรวมกันเข้ามาเป็นอยุธยา ราชวงศ์แรก คือ ราชวงศ์

20 อุททอง ชื่อของอุททองอีกแล้ว ตรงนี้พระเจ้าอุททองเป็นปฐมกษัตริย์ แม่ราชวงศ์ที่ ๒ พองั่วขึ้นมา

เป็นต้นราชวงศ์ที่ใช้ชื่อว่าสุพรรณภูมิ และมีความเกี่ยวข้องกันอย่างนี้ ปี ๒๓๑๐ ตอนที่เสียกรุง

ครั้งที่ ๒ จากนั้นเป็นต้นมาเมืองสุพรรณบุรีถูกทำลายและร้างผู้คน บริเวณแถบนั้นเป็นสนามสู้รบกัน

ระหว่างไทยกับพม่า ทำให้ไม่มีผู้คนอยู่และถูกทิ้งร้าง ป่าเขา ผืนป่าและสัตว์ป่าต่าง ๆ พ้นกลับ

คืนมา ทำให้เป็นบ้านป่าเมืองเถื่อนตรงนั้น ในยุครัชกาลที่ ๕ สุพรรณบุรีเป็นหนึ่งในมณฑล

25 ของนครชัยศรี เพิ่งมาเปลี่ยนสถานะเป็นจังหวัดสุพรรณบุรีในสมัยรัชกาลที่ ๖ เรื่องแผ่นดิน

๑๓๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ม่วง ๓๔/๒

ของสุพรรณภูมิ ณ ปัจจุบันจากบ้านป่าเมืองเถื่อน คือ สุพรรณบุรี ได้ถูกทิ้งร้างอยู่ประมาณ ๑๐๐ ปีเศษ ใน ๑๐๐ ปีเศษ ตรงนั้นราษฎรที่เข้าไปบุกเบิกมีลักษณะที่ยากจน ออดอยาก

5 ยังถูกเจ้าหน้าที่ของรัฐกดขี่ข่มเหง จึงเกิดพฤติกรรมการณ์เป็นไอ้เสือร้าย มีการปล้นสะดมกันในสายตาของสังคมภายนอกจึงดูมีความน่ากลัว เป็นเมืองคนดุ ล้าหลัง ไร้การศึกษา

เป็นบ้านนอกคอกนา พุดจาเสียงเหนือ ห่างไกลความเจริญ เป็นเมืองที่ปิด ในยุคนายบรรหาร ศิลปอาชา ท่านเป็นคนสุพรรณบุรีเชื้อสายจีน เป็นผู้ที่พลิกโฉมเปิดเมืองสุพรรณบุรีออกมา จนสามารถเป็นจังหวัดชั้นนำของประเทศ กลายเป็นต้นแบบของความผูกพันระหว่าง

10 นักการเมืองระดับชาติกับการทำงานการเมืองสัมพันธ์กับประชาชนในท้องถิ่น นักวิชาการ ลงความเห็นว่า อันนี้เป็นรูปแบบการเมืองแบบจังหวัดนิยม สิ่งที่คุณบรรหาร ศิลปอาชา

สามารถสร้างขึ้นมาได้ คือ ทำให้คนสุพรรณบุรีมีความภาคภูมิใจในคนสุพรรณ รักสุพรรณ เลือดสุพรรณ สร้างสุพรรณ ชาติกำเนิดของตน ไม่ลืมชาติกำเนิดของตน ถือคตินิยมในเรื่องสัจจะ การกตัญญู การรักษาคำมั่นสัญญาไม่ลืมนั่นฐานบ้านเกิด สำหรับเรื่องโครงสร้างของประชากร

15 เนื่องจากว่าสุพรรณบุรีมีการถูกทิ้งร้างไปประมาณ ๑๐๐ กว่าปี มีการอพยพเข้ามาอยู่ใหม่เป็น ๒ - ๓ ช่วง ช่วงแรก คือ ช่วงรัชกาลที่ ๑ ถึงรัชกาลที่ ๓ กลุ่มลาวพวนเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ เขตเมืองสุพรรณบุรี เขตอำเภออู่ทอง กลุ่มเขมรถูกกวาดต้อนมาตั้งแต่สมัยพระนเรศวรยกทัพ ไปปราบพญาละแวก อีกส่วนหนึ่งเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารในสมัยรัชกาลที่ ๑ ตั้งถิ่นฐาน อยู่ในเขตอำเภออู่ทอง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ยังมีกลุ่มคนญวนมาอยู่ในเขตอำเภอสองพี่น้อง

20 ช่วงรัชกาลที่ ๕ รัชกาลที่ ๖ มีกลุ่มลาวซี ลาวครั้งเดิมอยู่ที่เทือกเขาภูคัง ประเทศลาว อพยพเข้ามา ที่อำเภอนครชัยศรี นครปฐม อพยพขึ้นมาตามแม่น้ำท่าจีน เข้ามาในเขตสุพรรณบุรี ตั้งถิ่นฐานอยู่ที่ อำเภอสองพี่น้อง นอกจากนั้น ยังมีกลุ่มไทยไซ่งหรือลาวไซ่งจากแคว้นสิบสองจุไททางจีนตอนใต้ อพยพมาที่เขาอ้อยจังหวัดเพชรบุรี และขยับขึ้นมาที่สุพรรณบุรีแถบอำเภอสองพี่น้อง มีกลุ่มชาวจีน จากแผ่นดินใหญ่จากโพ้นทะเล ชอบบออาชีพค้าขาย พุดภาษาแต้จิ๋ว แคะ หรือฮักก้า กวางตุ้ง

25 ไหลหล่า อยู่ในทุกอำเภอที่มีชุมชนที่มีการค้าขาย ประชากรจากกลุ่มประเทศอินโดจีนแผ่นดินใหญ่

๑๓๔

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จิตติมา ม่วง ๓๔/๓

และสิบสองจุไท เมื่อเข้ามารวมกับคนสุพรรณบุรีดั้งเดิม รวมทั้งมอญ กะเหรี่ยง ละว้า ซึ่งตั้งถิ่นฐานอยู่ก่อนแล้ว ทำให้โครงสร้างประชากรของสุพรรณบุรีในยุครัตนโกสินทร์มีความหลากหลาย

- 5 ทางชาติพันธุ์ ด้านศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี ด้านคติความเชื่อทางศาสนาอีกด้วย กลุ่มคนสุพรรณบุรีดั้งเดิม และกลุ่มคนที่พูดภาษาลาวนับถือพุทธศาสนานิกายเถรวาท ส่วนกลุ่มคนจีนนับถือศาสนาพุทธนิกายมหายาน กลุ่มคนญวนนับถือศาสนาคริสต์นิกายโรมันคาทอลิกต่างคนต่างตั้งศาสนสถานของตนขึ้นมาเป็นศูนย์รวมจิตใจของแต่ละกลุ่ม ทำให้แต่ละกลุ่ม

สามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข ด้านการประกอบอาชีพกลุ่มคนจีนถนัดค้าขาย ถนัดงานช่างฝีมือ

- 10 และการทำไร่พืชสวน ส่วนใหญ่จะอยู่ตามชุมชนที่อยู่ในเมือง ในแต่ละอำเภอ ส่วนกลุ่มคนสุพรรณบุรีดั้งเดิม กลุ่มคนพูดภาษาลาวและกลุ่มอื่น ๆ ถนัดด้านเกษตรกรรม จะกระจายอยู่บริเวณที่ราบลุ่ม ๒ ฟังแม่น้ำท่าจีน ใกล้เขตป่าเพื่อหักล้างทางพงขยายพื้นที่ทางการเกษตร ต่อไปนี้เป็นนวัตกรรมเชิงศิลป์ที่เป็นรูปธรรม ตัวอย่างแรกนวัตกรรมเชิงศิลป์ที่เกิดจากงานศิลปกรรมของชุมชนไทดำ ----

15

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๓๕/๑ เลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๓๕

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ถัดตาวัวลย์ ๓๕/๑

เท่าที่ท่านเห็นจะเป็นกระเปาะนักเรียน เขาให้ชื่อว่าเป็นกระเปาะแห่งความมกตัญญู อันนี้เป็นเรื่อง
ของชุมชนและเอกชน นักวิชาการ และนักวิจัยค่อย ๆ พัฒนาขึ้นจนเป็นสัญลักษณ์ ขณะนี้โรงเรียน

- 5 ประมาณ ๑๐ โรงเรียนที่มีกระเปาะนักเรียนของชาวไทดำเป็นเชิงสัญลักษณ์ มีผลิตภัณฑ์ไทดำ
ร่วมสมัยของชุมชนและการพัฒนาผลิตภัณฑ์ผ้าพิมพ์ลายไทดำร่วมสมัยอยู่ ๓ ราย มีดนตรีร่วมสมัย
วงไทดำซิมโฟนิคแบนด์และมีการแสดงพื้นบ้านไทดำ - ลาวครั้ง

- สำหรับอีกประเด็นหนึ่ง คือ ที่เมืองอุทอง เมืองอุทองมีการพัฒนาเมืองโบราณ
อุทองเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน สิ่งที่น่าสนใจที่นั่น คือ ประเพณีขอขมาคารวะอารยธรรมโบราณ
10 เรื่องนี้มีที่มาที่ไป ในบริเวณที่เป็นอารยธรรมอุทองนั่น คือ เมืองอุทองเดิมและจมอยู่ใต้ดิน
ขณะนี้ชุมชนที่เข้าไปอยู่ใหม่เป็นคนจากที่อื่นมา ตั้งชุมชนอยู่มี ๑๓ ชุมชนที่อยู่ในเขตเทศบาลอุทอง
อีก ๑๒ ชุมชนอยู่ในเขตเทศบาลตำบลท่าอุทอง ๒ ส่วนนี้รวมกัน ๒๕ ชุมชน เขาเข้ามาในภายหลัง
คนที่เข้ามาอยู่ในภายหลังเมื่อจะปลูกบ้านซุดหลุมลงไปพบโครงกระดูกมนุษย์โบราณ ซึ่งเป็น
บรรพบุรุษที่อยู่ตรงนั้นมาก่อน ซุดออกมากองกันไว้ จะทำไร่นาจะปลูกพืชพลิกพื้นดินก็พบ
15 พวกลูกปัด พวกสิ่งของโบราณต่าง ๆ รวมทั้งโครงกระดูกมนุษย์ มีอยู่ช่วงหนึ่งนั้นโครงกระดูก
ของมนุษย์โบราณถูกกอง ๆ ไว้ ชาวบ้านพูดว่าสูงเกินต้นมะม่วง สูงมากจำนวนมหาศาล ตรงนี้
ไม่รู้จะอย่างไร เลยหาทางออกกันโดยการเผาปนกิจทำบุญเผากัน แต่ต่อมาเกิดความสำนึกว่า
เรื่องนี้เป็นการทำที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ และไม่เห็นคุณค่าของสิ่งที่เป็นโบราณวัตถุเหล่านี้
ซึ่งมีความสำคัญมากขึ้นเรื่อย ๆ มนุษย์ไทยหาสิ่งเหล่านี้มากขึ้นเรื่อย ๆ ต่อมาจึงทำบุญขอขมา
20 คารวะอารยธรรมโบราณและทำต่อเนื่องกันมาทุกปีจนกลายเป็นประเพณี ตรงนี้นอกจากทำบุญ
เป็นประเพณีอย่างนี้แล้ว ขอขมาทุกปี ขณะเดียวกันได้สร้างสิ่งที่เป็นศิลปะองค์วัตถุต่าง ๆ
ทั้งหลายเป็นการเชิดชูวิถีวัฒนธรรมของชุมชนอารยธรรมโบราณ ถัดไปอันนี้เป็นตัวอย่างว่าโลก
ที่ท่านเห็นอยู่ในจอแผ่นภาพ อันนี้เป็นแบบสัญลักษณ์ของงานประเพณีทำบุญขอขมา
คารวะอารยธรรมอุทองที่เขาทำทุกปี นอกจากนั้น ลายผ้าบุษยศิริธรรม ลายผ้าบุษยมาลาธรรม
25 และผลิตภัณฑ์ผ้าต่าง ๆ ยังมีการเล่นกลองยาวของตำบลอุทองที่เป็นเอกลักษณ์ของเขา

๑๓๖

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ลัดดาวัลย์ ๓๕/๒

มีการแสดงบนหลังอานจักรยานเป็นการทำประกอบเพลง มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหาร
ขนมพื้นบ้าน เครื่องดื่มต่าง ๆ รวม ๑๑ ชนิด นอกจากนั้น ยังมีหัตถกรรมผักตบชวาที่เป็นศิลปกรรม

5 ของชุมชนที่ได้พัฒนาขึ้น

อีกอันหนึ่งเป็นนวัตกรรมเชิงศิลป์ในด้านการสร้างสรรค์วัฒนธรรมทางดนตรี
การแสดงที่จังหวัดสุพรรณบุรีด้วยความเป็นเหนือสุพรรณ ซึ่งอาจจะบอกว่ามาจากเหนือมอญ
ผสมกับเหนือลาว กลายเป็นเหนือสุพรรณ เสียงเหนือของคนหนุ่มสาวที่อยู่ในท้องทุ่งเป็นภาษา
คล้ายเสียงดนตรีสูงต่ำต่าง ๆ ทำให้เกิดคากลอนและบทกลอนต่าง ๆ บทเพลงต่าง ๆ พ่อเพลง

10 แม่เพลง ศิลปินนักร้องนักดนตรีจากทุ่งสุพรรณ ที่มีชื่อเสียงมาก ๆ ระดับศิลปินแห่งชาติมีอยู่ ๗ ท่าน
เป็นอย่างน้อย คือ

๑. ครูมนตรี ตราโมทย์

๒. แม่บัวผัน จันทรศรี

๓. ครูแจ้ง คล้ายสีทอง

15

๔. แม่ขวัญจิต ศรีประจันต์

๕. ครูไวพจน์ เพชรสุพรรณ

๖. พลเรือตรี มงคล แสงสว่าง (แห่เรือ)

๗. นายยืนยง โอภากุล หรือแอ๊ด คาราบาว

ราชาเพลงลูกทุ่ง

20

๑. ราชาเพลงลูกทุ่ง สุรพล สมบัติเจริญ

๒. ราชนิเพลงลูกทุ่ง พุ่มพวง ดวงจันทร์

๓. แหบมหาเสน่ห์ สายัณห์ สัญญา

๔. หนุ่มนาเสียงเด็ด ศรเพชร ศรสุพรรณ

อันนี้เป็นตัวอย่างของหนุ่มสาวหรือว่าคนเลือดสุพรรณที่มีศิลปินศิลปวัฒนธรรม

25

การแสดงต่างที่อยู่ในสายเลือด ถัดไปเป็นภาพของท่านครูเหล่านี้ มีครูมนตรี ตราโมทย์ แม่บัวผัน
ต่าง ๆ ทั้งหลาย แม่ขวัญจิต ศรีประจันต์ ครูแจ้ง คล้ายสีทอง ไวพจน์ เพชรสุพรรณ คนแห่เรือ

30

๑๓๗

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ถัดาวลีย์ ๓๕/๓

และแอ็ด คาราบาว ถัดไปอันนี้เป็นสุรพล สมบัติเจริญ พุ่มพวง ดวงจันทร์ สายัณห์ สัญญา
ศรเพชร ศรสุพรรณ นอกจากนั้น ยังมีสังข์ทอง สีใส และมีอื่น ๆ อีกมากมายจนถึงยุคปัจจุบัน

5 ท่านประธานครับ เรื่องนวัตกรรมเชิงศิลป์ ในการสร้างสรรค์วัฒนธรรมในทางดนตรี

ตรงนี้จากการดำเนินงานของกลุ่ม ขณะนี้กลุ่มศิลปินพื้นบ้าน กลุ่มศิลปินชาวบ้านระดับชาวบ้าน
ได้มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มศิลปินถิ่นสุพรรณ เขาได้ผลิตงานในยุคปัจจุบันขึ้นมาใหม่ เขาได้สร้าง
สัญลักษณ์ของศิลปินถิ่นสุพรรณเป็นกุญแจซอลลายข้าวอย่างที่เห็นในจอ และเสื้อผ้าลายข้าวหอม
สุพรรณ ข้าวเป็นผลผลิตหลักของคนสุพรรณอยู่แล้ว นอกจากนั้น ยังมีบทเพลงที่เขาสร้างสรรค์

10 โดยกลุ่มศิลปินถิ่นสุพรรณอย่างน้อย ๙ เพลงในขณะนี้ มีเพลงโหมโรงสุพรรณบุรี เพลงรำขวัญข้าว

เพลงขวัญข้าวร่วมสมัย เพลงศิลปินถิ่นสุพรรณ เพลงองค์กษัตริย์รัชกาลที่ ๙ เพลงองค์กษัตริย์

รัชกาลที่ ๙ (สากล) เพลงหนึ่งเดียวในโลกประเทศไทย เพลงทวารวดีสุวรรณภูมิ และเพลงมรดก

ลูกทุ่ง ตรงนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผมอยากจะสื่อสารไปถึงเพื่อนสมาชิก ซึ่งเป็นเลือดสุพรรณทั้งหลาย

ผมคิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เป็นการสร้างสรรค์ของศิลปินระดับชาวบ้าน ซึ่งศิลปินชาวบ้านที่

15 สุพรรณบุรีเขามีวงดนตรีปีพาทย์มอญของชาวบ้านประมาณ ๓๙ วง อยู่ประมาณ ๖ อำเภอ

และยึดอาชีพเป็นศิลปินรับจ้าง แสดงในงานอะไร งานชาวดำ คือ งานศพบ้าน ๆ แบบชาวบ้าน ๆ

รับจ้าง มีรายได้แบบนี้ เพราะฉะนั้น อาชีพของเขาเป็นอาชีพดนตรีของชาวบ้าน คนเหล่านี้

มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มศิลปินถิ่นสุพรรณและมีลูกหลานของเขาที่มีความรู้ไปเรียนในเรื่องศิลปะ

เรื่องดนตรี เรื่องอะไรต่าง ๆ ขณะนี้มาตั้งกลุ่มเพื่อสอนให้ศิลปินชาวบ้านแบบนี้ได้อ่านตัวโน้ตสากล

20 ของดนตรีสนุกสนานมาก ถ้ากองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษาไปเห็นเข้าก็สนับสนุนเป็น

โครงการให้เขาตั้งเป็นศูนย์เรียนรู้ขึ้นมา ตรงนี้เขามีการรวมกลุ่มกัน ตรงนี้เป็นจุดที่น่าส่งเสริม -----

๑๓๘

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศักราช ๓๖/๑

สิ่งที่ผมอยากสื่อสารถึงเพื่อนสมาชิกที่เป็นเลือดสุพรรณ อย่างน้อยผมอยากเห็นศิลปินชาวบ้าน เหล่านี้มีการฝึกฝนทักษะให้ดี และควรลงทุนในการหาห้องบันทึกเสียง หรือทำเป็นคลิป (clip)

5 ที่ได้มาตรฐานสูงและเผยแพร่ ตรงนี้จะยกระดับทำให้ศิลปินชาวบ้านมีสถานะขยับขึ้นมา

ต่อยอดขึ้นมาและมีความใกล้เคียงกับศิลปินระดับท็อป (top) ของประเทศ หรือซูเปอร์สตาร์ (supper star) ของประเทศที่เป็นคนสุพรรณบุรี ถ้า ๒ ส่วนนี้มาเชื่อมกันเมื่อไร จะทำให้สิ่งที่ ยูเนสโกยกย่องว่า สุพรรณบุรีเป็นเมืองแห่งดนตรี จะเกิดเป็นสิ่งที่ยั่งยืนและสมจริงสมจัง ผมจึง

10 ศิลปินของชาวบ้านเหล่านี้ต่อไป

ผลการศึกษา

ประการแรก ศึกษาสถานการณ์ว่า การขับเคลื่อนพัฒนางานด้านศิลปวัฒนธรรม ต้องถื่นเป็นอย่างไร ขณะนี้พบว่า มีความเชื่อมโยง ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนไทดำ ลาวโซ่ง ในจังหวัดสุพรรณบุรี รวม ๑๐ ตำบล ในเขต ๕ อำเภอ คือ อำเภออู่ทอง อำเภอสองพี่น้อง

15 อำเภอเมือง อำเภอบางปลาม้า อำเภอหนองหญ้าไซ ตรงนี้สามารถค้นพบแนวทางในการพัฒนา ถึงแม้ว่าปัจจุบันนี้อาจจะยังไม่แข็งแรงมาก แต่แข็งแรงตามสมควร

ประการที่ ๒ ด้านการพัฒนาเมืองโบราณอู่ทอง ตรงนี้มีชุมชนอยู่อย่างน้อย

๒๕ ชุมชน ใน ๒ เทศบาล มีการทำบุญอย่างต่อเนื่อง ขอมาคารวะอารายธรรมโบราณ รวมทั้ง สร้างกิจกรรมและสร้างองค์วัตถุต่าง ๆ ที่เป็นเชิงสัญลักษณ์ขึ้นมาเป็นศิลปวัฒนธรรม

20 ประการที่ ๓ นอกจากเรื่องผู้ประกอบการอาชีพนักดนตรีอย่างที่ผมเรียนไปแล้ว

ในวงปีพาทย์มอญที่รับแสดงในงานศพ ขณะนี้มี ๓๕ วง ใน ๖ อำเภอ คือ อำเภอเมือง

อำเภอบางปลาม้า อำเภอสองพี่น้อง อำเภอศรีประจันต์ อำเภอสามชุก อำเภอหนองหญ้าไซ

นอกจากนั้น ตามโรงเรียนมัธยมต่าง ๆ ของจังหวัดสุพรรณบุรีจะมีวงปีพาทย์มอญ ซึ่งเป็นวงประจำ

โรงเรียน ตรงนี้จะเห็นว่า โครงสร้างพื้นฐานด้านสังคม ด้านศิลปวัฒนธรรมของชุมชนท้องถิ่น

25 ที่จังหวัดสุพรรณบุรีค่อนข้างแข็งแรง ถ้าเราช่วยกันเติมสีสันให้ดีจะทำให้ยังรักลึกความเป็น เมืองดนตรีที่องค์การยูเนสโกกรุณาให้การยกย่อง

๑๓๙

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ศัทธิญา ๓๖/๒

ผลการศึกษา

นวัตกรรมเชิงศิลป์แผ่นดินสุพรรณภูมิ เราพบว่า การสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงศิลป์

5 ตอนนี้ปัญหาของชุมชนด้านศิลปะสามารถแก้ไขได้ แต่ว่าแก้ไขไปได้อย่างจำกัด

ขณะนี้เขาสามารถที่จะบูรณาการการสื่อสารต่าง ๆ ออกมาเป็นผลงาน ถ้าสามารถต่อยอดผลงานเป็นสื่อมัลติมีเดีย (multimedia) หรือเป็นภาพยนตร์ที่พวกเขาเป็นผู้แสดงหลัก ตรงนี้จะทำให้เกิดความมีชีวิตชีวาและความคึกคัก

นอกจากนั้น สิ่งที่เป็นนโยบายของรัฐบาลที่กำลังพูดถึงกันมาก คือ เรื่องซอฟต์แวร์

10 พาวเวอร์ (Soft Power) ผมคิดว่า ศิลปินถิ่นสุพรรณเป็นตัวอย่างของซอฟต์แวร์ที่ดีที่สุด และไม่ต้องเสแสร้ง ไม่ต้องปั้นแต่งอะไรมาก สามารถจะต่อยอดไปได้อย่างมั่นคง และรวดเร็ว

ผลการศึกษาที่เราตั้งคำถาม คือ รูปแบบและแนวทางการสร้างสังคมเข้มแข็ง โดยใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือ เราค้นพบอะไร มีการค้นพบอย่างน้อย ๓ เรื่อง

เรื่องแรก ทำให้เกิดสังคมเข้มแข็ง ประตู่เข้าศิลปวัฒนธรรมเป็นประตูเข้าได้แน่

15 แต่สำคัญยิ่งกว่านั้น คือ กระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมอย่างเป็นลำดับ เป็นขั้นเป็นตอน และต่อเนื่อง มีขั้นตอนในการที่จะสร้างการมีส่วนร่วม มีรายละเอียด ๗ ขั้นตอน

เรื่องที่ ๒ การสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงศิลป์ ตรงนี้จะมีปัจจัยที่มาเกี่ยวข้อง

ทั้งในแง่ผู้ก่อเกิดตัวศิลปะ ประเด็นที่จะพัฒนาศิลปวัฒนธรรม ชุมชน เรื่องการสื่อสาร

เพื่อสร้างความตระหนัก การหาแนวทางปฏิบัติ การสร้างสรรค์นวัตกรรมเชิงศิลป์

20 รวมทั้งกระบวนการมีส่วนร่วม

เรื่องที่ ๓ ส่วนของแรงผลักดันภายใน ไตรภูมิมิตี หรืออินทริณสิคโมทีฟ

(intrinsic motives) เป็นปัจจุบันสำคัญ ไม่ใช่จะก่อเกิดขึ้นมาจากการท่องจำ แต่เกิดขึ้นจาก

การทำงานด้วยความรัก ด้วยความสนใจ ด้วยความมีสมาธิ และมีแรงผลักดันออกมาจากภายในว่า

เป็นสิ่งที่เขาเห็นคุณค่า และเขาอยากจะทำให้สำเร็จ แม้จะมีปัญหาอุปสรรคอะไรต่าง ๆ เขาสามารถ

25 ที่จะฝ่าฟันไปได้ หากทางเอาชนะจนได้ ด้วยความมุ่งมั่น อันนี้เรียกว่า ไตรภูมิมิตี ไตรภูมิมิตี

จะคล้าย ๆ กับหม้อข้าวที่มีสามก้นแล้ว ถ้ามีก้นแล้วเดียว อยู่เดี่ยว ๆ ไม่มั่นคง ถ้ามีสองก้น
มั่นคงขึ้น แต่ยังไม่เสถียรภาพถึงที่สุด แต่ถ้าเมื่อไรก็ตาม มีก้นที่สาม คือ เป็นไตรภูมิแบบที่ว่า

5 จะมีความมั่นคง ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะต่อรัฐบาล

ประการที่ ๑ รัฐบาลสามารถจะใช้งานศิลปวัฒนธรรมชุมชนเป็นประตูเข้า

หรือเอนทรีพอยต์ (Entry Point) ในการที่จะสร้างชุมชนเข้มแข็ง สังคมเข้มแข็งได้ แต่ว่ารัฐบาล
ควรจะต้องเข้าใจ และส่งเสริมการขับเคลื่อนสังคมเข้มแข็ง ชุมชนเข้มแข็ง โดยใช้ศิลปวัฒนธรรม

10 เป็นเครื่องมือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เป็นศิลปวัฒนธรรมที่เป็นชีวิต จิตใจ ของชาวบ้านจากฐานราก

ประการที่ ๒ การบูรณาการนวัตกรรมเชิงศิลป์ สามารถสืบสานต่อยอดไปในทาง

เศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าทำยกระดับต่อยอดไปในเรื่องสื่อมัลติมีเดีย

และภาพยนตร์ จะสามารถสื่อสารไปได้อย่างกว้างขวางและเข้าถึงง่าย

ประการที่ ๓ การใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือสามารถจะนำไปสู่การสร้าง

15 สังคมเข้มแข็งและเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงานบริหารภาครัฐ ๕ กระทรวง

กระทรวงที่ ๑ คือ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.)

สมัยรัฐบาล พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ที่มีท่านเอก เหล่าธรรมทัศน์

เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อว. ท่านมองเห็นคุณค่าเรื่องนี้ และท่านคิดว่าจะนอกจากมหาวิทยาลัย

20 ส่วนใหญ่เน้นพื้นฐานของวิทยาศาสตร์แล้วควรมีมหาวิทยาลัยที่อยู่บนพื้นฐานของศิลปะ

ท่านจึงคิดถึงเรื่องมหาศิลปาลัย และมีการตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานขึ้นมาชุดหนึ่ง

โดยท่านเองในนามของปัจเจก โดยนายเอก เหล่าธรรมทัศน์ ทำหน้าที่เป็นประธาน คณะทำงาน

ชุดนี้ทำงานต่อเนื่อง จนปัจจุบันยังทำงานอยู่ ได้พัฒนาตรงนี้จนถึงขั้นที่จะร่างพระราชบัญญัติ

ที่จะจัดตั้งมหาศิลปาลัยขึ้นมา -----

25

๑๔๑

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อมลวันที่ ๓๗/๑

ดังนั้น สิ่งที่ยากจะเสนอต่อกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งรัฐบาลปัจจุบัน ควรจะสานต่อเรื่องนี้และทำให้ตรงนี้เข้ามาสอดคล้องและต่อยอด

5 กับสิ่งที่เป็ผลจากการศึกษาฉบับนี้

๒. กระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการบูรณาการการเรียนรู้ต่าง ๆ ในเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมสู่ความยั่งยืนและเป็นการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง

๓. กระทรวงวัฒนธรรม ควรจะเป็นหน่วยงานเจ้าภาพที่จะขับเคลื่อนแผนแม่บท ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม รวมทั้งซอฟต์แวร์

10 ๔. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรจะปรับ

ประยุกต์ใช้ศึกษาในเรื่องศิลปวัฒนธรรมนำไปใช้ในเรืองการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสร้าง

ความมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๕. กระทรวงมหาดไทย (มท.) ในส่วนของกรมการพัฒนาชุมชนและกรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น ควรจะศึกษาและนำไปปรับประยุกต์ใช้เช่นกัน

15 ข้อเสนอแนะต่อชุมชนและท้องถิ่น

๑. ชุมชนทั้ง ๓ กลุ่มที่ดำเนินการอยู่ควรจะรักษาความสามัคคีเป็นปึกแผ่น เป็นหนึ่งเดียวกันในเรื่องนี้ ดำเนินงานต่อด้วยการพึ่งตนเองและพัฒนาความแข็งแรงของกลุ่ม ของเครือข่ายขึ้นมา สร้างศิลปป็นรุ่นใหม่ ๆ

๒. เครือข่ายศิลปป็นพื้นบ้าน ควรจะทำงานร่วมกับภาคองค์กรเอกชน

20 องค์กรภาคประชาสังคมในจังหวัดสุพรรณบุรี และนำเรื่องศิลปวัฒนธรรมตรงนี้เป็นเครื่องมือ หรือเป็นแนวทางในการทำงาน

๓. หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีส่วนร่วมในการรวบรวมเรื่องราว ข้อมูลการดำเนินงานของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับศิลปป็นถิ่นสุพรรณบุรี หรือศิลปวัฒนธรรม นวัตกรรม เชิงศิลป์ต่าง ๆ เพื่อที่จะเผยแพร่และปลูกฝังให้กับลูกหลานได้มีความภาคภูมิใจ

25

30

๑๔๒

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อมลวันที่ ๓๗/๒

๔. หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรจะส่งเสริมให้ชุมชนมีการวางแผน
ทำงานกิจกรรม สนับสนุนงบประมาณ ทำงานอย่างต่อเนื่อง

5 ๕. หน่วยงานท้องถิ่น ควรที่จะสร้างสิ่งที่เป็นแรงกระตุ้นเป็นอินเซนทีฟ (incentive)

ที่จะสนับสนุนให้ชุมชนได้มีกำลังใจในการที่จะดำเนินการต่อ

ข้อเสนอแนะในด้านวิธีการดำเนินงาน

๑. ควรมีเจ้าภาพหลัก ซึ่งขณะนี้เจ้าภาพหลักน่าจะนึกถึงกระทรวง อว. ถ้าหากว่า
มีมหาศาลปาลัยด้วยแล้ว อันนี้จะยิ่งดี วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

10 ที่เกี่ยวข้อง อันนี้ควรจะเข้ามาเป็นเจ้าภาพหลัก

๒. ควรจะมีเรื่องแผนแม่บทในการที่จะพัฒนาตรงนี้ดูให้สอดคล้องกับ

แผนการปฏิรูปประเทศและยุทธศาสตร์ชาติที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้

๓. หน่วยงานสนับสนุนอื่น ๆ ผมจะนึกถึงหน่วยงานที่เป็นกองทุนไม่ว่าจะเป็น
กองทุนด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ กองทุนด้านสื่อดิจิทัล หรือกองทุนด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

15 อันนี้น่าจะเรียกว่าเป็นตัวเปลี่ยนเกม เป็นองค์กรที่จะสามารถมีความคล่องตัวมากกว่าหน่วยงาน
ราชการ ตรงนี้ควรจะมาเสริมกับหน่วยงานราชการ ขอบพระคุณท่านประธานครับ

ประธานวุฒิสภา : ต่อไปเชิญท่านสมาชิกที่ประสงค์จะอภิปรายกรุณายกมือขึ้น
ขณะนี้ มีจำนวน ๓ ท่าน คือ ท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ท่านฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร

ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ ตามลำดับขอเชิญท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ก่อนครับ

20 นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

กระผม นายเพิ่มพงษ์ เชาวลิต สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นได้รับฟังข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ
แล้วต้องยอมรับว่าค่อนข้างที่จะน่าสนใจมาก เพราะสามารถผูกโยงศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านมาสู่

การพัฒนาสมัยใหม่ได้ ซึ่งเรื่องนี้ผมดูแล้วโดยทั่วไปเรายังขาดประเด็นนี้ ถ้าเราไปต่างประเทศ
มักจะเห็นหลายประเทศที่เขาพยายามเชื่อมโยงนำประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณี เข้ากับ

25 ระบบปัจจุบัน ไม่ว่าจะประเทศจีน หรือประเทศญี่ปุ่น ส่วนของประเทศไทยอาจจะยังไม่เห็น

๑๔๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อมลวันที่ ๓๗/๓

ตรงนี้มีมากนัก ระยะเวลาหลังอาจจะได้ยินคำว่า “ซอฟต์แวร์เวอร์” แต่คำว่า “ซอฟต์แวร์เวอร์” จริง ๆ เท่าที่ฟังดูสิ่งที่สำคัญอันหนึ่งควรจะควบคู่ไปกับการมองพื้นฐานหรือมองรากฐานของบ้านเรา

- 5 ไม่ว่าจะเป็ศิลปะวัฒนธรรม ประเพณี แล้วเชื่อมโยงเข้าด้วยกัน ซึ่งจะเรียกว่าเป็นอำนาจอ่อนหรืออำนาจอะไรก็ตาม แต่ถ้าเราสามารถโยงซอฟต์แวร์เข้ากับวัฒนธรรม ประเพณีแบบที่ผลการศึกษารั้งนี้เห็นได้ค่อนข้างชัดเจน ผมมีข้อสังเกตหรืออาจจะเป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในสิ่งที่คณะกรรมการได้เสนอมาแล้ว

๑. การทำพื้นที่ตรงนี้ให้มีความเข้มแข็ง ผมคิดว่าถ้าจัดกลไกที่มีความชัดเจน

- 10 จะเป็รูปของคณะกรรมการหรือจะเป็นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างทีคณะกรรมการเสนอ มีหลายกระทรวง เท่าที่ดูหลัก ๆ แล้วจะมีกระทรวง อว. กระทรวงวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ รวมทั้งกระทรวงมหาดไทยหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๓ - ๔ กระทรวง เท่าที่เข้าใจขณะนี้ น่าจะเป็นกลไกที่มีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องการพัฒนาหรือทำให้รูปแบบนี้มีการเจริญเติบโตขึ้นไปได้ ถ้ามีการร่วมกันในระดับของกระทรวงส่วนกลางในส่วนนี้ และกำหนดรูปแบบของการพัฒนา

- 15 หรือการส่งเสริมให้ดีเราจะเห็นการสนับสนุนนโยบายจากส่วนกลางเข้ามาสู่พื้นที่ตรงนี้ได้ ผมคิดว่าค่อนข้างจะมีความสำคัญ หน่วยงานทั้ง ๔ - ๕ หน่วย มักจะมีหน่วยงานที่อยู่ในท้องถิ่นอยู่แล้ว ถ้าเราสามารถทำให้หน่วยงานในสังกัดของเขารับนโยบายส่วนกลางเข้ามาและจัดทำออกมาเป็นนโยบายชัดเจนเป็นแผนแม่บทในการพัฒนา เพราะแผนเหล่านี้ถ้าเป็นแผนระดับจังหวัดหรือพื้นที่สามารถดำเนินการได้ เพราะวัฒนธรรมประเพณีที่เกิดขึ้นหรือที่นำเสนอขึ้นมาเป็นลักษณะท้องถิ่น

- 20 ไม่ว่าจะเป็ศิลปิน หรือด้านดนตรี หรือศิลปะต่าง ๆ หรือการแสดงต่าง ๆ เป็นของท้องถิ่น ถ้าเราสามารถทำแผนแม่บทของท้องถิ่นขึ้นมาได้ โดยการสนับสนุนของกลไกส่วนกลางและกลไกของจังหวัดที่อยู่ในสังกัดนี้แล้วการพัฒนาจะง่ายขึ้น

๒. ถ้าทำให้ประชาชนในจังหวัดนั้นได้เข้าใจถึงเอกลักษณ์และเข้าใจสิ่งที่กำลังพัฒนา

อยู่ จะเป็นการรับหรือการแสวงหาการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในพื้นที่หรือในจังหวัดนั้นได้

- 25 เป็นอย่างดี เพราะจริง ๆ แล้วความยั่งยืนของสิ่งเหล่านี้จะมีขึ้นได้ ถ้าประชาชนมีความพร้อมใจ

๑๔๔

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

อมลวันที่ ๓๗/๕

และรู้ว่าเอกลักษณ์ของเขาจะเป็นการพัฒนาแบบนี้ เขาร่วมมือร่วมใจกันทั้งจังหวัด และสามารถนำเอกลักษณ์นี้เป็นจุดเด่นในการทำให้เกิดวัฒนธรรมหรือซอฟต์แวร์ได้ เขาจะได้รับผลประโยชน์

5. ไปด้วย ไม่ว่าจะเส้นทางด้านเศรษฐกิจ หรือความมีหน้ามีตา หรือความเท่าเทียม หรือศักดิ์ศรีของจังหวัดสามารถเป็นไปได้ ถ้าสามารถทำให้เรื่องนี้กระจายไปได้ ประชาชนทั้งจังหวัด ได้รับทราบว่ามีพื้นที่นี้จะถูกยกระดับให้เป็นลักษณะพิเศษ เรื่องนี้ผมคิดว่าความภาคภูมิใจจะนำมาซึ่งการรักษาวัฒนธรรมประเพณีมากขึ้น

10

- ๓๘/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๔๕

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อารีวรรณ ๓๘/๑

๓. ผมคิดว่าการพัฒนาศิลปวัฒนธรรมหรือสิ่งที่ติดอยู่แล้วของจังหวัดนี้ให้มีการต่อยอดและยั่งยืนไปตลอดจะเป็นประโยชน์ค่อนข้างมาก เช่น ศิลปิน นักร้อง จะมีแนวทาง

5 ในการพัฒนาอย่างไร การละเล่นหรือสิ่งต่าง ๆ ที่เด่นอยู่แล้วจะมีการสืบทอดพัฒนาอย่างเป็นระบบอย่างไร ไม่ใช่ไปธรรมชาติ ถ้าแบบนั้นโอกาสในการสู้กับกระแสใหม่จะยาก ถ้าแบบนี้จะมีการเสื่อมสลายไปได้ แต่ถ้ามีแนวทาง มีกลยุทธ์ในการรักษาและต่อยอดให้เกิดความยั่งยืนต่อไปสามารถเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

๔. ด้านงบประมาณ ผมคิดว่าถ้าเราตั้งกรรมการ มีแผนแม่บทชัดเจน
10 มีความร่วมมือระหว่างส่วนกลางกับท้องถิ่นได้แล้วการแสวงหาในเรื่องงบประมาณซึ่งจำเป็นจะต้องมีการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นด้านใดก็ตามเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นหลักประกันให้เกิดความก้าวหน้า

ในเรื่องของการทำงานได้ ตรงนี้ทำให้แผนสามารถไปได้โดยยั่งยืน

ประเด็นสุดท้าย เป็นข้อเสนอชนิดหนึ่งว่า จริง ๆ รูปแบบของจังหวัดนี้

ถ้าได้ศึกษาอาจจะมีหลายจังหวัดที่เป็นแบบนี้ เท่าที่ผมยกตัวอย่าง เช่น จังหวัดเชียงใหม่

15 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดสุโขทัย จังหวัดนครศรีธรรมราช จังหวัดที่มีความเก่าแก่ของพื้นที่และมีรากฐานของศิลปวัฒนธรรมถ้าสามารถทำจุดเด่นตรงนี้ได้เราจะมีซอฟต์แวร์ที่มีรากฐานของวัฒนธรรมประเพณีอยู่หลายจังหวัดและเป็นจุดขายหรือเป็นจุดท่องเที่ยวได้

ตรงนี้ผมคิดว่าจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาอีกแง่มุมหนึ่งของสังคมประเทศไทย และจะเป็นแง่มุม

ที่มีการพัฒนาจากรากฐานวัฒนธรรมจริง ๆ ขออนุญาตนำเรียนเป็นข้อเสนอให้กับกรรมการ

20 เท่านั้นครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์พิเศษพรเพชร วิชิตชลชัย

ประธานวุฒิสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา
คนหนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน

25 วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านเพิ่มพงษ์ เชาวลิต ลำดับต่อไปเชิญท่านฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร
ครับ

๑๕๖

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อารีวรรณ ๓๘/๒

- นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ
ดิฉัน นางฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร สมาชิกวุฒิสภา ก่อนอื่นต้องขอชื่นชมคณะทำงานของท่านพลเดช
5 ปิ่นประทีป ที่ได้ศึกษาเรื่องสุพรรณภูมิและยกตัวอย่างจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อที่จะเป็นโมเดลตัวอย่าง
ตรงนี้ดิฉันเห็นด้วยอย่างยิ่ง และในรายงานที่ท่านได้ศึกษามายอดเยี่ยมมาก ตอนนี้นำประเด็นที่ดิฉัน
ขอเพิ่มเติมจากท่านที่ได้พูดไปแล้ว คือ เรื่องของดนตรี ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรีเพิ่งได้รับการประกาศ
จากยูเนสโกเมื่อเดือนตุลาคม ๒๕๖๖ ให้เป็นเมืองสร้างสรรค์แห่งดนตรี และจากการที่
คณะกรรมการธิการการท่องเที่ยว วุฒิสภา ได้เดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อส่งเสริมในเรื่องการท่องเที่ยว
10 จะเห็นได้ว่าจังหวัดสุพรรณบุรีมีศิลปวัฒนธรรมที่เข้มแข็งมาก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในเรื่อง
ประวัติศาสตร์ มีพิพิธภัณฑ์และอนุสรณ์ดอนเจดีย์ ตรงนี้เป็นสิ่งสำคัญของจังหวัดสุพรรณบุรี
แต่ในประเด็นเรื่องดนตรีซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรีมีศิลปินแห่งชาติเกี่ยวกับดนตรี ๗ ท่าน และจังหวัด
สุพรรณบุรีมีดนตรีที่เชี่ยวชาญที่เรียกว่า “เบญจภาคีนครศรีสุพรรณ” ตรงนี้เป็นสิ่งที่จะทำให้จังหวัด
สุพรรณบุรีได้เกิดความเข้มแข็งทางดนตรี โดยเฉพาะดนตรีพื้นบ้าน ดนตรีไทย เพลงลูกทุ่ง
15 เพลงเพื่อชีวิตและดนตรีสมัยใหม่ ตรงนี้จะเห็นได้ว่าจังหวัดสุพรรณบุรีในเรื่องศิลปะดนตรีไทย
ปี่พาทย์มอญ ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรีมีความเข้มแข็งเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะในโรงเรียน
ที่มีการประกวดทำให้เด็กไทยมีความสนใจที่อยากจะเรียนดนตรีไทย และวันนั้นที่ได้คุยกับจังหวัด
ในปี ๒๕๖๖ มีงบประมาณที่จะดำเนินการในเรื่องที่จะทำดนตรีเป็นเมืองสร้างสรรค์ของจังหวัด
สุพรรณบุรี แต่ปี ๒๕๖๗ งบประมาณอาจจะยังน้อย แต่ว่าจะทำกิจกรรม จะเริ่มด้วยกิจกรรมเพลง
20 ผู้สูงอายุ กิจกรรมดนตรีในสวน และกิจกรรมการประชุมสัมมนานานาชาติ แต่ปี ๒๕๖๘ ได้นำเข้าสู่
งบประมาณจังหวัดแล้ว เพื่อขอรับงบประมาณจากจังหวัดจะมีแสดงดนตรี ๓ สายในจังหวัดสุพรรณบุรี
และมีงานสุพรรณบุรีเฟสติวัล (Festival) จังหวัดสุพรรณบุรีบอกว่า เป็นเมืองเหนือ เลยมีมาสคอต
(mascot) น่องเหนือ และมีกิจกรรมประชุมสัมมนานานาชาติให้เมืองสร้างสรรค์ด้านดนตรีของ
ยูเนสโก ฝากคณะกรรมการที่ศึกษาเรื่องนี้เพื่อจะได้นำเสนอหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม
25 ทำอย่างไรเมื่อได้รับเป็นเมืองสร้างสรรค์แห่งดนตรีแล้วจะต้องมีการเชิญดนตรีนานาชาติที่เป็นหลัก

๑๔๗

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

อารีวรรณ ๓๘/๓

ของยูเนสโก ซึ่งจะเข้ามาในจังหวัดสุพรรณบุรีเพื่อมาประชุมสัมมนาทำให้เกิดเป็นเทศกาลดนตรี คือ ทุกปีถ้าทำเป็นที่รู้จัก เป็นที่เลื่องลือ เป็นที่นิยมชมชอบของประเทศเพื่อนบ้านด้วยกันแล้วหรือ

- 5 ในแวดวงของเมืองดนตรี คิดเหมือนเวียนนา (Vienna) จะมีเทศกาลดนตรี หวังว่าจังหวัดสุพรรณบุรี จะเป็นอย่างนั้นเช่นกันในอนาคต ตรงนี้ต้องขอขอบคุณท่านพลเดช ปิ่นประทีป และคณะ ที่ได้นำเสนอโมเดลจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นตัวอย่าง ซึ่งจังหวัดสุพรรณบุรีมีศิลปวัฒนธรรมที่เข้มแข็งและล้ำค่าจริง ๆ ขอขอบคุณค่ะ

- 10 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร ต่อไปเชิญว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ ครับ

- 15 ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ สมาชิกวุฒิสภา ขออนุญาตที่จะมีส่วนร่วมในการที่จะเพิ่มเติมข้อมูลให้กับรายงานการศึกษาในเรื่องนี้ ก่อนอื่นต้องขอเรียนว่า ผมเกิดที่อำเภอเขาชัยย้อย จังหวัดเพชรบุรี มีเชื้อสายของลาวโซ่งหรือไทดำ ซึ่งเป็นต้นกำเนิดของลาวโซ่ง ซึ่งขณะนี้กระจายอยู่ในจังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศไม่น้อยกว่า ๑๗ จังหวัด ภาคใต้อยู่ถึงจังหวัดชุมพร ภาคเหนืออยู่ถึงจังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ในส่วนของวัฒนธรรมลาวโซ่งหรือไทดำในทางธรรมชาติชุมชนต่าง ๆ ทั้ง ๑๐ กว่าจังหวัดที่อยู่ ได้มีการติดต่อเชื่อมโยงทางวัฒนธรรมโดยธรรมชาติอยู่แล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในช่วงเทศกาลสงกรานต์จะมีการกำหนดว่า
- 20 หมู่บ้านไหน ตำบลไหน จังหวัดไหน จะจัดงานวันไหน เรียกว่า “เอาแรงกัน” จากอำเภออื่น ๆ จังหวัดอื่น ๆ จะมาร่วมกิจกรรมกันเป็นที่สนุกสนาน รักษาไว้ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณี ที่ผมกล่าวตรงนี้เห็นด้วยกับรายงานการศึกษาที่ว่า ในส่วนที่ดำเนินการอยู่เป็นเรื่องของชุมชนว่ากันเอง แต่ถ้าหากว่าคณะกรรมการการศึกษาได้เสนอให้มีเจ้าภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระทรวงที่เกี่ยวข้อง จะได้นำสิ่งที่เป็นเอกลักษณ์ เป็นวัฒนธรรม เป็นของดีแต่ละเชื้อชาติมานำเสนอในลักษณะที่เป็น

25

๑๔๘

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

อารีวรรณ ๓๘/๕

ซอฟต์แวร์แวร์ คือ เป็นวัฒนธรรมที่ควรจะประชาสัมพันธ์ส่งเสริมการท่องเที่ยวรวมทั้งส่งเสริม
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ผลิตภัณฑ์ที่เป็นผลิตภัณฑ์ชนเผ่าแต่ละชนเผ่าให้เป็นสินค้าที่มีการจัดจำหน่ายและเป็น

5 การเพิ่มรายได้ส่งเสริมการท่องเที่ยว อันนั้น คือ ส่วนของไทดำ -----

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

- ๓๙/๑

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

๑๔๙

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชรินทร์ทิพย์ ๓๙/๑

อีกส่วนหนึ่งที่ท่านได้ยกเป็นกรณีตัวอย่าง คือ จังหวัดสุพรรณบุรี ผมกราบเรียนว่า จังหวัดสุพรรณบุรี มี ๑๐ อำเภอ ผมเคยรับราชการอยู่ทั้งหมด ๖ อำเภอด้วยกัน เคยเป็นปลัดอำเภออยู่ ๒ อำเภอ

5 คือ อำเภอบางปลาม้ากับอำเภอหนองหญ้าไซ และเป็นนายอำเภออยู่ ๔ อำเภอ อำเภอด่านช้าง

อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภออู่ทอง และอำเภอเมืองสุพรรณบุรี อยากจะกราบเรียนว่า สิ่งที่ท่าน ได้ศึกษามานั้นก็เป็นส่วนหนึ่ง แต่อยากจะกราบเรียนว่า ในชุมชนของจังหวัดสุพรรณบุรียังมีอีก หลากหลายเชื้อสายที่อยู่ในพื้นที่ตรงนั้น ถ้าหากว่าท่านจะมีโอกาสและไปศึกษาชุมชนอื่น ๆ เพิ่มเติม ก็จะทำให้ข้อมูลของจังหวัดสุพรรณบุรีสมบูรณ์ขึ้น ยกตัวอย่างเช่น ที่อำเภอบางปลาม้า ส่วนใหญ่

10 จะเป็นชุมชนของลาวพวน ที่นั่นก็จะมีประเพณีที่ตั้ง คือ ประเพณีกำฟ้า คนนิยมที่จะไปร่วมกิจกรรม กัน หรือว่าที่อำเภอเดิมบางนางบวชก็จะเป็นชุมชนของลาวครั่ง ซึ่งมีฝีมือในการทอผ้าที่เรียกว่า

ผ้าตีนจก และเอกลักษณ์อีกอย่างหนึ่ง คือ ผ้าขาวม้า ๕ สี ซึ่งส่วนใหญ่ที่จังหวัดสุพรรณบุรี ก็จะนำมาตัดเป็นเสื้อผ้าที่เป็นเอกลักษณ์ของจังหวัดสุพรรณบุรี นอกจากนั้น ก็ยังมีชุมชนอื่น ๆ

อีก อันนี้ผมยกตัวอย่าง อยากจะเรียนเสนอว่า ถ้าหากมีการศึกษาต่อยอด เพื่อให้ข้อมูลที่จังหวัด

15 สุพรรณบุรีมีความสมบูรณ์ขึ้นก็น่าจะเป็นประโยชน์ในโอกาสต่อไป ขออนุญาตนำเสนอข้อมูลและ ขอแสดงความชื่นชมในการที่จะนำเอกลักษณ์ชุมชนที่เป็นของพื้นถิ่นมานำเสนอต่อสังคมในโอกาส ต่อไป ขออนุญาตเรียนนำเสนอด้วยความเคารพ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ มีสมาชิกวุฒิสภาที่ประสงค์จะเพิ่มเติม

20 ท่านพิทักษ์ ไชยเจริญ พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน และมีท่านอื่นมีหรือไม่ ท่านส่งชื่อ กับเจ้าหน้าที่ได้ เชิญท่านพิทักษ์ ไชยเจริญ ครับ

นายพิทักษ์ ไชยเจริญ : สกราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ กระผม นายพิทักษ์ ไชยเจริญ สมาชิกวุฒิสภา ที่จริงแล้วผมก็เป็นอนุกรรมการอยู่ในส่วนนี้เหมือนกัน รูปแบบการเสริมสร้างสังคมโดยใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือกรณีศึกษานวัตกรรมเชิงศิลป์

25 แผ่นดินสุพรรณภูมิ ของคณะกรรมการธิการ ผมอยากเรียนเสนออีกนิดเดียว คือ ผมอยากจะให้

๑๕๐

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

ชรินทร์ทิพย์ ๓๙/๒

ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งท่านจะอยู่ที่นั่น ๒ ปี ๓ ปี หรือย้ายกลับมาอยู่ใหม่ เป็นคนที่
ดำเนินการทั้งหมดและเหมือนกับเป็นเจ้าของก็จะช่วยทำให้กิจกรรม ซึ่งท่านพลเดช ปิ่นประทีป

5 ท่านเป็นประธานคณะกรรมการดำเนินการมานั้นดีเลิศอยู่แล้ว และสิ่งสำคัญที่สุดนายอำเภอ
แต่ละอำเภอต้องเข้าใจในเรื่องเหล่านี้ก็จะช่วยทำให้สิ่งเหล่านี้เจริญเติบโตไปในอนาคต ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา
คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านพิทักษ์ ไชยเจริญ ลำดับต่อไปเชิญท่านพันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน
พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภาที่เคารพ

10 กระผม พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน สมาชิกวุฒิสภา ตามรายงานการศึกษาของ
คณะกรรมการธิการ เพื่อเน้นรูปแบบการเสริมสร้างสังคมเข้มแข็ง ผมเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ท่านนำ
ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือ โดยใช้กรณีศึกษาของจังหวัดสุพรรณบุรี ผมอยากเสนอแนะเพิ่มเติมว่า
ถ้าสังคมเราเข้มแข็ง ประชาชนมีความเป็นอยู่ดี สิ่งต่าง ๆ ก็จะดีขึ้น การเมืองทุกอย่างจะราบรื่น
ปัญหาอุปสรรคในเรื่องภัยคุกคามที่เกิดขึ้นจากภายในและภายนอกประเทศก็จะเบาบางลง

15 ผมเสนอแนะเพิ่มเติมว่า อยากให้ท่านศึกษาให้ครอบคลุมหลาย ๆ พื้นที่ทุกภาค ยกตัวอย่าง
แต่ละภาคมีความเด่นในด้านวัฒนธรรมต่าง ๆ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือก็จะมีหมอลำ
ซึ่งวัฒนธรรมหมอลำมีชื่อเสียงโด่งดังทำให้ผู้ประกอบการอาชีพมีรายได้ สร้างเนื้อสร้างตัวได้หลายคน
นอกจากนั้น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือบางจังหวัดก็ยังมีนวัตกรรมที่เด่น ๆ ยกตัวอย่าง
จังหวัดสกลนครมีผ้าข้อมคราม หรือทางภาคใต้ก็จะมีศิลปวัฒนธรรมที่เด่นหลายอย่าง และข้อสำคัญ

20 ผมอยากให้คณะกรรมการที่ศึกษาต่อยอดประสานไปทางภาครัฐต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง
โดยเฉพาะต่างจังหวัดก็จะมีวัฒนธรรมจังหวัด ท่องเที่ยวในพื้นที่ต่าง ๆ ท่องเที่ยวกีฬา เพื่อจะได้
ทำให้มีการบูรณาการ สิ่งที่ท่านศึกษาจะได้ต่อยอด เพื่อความสำเร็จครอบคลุมทุกภาคครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา
คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณท่านพันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน มีสมาชิกวุฒิสภาท่านใดอีกหรือไม่
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

25

๑๕๑

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

شرينทร์ทิพย์ ๓๙/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ไม่มีแล้วนะครับ เชิญท่านคณะกรรมการมาธิการตอบชี้แจงครับ

- 5 นายพลเดช ปิ่นประทีป (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานวุฒิสภา ที่เคารพครับ กระผม นายพลเดช ปิ่นประทีป ผมต้องขอกราบขอบพระคุณเพื่อนสมาชิกที่ได้ช่วย เสนอแนะเพิ่มเติมและตั้งข้อสังเกต ผมคิดว่าอารมณ์ของพวกเราเห็นคล้อยไปในทางเดียวกันว่า เรื่องของศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่น ของดี ๆ ที่อยู่ในอารยธรรมหรือว่าภูมิปัญญา ของชุมชนท้องถิ่นนั้นเป็นซอฟต์แวร์ที่สำคัญ และสามารถต่อเชื่อมไปสู่เรื่องของเศรษฐกิจ เรื่องสังคม และเรื่องของความมั่นคงไปด้วยกัน

- 15 ท่านเพิ่มพงษ์ เขาวลิต ขอบคุณท่านที่ได้ช่วยเพิ่มเติมในแง่มุมของกลไกการบริหาร จัดการ ซึ่งผมขอรับทุกเรื่องตรงนี้ว่า จะนำเข้ามาเพิ่มเติมในส่วนที่จะดำเนินการกันต่อ อย่างไรก็ตาม การรายงาน การบันทึกของสภาก็คงจะมีความเห็นที่ท่านได้เสนอประกอบไปด้วยอยู่แล้ว อันนี้ในแง่ ของการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นรูปธรรมดีมาก หมายความว่า ควรจะต้องมีเรื่องของกลไกสนับสนุน ที่ชัดเจน มีอีเวนต์ (event) อาจจะต้องมีเอ็มโอยู (Memorandum Of Understanding : MOU) กันระหว่างหน่วยงานส่วนกลางที่เกี่ยวข้อง แต่อยู่ในพื้นที่ต้องสร้างบรรยากาศอะไรบางอย่างให้มี คอมมิตเมนต์ (commitment) ร่วมกันในการที่จะผลักดันตรงนี้ รวมถึงการมีงบประมาณสนับสนุน

- 20 ท่านฉวีรัตน์ เกษตรสุนทร ตรงนี้ก็เช่นกัน ท่านได้เพิ่มเติมในสิ่งที่ผมคิดว่าสำคัญ คือ หลังจากที่ยูเนสโกได้ให้การยกย่อง ยอมรับว่าจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นเมืองสร้างสรรค์แห่งดนตรี นอกจากที่นำมาพูดกันตรงนี้แล้ว ท่านได้หยิบสิ่งที่สำคัญโดยเฉพาะเรื่องดนตรีที่เรียกว่า เบญจภาคี ดนตรีสุพรรณ ตรงนี้มีทั้งดนตรีเพื่อชีวิต ดนตรีลูกทุ่ง ดนตรีพื้นบ้านต่าง ๆ อันนี้จำเป็นต้องเพิ่มเติม และเห็นด้วยว่า ต้องใช้เงื่อนไขของยูเนสโกมารับรอง ต้องจัดลักษณะที่เป็นกิจกรรมต่อเนื่อง และจัดอีเวนต์ต่อเนื่อง ถ้าทำให้ตรงนี้เกิดเป็นกิจกรรม เป็นเทศกาลที่มีความต่อเนื่องและมีชื่อเสียง อย่างน้อยในระดับอาเซียนเราสามารถทำให้มีเมืองดนตรีแบบที่ว่า มีกิจกรรม มีเฟสติวล
- 25 มีอะไรต่าง ๆ ตรงนี้เป็นการขยายผลหรือการขับเคลื่อนซอฟต์แวร์ไปโดยปริยาย

๑๕๒

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จันทร์ตรี ๔๐/๑

ว่าที่ร้อยตรี เชิดศักดิ์ จำปาเทศ สิ่งที่ท่านเสนอ คณะกรรมาธิการรับไว้ เรื่องเมืองอื่นมีรากฐานแบบนี้และมีฐานทุนทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาแบบนี้ เช่นเดียวกับ

- 5 พันตำรวจเอก ยุทธกร วงเวียน ท่านพิทักษ์ ไชยเจริญ ตรงนี้เหมือนกันว่า ภูมิภาคต่าง ๆ ภาคอีสานมีของดีแบบนี้เช่นกัน มีอีกเรื่องหนึ่งที่ศึกษาควบคู่กัน คือ กิวคอคแคบสุดแผ่นดินสยาม จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตรงนั้นเป็นจุดทำมาค้าขาย เป็นเส้นทางคาบสมุทร อันนี้เป็นตัวอย่างหนึ่ง ศึกษาคู่กันกับศิลปินถิ่นสุพรรณ แต่ตรงนั้นจะเด่นเรื่องการใช้ภูมิสารสนเทศ คือ ใช้เรื่องรีโมทเซนซิง (remote sensing) บวกกับจีไอเอสเข้ามาและสร้างเป็นสิ่งที่เรียกว่า ภูมิเมือง
- 10 เป็นแหล่งรวมข้อมูลเมืองด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม โบราณคดี อันนี้ เป็นตัวอย่างหนึ่ง ดังนั้น คณะกรรมาธิการเห็นว่าจากการศึกษา ๒ เรื่อง ทำให้คิดว่าน่าจะต้อง ส่งเสริมให้องค์กรภาคเอกชน และภาคประชาสังคมที่อยู่ในทุกจังหวัดได้ศึกษาสิ่งที่เป็นราก และเป็นฐานทุนทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์เมืองของตน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เมืองที่มีความเก่าแก่ พอสมควร ตรงนี้จะเป็นรากฐานของแผ่นดินที่สำคัญ ต่อไปจะต่อยอดเรื่องซอฟต์แวร์ หรือการท่องเที่ยวชุมชน เรื่องอะไรต่าง ๆ สามารถทำได้ง่ายขึ้น ต้องขอขอบคุณทุกท่านที่ได้ ให้ข้อเสนอแนะและข้อสังเกตเพิ่มเติม ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดยังตั้งใจประเด็นที่คณะกรรมาธิการตอบชี้แจงหรือไม่ (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

- 20 ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธาน วุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ผมขอปิดการอภิปราย เป็นอันว่าที่ประชุมได้พิจารณารายงาน การพิจารณาศึกษา เรื่อง รูปแบบการเสริมสร้างสังคมเข้มแข็งโดยใช้ศิลปวัฒนธรรมเป็นเครื่องมือ กรณีศึกษานวัตกรรมเชิงศิลป์แผ่นดินสุพรรณภูมิ ซึ่งคณะกรรมาธิการการพัฒนาการเมือง และการมีส่วนร่วมของประชาชนเสร็จเรียบร้อยแล้ว โดยที่คณะกรรมาธิการมีข้อเสนอแนะ
- 25 เกี่ยวกับการพิจารณาศึกษาบางประการ และได้บันทึกไว้ในรายงานด้วยแล้ว หากที่ประชุมเห็นด้วย

๑๕๓

ว. ๒๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง)

จันทร์ตรี ๔๐/๒

กับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ จะได้ดำเนินการส่งไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ดำเนินการต่อไป มีสมาชิกท่านใดขัดข้องหรือมีความเห็นเป็นอย่างอื่นหรือไม่

5 (ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ถ้าไม่มี ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของคณะกรรมการธิการ ขอขอบคุณคณะกรรมการและผู้ชี้แจง เป็นอันจบการพิจารณาระเบียบวาระที่ ๔

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องที่ค้างพิจารณา ไม่มี

10 ระเบียบวาระที่ ๖ เรื่องที่เสนอใหม่ ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๗ เรื่องอื่น ๆ ไม่มี

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานวุฒิสภา (พลเอก สิงห์ศึก สิงห์ไพร รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ วันนี้หมดระเบียบวาระการประชุมแล้ว ขอขอบคุณทุกท่านที่มาประชุม ผมขอปิดประชุม ท่านสมาชิกอย่าลืมเก็บบัตรออกเสียงลงคะแนนของท่าน

15 กลับไปด้วยนะครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๕๕ นาฬิกา